

سے خرت پورہ دنی

مهرداد مهرین

عروس ژاپونی

منظومات اسپانی

معرفی چند کتاب سودمند و ارزنده برای علاقمندان زبان انگلیسی

فرهنگ کورش

انگلیسی فارسی بالتفظ فارسی حاوی ۶۰ هزار
واژه متداول تألیف احمد ترکزاده - ذوالنور
محمد - پرتو نوید - وعده دیگر از دیران انگلیسی

دستور زبان انگلیسی (آمریکائی)

پکوشن د - ذوالنور برای دانش آموزان
سیکل اول و دوم و دانشکده ها

کرامر کامل انگلیسی

تألیف محمد - پرتو نوید برای دانش آموزان
سیکل اول و دوم و دانشکده ها

فرهنگ جیبی کورش

انگلیسی به فارسی حاوی ۲۰ هزار واژه جدید
و امر و زی برای همه

بهای : ۷۰ ریال

تهران سعد شاه بازار جعفری

|| مؤسسي چاپ و انتشارات کورش كيير مسافرت به بو دنيا مهرداد مهران ||

٦٩٩٩٢٧

مسافرت بد ورد نیا

مسافرت بدور دنیا

با ۷۰ گراور

تألیف : مهردادمهرین

ناشر :

تهران - بازار جعفری

تلفن ۵۴۰۶۸

موسسه‌ی انتشارات کورش کبیر : تقدیم میکند

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

این کتاب در پنج هزار نسخه بسرا مایه مطبوعاتی کورش کبیر
در چاپخانه گیلان بچاپ رسید

خوانندگان گرامی

منظورها از نوشتن این کتاب ، گذاشتن اطلاعات مفید در اختیار افرادی است که خیال مسافرت باروپا ، امریکا و آسیا دارند . البته در این کتاب کشورهای کمونیستی حذف گردیده است . احتیاجی هم بذکر این گونه کشورها نبود زیرا ارتباطی با آنها نداشته ونداریم .

در این کتاب سعی کرده ایم شهرهای مهم دنیا را بخوانندگان معرفی کنیم و حتی الامکان اطلاعات مفیدی درباره خصوصیات دیدنی های هر یک از شهرهای من بور در اختیارشان بگذاریم .

در نظر داشتیم کتاب مفصلتری تألیف کنیم ولی عجالتاً بهمین مختصراً قناعت کردیم تاچنانچه مورد استقبال خوانندگان قرار گرفت ، در چاپ دوم برفع نواقص کوشیده و کتاب را بصورت مفصلتر از نوچاپ و منتشر کنم .

از خوانندگان تقاضاداریم هر گونه نظری راجع به این کتاب داشته باشند بنشانی مطبوعاتی کورش کبیر ارسال دارند که موجب کمال امتنان خواهد بود .

فهرست محتوى

١١٠	لندن	٩	بغداد
١٢١	وین	١٢	استانبول
١٢٨	باريس	١٨	آتن
١٤٤	نيس	٢٢	قاهره
١٤٨	مادرید	٢٦	بيروت
١٥٢	برسلون	٣١	دمشق
١٥٥	گرانادا	٣٣	طنجه
١٥٩	ليسيون	٣٧	رم
١٦٢	نيويورك	٤٦	نايل
١٧٠	واشنطن	٥١	ونيز
١٧٩	لوس آنجلوس	٥٧	فلورانس
١٨٤	سان فرانسيسكو	٦١	ڏنو
١٨٩	هونولولو	٦٦	کپنهاك
٢٠٠	هونكونگ	٧١	استنکھلم
٢٠٤	توکیو	٧٩	اسلو
٢١٤	کي يوتو	٨٤	برلين
٢١٧	بانکوك	٩٠	هامبورگ
٢٢١	بمبئي	٩٦	نورنبرگ
٢٢٦	دهلي	٩٤	مونشن
٢٣٠	آگرا	٩٥	فرانکفورت
٢٣٣	بنارس	٩٩	هايدلبرگ
٢٣٨	لكهنو	١٠١	دوسلدرف
٢٤٠	كلكته	١٠٤	بروكسل
٢٤٣	هندراس ار آميز	١٠٧	آمستردام
٢٥١	کابل		

ڻصاویر

۱	یك زن عرب هاست فروش دهاتی
۱۵	کلیسای سانتا صوفیا
۲۰	آکادمیا که بسبک بناهای قدیمی آتن ساخته شده
۲۳	اهرام مصر
۲۵	مسجد طولون
۲۸	منظرهیي از بعلمک
۳۴	منظرهیي زیبا از شهر کازابلانکا*
۳۵	یکی از آثار تاریخی رباط
۳۸	مجسمه مارک اورل در پیاتسا کامپی دولیو
۳۹	پلی ارپلهای زیبای رم .
۴۰	کلیز یوم
۴۱	از آثار قدیمی رم
۴۳	ایستگاه مرکزی راه آهن در رم
۴۷	از دورنمایان زیبای اطراف ناپل
۴۹	از مناظر زیبای حومه ناپل
۵۱	میدان سان مارکو
۵۲	گران کانال و دورنمای سان مارکو
۵۳	پل ری بالتوی هنگام شب
۵۵	پل ری بالتو
۵۹	دورنمای شهر فلورانس
۷۳	یك منظره از شهر استکھلم
۸۶	کنگرس هال بر لین
۸۸	دروازه براندنبر گ
۹۷	روم
۹۹	مؤلف بادوست خود دکتر احسانی درهایدلبرگ
۱۰۰	یکی از آثار تاریخی بروکسل
۱۰۸	منظرهیي از آمستردام

* رباط که در متن ذکر گردیده اشتباه چاپی است .

۱۱۶	بریتیش میوزیوم
۱۲۳	دورنمای شهر زیبای وین
۱۲۵	باغ کاخ شون برون
۱۲۹	مادلن
۱۳۳	طاق نصرت
۱۴۱	ایرا
۱۵۳	منظوهای از برسلون
۱۵۸	یک قسمت از کاخ الحمراء
۱۶۴	نیویورک
۱۷۲	مونومان جفرسن
۱۷۶	یاد بود لینکن
۱۸۱	دیسنی لاند
۱۸۵	میدان یونین
۱۸۶	پل گلدن گت
۱۸۷	یک منظوه از اوکلندبی بریج
۱۹۷	بنای یک دیورستان در هو نولو
۲۰۰	حمام ژاپنی
۲۰۶	پارک اوئنودرتوكیو
۲۰۸	معبد نیکو
۲۱۱	عید عروسک
۲۱۲	مجسمه بودا در کاماکورا
۱۲۸	رقص کلاسیک سیام
۲۱۹	یکی از معابد بانکوک
۲۲۲	یکی از مرتاضان هند
۲۲۴	آواره‌ایم ...
۲۲۶	دیوان عام
۱۲۷	دیوان خاص
۲۲۸	پارک معبد بیر لا
۲۲۹	شهرزاد پروانه
۲۳۱	تاج محل
۲۳۲	قلعه سرخ
۲۳۹	دروازه لکهنه
۲۴۱	یکی از مرتاضان هند
۲۴۷	مجسمه بودا در بامیان

بغداد

شهر تاریخی بغداد که از شهرهای بسیار قدیمی دنیاست مرکب از دو کامه فارسی یعنی (بغ) و (داد) بعبارت دیگر (خداداد) است . شهر تاریخی تیسفون در نزدیکی این شهر قرار داشت و بغداد زمانی با ندازه نیویورک و لندن دارای اهمیت بود هنوز ویرانهای طاق خسرو (طاق کسری) در نزدیکی این شهر دیده میشود و هنوز در حمله موصل میتوان بقا یابی بعضی از آثار کلادانیان و آشوریان را مشاهده کرد . عراق عرب یک جزء از (الحال الخصب) است و حتی برخی عقیده دارند که روشه رضوان در محلی بین دجله و فرات که روزگاری بین الذهرين خوانده میشد قرار داشت .

عراقيها بحق بسا بقه تاریخی خود می نازند زير اين سومريها بودند که برای نخستين بار روز را به ۲۴ ساعت تقسيم کردند و سکات بت را اختراع نمودند و قوانين مهمي تدوين نمودند و در طبع ابتکارات شگرفی کردند .

سومريها امپراطوری بال (۲۱۰۰ ق.م) را بوجود آوردند . چندين قرن بعد، آشورها امپراطوری عظيم خود را برقرار کردند و (نينووا) را که در نزدیکی موصل کنونی واقع شده بود ، پايتخت خود گردانيدند .

در قرن هفتم نينوا آبودشد و مجدداً بال اهمیت سابق خود را بdest آورد . بعد از سقوط تیسفون برای مدتی بین النهرین اهمیت خود را از دست داد تا ينكه بهمت ايرانيان خلفاً بنى عباس روی کار آمدند و بغداد را در نزدیکی تیسفون بنا نهادند

و با این عمل انتقام شکست نشکن قادسیه را گرفتند .

بغداد در زمان عباسیون اهمیت سابق خود را بست آورد و از آثار تاریخی بغداد یکی المستنصریه است که بوسیله نظام الملک ساخته شده و سعی در آن درس خوانده است . این مدرسه با اطاقهای بزرگ و دیوارهای ضخیم ، اهمیتی را که درسا بوقا داشته است مدلل میدارد . از جاهای دیدنی این مدرسه ، اطاقهای کوچکی است که یهلوی کلاسها دیده میشود . شاگرد های تنبل و شیطان درین اطاق مجازات و حبس می شده اند !

از آثار تاریخی دیگر بغداد موزه آن است که آثار سومریها و کلدانیها در آنجا نگاهداری میشود . و همچنین قبرست زبیده همسر هرون الرشید است و دوبل زیبا دارد که یکی از آنها معروف به پل ملک فیصل اول است که بسال ۱۹۳۳ ساخته شد .

بغداد یک دپستان و دیرستان مخصوص ایرانیان دارد که اینجانب در هنگام افاقت در کاظمین مدت چهار سال (تا کلاس اول متوسطه) در آن تحصیل کرده ام و خاطرات بسیار خوش از آن ایام دارم .

بغداد دارای کافه رستورانها و هتل های متعدد است . قهوه خانه های معمولی هم زیاد دارد که از همه طبقات مردم در آن جمع شده و ساعتها مشغول گپ زدن میشوند و در حالیکه چای خیلی غلیظ مینوشند ، پکی هم بقیلان میز نند و با عربی غلیظ چنان بلند بلند با هم صحبت میکنند که گوئی با هم دعوا و مرافقه دارند !

کافه هایی هم در هوای آزاد ساخته اند که (کازینو) نامیده میشود و چندین پارک زیبا ساخته اند که برخی از آن بنحو احسن نگاهداری میشود . رود دجله به بغداد واقعاً زندگی بخشیده است . تماشای این رودخانه (که در دو طرف

یک ذهن عرب ماست فروش دهاتی

درخت خرما کاشته‌اند) در هنگام شب با آن فایق‌های محمد و صتنی (گفه و کالک*) واقعًا الهام بخش است.

بغداد در زمان هرون الرشید بهمت خانواده بن‌مکیَّه این‌انی بودند رو ناق گرفت و در آن زمان نه تنها پایتخت عراق عرب فعلی بود بلکه پایتخت عربستان (با نضم‌ام سوريه، قسمتی از ایران، مصر، سوریه و فلکه) هم بود.

امریوزه اهمیت ب福德اد روز بروز بیشتر می‌شود و میتوان گفت لاقل برای مردم خاورمیانه بصورت یک شهر بین‌المللی درآمده است زیرا اکنون درین شهر علاوه بر این‌انیها، کردها، عربها، سوریه‌ئی‌ها، لبنانی‌ها، مصری‌ها و بدوي‌ها، ارامنه و هندی‌ها و ترک‌ها هم زندگی می‌کنند، در بازارها اکثر از بازار عربی و فارسی صحبت می‌شود و عده‌ای هم تن‌کی میدانند کاظمین و کربلا و شهربی هستند که ساکنی‌نش اکثراً ایرانی‌اند و شما باسانی می‌توانید درین دوشنبه بن‌بازن فارسی احتجاجات خود را بر طرف کنید.

بغداد به دو قسم تقسیم شده است: باب الکرخ و باب الرصافه . باب الرصافه بغدادی است که تن‌کهها و انگلیسها ایجادش کرده‌اند و باب الکرخ، ب福德اد قدمی است. عراق عرب کشوری است فوق العاده غنی و اگر دارای استقلال واقعی و هیئت حاکمه دل‌سوز و عاقل می‌بود می‌توانست بصورت سویس آسیا درآید، زیرا عاده برنفت، عناق ۲۰۰ نوع خرما و همه نوع من کبات (بر اقال‌های دارد که در دنیا بی‌نظیر است و شنیده‌ام که بزرگی آن گاهی حتی بدنه‌ای یک تکیلو هیرسد) لبنتیات حبوبات (از همه نوع)، سبزیجات (از همه نوع) دارد منتهی انگلستان مصلحت درین دیده است به با مشغول کردن عناقیها با خسافات هذه‌بی، سرشان شیره‌بمالدوڑوت عناق را بچیب خودزند.

ولی من شخصاً به عناق دیش از ایران ایدوارم زیرا عناق مردمان شیجاع و از خود گذشته‌ای دارد که ب مجرد اینکه فرستی بدست آوردند دل‌وراء خواهند جنگید و حق خود را خواهند گرفت.

---

*کالک از تعدادی مشک و نخته ساخته شده و نوعی فایق برای عبور از رودخانه هایی است که جریانش بسیار تند است. گفه قایقی است مدور که با قیراند و دشده و اکثر آهندوانه و بار با آن حمل می‌کنند.

استانبول

یکی از شهرهایی که خاطره‌اش راه را نخواهید برد، شهر اوساده‌ای استانبول همیباشد. این شهر تاریخی بر از عجایب که یکی از نقاط سوق‌الجیشی بسیار مهم دنیاست علاوه بر اینکه مونومانها و موزه‌های جالب دارد، خود فی نفسه یک موزه است. در استانبول بهرسو نگاه بکنید، یک اثر تاریخی توجیه‌مان را بخود جلب میکند. آثار رومیها، یونانیها، بیزانس و عثمانیها بقدرتی زیاد است که مناختن استانبول بدون مطالعه قبلی چند کتاب مستند تاریخی امکان ناپذیر است.

استانبول روی زمینی به وسعت ۲۰۸۰ میل مربع قرار دارد و از شهرهای بسیار قدیمی دنیاست زیرا در سال ۶۵۸ ق.م. بنا گشته و با نام آن یک نفر یونانی مگاری بنام بیزانس بوده که نام (بیزانس) از اسم او مشتق شده است.

اهمیت استانبول از سال ۳۲۰ بعد از میلاد که پایتخت امپراتوری روم شرقی گردید، بیشتر شد و در سال ۱۴۵۳ که بدست مسلمانان عثمانی افتاد باز هم بر اهمیتش افزوده شد.

استانبول موقعیت بی‌نظیر و شکری دارد. زیرا محل تقاطع شرق و غرب بلکه باید گفت بی‌آسیا و اروپاست. بعلاوه کلید دریای سیاه هست و از نظر سوق‌الجیشی یکی از نقاط بسیار حساس دنیا بشمار می‌رود. تعجب ندارد اگر روسیه سالیان دراز منتظر فرصل نشسته است که این بندر مهم و زیبا را تصاحب کند. باز تعجب ندارد اگر از زبان سویا لیست معروف قرانسوی «فوریه» بشنویم

که روزی استانبول پایتخت سرتاسر دنیا خواهد گردید! آری، در اثر موضعیت شگرفی که استانبول در شرق و غرب دارد این امکان هست که روزی پایتخت دنیا شود و مرکز حل و فصل اختلافات بین المللی گردد.

شما از عرض طریق وارد استانبول بشوید می‌جنوب این شهر زیبا و پر عیجان می‌شوید، اگر با قطار وارد شوید شما را در ایستگاه «حیدرپاشا» بیاد می‌کنند. از حیدرپاشا باید سوار قایق موتوری شده به پل (کالاتا) که یک قسمت دیگر استانبول است و قسمت اعظم هتلها در آنجا قرار دارد وارد شوید. و اگر با هواپیما وارد شوید باید چندین کیلومتر راه که اینجا و آنجا آثار تاریخی زمان رومیها نظرتان را بخود جلب می‌کنند طی کنید تا بشهر استانبول برسید. این گردش چند ساعته خود اثر فوق العاده‌ای در رفع خستگی مسافر دارد و خالی از تفریح هم نیست. بالاخره اگر از طریق دریا بیاید در هنگام نزدیک شدن کشتی به استانبول بمناره‌بی در هیئت‌ورید که کمتر در دنیا نظریش دیده شده. ابهت و عظمت شهر با آن مساجد عظیم غول پیکر و بنای‌های قدیمی و فرسوده جنان مجنوتبان می‌کند که از خود بی‌خوبی‌نشوید.

استانبول از دو قسمت تشکیل شده، قسمت آسیائی که مرکب از «فاضی کوی»، «حیدرپاشا» و «اسکندریه» است و قسمت اروپائی که در کنار از استانبول و «بی‌اغلو» است.

دیدنیهای استانبول

دیدنیهای استانبول بقدری زیاد است که حتی بایک هفته اقامه نمی‌توان تمام آنرا نمایش کرد، در استانبول میتوانید با عبور از یک خیابان پنج قرن را بشاهد سرگذاری‌های اسلامی استانبول متعلق به یاده صریح و دوره است زیلا دیدنی‌های هیم آنرا ناممیر بهم:

۱ - سانتا صوفیا

کلیسای زیبای دوره بیزانس که پس از تصرف استانبول بدست سلطان محمد دوم تبدیل به مسجد شد ولی از زمان انازیک موزه گشته است. این کلیسا علاوه بر موزاییکهای زیبائی که از عیسیی بن مریم، روزستانی و قسطنطین بن رک دارددارای کتیبه‌هایی بخط عربی نیز می‌باشد که بسیار جالب توجه است.

۲ - توبکاپی سرای

توبکاپی سرای یا قصر شاهان عثمانی در نزدیکی «سانتا صوفیا» واقع شده و علاوه بر اینکه آثار شگرفی از دوره‌ی شاهان عثمانی دارد، کلکسیون زیبائی از

سلسله‌های «سوناک» و «یوآن» دارد . از این محل میتوان منظره زیبایی «بی‌اگلو» بسفر ، اسکودار (که در آن بیمارستان معروف دوره‌جنگ کریمه قرار دارد) و ساحل «شاخ طلائی» را تماشا کرد .

۳- مساجد سلطان احمد

استانبول دارای ۵۰۰ مسجد بزرگ و کوچک است . قدمت اعظم این مساجد نزدیک به قرار گرفته و این‌تی خاص بشهرداده‌اند .
مسجد آبی یا مسجد سلطان احمد که در نزدیکی (ساناتصوفیا) قرار گرفته است و در دوره سلطنت سلطان احمد اول (۱۶۱۹-۱۶۶۶) ساخته شده از مساجد بسیار زیبای دنیاست . این مسجد شش مناره دارد و در محل بسیار دلگشاپی قرار گرفته است . ابهت و حلال آن بحدی است که حتی درود به آن نوعی عبادت است .

۴- مسجد سلیمانیه

این مسجد که در زمان سلطان سلیمان ساخته شده در نزدیکی دانشگاه استانبول در بازیده قرار گرفته است این مسجد در محل بسیار مرتفع قرار گرفته و می‌توان آن را تقریباً از هم‌جای استانبول مشاهده کرد . منظره آن از پل گالاتا هنوز صفا خیلی جا دارد .

۵- مسجد سلطان فاتح

سلطان فاتح بسال ۱۴۷۰ مسجدی در استانبول ساخت که در اثر زلزله بسال ۱۷۶۶ ویران گردید . سلطان مصطفی سوم بسال ۱۷۷۱ مسجدی دیگر به جای آن ساخت که مسجد معروف سلطان فاتح همین مسجد است .
از مساجد معروف دیگر استانبول مسجد بازیده وینی مسجد است که هردو هانند مسجد سلطان سلیمان و سلطان احمد اول از آثار دیدنی است .

۶- هزار و یک ستون

هزار و یک ستون که ترکها با آن «دینبردیرک» می‌گویند از آثاری است که از زمان قسطنطین باقی مانده است .

۷- برج غالاتا

از آثاری است که می‌گویند در زمان «امپراتور زنو» ساخته شده . این

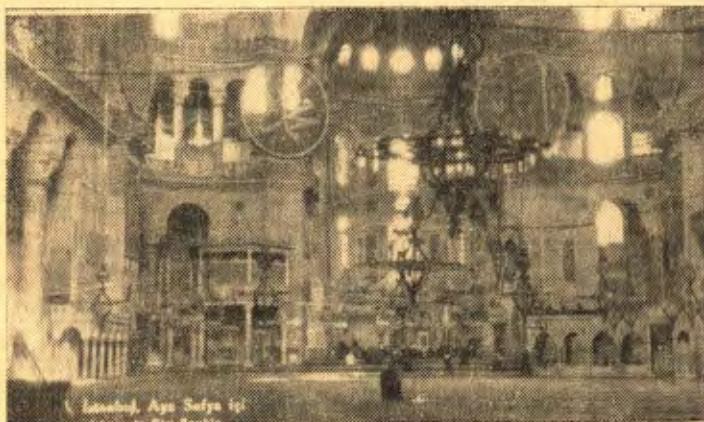
برج که در قدیم محل دیدبانی آتشنشان بوده دارای ۶۸ متر طول است و اگر چه دارای هیچگونه زیبائی نیست با ابهت است.

۸ - فواره توپخانه و فواره سلطان احمد سوم

فواره توپخانه در نزدیکی پل گالاتا واقع شده و از آثار عصر سلطان محمد اول است . فواره سلطان احمد سوم که بسال ۱۷۱۲ ساخته از آثار بسیار دیدنی استانبول است.

۹- میدان تقسیم

این میدان که رو بر روی « استقلال جاده‌سی » قرار گرفته و بسال ۱۹۲۸ توسط کمال امیریک ساخته شده در (بی‌اگلو) که شانز لیزه استانبول است قرار گرفته و از لحاظ وسعت با (میدان سرخ) مسکو رقابت میکند .

کلیسای سات تصوونیا

هتلها ، رستورانها و کتاباره‌ها

هتل‌های لوکس استانبول عبارتند از هتل هیلتون (که در کنار دریای مرمره و سفور واقع شده است) و هتل دیوان (که در بزرگترین میدان استانبول یعنی میدان تقسیم واقع شده و ۱۹۸۶ اطاقدارد) و (پرایالاس) و (پارک هتل) . استانبول رستورانهای فراوان دارد که هم غذاهای لذیدن کیه در آن بدست می‌آید و هم غذاهای اروپائی . ترکها مردمان پر خوری هستند (ضرب المثل ترکی)

است : اعراب آنقدر میخورند که سین شوند و ترکها آنقدر که بمیرند !) وقت و بیو قشت به رستورانها و کافه های من بور سرزده و غذا می خورند لذا نباید هیچ تعجب کنید اگر بینند ناهار در بعضی رستورانها حتی از ساعت ۹ صبح حاضر باشد و ترکها ساعت ده ناهار صرف کنند !

از غذاهای خوشمزه ترکی دلمه های لذیذ آن و بور کها و کدايف، بقلاء، حلوا و کوفته و شیش کباب است. انصافاً این غذاها بقدرتی لذیذ است که انسان میل پیدا میکند چندین پرس بخورد .

استانبول کاپاره نایت کلاب (Night Club) زیاد دار و معروفترین آنها عبارتند از : Kervansaray ، Studyo ، Snake Pit و Hilton

۱۰- بازارهای استانبول

از جاهای دیدنی که خود بمنزله موزه است ، بازارهای استانبول است . در استانبول دو نوع بازار هست: بازار مدرن که در بی اغلوب، پراو تقسیم واقع شده و دکان های اشیاء لوکس زنا نه آن عبارت از (زارا) و (موتولا) و (سیلویو) و (فکارا) و (فمینا) است و بازار سر پوشیده (کپالی شارسی) که در قسمت استانبول آسیائی واقع شده و دارای چندین دروازه است و در آن هر چه بخواهید میتوانید بخرید . زیرا این بازار که ۹۴ خیابان و چندین دروازه دارد ، دارای قریب ۵۰۰۰ دکان است .
تاریخ ساختمان اصلی بازار سر پوشیده استانبول به قرن شانزدهم تعلق دارد ولی در اثر حریقی که درین بار ار رخداد، بسال ۱۸۸۹ تجدید بنا گردید .

۱۱- دولما با غچه

دولما با غچه از قصور بسیار زیبائی است که در کنار بسفور ساخته شده است . این قصر زمانی محل اقامه ائمه رک بود . بعد امانتند کاخ گلستان خودمان محل پذیرایی از مهمانان عالیقدر خارجی گردید .
از جاهای دیدنی دیگر استانبول انا دولو حصار ، رملی حصار ، موزه توب کایی، موزه موزائیک ها ، یره باطان سرای، موزه بلدیه ، موزه نقاشی و مجسمه سازی (هیکل موزه سی) ، موزه هنر ترک و اسلامی؛ موزه آثار عتیق و کاخ بی اربی ای است .

۱۲- کاخ غرق شده

در نزدیکی سانتا صوفیا کاخ غرق شده استانبول که در واقع یک آب انبار بوده که ۱۴۰۰ سال پیش ساخته شده و هنوز ۳۳۶ ستو نش با بر جای است، قرار دارد آب انبار من بور بقدرتی وسیع است که میتوان در آن فایق رانی کرد .

جاهای دیدنی دیگر

جاهای دیدنی دیگر در اطراف استانبول جزیره (بیوکآدا) است که یکی از جزایری است که در نزدیکی استانبول قرار گرفته است . این جزیزه علاوه بر رستورانها و کافه‌ها دلکش‌زیبا، پلازو گردش گاهای خوبی هم دارد . (برسا) که یک شهر تاریخی کوچکی است از جاهای دیدنی دیگر است که چندان از استانبول دور نیست.

شهرهای دیدنی دیگر ترکیه

شهرهای دیدنی دیگر ترکیه عبارتند از ازمیر ، آنطالیا ، آدانا ، آنکارا ، قیصریه .

شهر زیبای آنطالیا که در زمان ترکهای سلجوقی (۸۰۰ سال قبل) بیلاق بود ، ریویریایی ترکیه بشمار می‌رود . این شهر تاریخی دارای منازه‌ای است که ۱۲۳۰ سال عمر دارد و یکی از مساجد آن ۱۲۵۰ سال قبل ساخته شده . آنطالیا علاوه بر آثار تاریخی متعدد، پلاز و باغات موز و مرکمات وجاهاتی دیدنی زیاد دارد . بنابراین از آنطالیا شهر تاریخی انتاکیا است که در سال ۳۰ ق . م بنا گشته و از قدیمیترین شهرهای ترکیه بشمار می‌رود .

آدانا شهر نفت است و علاوه بر تأسیسات نفتی ، ساختمانها و هتل‌های مدرن وزیبادارد .

از شهرهای دیدنی دیگر ترکیه، آنکارا و ازمیر و قونیه (مقبره مولانا رومی درین شهر است) و قیصریه است که شهر باستانی کاپودو کیه در نزدیکی آن واقع شده بود . این بود شرح بسیار مختصه از شهر زیبای استانبول . اگر شما هوس کرده‌اید به استانبول مسافت کنید تا بشما کاملاً خوش بگذرد . این هتل دد مرکز شهر یعنی در نزدیک پل گالاتا قرار گرفته و علاوه بر اینکه قیمت‌ش مناسب است بسیار تمیز و راحت هیبایند . اینهم آدرسش :

Otel Emira
Tepepasi Aslimescit
Minare - Sok . 25
Istanbul

آتن

آقای علی منصور نخست وزیر اسبق ایران یک بار طی نطقی که در باره روابط ایران و یونان کرد اظهار داشت ایران و یونان بسان دور از دنده از زمان بسیار قدیم با هم روابط داشته‌اند. سپس اشاره به جنگ‌ها یک‌در زمان هخامنشیان بین ایران و یونان در گرفت نمود و متذکر شد: «این جنگ‌ها در واقع جنگ‌های داخلی بوده است. سپس بشو خی اضافه کرد: «آیا انتظار دارید بین دو برادر هر گز نزاع در نگیرید؟ آنهم در زمانی که کسی در دنیا غیر از این دو وجود نداشتند؟ آنچه آقای منصور درین اظهار نظر جالب بیان داشت یک حقیقت تاریخی است و هر ایرانی که ویرانه‌های تخت جمشید را دیده است موقع مشاهده ویرانه‌های آکروپولیس در آتن بحقیقت گفته و بل دوران‌پیش‌تر می‌بیند که گفته است بین آکروپولیس و پرسپولیس فقط یک گام فاصله است.

هنوز شbahت زیادی بین ایرانیان و یونانیان وجود دارد. مثلاً یونانیان هم مانند ایرانیان سعی دارند لغات بیگانه‌ای که در زبانشان را بیافه، از بین بینند. آنها هم مانند ایرانیان مردمی پر حرف، مهمنان نواز (معنی دیگر لغت یونانی کرونوس) که بیگانه معنی میدهد، مهمنان است) خون‌گرم، هنر دوست و طبیعت پرستند. آنها هم مانند این ایان عادت کرده‌اند بعد از ظهرها بخواهند و شبدیر شام بخورند و تا آنجا که می‌توانند از مواهب زندگی برخورد ارشوند. آنها هم مانند ماخترات بسیار تلخی از اقوام مهاجم‌دارند و همچنانکه ما از اعراب زیان بسیار دیدیم آنها هم از تراو (اسلاو) صدمه زیاد دیده‌اند و از حکومت ۴۰۰ ساله تر که اداره یونان با بین‌اری یاد می‌کنند در یونان هم مانند ایران با اینکه عده‌یی زیاد کشاورز هستند، فقط یک قسمت کوچک از

اراضی اش قابل کشت وزرع است. فقط یک پنجم آن زراعت می‌شود و آنهم با همان روش قدیمی و به قدری در یونان گوسفند و بز زیاد هست که یکی از سیاحان بشو خی گفته است جمعیت بزو گوسفند یونان بیش از جمعیت خود یونانیان است (جمعت یونان تقریباً ۹ میلیون نفر است) .

علاوه بر احشام فراوان، یونان انواع و اقسام انگور خیلی عالی دارد که مخصوصاً انگور شهر کورینث (آنگورهای این شهر بقدرتی در اروپا شهرت یافته که موبن با نگلیسی که از همان کلمه کورینث مشتق شده، خوانده شده است) شهرت خاصی پیدا کرده است .

از صادرات مهم دیگر یونان تنباکو و نفت است ولی نکی از درآمدهای عمده یونان توریست‌هاست که تعدادشان روز بروز بیشتر می‌شود .

اینک ماخواهند را بشهر زیبای آتن می‌بریم و او را با آثار تاریخی این شهر باستانی آشنا می‌کنیم .

آتن شهری است مانند رم که روی چند تپه ساخته شده. دو تپه بلند آن لیکابیتوس و آکروپولیس خوانده می‌شوند که زیبائی و جلال خاصی به شهر بخشیده‌اند . آتن از بعضی لحاظ شباخته‌هایی باطله‌ان خودماندارد یعنی مانند طهران شهر خیا با نهایی بلند و دلگشا و همچنین شهر کوچه‌های باریک و تنک است. آتن چندمی‌دان بزرگ و زیبادارد که هم‌ترین آنها عبارتند از (امو نیاس) و (پلاتیا) و (سینتا گماتوس) بهترین هتلها و مقاذه‌های شهر آتن هم در همن محل قراردارند .

دیدنیهای آتن

آتن آکنده از آثار تاریخی است . صفحات محدود این کتاب اجازه نمیدهد در این باره بقلم فراسائی برد ازیم. لذا ناجاریم فقط به بعضی آثار تاریخی آن اشاره کنیم .

۱ - آکروپولیس

این قسمت آتن بقدری از نقطه نظر تاریخی و هنری اهمیت دارد که می‌توان گفت اگر کسی به آتن برود و فقط آکروپولیس را تماشا کند و بوطن خود بر گردد می‌تواند عالماید که آتن را دیده است زیرا جلال و زیبائی آتن در این منطقه متمن کن است :

آکروپولیس قبل از اینکه پارتنن به سال ۴۴۷ قبل از میلاد ساخته شود، دژ آتن بشمار میرفت و هنگامیکه ایرانیان بسال ۴۹۰ و ۴۸۰ ق.م به آتن حمله کردند این دژمانع بیش فت آنها شد گواینکه ایرانیان سرانجام آتن را بتصرف در آوردند منتهی در اثر شکست در سالامیس و پلاته مجبور به قبض نشینی شدند .

آکروپولیس که در محل مرتفع و باصفای واقع شده یک عبادتگاه طبیعی است

زیر انسان در موقع صعود بر آن احساس میگند و حش اغتشایافته است. آکروپولیس
مونومانهای هنری فراوان دارد که مهمترین آنها عبارتند از :

پارتنون

این بنای زیبا که از شاهکارهای بزرگ معماری است بسال ۴۳۸ ق.م در عصر
(بریکلس) ساخته شده و معمارش مردمی بنام اکتینوس بوده است.
پارتنون دارای ۱۷ ستون سفید مرمرین است که طول هر یک ۲۵ قدم
میباشد.

شبایی که مهتاب است ، منظره پارتنون دارای شکوه و جلال خاصی میشود
ماهی سر روز آکروپولیس در هنگام شب باز است و این ایام عبارتنداز اوین روزی که
هلال ماه در آسمان ظاهر میشود و روزی که برای آخرین بار هلال در آسمان
دیده میشود و روزی که ماه بصورت بدراست .
پارتنون ساخته شد تا یک مجسمه عظیم از (اله آتنا) در آن گذاشته شود .

آکادمیا که بسبک بناهای قدیمی آتن ساخته شده

موزه آکروپولیس

از بزرگترین موزه ها دنیاست چندان که میتوان آن را باموزه های لوور ،
واتیکان و بربیتیش میوژیوم برابر دانست و آثار تاریخی دیگر آن عبارتنداز :
۲۰

ادئون هرودس آتیکس و تئوزیوم ..

دیدنیهای دیگر آتن بشرح زیرند :

«آگورا» که بازار قدیمی آتن ترجیح شده ، نه تنها بازار بوده بلکه محل اجتماع مردم برای بحث درباره مسائل سیاسی و اجتماعی و فلسفی هم بوده است. مثلا سقراط و دیوچان و بسیاری از فلاسفه معروف یونان تعالیم خود رادر (آگورا) به کوش جهانیان میرسانیده اند .

آگورا دارای یک موزه هم هست که بسیار دیدنی است .

موزه بیزانس از آثار دوره فرمانروائی رومیها در یونان است. رومیها هم آگورای خاص خود را داشته اند که آغاز هنوز در آتن دیده می شود .

موزه بینایی از موزه های مهم دیگر آتن است و همچنین موزه سکه شناسی

و موزه کتیبه شناسی و موزه ملی و تاریخی - موزه آثار عتیقه ملی و نیز کاخ شاه یونان که در محلی باصفا در نزدیکی پارک عمومی شهر قرار دارد و منظره قر اولان مخصوصش که لباس ملی سر بازان یونان باستان بر آن دارند و (اوزوناکس) خوانده می شوند، بسیار جالب توجه است .

آکادمی علوم و هنر های زیبا که بسیک بنایای یونان باستان ساخته شده

و بشهر آتن زیبایی خاصی بخشیده است .

آنار دیدنی دیگر آتن عبارتند از :

معبد آتنا نیکه ، معبد زئوس وارکتیون ، زندان سقراط ، تاریخ یونیسیوس ژاپیون یانهای شگاه عمومی و استادیوم آثیون - ارئوپاکس - مونومان فیلوپاپس - مونومان لیسی کراتس ، کتابخانه هادریان - آگورای رومی - بقایای هادریان ایلیس یا شهری که هادریان در نزدیکی آتن ساخت .

قاهره

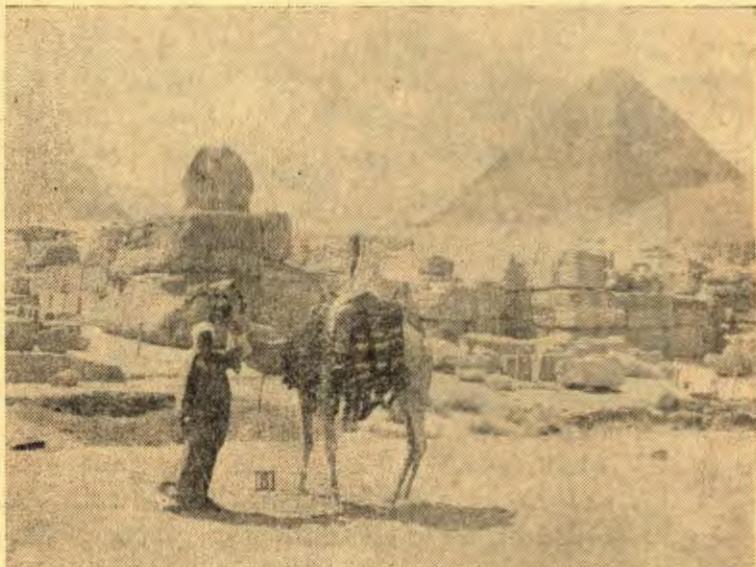
یکی از مناظر بسیار تماشائی دنیا، منظره‌ای است که از هوابیما موقع پرواز بسوی قاهره در نزدیکی پرستعید دیده می‌شود . یعنی درین نقطه شما منظره باشکوهی از مزارع سبز و خرمی می‌بینید که در صفو بسیار منظم کاشته شده و صحر آرا تبدیل به روضه رضوان نموده است .

بر تعجب شما بازهم افزوده می‌شود وقتی که وارد فرودگاه بین‌المللی قاهره شده ، بالاتوبوس به شهر قاهره که چندین میل از فرودگاه دور است ، می‌روید . در اینجا برخلاف انتظار شهری را می‌بینید پر از ساختمانهای مردن و باشکوه ، بولوارهای زیبا و وسیع و خیابانهای طولانی که قسمت اعظم آن درختکاری شده است . درخت‌های عظیم و تنور این خیابانها شمارا بشگفت و امیدارد علی الخصوص که از لحاظ تنوع شاید در کمتر جائی اینهمه درخت‌های گوناگون دیده شود .

آری این قاهره است ، این همان شهر بزرگی است که در نزدیکی آن فراعنه فصوری یا یقحت مصر بوده است . این همان شهری است که در نزدیکی آن فراعنه فصوری عظیمی برافرشته بودند و با نهایت قدرت سلطنت می‌کردند . این همان شهری است که بنفسه یک موزه است و در ضمن عظیم‌ترین و شگفت‌آورترین هوزه‌ها را در خود جای داده است ، این همان شهر عجیبی است که در طول سال یک قطره باران رویش نمی‌بارد و معدلك یکی از عظیمترین رودخانه‌های جهان در آن جریان دارد . بالآخره این همان شهری است که در آنجامگزندگی را چون طفلی در آغوش گرفته است !

قاهره ! — چه اسم طنین‌اندازی ! — چه اسم سحر آهینزی ! — من سالیان

در از آرزوی دیدار این شهر تاریخی را داشتم و سرانجام باسال ۱۹۵۸ باین شهر زیبای مسافت کردم و آن را خیلی زیباتر و دوست داشتنی تر از آن به تصور میکردم یافتم آنچه در قاهره جلب توجهم زاکرد افق های وسیع و رؤیا انگیز آن و درختان آنبوه و سرسیزش و بولوارهای عظیم وزیبایش و بالاخره رودخانه ازدها پیکر و مهر باشند ، نیل ، بود که سمبل زندگی است و بحق « مادر مصر » خوانده شده است !

اهرام مصر

موقع ورود به مصر چنان بهیجان آمدم که با اینکه ظاهربود بالا فاصله پس از صرف نهار یک ساعت بعد از ورود سوار تاکسی شدم و بدیدن اهرام مصر رفتم . این اهرام که مقبرن فرعون است واقعاً بسیار دیدنی است ، ظاهر حقیری دارد ولی در واقع خیلی عظیم است و شما فقط موقعی به عظمتش بینیمیدید که وارد دهیز درازشده به اطاقی که فرعون و مملکه در آن دفن شده‌اند می‌رسید . راهنمای ما می‌گفت درین مقبره گنجی گرانها نهفته بود که ظاهراً انگلیسیها غارت کرده و با انگلستان برده‌اند . همراه با راهنمای باحال تی بسیار اندوه‌گین از یکی از اهرام خارج شدیم و عکسی را که ملاحظه می‌کنید انداختیم . درین ضمن سر و کله پسر کی سی چرده پیدا شد که شرط کرد در ازای گرفتن مبلغ جزئی در عرض چند دقیقه پسرعت بالای یکی از اهرام رفته و از آن فرود آید . واقعه هارت این پسر پنجه در بالا

رفتن از تخت سنگهای عظیم اهرام تماشائی بود. گمان نمیکنم هیچ کوهنوردی با اندازه او در صعود چالاک و زبردست بوده باشد.

بعد از تماشای اهرام بکافه رستوران عظیمی که در نزدیکی آن وجود داشت رفته بباش بـت انبه تشنگی فوق العاده ای که بـمدادست داده بـود فرونشاندیم . موقع مراجعت از اهرام مصر ، داشنگاه جدید مصر و سپس داشنگاه از هر را تماشا کردیم .

روز بعد به بازار قاهره رفتیم و با ولع فوق العاده بازار رنگین و تماشائی قاهره را تماشا کردیم سپس از کوچه پس کوچه ها به بـیج و با روـهائی کـه یـادگار صلاح الدین ایوبی است رفتیم . باز هم فراتر رفته هـسـجـدـمـحـمـدـعلـیـ پـاشـاـ خـدـیـوـ مصر را تمـاشـاـکـرـدـیـمـ وـآـنـگـاهـ سـرـیـبـهـمـوزـهـ مـعـظـمـقـاـهرـهـ زـدـیـمـ وـمـومـیـائـیـهاـ ،ـمـجـسـمـهـهاـ وـآـثارـعـجـیـبـوـغـرـیـبـمـصـرـراـکـهـ اـزـقـرـنـهاـ پـیـشـبـرـجـایـماـنـدـهـاـسـتـ دـیدـیـمـ،ـآـرـیـ آـثـارـیـ کـهـنـظـیـرـشـ حتـیـدرـمـوـزـهـ لـوـورـ وـوـأـتـیـکـانـ وجودـنـدارـدـ،ـتمـاشـاـکـرـدـیـمـ .

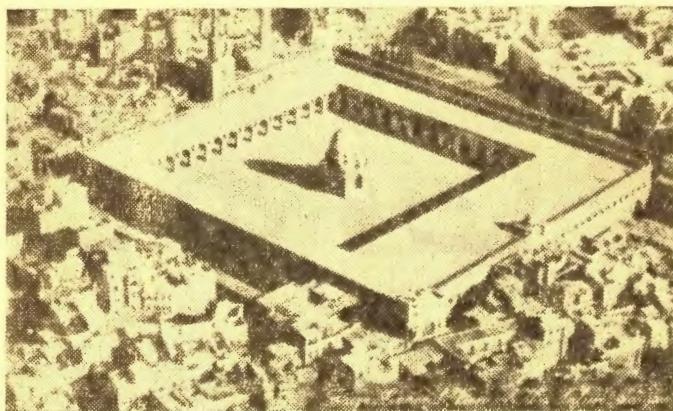
کجا باید رفت و چه باید خورد

در قاهره سه چیز مورد توجه قرار گرفت یکی شباهت مردمانش به مردم هند که بـسـیـارـ سـسـتـوـبـیـحـالـ وـصـلـحـ طـلـبـ وـقـیـرـندـ .

دیگر فراوانی و ارزانی بعضی میوه ها و خواراکها در آن - سه دیگر تفاوت طبقاتی عظیم موجود بین اغنياء و فقرا و تبلیغات یوج عبدالجمال ناصر و بـیـایـمانـیـ هـرـدـمـ نـسـبـتـ باـوـ .ـهـمـچـنـیـنـ قـاـهـرـهـ بـنـظـرـ شـهـرـیـ رـسـیدـ کـهـمـکـنـ استـهـ لـحـظـهـ اـیـ اـنـفـاقـیـ در آـنـ رـخـ بـدـهـ - شـهـرـیـ بـنـظـرـ رـسـیدـ کـهـ گـوـئـیـ اـبـدـیـ وـزوـالـ نـاـپـذـیرـسـتـ - شـهـرـیـ بـنـظـرـ رـسـیدـ کـهـ درـ آـنـ وـاحـدـ خـیـلـیـ جـوـانـ وـزـبـیـاـ وـپـیـرـ وـزـشتـ اـسـتـ ؛ـ اـسـارـ آـمـیـزـ وـ تـرـسـنـاـکـ ،ـبـیـ غـلـ وـغـشـ وـبـیـ بـیـ اـیـهـ اـسـتـ .ـقـاـهـرـهـ شـهـرـ تـضـاـدـهـاـیـ عـظـیـمـ وـبـاـورـ نـکـرـدـنـیـ بـودـ اـزـطـرـ فـیـ هـتـلـهـاـیـ عـظـیـمـ وـزـبـیـاـکـهـشـبـیـهـ قـصـرـ بـودـ دـیدـهـ مـیـشـدـ وـازـ سـوـدـیـگـرـ کـوـچـهـهـایـ پـستـ وـ حـقـیـرـ مـمـلوـ اـزـ کـوـدـکـانـ بـدـبـختـ وـ سـرـگـرـدانـ .ـعـدـهـاـیـ درـ نـهـایـتـ فـقـرـ درـ قـایـقـهـائـیـ کـهـ بـسـاحـلـ وـصـلـشـدـ بـودـنـدـ بـسـ مـیـبـرـدـنـدـ وـعـدـهـاـیـ دـیـگـرـ درـ نـهـایـتـ رـفـاهـ درـ قـصـورـعـظـمـ وـغـولـپـیـکـرـهـیـنـیـسـتـنـدـ،ـظـاهـرـآـمـصـرـیـهـاـ اـزـحـیـتـقـیـانـهـ ،ـعـادـاتـ ،ـرـسـومـ وـ حتـیـ زـبانـ مـحـاـورـهـاـیـ ،ـ فـرقـ کـلـیـ باـسـایـرـشـهـرـهـایـ عـربـیـ دـاشـتـنـدـ .ـجـشـمـانـ زـنانـ ،ـهـمـ آـنـهـائـیـ کـهـ رـوـمـیـگـرـ فـتـنـدـ وـهـمـ آـنـهـائـیـ کـهـ درـ حـیـابـ نـبـودـنـ بـطـرـزـ خـاصـیـ بـطـرـفـ بـالـ مـتـمـاـیـلـ بـودـ ،ـزـنانـ جـذـبـهـ خـاصـیـ دـاشـتـنـدـ وـغـیرـ اـزـ زـنانـ سـایـرـ کـشـورـهـاـ بـنـظرـ مـیـسـیدـنـدـ .

قاهره از حیث هتل بـسـیـارـ غـنـیـ بـنـظـرـ مـیـسـیدـ .ـ باـپـرـدـاخـتـ رـوـزـیـ فقط ۱۰ تومان در یکی از هتل های متوسط که آسانسور داشت اقامت گزیدم هتل های عالی زیاد داشت که قیمت روزانه اش ۳ الی ۵۰ دلار آمریکائی بود . از این قبیل بودند هتل هیلتون ، هتل شفرد و هتل سميرامیس . هتل های بـسـیـارـ خـوبـ دـیـگـرـ هـمـ وجود داشت که شبی فقط ۴۰ دلار برای یک اتاق دو تختخواب میگرفت و لی

مصر از کشورهایی است که به نحوی که دلتان خواست میتوانید در آن زندگی کنید. شاید خوانندگان مایل باشند از رستورانها و نایت کلاب‌های قاهره اطلاعاتی کسب کنند . در این باره باید بنویسم که بهترین رستورانها عبارتنداز علی‌حسن الهائی ، ارمیتاژ وریجنت ولورسال و عمر خیام وغیره . از قیمت‌هاییش نظر سید که بسیار ارزان است یعنی شما میتوانید با پرداخت ده تومان غذای خوبی در بهترین رستورانها میل کنید .

مسجد ابن طولون

قاهره بهشت خریداران هم هست. شما میتوانید کارهای دستی ساخته شده خود مصر و همچنین کالاهای اروپائی را با قیمت نازل از بازار پخرید و سوقات عالی و زیاد همراه خود بایران بیاورید .

ضمناً این راهم بخاطر بسیارید که بهترین فصل مسافرت فصل زمستان یعنی از آذر تا بهمن‌ماه است . اینجا نب در تابستان مسافرت کردم و با اینکه هوایی گرم بود ، احساس هیچ‌گونه ناراحتی نکردم .

بیروت

لبنان که در کتاب مقدرس سرزمین شیروعل خوانده شده و امروز بحق به (مویس آسیا) ملقب گشته از نامه لبنان آرامی (سفید) مشتق گشته است و این نام باین علت بسر آن گذارده شده که در طول سال کوهایش زیر آفتاب درخشن آسمان لبنان میدرخشد.

مردم لبنان از اختلاط عجیبی از نژادهای گوناکون بوجود آمدند . سلاوه بر بومیان خودسر زه بن لبنان، ایراب، هصنهها، آسوریها، یهودیها، آrameه، کردها، ترکها و افرادی از مملک اروپا و سایر نقاط آسیا در آن دیده میشوند. شاید در این همین اختلاط فوق العاده است که زبان عربی محاوره‌ای لبنان بازبان عربی سایر نقاط شبه جزیره‌العرب فرق دارد.

اگر خیال دارید شما هم لبنان را به بینید ، از مسافت به این کشور در فصل باران (یعنی از ژانویه تا اواسط مارس) خودداری کنید . از زوئن تا اکتبر هم بهتر است مسافت نکنید زیر اهو اگر مودم کرده است. ولی مسافت از اواخر مارس تا اواخر مه و از نوامبر تا اوائل ژانویه بسیار مناسب است.

اینک مختصری راجع به خود شهر بیروت ذیلامینگاریم :

بیروت * که بحق دروازه شرق خوانده شده است از زیباترین شهرهای خاورمیانه است . بیروت هم‌ما نند تهران چنان بسرعت تغییر شکل میدهد که نقشه شهر حتی موقعیکه

---

* در قدیم نام بیروت بری توں **Berytus** بوده و این نام ظاهرأیونانی است

زیرچاپ است قدیمی و کهنه شده است.

بیروت نیم میلیون نفر جمعیت دارد . گردشگارهای اطراف آن ، کاباره‌ها و پلازه آن و کوه سبز و خرم آن روزانه هزاران مسافر را بطرف خود جلب میکند .

به جردن درود به فرودگاه خالد در بیروت ، شمام جذوب محیط سبز و خرم آن مخصوصاً کوه پر درختش می‌شود . از فرودگاه تا شهر خیابان مشجر و زیبائی به چشم میخورد و انسان موقع و رود به بینوت احسان میکند که این شهر زیبا با آغوش بازآمده پذیر ائم است .

لبنانی‌ها اصولاً مردمانی خوش‌سلوک ، خوش مشرب و بیگانه دوست هستند . علتشن هم تا اندازه‌ئی بستگی به موقعیت خاص بیروت دارد که به منزه لجه‌دار راهی است بین اروپا و آفریقا و آسیا .

بیروت جای تفریح و خوش‌گذرانی است . شماره‌ین شهر همه نوع وسائل تفریح میباشد . همچنین بزرگترین مرکز تجارت در خاور میانه هست و مرکز بورس ارز خارجی نیز میباشد .

از حیث محصولات غذائی هم‌موز ، مرکبات و زیتون بیروت بسیار عالی است و غذاهای رستوران‌هاهم بسیار خوش‌مزه و مأکول میباشد .

دیدنی‌های اطراف بیروت

از جاهای دیدنی در اطراف بیروت ، طرابلس ، بعلبك ، بحمدون و بیت‌الدین است .

طرabolس یک شهر قدیمی است که یونانی‌ها آن را بیادش کرده اند . آن را هیخواهید کرایده‌تله شما ارزان تمام شود بهتر است در یکی از هتل‌های طرابلس که ارزان تر از هتل‌های بیروت است آفاهت کنید و برای رفت و آمد به بیروت که زیاد از طرابلس دور نیست و میتوان با اتو بوس‌های لوکس با آنچه رفت ، استفاده کنید . با این عمل هم از تماسای مناظر طبیعی کنار دریا استفاده خواهید کرد و هم بقیمت ارزان تر و دور از سر و صد ازندگی خواهید نمود .

بعلبک * یک دهکده کوچک دیگر است که معبذیه‌ای رومیهای در آن قرار دارد . دیدن بعلبك از ضروریات است بحمدون قسمت بیلاق بیروت است و عبارت از کوه سبز و خرمی است که رویش بهترین ویلاها ساخته‌اند . با پرداخت مبلغ بسیار جزئی میتوانید با ماشین سواری بالای آن بروید و از هوای آزاد و خنکش

* یونانی‌ها بعلبك را هلیوبولیس (شهر آفتاب) میخوانندند . وقتی که رومی‌ها لبنان را متصفح شدند ، به پیروی از یونانیها چند معبد با فتخار الهه خورشید درین شهر ساختند که قسمتی از آن هنوز باقی است .

استفاده کنید و ناهار و یاشام را در یک منطقه بسیار زیبا و مسرت بخش صرف نمایید
بیت الدین هم برای قصری که در آن وجود دارد مشهور شده است.

دیدنیهای بیروت

دیدنیهای بیروت بشرح زیر است.

۱ - مغاره حیتا

چند مغاره زیرزمین است که نهر الكلب از آن سر چشمه میگیرد . هر وقت
باین مغاره ها میروید با خود چند قطعه لباس گرم ببرید زیر امغاره ها سرد هستند .

منظره‌ای از بعلبك

۲ - نهر الكلب

نهر الكلب یارودخانه سگ از جاهای دیدنی بیروت است زیر مصیبه آشوریها،
بابلیها، رومیها و یونانیها آثاری در کنار آن از خود بر جای گذاشته اند .

۳ - موزه ملی

این موزه در جاده دمشق واقع شده و در آن آثاری هست که تعلق به ۳۰۰۰ ق. م دارد.

این موزه هم روزه باستثنای دوشنبه از ساعت ۹ صبح تا ۱۲ ظهر و از ۲ بعد از ظهر تا ۵ بعد از ظهر باز است . بليط خول نفری يك ليره لبنانی قيمت دارد ولی بعد از ظهر دوشنبه ورود هجانی است .

۴ - دانشگاه بيروت

این دانشگاه دارای دانشکده های حقوق، علوم سیاسی ، علوم، هنرهای زیبای آمار وغیره است .

۵ - دانشگاه آمریکائی

این دانشگاه در سال ۱۸۶۶ تأسیس شده و از دانشگاه های معروف خاورمیانه است .

۶ - کتابخانه ملی

این کتابخانه که بیش از ۴۰۰۰ کتاب دارد در میدان انوال Place de l'Etoile واقع شده است .

۷ - مساجد

در نزدیکی ساحة الشهداء ، جامع العمری یعنی مسجد عمر که تعلق به قرن دوازدهم دارد و بجای يك معبد بيزانس ساخته شده بدهمیشود از مساجد دینگر مسجد نوما را جالب توجه است .

۸ - استادیوم

بيروت استادیوم نسبتاً بزرگی دارد که ۱۰۰۰۰ رکورد تماشگران در آن جای میگیرند .

۹ - میدان اسب دوانی

هر روز يك شنبه و در ايام تعطيلات در میدان اسب دوانی Hippodrome مسابقات اسب دوانی برگزار میشود .

۱۰ - کاباره های بيروت

بيروت کاباره زیاد دارد ولی معروف ترین آن بشرح زیر است :
(۱) کیت کات (۲) کلورادو (۳) لیدو (۴) نورماندی

مسافرت از بيروت بارو پا

هيتوان با قطار بقیمت نسبتاً ارزان در عرض ۶ روز به پاریس رسید : قطاری

که مستقیماً از بیروت به پاریس می‌ود، Orient Taurus Express نام دارد و شمارا به شهرهای جالب توجه انگلستان، استانبول، سالونیک، بلگراد، ونیز، میلان، لوزان، دیجون و پاریس می‌برد. طریق ارزان دیگر برای مسافرت با روپای آن امیت که از بیروت تا آتن با کشتی همسافرت کنید و سپس از آتن با هواپیما به بندر بندرینی در ایتالیا پرواز نمایید و از بندرینی با قطار (یا اتو بوس) در ایتالیا و سایر کشورهای اروپا به مسافرت پردازید.

دمشق

شهر زیبای دمشق که «بندر صحراء» و «مروارید صحراء» خوانده شده واحه‌ای است سیز و خرم در انتهای بیان سوزان و برهوتی که از مرز عراق شروع شده به مرز سوریه خاتمه می‌یابد .
دمشق تاریخ طولانی بس شگرفی دارد . این شهر زمانی در دست رومیها بود . سپس در دست ایرانی‌ها افتاد . بعد اعراب تسخیرش کردند . و چندین سال پا یخته امپراتوری عرب بود . بعد یزید بن معاویه ملعون بفرمان روائی پرداخت تا اینکه جسد پلیدش طعمه میکرب سل شد . سپس صلیبیون تصرفش کردند و بعد بدست عثمانیها افتاد و بالاخره چندین سال مستعمره فرانسه بودواکنون یکی از مراکز رقابت و کشمکش انگلیس و آمریکاست .

دیدنی‌های دمشق

از دیدنی‌های دمشق دیوار قدیمی آن است که هنگام ورود به شهر با آتومبیل بچشم می‌خورد . قصر عظیم و مسجد اموی از جاهای دیدنی دیگر دمشق است . مقبره صلاح الدین ایوبی نزدیک همین مسجد است .

موزه ملی سوریه و مسجد مجی الدین العربی هم دیدنی است .
دمشق یک بازار سرپوشیده زیبائی دارد که پر از دکاکین کوچک و بزرگ است . بعضی از این دکانها بقدرتی کوچک است که آدم بزحمت در آن جای می‌گیرد . در این بازار همه نوع کالاهای اعم از دمشقی و غیر دمشقی دیده می‌شود .

در قدیم دیباى دمشق و شمشتر آبداده دمشق شهرت زیادی داشت اکنون نیز پارچه های ابریشمی دمشق عالی و هر غوب در این باز بسته می آید.

شهر دمشق نیمه شهر قوی و نیمه غربی است و مردمانش مسلمانان متعصبی هستند.

هنوز بسیاری از افراد در دمشق فینه بر سر هیگذارند و لباس های عربی و عثمانی

بر تن هینه مانند.

از جاهای دیدنی دیگر در سوریه خرابه های قدیمی تدهرو شهر های حمص ، حماه و حلب می باشند .

دمشق بملت واقع بودن در نزدیکی سفاره اروپا ، آسیا و افریقا مانند بیرون از نقطه نظر سوق الجیشی و اقتصادی دارای اهمیت زیادی است . بوئین سبب

است که این شهر کوچک و کم آرام محل اصطکاک سیاست های خارجی شده و هر چند سال یک

بار در آن کودتا ای رخ می دهد .

طنجه

از نقطه نظر نظامی و تجاری «پرت سعید» و «طنجه» دو منطقه بسیار مهم و حساس برای اروپاست بطور یکه می‌توان گفت اینها کلید گنج اروپا هستند و هر کس این دو بندر مهم را در دست داشته باشد بر اروپا هم مسلط خواهد بود.

گذشته از اهمیت نظامی طنجه بعنوان یکی از هر آنچه توپیتی اهمیت خاصی دارد. این شهر زیبا که روی چند تپه بنای گشته، با آن کوچه‌های باریک و بازارچه‌های تماشایی و قصور و مساجد کهن‌تر، چنان مسافرا را از خود بیخود می‌کند که مانند افرادی که در حال خواب راه‌می‌رونند، مدت‌ها در کوچه‌های تملک و کج و موج و پرنشیب و فرازش سرگردان می‌شود.

قبل از مسافت به طنجه تصویری کردم مرآکشی‌ها عرب‌هستند ولی پس از مسافت معلوم شد اختلاف زیاد با اعراب دارند چه علاوه بر اینکه زبان عربی آنها با کلمات اسپانیائی و بر بری مخلوط است و عادات و هراسم و بیز خود دارند، اصولاً خود آنها عرب‌نبوده از نژاد بربرند و دارای اخلاق و صفاتی هستند که در اعراب دیده نمی‌شود.

شهر پر جنجال و هیجان‌انگیز طنجه که هیتوان آن را «هونکونگ» دریای مدیترانه خواند، از هر ایده‌آل در اروپا برای قاچاق است از این بندر زیبا علاوه بر تریاک، مرفین، هروئین و صدها اشیاء دیگر، دختران زیبا هم با قاچاق یا فریقا و آمریکا برده می‌شوند. علی‌رغم کنترل شدیدی که توسط دولت می‌شود، بازار قاچاق درین بندر گرم است و عده‌ای زیاد از همین طریق نان خود را

درمیاً ورند .

شهر طنجه من کب از دو قسم است ، قسمت قدیمی گه به « مدینه » یعنی « شهر » شهرت دارد و پر است از کوچه های باریک و کج و معوج و دکانها و رستورانها و قهوه خانه های تماشائی که اغلب انسان در این کوچه ها گم می شود . و قسمت مدرن شهر که دارای خیابان های عریض و طویل و زیباترین مغازه ها و باکیزه ترین رستورانها و کسافه هاست . آثار تاریخی شهن طنجه در قسمت قدیمی آن قرار دارد و این آثار عبارتند از :

منظره بی زیبا از شهر رباط

(۱) قصبه که در زمان قدیم از قلاع بسیار محکم طنجه بوده ولی امروز مخروبه ای بیش نیست .

۲ دیوار طنجه که بمنظور دفاع از طنجه در قدیم دور شهر طنجه کشیده شده بود .

(۳) سوقالکبیر یا بازار بزرگ که علاوه بر دکان تماشائی و کوچه های باریک سردرگم، چند مسجد دیدنی هراکشی دارد .

(۴) کاخ سلطان که در محل مرتفعی واقع شده و مشرف بر دریا است و یک قهوه خانه قدیمی دارد ، از جاهای تماشائی طنجه است ولی این کاخ هیچ گونه ابهتی ندارد و بیشتر شبیه قصریک خان است .

علاوه بر جاهای تماشائی که در خود شهر طنجه وجود دارد در خارج از شهر طنجه هم جاهای تماشائی زیاد وجود دارد که میتوان بتوسط اتوبوس های توریستی در آن بگردش پرداخت . از جمله این گونه اماکن ، میتوان اینها را نام برد :

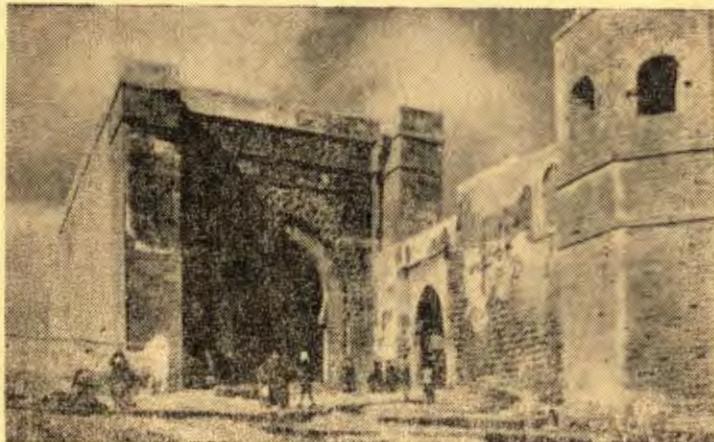
(۱) غار هر کول که در چند میلی خارج از شهر طنجه قرار دارد و از بقایای

آثار رومی است .

- (۲) کوهستان طنجه که مناظر بسیار دلکشی دارد و بختی بن جا برای «پیک نیک» و گردش با اتومبیل است :
- (۴) محل رفت و آمد کشته ها
- (۵) پلاز

طنجه دارای رستورانهای متعدد غربی و شرقی است . رستورانهای خاص مراکشی هم دارد که بسیار تماشایی است و نظری آن در هیچ کجا دنیا دیده نمیشود از غذاهای مخصوص مراکش یکی «کوس کوس» است که از بلفور ساخته میشود و طعم بسیار عالی دارد .

ما امیدواریم که روزی خوانندگان عزیزان این غذا در طنجه میل کنند علاوه بر غذاهای مخصوص مراکشی ، غذاهای رنگین فرانسوی و اسپانیائی هم در رستورانها پیدا میشود و تنوع این نوع غذاها بحدی است که باید طنجه را « بهشت پر خورها » نامید .

یکی از آثار تاریخی رباط

علاوه بر خوارهای خوب، طنجه شرابهای عالی و ارزان دارد و با اینکه مراکشی ها مسلمانان متصبی هستند ، در مصرف شراب زیاده روی میکنند و مسایل مسافرت بداخل طنجه بمنحو احسن فراهم است و قیمت بلیط مناسب و حتی میتوان گفت خیلی ارزان است . وجون در دو طرف اغلب جاده های شوese درخت کاشته اند . افراد با همت میتوانند پادوچره و یا حتی پیاده مسافت کنند و از مناظر راه که تا چشم کار میکنند چمن است لذت ببرند .

بهترین فصل مسافرت به طنجه سه ماهه دی ، بهمن و اسفند است که هوایش نه

گرم است و نه سرد و بهمین سبب غالباً اروپائیها فصل زمستان را در هر اکش بسر
بسر هی آورند :

کسانی که عازم اروپا هستند و میخواهند برای مدت نسبتاً طولانی در کشور
های اروپائی گردش کنند با یدجتماً به مرآکش بروند زیرا مرآکش یک کشور فوق
العاده دیدنی است . من سعادت آنرا داشتم که در باطن پایتخت مرآکش و کازابلانکا
(شهر کاخهای سفید) راهنم بینم و از تماشای آثار تاریخی و قصور زیبائی که از زمان
قدیم در آنجا باقی مانده لذت ببرم و چند روز از بهترین ایام عمرم رادر این کشور
ثروتمند وزیبا بسر ببرم .

من هر گز تصور نمیکرم مرآکش اینقدر سبز و خرم و زیباست و همیشه فکر
میکرم ما نندعر بستان سراسر شصحرایی خشک و بی آب و علف است و با صلح نه آب
دارد و نه آبادانی . ولی بعد از مسافت بقدرتی از این کشور خوش آمد که دلم میخواست
برای همیشه در آنجا رحل اقامت افکنم .

رم

شهر زیبای رم ، برای خود جهانی است - جهانی پر از رؤیاهی سحر آمیز ارم . را با آسانی نمیتوان شناخت رم‌ما نندیک زیباروی متکبر و مستغنى است . هایدباشکیبانی خدمت‌کننده تاوی خود را بشما بشناسند و از گوشاهی از هزاران اسرارش پرده بر دارد .

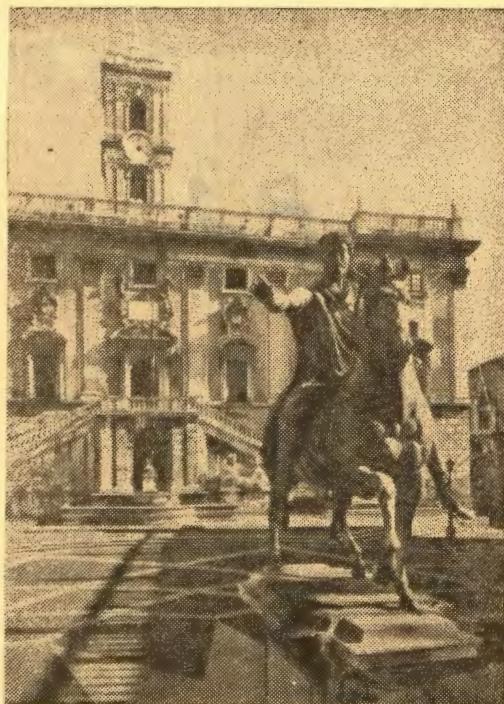
رم زمانی پا بینخت سرتاسر دنیای غرب بود ولی بعداز سقوطش مدت‌ها در حجاب باقی ماند چنانکه در طول قرون وسطی ، رم یکی از شهرهای عادی اروپا بشمار میرفت . از لحاظ اهمیت ، فلورانس و وینیز جای رم را اشغال کرده بود . از اوآخر قرن نوزدهم مجدداً رم اهمیت پیدا کرد و تا این که در زمان موسولینی عظمت رم مجدداً برای مدتی کوتاه تجدید گشت .

شهر جا ویدان رم روی هفت تپه بنانده است و سرتاسر آن شبیه به هوزه عظیمی است که ساله‌الازم است تا کسی بتواند با سر آن بی بورد . شما اعم از اینکه از طریق هو او ار درم شوید و یا از طریق زمین ، نخستین چیزی که جشمنان را بخود جلب می‌کند آثار تاریخی آن است . یعنی اگر با قطار وارد رم شوید نخستین چیزی که جلب توجهتان را می‌کند بیوار قدیمی رم است که باشکوه هرچه تمامتر از دور نمایان می‌گردد و شما را غرق مسرت می‌کند و اگر با هوای بیما وارد فرودگاه جدید رم یعنی فرودگاه لئوناردو دا وینچی که درده کده فیومی چینوست و بزرگترین فرودگاه اروپا محسوب می‌شود ، وارد گردید ، باز آنچه جلب توجهتان را می‌کند آثار تاریخی قدیم رم است زیرا با صله چند قدم از فرودگاه رم ، شما به دقا بای به بعضی بنای‌های قدیمی رم برمی‌خورید . خلاصه هر کجا رم بروید بنحوی ازانحاء آثار قدیم رم توجهتان

را بخود جلب میکند و این آثار چنان پرشکوه و باعظم است که نه تنها علاقمندان بتاریخ بلکه حتی افراد بسیار معمولی از تماشایش لذت فوق العاده میبرند.

میدانها و فواره‌ها

از جیزهایی که بهم زیبائی خاصی بخشیده، میدانهای وسیع و فواره‌های زیبای آن است. رم دهان وسیع دارد که پیاساخوانده میشود و در اغلب

مجسمه مارک اورل در پیاسا کامپی دو لیو

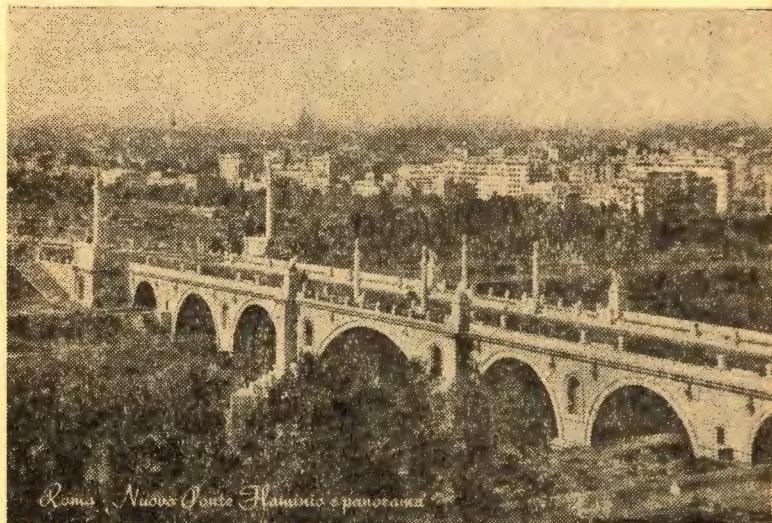
این میدانها فواره‌ها و مجسمه‌ها نمایان است: از جمله این میدان‌ها، پیاسا دی اسپانا piazza di Spagna است که داری ۱۳۷ پله است و از جاهای بسیار دیدنی رم میباشد. دیگر پیاسا ناونا Piazza Navona است که از زیباترین میدانهای رم محسوب میشود.

از میدانهای قدیمی که قسمت اعظمش بدهست عیکلانتر ساخته شده پیاسا دل کامپی دو لیو Piazza del Campidoglio است که در نزد دیکی تیه کاپیتوولین

واقع شده و در وسط مجسمه باشکوه مارک اورل قرار دارد.
میدانهای معروف دیگر رم بشرح زیراند :

۱ پیاتسادل پوپولو Piazza del Popolo که وسط فواره ویکستون مصری است . بالای میدان تراوس « پینچیو » است که منظره با شکوه شهر از بالایش پیدا است . پشت تراوس پارک عظیم رم یعنی Villa Borghese است که یک موزه آثاری هنری بسیار باشکوه دارد .

۲ پیاتسادلا ریوبولیکا Piazza della Repubblica در نزدیکی استگاه عظیم راه آهن Stazione termini قرار دارد . « موزه ملی رومی » هم در نزدیکی آن است .

یکی از پل‌های زیبای رم، گهزر آن رو در خانه تیپر جریان دارد

۳ - پیاتساونتسیا Piazza Venezia در وسط رم قرار دارد و مونومان عظیم و توریو اما نوئل و قبر سر بازگمنام و قصر و نیز (Palazzo Venezia) که موسولینی از بالکنش برای مردم نطق می‌کرد در آن قرار دارد . در همان نزدیکی هم یک کلیسای قدیمی بنام « آرکوئی » دیده می‌شود که مجسمه « بامبینوی » آن بس تماشائی است .

۴ - در پیاتسا باربرینی Piazza Barberini اغلب موسسات هواپیمایی قرار دارد .

دیدنی‌های رم

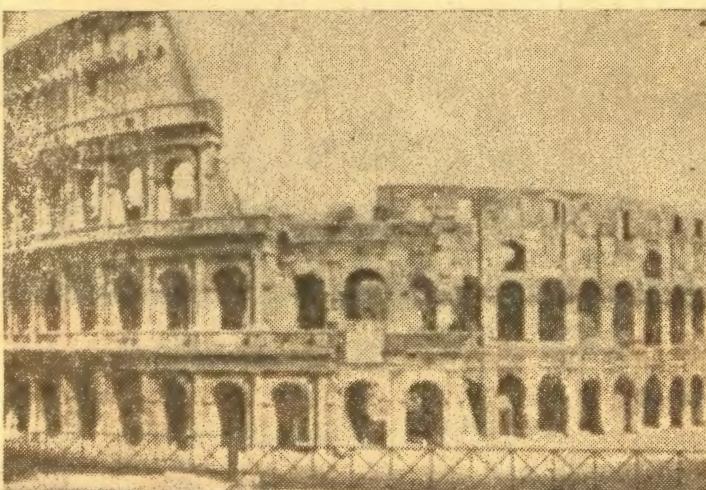
شاید کمتر شهری در دنیا وجود داشته باشد که با اندازه رم جاهای دیدنی داشته باشد . مادر اینجا فقط یک قسمت جزئی از جاهای دیدنی این شهر باعظام را ذکر می‌کنیم بقیه جاه را باید خود خواسته موقع مسافرت به رم کشف کند ،

۱- موزه و ایکان

این موزه از موزه‌های بسیار غنی دنیاست و بیش از ۱۱۰۰۰ اطاقدار دارد که حاوی سالن، موزه، گالری و کتابخانه است . از تماثیل اطاقی که تابلوها نقاشی را فائل در آنجا در معرض تماشا گذاشته شده و همچنین نمازخانه سیکستین که سقفش را میکلاژ نقاشی کرده غفلت نفرماید .

۲ - کلیسای سن پطر

این کلیسرا قسطنطین بنانهاد و امپراتور ان دیگر رم بتکمیلش پرداختند میدان این کلیسا با ۳۷۰ ستونش زیبایی خاصی به این کلیسا داده است . کلیسای سن پال لندن تقلید مسخره‌ای از کلیسای فوق است .

کلیز یوم

۳ - کاستل سان آنجلو

این بنای عجیب و غریب در اصل مقبره باشکوهی بوده که امپراتور هادریان برای خود ساخت . پس از مدت زیادی در آمد و امور روز یک موزه است ،

۴ — فونتانا دی تریوی

فوواره تریوی از زیباترین فوارهای رم است. رومی‌ها خرافاتی عقیده دارند هر کس سکه‌ای در آن بیندازد مجدداً بهرم بر می‌گردد. من این کار را کردم و اتفاقاً پس از ۲۰ روز بدون اینکه خواسته باشم بهرم مراجعت کردم.

از آثار قدیمی رم

۵ — پانتهاؤن

این بنای عظیم تعلق به سال ۱۲۳ میلادی دارد و در آغاز میبد بوده و بعد آن کلیسا کشته است. رافائل در اینجا مدفون است.

۶ — لارگو آرجنتینا

تالار کنسرت و تئاتر آرژانین در اینجا واقع است.

۷

تئاتر و دل اوپرا

اپن تئاتر دو خیابان ویمناله (Via Viminale) واقع شده و از ۲۶

۴۱

دسامبر تا پایان هدائی است.

۸ - حمامهای کاراکالا (ترمدهی کاراکالا)

این حمامهای از ۲۰ بعدازمیلاد باقی مانده است و هر بار ۱۶۰۰ نفر میتوانستند در آن خود را بشویند کنون در تابستانها محل نمایشگاهی تأثیری در هوای آزاد است.

۹ - سانتا ماریا ماجیوره

چهارمین کلیسای بزرگ رم است و مانند کلیه کلیساها رم یک اثر هنری و دیدنی است.

۱۰ - جیانیکولا

یکی از هفت تپه رم است و میتوان از بالای تراسی دورنمای زیبای رم را تماشا کرد. هجدهمین از گاریبا مدی در وسط میدان این تپه که پر از درخت های عظیم و درهم است دیده می شود.

۱۱ - دخمه های سنت سbastیان و سنت کالیکستوس

اینها کاتاکومب ها یا دخمه هایی است که مسیحیان در آن پنهان می شدند تا از آسیب کفار در آمان باشند.

۱۲ - کلیسای سن پطر در زنجیر

هیجدهمین موسی که از ساخته های میکلانژ است در این کلیسا نگاهدار می شود

۱۳ - بازارهای رم

مغازه های لوکس رم درین خیابانها واقع شده است:

۱ - Via del Tritone

۲ - Via Frattina - Via Condotti

۳ - Via del Corso

۴ - Via Vittorio Veneto

۵ - Piazza di spagna

جاهای دیدنی در اطراف رم

۱ - جاده آپیا

این جاده که از بریندیزی (جنوب شرقی ایتالیا) شروع شده و از جنوب غربی

یعنی کاپوا به رم هنچه‌ی می‌شود ، یکی از راه‌های شوشه‌ئی است که از زمان قدیم باقی مانده است.

۲- تیولی

دهکده کوچکی بفاصله ۱۹ میل از رم است . پارک زیبا و فواره‌های متعدد دارد . ویلایه‌داریان آن بسیار دیدنی است . معبد سیبیل «تیولی» از معا بد بسیار قدیمی رم است .

۳- کاستلی رومانی

عبارت از چند دهکده است که در کوه‌های اطراف رم قرار دارد . محل اقامت پاپ یکی از دهکده‌های فوق یعنی کاستل گافدو لفواست .

کاباره‌های رم

از جمله کاباره‌های معروف رم یکی La Cabala است در Via Arnia و دیگر Villa dei Cesari Via Monte Brianzo و Via Veneto Jinko club است .

ایستگاه راه‌آهن مرکزی رم

که زمانی خانه مشهوره موسولین ، کلا را پتاکچی بوده است و Palazzi

شهرزاد واقع در ویامونته بربانتسو El Rancho Granjo واقع در جاده‌ئی که به Ostia یعنی پلاز رم منتهی می‌شود.

هتل‌های رم

قسمت اعظم هتل‌های رم در اطراف ایستگاه راه آهن رم واتیکان قرار گرفته است. قیمت‌هادرهتل‌های لوکس از ۵۰۰ لیر الی ۵۰۰ لیر و در هتل‌های درجه یک از ۳۴۰۰ لیر تا ۳۷۰۰ لیر است. هتل‌های درجه دوازده ۲۱۰۰ لیر الی ۲۶۰۰ لیر و هتل‌هادرجه سه از ۹۰۰ لیر تا ۲۵۰۰ لیر است. قیمت‌های فوق بدون غذا حتساب شده است.

برای پیدا کردن هتل میتوانید به اداره توریستی که در ایستگاه راه آهن وجود دارد مراجعه کنید. همچنین جاهای خالی هر هتل با توجه بندی هتلها روی یک تابلوی شیشه‌ی در ایستگاه راه آهن مزبور منعکس است.

rstoranaها

آشپزی هنر است و ایتالیائی‌ها که مردمانی خیلی خوش‌گذرانند در آن استادند.

در ایتالیا جندین نوع رستوران است. رستوران ارزان قیمت Trattoria و رستوران بزرگ و گران‌قیمت Ristorante کوادنه می‌شود. یک غذای چهار پرسی در رستوران بزرگ بمبلغ ۲۵۰۰ لیر تمام می‌شود ولی در رستوران‌های عادی نصف این مبلغ است. ناهار از ساعت یک بعد از ظهر حاضر است و شام از ساعت ۸ به بعد صرف می‌شود. اغلب رستوران‌ها در نصف شب بسته می‌شوند. در بین بهترین رستوران‌های رم اینها هستند:

1 - Hostaria dell' Orso (Via Monte Brianzo 39)

2 - Tre Scalini (Piazza Navona)

3 - La Cisterna (Via Della Cisterna 10)

هتل‌های معروف یعنی هاسلر واکسلسیور و آمپاسادور هم داری رستوران‌های مجلل است.

چه باید خرید.

از جمله اشپائی که میتوانید از رم سوغات بیاورید، انواع و اقسام پارچه‌های ابریشمین، کراوات، بلوز، شال‌گرد، روشی، دستکش کلاه‌های بورسالینو اشیاء ساخته شده از نی، کلاه‌های چرمی مخصوصاً کفشن است.

آب و هوا و وسائل نقلیه

هوای رم در طول سال برای گردش و سیاحت مناسب است ، زمستانش زیاد سرد نیست . بهارش خوب و خزانش عالی است تا بستانش نسبتاً گرم ولی قابل تحمل است .

در رم همه نوع وسائل نقلیه هست . از اتو بوس و ترام گرفته تا تاکسی . قیمت ها مناسب است . مخصوصاً قیمت بلیط ترام بسیار ارزان است . یک متروی کوتاه دارد که ایستگاه راه آهن به پلazmen و ف رم Ostia Lido منتظر می شود .

نابل

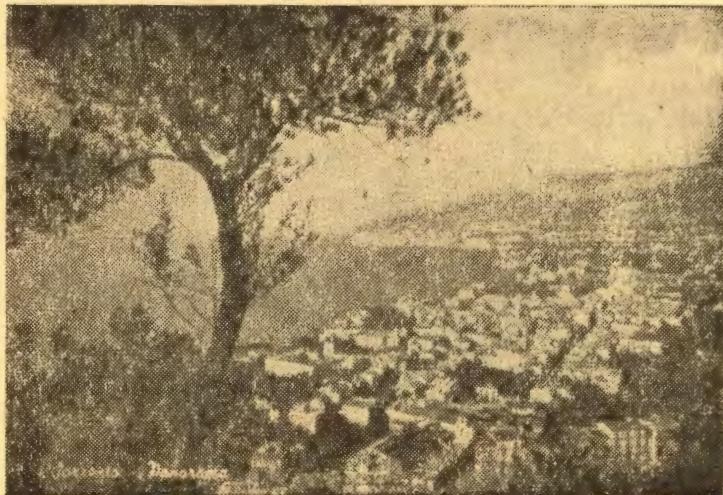
یک ضربالمثل ایتالیائی میگوید : «نابل را بین و بمیر ». مقصود آن است که اگر میخواهی از شراب زندگی بحد کافی سیر اب شوی وزیبا - ترین مظاهر طبیعت را بینی خواهی داشت . نابل را قبل از مرگ تماشا کنی . واقعه همین ظواهر است و تساکسی شخصاً به نابل نزد وزیبائی آن را از نزدیک نبینند نمی- توانند باور کنند که حقیقتی در گفته فوق نهفته است .

خلیج نابل که یک نیمه هلالی در خشان از مناظر دنگار ناک است در هنگام شب موقع تماثل از «سانتا لوچیا » جنان منظری باشکوهی دارد که خاطره اش راه را از زیاد نخواهید برد . در اینجا آسمان کمود و دریای لاجوردی از حیث زیبائی باهم رقابت میکنند ، از سوی دیگر منظره کوه آتشخان «وزو» و «جزیره کاپری» که در همه خفیفی محو و بصورت شیخ در میانند از لحاظ جلال و شکوه باهم هم جشمی هی - کنند . این منظره خارجی تابلوی عظیمی است که نقاش طبیعت کشیده و ایتالیائی ها آن را نابل میخواهند . حالا بگذردید بداخل شهر بروید .

شهر نابل بسیار بی نظم و آشفته است ، کوچه ها و خیابان های باریک ، عمارت های بلند فرسوده و مردمانی لا قید ولا باطل و خوشگذران دارد . مردم نابل فوق العاده این وقت ، شاعر پیشه و خوشگذرانند ؛ و برخلاف مردم رم و فلورانس که بدوضع ظاهر خود زیاد توجه دارند و میل دارند بهترین لباس را بر تن نمایند ، مردم نابل به لباس و وضع ظاهر خود چندان توجه نمیکنند . برای مردم نابل از هر چیز مهمتر شکم است که باید از لذت بردن ماقولات پر شود ! بعد هم عشق بازی و

خوشگذرانی است و بالاخره خواب و استراحت بعد کافی است . شاید این آب و هوای مخصوص و مناطر زیبای طبیعت است که مردم ناپل را بدیک چنین زندگانی سوچمیدهند . یا شاید ما نندما شعرائی امثال خیام و حافظ دارند که آنان را باین نوع زندگانی ترغیب میکنند .

یادمی آید در بر و کسل در کافه‌ای ازیک گارمن بازمه و شوخ که مختصری انگلیسی میدانست سهوال کردم اهل کجاستی ؟ او در پاسخ گفت : من ماکارونی هستم «منظورش این بود که وی ایتالیائی است . تمام ایتالیا ماکارونی میخوردند و کارخانجات ماکارونی دارند و مرکز اصلی اش ناپل است . تمایشی ماکارونی سازی در ایتالیا خود منظره‌ای دارد که توصیفش در این مختصر نمیکنجد .

از دورنمایهای زیبای اطراف ناپل

دیدنیهای ناپل

ناپل جاهای دیدنی خیلی زیاد دارد و از شهرهایی است که انسان میتواند سالها در آن زندگی کند و هر گز احساس خستگی و ملال نکند . ولی از مهمترین جاهای دیدنی ، اینهاست :

- ۱ - موزه ملی که دارای آثار باارزش باستانی است .
- ۲ - دُعمروف Castel Nuovo که شارل اول آنرا بین سالهای ۱۲۷۹ و ۱۲۸۲ ایجاد کرده معماری عجیب و غریب . قرون وسطی درین دُر مجسم است .
- ۳ - کثافر قدیمی San Carlo Teatro که سال ۱۲۳۷ در غرض

- هشت ماه ساخته شد و از تئاترهای بزرگ دنیا است .
- ۴ - بازار سرپوشیده کوچکی که از شیشه ساخته شده و رو بروی تئاتر فوق قرار دارد و درونش دکاکین و کافه های زیبا دیده می شود .
  - ۵ - اکواریوم که بر از ماهی های دیدنی است .
  - ۶ - خلیج ناپل که منظره های باشکوهش رامی تو ان از روی تیه « ووهین و » تماشا کرد .

حومه هی نایل

در اطراف ناپل ده کده های بسیار قشنگی وجود دارد از قبیل « سورنتو » و « آمالفی » . سورنتو پراز درخت های گیلاس ، زیتون ، لیمو و پیز تقال است و بیلاهای زیبا و مغاره های دیدنی دارد .

در باغهای سورنتو بود که شاعر معروف فرمودی « تاسو » الهام گرفت و « نیچه » فلسفه « مردبر تر » خود را پدید آورد .

آمالفی هم نظیر « سورنتو » است منتها از آن کوچکتر ، خلاوت تر و زیباتر است . راما و ممیل رو آمالفی به سورنتو از زیباترین جاده های شو سه دنیاست .

از جاهای دیدنی دیگر که اطراف ناپل مشاهده می شود ، خرابه های پمپئی است . این شهر در اثر آتش شناسی کوه « وزو » در یکی از روزهای سال ۷۹ میلادی زیر تلی از خاکستر و خاک مستور گشت . پمپئی مدت ۱۸ قرن فراموش شده بود تا اینکه برایه نخستین بار در قرن شانزدهم قسمتی از این شهر کشف شد .

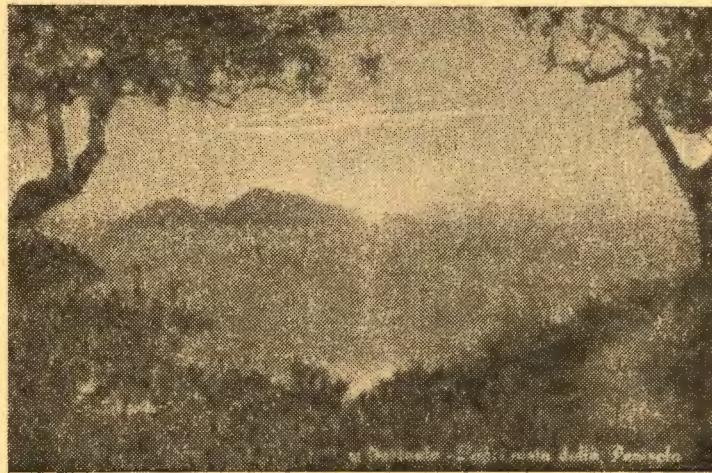
در خرابه های پمپئی ، خانه های بی سقف تزئین یافته هی بینید که بعضی از آنها بعمان حال سابق باقی مانده است . این شهر دارای کوچه ها و خیابان های مستقیم و منظم است . خانه ها و طرز خیابان بندی نشان میدهد که پمپئی شهر زیبا و دلگشا بی بوده است . تزئیناتی که در درون خانه ها دیده می شود نشان میدهد که اهالی این شهر مردمانی با ذوق و خوش سلیقه بوده اند . تئاترها ، حمامها ، معابد دادگاهها و نانوائی ها ، هم چنان سالم بجا مانده است .

برای ایرفتن به پمپئی هم بینید از اتو بوس استفاده کرد و هم قطار . رامشوسه آن بسیار زیبا و دیدنی است و یکی از جاده های بیشماری است که مویولینی در سراسر ایتالیا ساخته است .

جزیره کاپری

از جاهای بسیار دیدنی دیگر ناپل که سالیا نهض اران نفر مسافر از دور ترین نقاط دنیا بخود جلب می کند ، جزیره کاپری است . این جزیره که آن را « جزیره عشق » هم خوانده اند پاییخت عشق جهان است ! هزاران عاشق با مغشوقه های خود هر سال از اطراف جهان برای گذرانیدن ماه عسل به این جزیره رؤیائی مسافت می کنند .

درباره زیبائی کاپری کتاب‌های زیادی نوشته‌اند. قلم ما ازوصف زیبائی این جزیره عاجز است. آنچه عجالتاً میتوانیم درباره آن بنویسیم این است که در ارتفاعات این جزیره کوهستانی ویلاهای زیبا و همانخانه‌های باشکوه ساخته‌اند که برخی از آنها در دنیا نظر ندارند و غارآبی (Blue Grotto) که در آغاز قرن اخیر کشف گردیده است یکی از تماشایی‌ترین قسمت جزیره است. حتی مسافرانی که زیاد عجله دارند نباید از دیدنش غفلت کنند. هوای کاپری اغلب اوقات سال بسیار ملایم و مناظر طبیعیش فوق العاده جذاب و دل‌براست.

از منازل زیبای حومه ناپل

در ناپل و سالرنو سرویسهای توریستی منظمی به کاپری وجود دارد. قیمت پلیط پسیار مناسب است. بدرو سرش می‌ارزد که موقع مسافرت به ناپل سری هم به کاپری بزنیم.

سولفاتارا

چاچی است که مواد مذاب آتششانی رامیتوان در حالیکه در زمین می‌جوشد و از آن بخار و حرارت متصل است مشاهده کرد.

هر کولانثوم و پمپی

هر کولانثوم یا ارکولانثوم شهری بود که ما نند پمپی در آن آتششان کوه وزو پسال ۷۹ بعد از میلاد ویران گشته است. از هر کولانثوم که خیلی آباد قریب و تمدن از پمپی بود آثاری باقی‌مانده است که خیلی تماشایی است.

هتلهاي ناپل

ناپل هتلهاي فراوانی دارد : از بين هتلهاي درجه يك میتوان اينها را
نام برد :

Continental , Via Partenope44

Santa Lucia Via Partenope

از بين هتلهاي درجه دو اينارا باید زکر کرد :

Britonique*, Corso Vittorio Emanuele 33,garage

Cavour ,Piazza Garibaldi 32 .

از بين هتلهاي درجه سه اينها قابل توجه است :

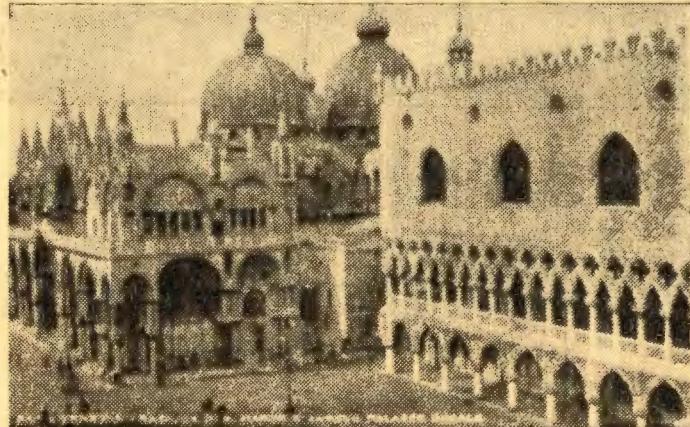
Boccalatte , Corso Meridionale 13

Bologna , Via Agostino de Pisetis 12

Lago Maggiore , Via Guglielmo Sanfelice

ونیز

ونیز که «عروس ادریاتیک» خوانده شده مانند زن زیبائی است که شیوه روحی خود میباشد و ایناً چهره زیبایی خود را در آئینه میبیند و از این تماشا لذت میبرد ،

میدان سان مارکو

این شهر زیبا سر نوشتنی مانند سر نوشته شیراز داشته است یعنی همان نظر که

اتابکان فارس شیرازرا از شر مغولها حفظ کرد و نیز بهام این شهر زیبا را از حملات عتمانی‌ها که از سمت شرق بر اروپا هم جو می‌آورد بودند، محفوظ داشتند و چنان در تجارت و داد و ستد استادی و خردمندی نشان دادند که و نیز در قرن شانزدهم یکی از مرکز اصلی بازارگانی اروپا گشته بود و بوسیله این امر سرتا اروپا با کلیه کشورهای شرقی ارتباط بازارگانی پیدا کرد.

شما اعم از اینکه باهوای بینوارد فرود گاه « سان نیکولودی لیدو » و نیز بشوید و یاقطر وارد استگاه عجیبیش که در وسط آب قرار گرفته گردید در هر حال بشایعک حالت شگفتی دست خواهد داد که هر گز از یاد نخواهد برد.

گران کافال و دور نمای سان مارکو

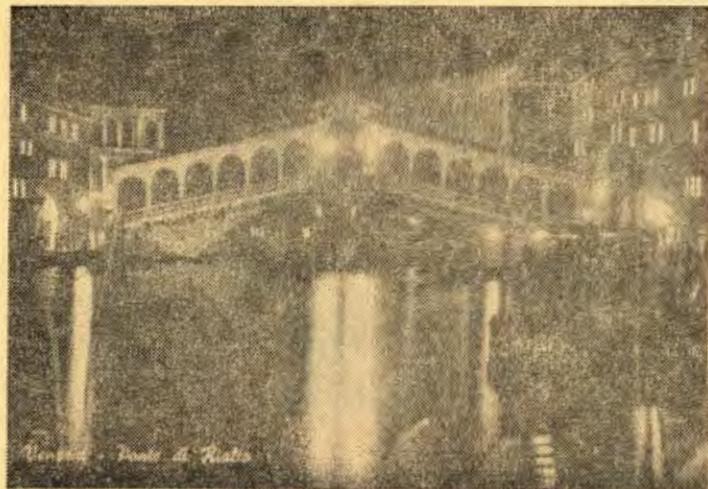
و نیز از شهرهای بسیار عجیب دنیاست زیرا این شهر مرکب از ۱۷۰ جزیره است که با پل‌های قشنگی بهم وصل شده و معن و فترین این پل‌ها، پل آهوا پل ریالتو و پاریو و آلوو Rivo Alto است.

اگرچه در هر یک از جزایر نیز، یک و یا چند میدان وجود دارد که در آنجا خواره‌های میفر و شند، مع ذلك فروشندگان دوره گرد باقایق از کوچه‌های آبی و نیز خانه بخانه میروند و خواره بار میفر و شند و از خصوصیات و نیز یکی آن است که مرخت خیلی کم دارد. از مناظر تماشائی و نیز تشییع جنازه آشت. تابوت را روی یک « گوندو لا » که پراز گل است میکدارند و قوم و خویشان و دوستان مرده در چند گوندو لای دیگر که پشت سر مرده است روان میگردند.

دیدنی‌های و نیز

و نیز آنقدر جاهای دیدنی دارد که حتی ممکن است یک سال طول بکشد و شما نتوانید همه آنها را بینید. اگر مدت اقامت شما کوتاه است باید تمام اوقات خود را صرف گردش در میدان سان مارکو و موزه های اطراف آن و کانال بنرگ و لیدو و جزائر مورانو و پورانو و تورچلو بگذرد. با کرایه کردن یک گندولا (قایق) های سیاه رنگ مخصوص و نیز شمامیتو این گردش حسابی در خیابان آبی و نیز (یعنی Grand Canal) بگذرد در طی این گردش ۲۰۰ قصر دوره نسانت به بینید که مهمترین آنها عبارتند از :

Fondacdei Turchi, palazzo pesaro Ca'd'Oro Turchi Vendramin, Calergi
 (که اکنون مرزه تاریخ طبیعی است) و
Palazzo Rezzonico Calergi
 (ریشارواگن در اینجا فوت کرد) و
 (که اکنون موزه قرن هفدهم و نیز میباشد).
 سپس میتوانید پیاده در میدان زیبای سان مارکو گردش کنید و در کافه های

پل روپالتو (هنگام شب)

محل آن چای و قهوه بنوشید و صبحانه بخوردید (البته هزینه صرف صحبتانه و جای درین کافه ها خیلی گران تراز اسایر کافه ها است). میتوانید داخل کلیسای سن مارکو رفته، تزئینات نیمه شرقی آن را تماشا کنید و تأثیر عیقی که شرق ذر و نیز در نتیجه هر اودات تجاری گذارده بر ای العین شاهده کنید.

بعد از قصر دوکال (Palazzo Ducale) که بلافاصله در کنار کلیسا واقع شده است بروید. این قصر با اطافهای وسیعی حاوی بزرگترین گنجینه ادویه است بعد از آکادمی هنر های زیبا (Accademi) که حاوی تابلو هایی از تینتو ریتو، تی شیان، ومکتب و نیزی است سری بزنید و سپس به لیدو که پلازو نیز است و در زمان موسولینی ساخته شده، بروید.

حالا دیگر آماده اید بجز این مورانو، بورانو و توری چلو بروید موزه نسیشه (Museo Vetrario) راتماشا کنید و طرز ساخته شدن اشیاء شیشه ای را برای العین در کارخانه اش به بینید و به کارهای دستی بورانو، آشنا شوید. جزیر « توره چلو » دارای چند بنای قدیمی (از قبیل کلیسا های سنگ ایا صوفیا) است، و جزیره چیوجیا از لحاظ قدرت آثارش بسیار دیدنی است و ای از نیز بسیار دور است.

ضمناً تذکر این نکته لازم است که و نیز یک شهر هنری است و برای بهتر شناختن آن شخص باید اطلاعات کافی درباره هنر (مخصوصاً هنر دوره رنسانس و بیزانس و مکتب و نیز) داشته باشد.

هتل های و نیز

هتل های لوکس و نیز اینهاست:

Bauer Grunwald
Danieli Royal
Gritti Palace
Grand Hotel

هتل های درجه سه Locanda خوانده می شود و ارزان ترین هتل های و نیز می باشد.

هتل های درجه دوازده در نزدیکی ایستگاه راه آهن و پیاتسا سان مارکو واقع شده، این هتل ها عبارتند از:

Terminus
Lista di Spagna 119
Corso - Continental
Lista di Spagna 221

نفری ۲ دلار

Minerva
Lista di Spagna 230

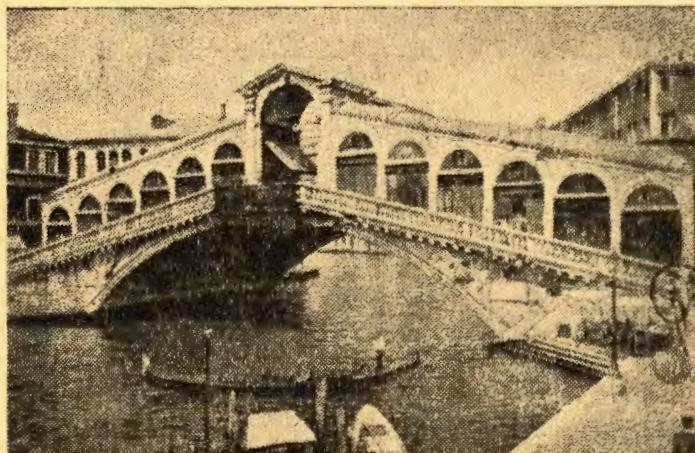
و نیز بیش از هر موقع دیگر در ماه های زوئیه و اوت شلوغ است. لذا پیدا کردن اطاق خالی درین دو ماه خالی از اشکال نخواهد بود.

وسایط نقلیه

هزینه حمل و نقل درونیت کم است بشرطیکه سوار « گوندولا » نشود .
کرایه گوندولا در فصل تابستان ساعتی سه دolar است . بجای اینکه گوندولا کرایه
کنید ، سوار موتور بوت های بزرگ که **Vaporetto** خوانده میشود ، بشوید .
این قایق های موتوری از گر آن کانال عبور میکند و در ۱۹۰۱ استگاه میایستد . کرایه
آن بتناسب خساقی است که می میکنید ولی اغلب در حدود ۵ لیر ایتالیایی است .

رستورانها

یک ظرف اسپاگتی که غذای ملی ایتالیائیه است در اکثر رستورانهای ونیز
 فقط ۲۰۰ لیر است . **Antipasto** که برای یک ناهار کافی است در حدود ۳۰۰
 لیر قیمت دارد .

پل رو پافو

از رستورانهای ارزان قیمت و خوب و نیز میتوان اینها را نام برد :

Ristorante Alloggi Al Brindisi

Campo San Geremia

یک ناهار **Prezzo fixo** در این رستوران ۵۰۰ لیر ایتالیائی قیمت دارد .

Taverna dei Dogi

4250 Calle delle Rasse

یک ناها در این رستوران ۶۵۰ لیر تمام میشود .

**Trattoria da Oresta
2765 Calle Barnaba**

این رستوران در محیطی شاعرانه قرار دارد و ناهاresh فقط ۴۵ لیر خرج دارد .

**Mensa Universitasia
Campo San Barnaba**
این رستوران در ناحیه دانشگاه و در نزدیکی قرار دارد و ناهاresh فقط ۳۵۰ لیر قیمت دارد و شامل سوب ، اسپاگتی و یک خوراک گوشتی و نان است .

تقریبات شب و کاباره‌ها

کاباره‌های ارزان و مناسب در « لیدو » بیدا میشود . در لیدوسی به Blue Moon و Parco delle Rose بزرگ و از تمایل رقص های جالب برخوبان ایتالیایی در میان درختان استوائی و آسمان صاف ایتالیا لذت ببرید . ورودیه باین کاباره‌ها ۳۰ لیر است و ۳۰۰ لیر هم خرج آجعروی آب پر تفال است .

اگر میخواهید از سفر و نیز تان لذت کافی ببرید ، با فراگبال درین شهر تاریخی بگردش بردازید و آن راجزء جزء تماشا کنید . زیبائی و نیز باید همکیده شود نه بلای ! باید موزه‌ها ، خانه‌های قدیمه‌ی و آثار تاریخی عجیب و غریب آنرا بدقت تماشا کرد .

فلورانس

شهر تاریخی فلورانس که همانند شهر شیراز خودمان شهرت و محبوبیت خاصی در جهان دارد ، من کن هنری وادی ایتالیا بشمار میرود . مردم این شهردارای خصوصیاتی هستند که در ایتالیا مشخصشان کرده است مثلاً دارای لهجه خاص ایتالیایی هستند که بعقیده ایتالیایی های خلیلی ملایم و شیرین است .

أهل مبادی آداب بوده وزیبائی بر سر نمود و بنیانی ظاهر اهمیت خاصی میدهند ، زنانشان از حیث زیبائی نه تنها در ایتالیا بلکه حتی در قاره اروپا شهرت خاصی دارند . مردمانش نه مانند جنو و بیهاد رویش مسلک اند و نه مانند مردم میلان حریص و موال دوست . خود شهر هم در اثر داشتن آثار هنری فراوان برتری خاصی بر سایر شهرهای ایتالیائی پیدا کرده است .

دیدنی های فلورانس

در همان زمان که شاهان صفوی اصفهان را آباد میکردند ، ایتالیائی ها سرگرم ترین و آبادی فلورانس بودند . و درین راه بقدرتی پیشرفت کردند که اکنون فلورانس یکی از شهرهای بزرگ هنری اروپا بشمار میرود .

نه تنها از نظر هنرمندان بلکه حتی از نظر مسیحیان فلورانس دارای اهمیت خاصی میباشد زیرا دو میں کلیسای بزرگ دنیا که Santamaria del Fiore خوانده میشود در این شهر واقع شده است این کلیسا در میدان زیبائی بنام Piazza del Duomo قرار دارد و از خارج دارای یک گنبد بسیار بزرگی است که شکل خاصی

دارد از داخل بآفای دیواری (ازوساری و زوکاری) تزئین یافته است . در داخل کلیسا همانچنان هم دیده می شود که بدست هنرمندانی بزرگ امثال میکلانژ، دوناتلو غیر لاندا یولو کا دارو بیا ساخته شده .

از جاهای دیدنی دیگر فلورانس موزه موزه **Piazza degli uffizi** است که در میدان **Piazza degli uffizi** قرار دارد. این موزه هایی بهترین تابلوهای نقاشی دنیاست . و تماسای آن کاریک روز دو روز نیست. باید چندین هفته بلکه چندین ماه بمعالمه مجموعه هنری این موزه پرداخت، با ۱۵۰۰ لیر میتوانید پردازه دائمی برای باز دید تمام موزه های فلورانس برای هر چند بار که بخواهید، دریافت کنید .

کاخ قدیمی **Palazzo Vecchio** هم از جاهایی است که باید حتماً به بینند. این کاخ که بین سالهای ۱۲۹۸ و ۱۳۰۴ ساخته شده اکنون به تالار پذیرایی شهرداری تبدیل گشته است . مجسمه داویدی که در آنجامی بینند، رونوشتی است از مجسمه اصلی میکلانژ که در «گالری آکادمی» وجودارد .
جاهای دیدنی دیگر فلورانس بشرح زیر است :

۱ - **Loggia de Lauzi** (در این محل اثرهای زیبای بن و نو تو چلینی بنام **Perseus** دیده می شود)

۲ - محل اقامت خانواده مدیسی یا **Palazzo Riccardi**

۳ - کلیسای سانتا کریوچه (میکلانژ و مکیاویلی و گالیله و سایر بزرگان ایتالیا در اینجا مدفونند)

۴ - پل زیبا و قدیمی فلورانس **Ponte Vecchio** که یکانه پلی بود که در جنگ دوم جهانی ویران نگردید . این پل روی رودخانه «آرنو» ساخته شده و دارای دکانیں بسیار جالب است .

۵ - بازار جدید یا **Marcato Nuovo**

۶ - کاخ کوچک یا **Palazzo pitti** که برخلاف اسمش، کاخ بزرگی است هم لو از تابلوها و مجسمه های زیبا .

۷ - پارک عمومی **Cascine** که بطول ۲ میل بود و در کنار رودخانه آرنو قرار دارد .

۸ - موزه ملی فلورانس .

۹ - موزه بارگلو .

۱۰ - میدان زیبای **Piazzale Michelangelo** در جائی مرتفع قرار دارد و از بالای آن میتوان دورنمای فلورانس را تماشا کرد و غرق وجود صوفیانه گردید

سرویسهای توریستی

amerikan اکسپرس واقع در Lungarno Corsini روزی دو سرویس جداگانه دارد . بهای بلیط این دوسرویس ۲۴۰۰ لیر است . اتوبوسهای لوکس amerikan اکسپرس شمارا به بعضی موزه‌ها و خانه‌شاعره انگلیسی الیزابت را بر راونینگ و میدان میکلانژ و برخی از کلیساها میبرد .

هتل‌های فلورانس

نشای ارزانترین هتل‌های فلورانس بشرح زیراست :

1 - Atlantico - Aquila d'oro, Via Nationale 12

2 - Columbia Parlamento , piazza San Firenze

هتل‌های لوکس درجه یک بشرح زیرند :

1 - Anglo Americano e Regina , Via Garibaldi

2 - Minerva , Piazza Santa Maria Novella 16

دورنمای شهر فلورانس

رستورانهای فلورانس

فلورانس که دارای غذاهای نوع خاص میباشد ، رستورانهای خیلی خوبی دارد که در درجه اول رستورانهای نامیرده زیرین هستند .

1 - La Loggia , Piazzale Michelangelo

2 - Baldini , Via Panzani 57

واز رستورانهای درجه سوم اینها رامیتوان نام برد :

1 - Alfredo , Viale Don Minzoni

2 - Taverna dei medici , Via Cavour

3 - IL Gatto Nero , Via Porta Rossa

دریاچه‌های ایتالیا

از جاهای بسیار دیدنی ایتالیا که اغلب مسافران مخصوصاً مسافران ایرانی از دیدنش غفلت میکنند دریاچه‌های زیبای ایتالیاست. این دریاچه‌ها که در منطقه «لمباردی» واقع شده عبارتند از کومو، کاردا، لوگانو و ماجیوره.

دریاچه «کاردا» که عرضش ۴۰ میل و طولش ۳۲ میل است محاط از درختان زیتون و مرکبات میباشد، برای گردش درین منطقه میتوان از سرویسهای توریستی مخصوص استفاده کرد. در داخل خود دریاچه هم میتوان با قایق، گردش آرام و پرسکونی در دریاچه هنوز بور نمود.

بعداز دریاچه گاردا، دریاچه «ماجیوره» از همه زیباتر است. در کنار این دریاچه شهر زیبای «استرسا» بالوکسترین هتلها واقع شده است.

قسمت سویی دریاچه «لوگانو» بقدرتی زیبای است که در طول سال مسافران از همه جای دنیا بدانجا روى میآورند.

شهرهای دیدنی

از بین شهرهای دیدنی دیگر ایتالیا، میلان، تورینو، (که پاریس ایتالیا خوانده شده) جنوا، سان رمو، پیزا، باری، پسکارا، فوجیا، تریست، بولونیا، فرارا، درونا، پالرمو و رمینی (که ریوریای دریایی بالتفک خوانده شده و پلاز عالی دارد) میتوان نام برد.

هر کجای ایتالیا بروید، آنجارا زیما و مملو از آثار تاریخی خواهد یافت. و این زیبائی چنان است که گویند ایتالیا عالیترین تابلویی است که نقاش طبیعت کشیده است.

ژنو

اعم از اینکه از طریق هوا وارد فرودگاه بین المللی «کوانترین» ژنو بشوید یا با قطار به ژنو ورود کنید نخستین جایی که در ژنو جلب توجهتان را میکند، دریاچه زیبای لمان است که شعر و ادبای اروپا قطعات مهیج وزیبایی درباره اش نوشته اند ژنو سومین شهر بزرگ سویس است و دارای بولوارها و پارکهای زیبا و ویلاهای لوکس و دلگشاست.

ژنو یکی از شهرهای قدیمی اروپاست و در کشمکش‌های تاریخی نقش مهمی بازی کرده است. این شهر که تازمان ۱۸۱۴ جزو فرانسه بود از سال ۱۸۱۵ که ناپلئون در اوترلو شکست خورد بر طبق تصریمی که در کنگره وین گرفته شد، به سویس واگذار گردید.

ژنو علاوه بر هتلها، رستورانها و کافه‌های زیبا که قسمت اعظم آن در کنار دریاچه اش قرار گرفته، دکانهای تماشائی، کتابخانه‌ها، تأثیرها و موزه‌های جالب توجه دارد.

ژنو هنوزی کی از مرکز عمده تجارت ساعت است. کلیسا زندگان عمد ساعت سویس در این شهر دفتر دارند و این دفاتر و سایر مقاذه‌ها اکثر پشت ساحل دریاچه لمان قرار دارد.

دیدنی‌های ژنو

علاوه بر موزه‌های مختلف از قبیل موزه علوم طبیعی موزه هنر و تاریخ و

موزه تابلوهای نقاشی Rathus Art Gallery در ژنویک کنسرو اتوار و تأثر چندین کلیسای تماشائی که از همه مهمتر کلیسای سن پطر است وجود دارد.

موزه مجاھای دیدنی دیگر بشرح زیرند:

موزه ژان راکروسو

این موزه روزهای پنجشنبه از ساعت ۲ الی ۴ بعدازظهر باز است و بیکشنبه از ۱۱ تا ۱۲ ظهر و ۲ الی ۴ بعدازظهر.

موزه آریانا

واقع در خیابان دولایه نزدیک اسیتگاه راه آهن کرناوین دارای کدکسیون طروف شناسی است و ازدهای دوازده ظهر باز است.

موزه مردم شناسی

ایموموزه در بولوار ۶۷-۶۵ Carl - Vost واقع شده و از ۱۰ الی ۱۲ صبح و ۲ الی ۵ بعدازظهر (باستثنای دوشنبه‌ها) باز است.

موزه ولتر

این موزه در Rue des Delices واقع شده و از چهارشنبه از ۲ الی ۵ بعدازظهر باز است.

موزه آلات موسیقی قدیمی

در خیابان له فور واقع شده است علاوه بر تماسای جاهای دیدنی فوق‌العاده با پرداخت مبلغ جزئی در حقیقت موتوری گردش مفصلی در دریاچه زیبایی لمان بکنید و بدینوسیله لاقل برای یک روزهم شده معنی زندگی حقیقی را بهمید.

فواره ژنو

در بین مناظر زیبای ژنو علاوه بر دریاچه لمان، کوه «من بلان» و سواحل پارک انگلیسها، ساعت گلی و جزیره روسو، میتوان فواره زیبای ژنورا که نظیف‌تر در دنیا وجود ندارد و سمبل شهر ژنو شناخته شده است (هم چنان که برج ایفل سمبل پاریس است) نام برد.

این فواره که بفرانسه Jet d'eau خوانده میشود دارای خصوصیات رین است.

مسیوبوتی کاز (۱۸۸۶)	اختراع کننده اصلی
مسیوتوردتی بن (۱۷۹۱)	طراح دوم
مسیوب. پاتسیانی (۱۹۴۹)	طراح سوم
ارتفاع درسال ۹۸ قدم	ارتفاع در حاضر
۲۸۰ الی ۲۹۰ قدم	۱۸۹۱ « «
۳۱۹ قدم	۱۹۰۰ « «
۴۲۵ قدم	» «
آب فواره مستقیماً از دریاچه‌ئی که زیر فواره است تأمین می‌شود.	نیروی جهش
بوسیله دو تلمبه الکتریکی که دارای ۱۳۶۰ قوه اسب است، تأمین می‌شود.	ظرفیت آب
۱۰ گالن در هر ثانیه.	وزن آب در هوا
تقریباً هفت تن	ماههایی که بکار می‌می‌افتد
از روز عید پاک تاسی ام سپتامبر مه ناهی ۱۵ زوئن - از ۱۱ صبح تا آغاز شب از ۱۱ زوئن تا ۳۰ سپتامبر - از ساعت ۱۱ صبح تا ۱۱ شب.	ساعاتی که بکار می‌می‌افتد
روزهای شنبه و یکشنبه و سایر تعطیلات ازده صبح تا ۱۱ و نیم شاین فواره بکار می‌می‌افتد و ضمناً در هنگام شب با چراغ روشن می‌گردد.	صبح تا ۱۱ شب.

* * *

سویس از ۲۲ کانتون یا استان تشکیل شده که هر استانش دارای استغلال داخلی است و در آمده استان صرف آبادی همان استان می‌شود. مساحت سویس فقط ۱۱۹۷ کیلومتر مربع و جمعیتش قریب پنج میلیون نفر است. در سویس رئیس جمهور سالی یکباره بدون هیاهو و بدون هوجیگری انتخاب می‌شود و اگر در طول سال وظائف خود را بنحو احسن انجام داد ممکن است مجدداً انتخاب گردد. هیئت دولت متشکل از هفت نفرند و اینها هستند که سالی یکباره از بین خودشان رئیس جمهور را انتخاب می‌کنند. دولت سویس چنان وظائف خود را خوب انجام میدهد که سویسیها برخلاف ایرانیان که همه کله‌شان بوی قره‌سیزی میدهد، ابدأ صحبتی از دولت خود به میان نیما و رند و حقی اغلب نمیدانند رئیس جمهور شان کیست! از اختلافات کوچک دیگری که بین ما و آنها وجود دارد یکی آن است که در ایران هر وزیری با هر دوز و کلکی شده می‌کوشد هر چه بیشتر وزیر بماند و عملیش هم آن است که معنی وزارت در ایران بر خود دارشدن از فرصت غارت مردم بنحو احسن است زیرا هر وزارت خانه‌ای ریک گردنه راهزنی بیش نیست ولی در سویس بالعکس وزراء علی رغم میل خودشان در پست خود باقی می‌مانند چنانکه در باره‌ی وزیر کشاورزی فعلی سویس مینویسند

که وی بارها بعلت کبر سن استعفای خود را تسلیم کرد ولی چون در طی دوران نصدی پست وزارت کشاورزی اصلاحات مهمی کرده بود و کسی را شایسته‌تر از او نیافرخ بودند، وی را در پست خود باقی گذاشتند و استعفایش قبول نشد ! در ایران دولت سد بزرگی در برابر مردم است. هیچکس در ایران از جور و آزار و مزاحمت دولت در امان نیست و علیش هم آن است که در ایران فاسدترین و نالایق‌ترین افراد شاغل بزرگترین پست‌ها هستند و شumarشان غارت مردم است، نه خدمت آنها، ولی درسویس بالعکس دولت نقش یک رهبر ویک پدر را بازی می‌کند و برای آنها نقشه و هدف وسائل کار تهیه می‌نماید تا بیش از پیش هم برای خودوهم برای دولت کار و فعالیت کنند .

در ادارات دولتی ایران یاتشیریفات است یا تضعیفات و علاوه برین تبعیضات زننده‌بی بچشم می‌خورد. واقعاً که ایران بهشت جنایتکاران است - البته جنایتکاران متند و بولدار ! ولی درسویس همه در برابر قانون بر ابرو ند . همه از نعمت تمندستی، آزادی و کار بر خود دارند. کسی به کسی زور نمی‌گوید و اگر بگوید تسلیم قانون می‌شود و اعم از اینکه تو انگر باشد یا فقیر مجازات می‌گردد. سویا لیسم و دموکراسی واقعی درسویس وجود دارد نه در انگلستان و امریکا که دادگاه‌های ایشان دست کم از دادگاه‌های ایران ندارند !

در ایران هر کس جاهی بیابد برای مردم چاهی می‌کند و هرچه زورو زرش بیشتر باشد بهمان نسبت زورگوئی اش بیشتر است . دکتر تقی بهرامی در کتاب «ازسویس برای ایران» پس از ذکر این حقیقت که سویس نمونه خوشبختی و کشور ایران نمونه بد بختی است، مینویسد: «وقتی از طرف داور برای سازمان کشاورزی و اقتصادی آذربایجان، به میاندوآب رفتۀ بودم، در همان برسی‌های نخبگان بیک استوار امنیه بر خوردم که بیشتر مانه حیب مردم را تهی می‌کرد و کارش چاییدن و چپاول بود گفتمش هیچ از این کار رشت ترس و هراست نیست، گفت اگر نکنم باید بترسم . زیرا جنایت میدارد و از سرمهاهی یکبار ازمهها باد برای سرکشی و بازرسی باینجا می‌آید و از خانه من جنب نمی‌خورد و سرکشی و بازرسیش در چند روزی که اینجاست در خانه من صورت می‌گیرد . وحق و حساب می‌خواهد . قریاک می‌کشد و عرق می‌نوشد . اگر تداشته باشم کارم زار است...».

حالا باز بگوئید چرا این مملکت اصلاح نمی‌شود. اصلاح نمی‌شود چون از سرگندیده است و مدام که این مملکت از سرگندیده است ، مجال است حتی قدمی بطرف جلو بردارد .

سلوک و رفتار هیئت‌حکمه کم کم الگویی می‌شود برای سلوک و رفتار مردم. لذا در ایران مردم هم مانند دولتی‌ها، همه راه‌کثیر می‌روند و بمجرد اینکه فرصتی بدست آمد هم‌دیگر رامیچا پند و بهمین جهت هیچکس در ایران بدیگری اعتماد ندارد . ولی درسویس بالعکس همه بهم اعتماد دارند زیرا از درستی یکدیگر برخوردارند و کسی بفکر غارت دیگری نیست. بازدکتر بهرامی در کتاب فوق الذکر

مینویسد: «روزی آگهی خانه‌ای را در روز نامه دیدم و هماندم تلفن کرده به نشانی خانه دار رفتم صاحب خانه زنی بود گل فروش که کارخانه گل‌سازی داشت و گل مصنوعی میفرودخت. چون هرا دیدپوزش خواست که چون تنها است نمی‌تواند هر ابسوی خانه رهبری کند. کلید خانه را بمنداد و خواهش کرد که به تنها ای بخانه اش رفته به بینم تا اگر پسندیدم اجاره کنم . یک سر بسوی خانه رفته درب آن را گشودم و بدرونش رفتم ، خانه‌ای بود پر از فرشها و مبلهای گرانیهای گوناگون ، لباسهای زیبا و بوشنهان پوستی در دولا بجهه‌ها آویخته بود. باری این زن گل فروش دارائی خود را نادیده و نشناخته در اختیار من گذارد بود، بدون اینکه اندیشه بدی بخود راه بدهد، کسی هم در خانه نبود ...»

کپنهاك

يک نویسنده اروپایی مینویسد: «بعد از کپنهاك، اروپا حاشیه‌ای بیش نیست. این شهر همه چیز دارد. رفتار مردمش دوست‌ناه است و مناظر ش متعدد و فعالیت‌ها يش گونا گون، بعلاوه قیمت‌های اجناش از همه جای اروپا نازتر است.»
شما از همان لحظه‌ای که هوای پیما شروع بفروض آمدن به این بندر زیبا می‌کند، شیفته کپنهاك می‌شوید. زیر امنظر ماش از هوای پیما، مانند یک تابلوی نقاشی است که بدست هنرمند چیره‌دستی کشیده شده.
نه تنها شکل خود شهر زیباست، بلکه معازه‌ها، خانه‌ها و مردمانش هم زیبا هستند.
شما پس از چند روز اقامت در کپنهاك میل پیدا می‌کنید هر چه بیشتر مدت اقامت خود را درین شهر تمدید کنید.

دیدنی‌های کپنهاك

دیدنی‌ها هامبورک بشرح زیر است:

کاخ آملینبورک

این کاخ شامل جهار صد عمارت نظیر هم است و بهترین نمونه سبک روکوکو*

* روکوکو سبک مخصوصی است که دارای آرایش‌های فیاد و عاری از لطافت است.

بـشـمـار مـيـرـوـد. كـاخـآـمـلـيـن بـورـكـ محلـ اـقـامـتـ زـمـسـتـانـيـ شـاهـدـاـنـمارـكـ وـخـانـوـادـهـ اوـستـ، درـيـنـ قـصـرـ هـمـ ماـنـنـدـقـصـرـ بـوـكـينـگـهـامـ انـگـلـسـتـانـ گـارـدـ شـاهـيـ باـآنـ كـلاـهـ بـزـرـكـ وـادـاـ وـ اـطـواـرـ مـسـخـرـهـ دـيـدهـ مـيـشـوـنـدـ .

بازار جدید پادشاه

بازار جدید پادشاه يا بقول دانمارکی ها Kongens Nytorv در نزدیکی Stroget کـهـ مـرـکـزـ بهـتـرـینـ وـلوـکـسـتـرـینـ مـغـازـهـهـایـ کـپـنـهـاـكـ استـ دـيـدهـ مـيـشـوـدـ .

میدان شهرداری

میدان شهرداری يا Radhuspladsen مرکز شهر بشـمـارـ مـيـرـوـدـ . بـولـارـ زـيـبـاـیـ آـنـدـرـسـنـ درـنـزـدـيـكـیـ هـمـيـنـ مـيـدانـ استـ .

برج گرد

برج گرد يا Rundetarn از آثار کـرـیـسـتـیـانـ چـهـارـمـ استـ وـدرـ نـزـدـیـكـ قـرـارـدـارـدـ. اـيـنـ بـرـجـ بـلـکـانـ مـارـبـیـجـیـ دـارـدـ کـهـمـ محلـ تـفـرـیـحـ اـهـالـیـ کـپـنـهـاـكـ استـ هـمـ سـیـاحـانـ خـارـجـیـ .

کاخ روزنبرک

يـكـ کـاخـ کـمـ نـظـيرـ دورـهـ رـنـسـانـسـ استـ کـهـ کـمـیـ دورـترـ اـزـ «ـ بـرـجـ گـردـ»ـ فـوقـ الذـكـرـ قـرـارـدـارـدـ . اـيـنـ کـاخـ بـصـورـتـ مـوـزـهـ شـاهـانـ دـانـمـارـکـیـ دـرـ آـمـدـهـ وـاـيـنـکـ ذـخـائـرـ هـنـرـیـ وـجـوـاهـرـاتـ درـ بـارـسـلـطـنـتـیـ درـ آـنـ نـگـاهـدـارـیـ مـيـشـوـدـ .

موزه ملی هنرهای

درـشـمـالـ کـاخـ رـوـزـنـبـرـکـ وـاقـعـ شـدـهـ وـحاـوـیـ عـالـیـتـرـینـ کـلـکـسـیـونـ تـاـبـلوـهـایـ نقـاشـیـ وـمـجـسـمـهـهـایـ اـرـوـپـاـتـ . مـثـلاـ تـاـبـلوـهـایـ رـأـمـیـرـانـ وـرـوـبـنـزـ وـاـمـپـرـسـیـوـنـیـسـتـهـایـ فـرـانـسوـیـ درـيـنـ مـوـزـهـ بـچـشمـ مـيـخـورـدـ .

گـلـیـپـ توـنـکـ

اـيـنـ مـوـزـهـ دـارـایـ کـامـلـتـرـینـ کـلـکـسـیـونـ مجـسـمـهـهـایـ روـدـنـ فـرـانـسوـیـ درـدـنـیـاـسـتـ.

موزه ملی

حاـوـیـ کـلـکـسـیـونـ آـثارـعـتـيقـ استـ .

موزه ثوروالدسن

این موزه حاوی مجسمه‌های غول پیکر مجسمه‌ساز معروف دانمارکی ثوروالدسن میباشد.

مجسمه حوری دریا

مجسمه زیبای حوری دریا که در داخل آب نصب شده در کنار ساحل در ناحیه‌ای موسوم به (خط طولانی) Long line از Langelinie قرار دارد.

سر ویسهای توریستی

کپنهاك شهری است که باید در آن با دوچرخه و یا پیاده گردش کرد زیرا در هر گوشه‌اش چیز جالبی وجود دارد. و این شئی ممکن است یاک پارک باشد یا یک مجسمه ویاتکنی دکانهای تماشایی.

از همه جالب‌تر دستگاههای خودکاری است که در آن انواع و اقسام اغذیه. شوکلات و سیگار در مرحله فروش گذارده شده است. شمامیتوانید بالانداختن مبلغ معین پول درین دستگاه، غذا بی را که مایلید میل کنید از آن ببرون درآورید. از محاسن این دستگاههای آن است که در تمام اوقات روز حتی موقعي که رستورانها بسته‌است، در دسترس من شما قرار دارد.

اگر برای مدت خیلی کوتاه در کپنهاك بسر میبرید باید از سرویس‌های توریستی استفاده کنید. اتوبوس‌های توریستی در هیدان تالار یزدیرائی شهرداری Radhuspladsen قرار دارد. وعلاوه بر اتوبوس، تاکسی‌های مخصوص هم‌هست که با گرفتن مبلغ ناجیزی شمارا بتمام جاهای دیدنی شهر میبرد.

تقریحات شب

با اینکه کپنهاك ۸۰۰ سال عمر دارد، روز بروز جوانتر میشود! این شهر پر از سینما، تئاتر، کنسرت، کاباره و تقریحگاه‌های رنگارانگ است. درین تقریحگاه‌های متعدد کپنهاك از همه معروف‌تر با غهای‌تی ولی Tivoli gardens است که از مامه تا اواسط سپتامبر مفتوح است و با کاباره‌ها، تئاترها، فواره‌ها، گلزارها و دریاچه‌های مصنوعیش شباهت به دنیای پریان دارد! درین باغ بیست دستوران و انواع و اقسام وسیله تفریح وجود دارد. قیمت‌غذایها در همه رستورانها این پارک گران است باستثنای یک مقاذه که Wivex Populaer خوانده میشود. بعلاوه روزهای چهارشنبه، شنبه و یکشنبه یک برنامه جالب آتش بازی تریبداده میشود. چنانچه بین‌ماهه‌ای مه و سپتامبر به کپنهاك مافرت بکنید، از تماشای این پارک غفلت نفرمایید.

ورودیه «پارک تی ولی» معادل ۱۴ سنت امریکائی است. این پارک در زمستان بسته است.

هتلرها و رستورانهای کپنهاگ

اگر میخواهید لخانه‌های دانمارکی (که از زنان بسیار زیبای اروپا بشمار میروند) بدهست آورید ناهار و شام رادر رستورانهای غیرالکلی که K . A . R . خوانده میشوند، صرف نمایید. در کپنهاگ پنج رستوران R . A . K . هست که مهمترین آنها در خیابان Vesterbrogade است. اگر خیلی صرفه جو هستید میتوانید از ساندویچهای خوش طعم دانمارک استفاده کنید.

ساندویچ دانمارکی که بیش از ۲۰ قسم آن در کپنهاگ تهیه میشود، از مأکولاتی زین غذاهای کپنهاگ است. مغازه‌های مخصوص ساندویچ فروشی در همه جای شهر برآفتد است ولی مهمترین مغازه Davidsen خوانده میشود که بیش از ۱۷۷ قسم ساندویچ تهیه میکند.

اگر بتوسط SAS مسافت میکنید ممکنست این ساندویچ جزء منوی غذای شما باشد. ناشتا مانند سایر شهرهای اروپا، شامل قهوه و (یا جای) نان و کره و مریاست. قیمت آن ۳۵۰ روپه کرون میباشد. ناهار که از ساعت ۱۲ الی ۲ بعد از ظهر صرف میشود شامل ساندویچ مخصوص دانمارکی، دسر، سوب، سالاد و یک خوراک گوشتی است. ناهار بمبغ ۱۵ روپه کرون تمام میشود. شام بین ساعت و یا ۶ روپه بعد از ظهر صرف میشود.

اغلب رستورانها پس از نیمه شب بسته‌اند. ولی محدودیت‌های بامداد باز هستند. بعضی از مغازه‌های ساندویچ فروشی تا صبح هم باز هستند. لذا اگر در اواسط شب رستورانی پیدا نکردید، میتوانید از مغازه‌های ساندویچ فروشی، ساندویچ بخرید و یا از دستگاه‌های منتهی وصی که در خیابانهای تعبیه شده، پول (بتناسب قیمت هر غذا) بیاندازید و ساندویچ و یا هن غذای دلخواه دیگر را از داخل آن بیرون آورده و میل کنید.

در کپنهاگ بیش از ۱۰۰۰ رستوران کوچک و بزرگ وجود دارد. و بهترین رستورانهای آن در «ردهوس پلاذرن» و «وستر برگاده» واقع شده است. از جمله رستورانهای معروف این شهر «Wivex» و «Frascati» و «Ismaa Hjem» میباشد.

سایر جاهای دیدنی دانمارک

دانمارک مرکب از پانصد جزیره است و دانمارکی‌ها روی چهارصد تای آن

که گرینلند یکی از بزرگترین آنهاست، زندگی میکنند. دانمارکی‌ها در این جزائر با دوچرخه گردش میکنند شما هم میتوانید این کار را بکنید و در وسط راه در مهمنا نخانه‌های خوب آن توقف نمائید. ولی اگر حوصله این کار را ندارید و قصد دارید فقط یک هفته در دانمارک بسرم بید، بهتر است سه روزش را در کپنه‌اک صرف کنید و چهادر را در زیگر را با اتوبوس‌های توریستی موسوم به **Fairytales Bus Tours** بساین جاهای دیدنی دانمارک مسافرت نمائید.

استکرilm

قبل از شروع مطلب ذیلا سخنی چند راجع به اوضاع اقتصادی و اجتماعی
مودم سوئد مینگاریم :

منابع سوئد

از منابع مهم در آمد سوئد، جنگلهای آن است که تقریباً نصف سرزمین
سوئد را پوشانیده است. بیست درصد این جنگلهای تعلق به دولت دارد و ۸۰ درصد
بافراد و شرکتها.

عمل بریدن درختها تحت کنترل شدید است و سالیانه مطابق با تعداد درختانی که
بریده میشود درخت کاشته میشود. قسمت اعظم درختها، صرف کاغذسازی که از منابع
هم در آمد سوئد است، میشود!

از منابع دیگر در آمد سوئد آهن و پولاد است، آهن خام اکثراً در ناحیه
«لاپلند» استخراج میگردد، محصول آهن سوئد در سال ۱۹۶۰ بالغ بر ۲۲ میلیون
بود که ۱۹ میلیون تن آن بخارج صادر گردید.

از معدن دیگر سوئد، طلا و نقره و اورانیوم و مس و سرب و زینک و آرسنیک
است.

سوئد نفت ندارد و یک دهم عایداتش صرف خرید نفت خام میشود که در خود
سوئد تصفیه میگردد (سوئد بنج بالای شگاه نفت دارد) و یکی از کشورهای معبدود نیا
است که ۹۰ درصد نیروی برقش را از آب بدست میآورد. سالیانه مقدار ۳۷۰۰۰

میلیون کیلووات نیروی برق از آب تولید میشود و در سوئد برق بعدی ارزان و فراوان است که هر دهکده دورافتاده‌ای دارای برق است . از صادرات مهم سوئد علاوه بر کاغذ ، الور و تخته و میل و خانه‌های ساخته شده میباشد، در صنعت کشتی سازی هم سوئد مقام بلندی دارد و پس از ژاپن و آلمان مقام سوم را اشغال نموده است.

چاقو، کاردوچنگال و افزار و ادوات پولادی، رنگ، مواد خام برای ساختن بلاستیک و مواد گون شیمیائی نیز از محصولاتی است که بخارج صادر میشود .

وضع اجتماعی مردم

بیکار در سوئد وجود ندارد اگر وجود داشته باشد پاداش ایام بیکاری میگیرد افرادی که بسن ۶۷ سالگی رسیده‌اند، حقوق بازنیستگی دریافت میکنند که میزانش معین است و هیچگونه ارتقاً بوضع مالی و اقتصادی دریافت کننده آن ندارد . *

تمام افراد بر ضد بیماری بیمه‌اند و مجاناً در بیمارستان‌ها معاینه میشوند. دارو بقیمت خیلی نازل فروخته میشود. به افراد مبتلی به سل، سرطان، رها تیسم و امراض زهروی توجه بیشتری مبذول میشود . چه هزاره با این بیماری جزو برنامه دولت است .

زنان آبستن مجاناً در زایشگاه بستری میشوند و هر مادر معاذل ۳۰ تومان کمک بلاعوض دریافت میکنند این کمک در مورد مادرانی که در ادارات کار میکنند افزایش می‌یابد .

درسوئد به رفاه و تندرستی کودکان زیاد توجه میشود. کودکستا نهایی بسیار زیبا برای کودکان ساخته شده است و سالیانه قریب ۵۰۰ کودک بکودکستان میروند. بسیاری از بچه‌ها که سنتان از ۱۴ سال کمتر است، میتوانند در ایام تعطیلات مجاناً بیکی از نقاط خوش‌آب و هوای بخراج دولت مسافرت کنند. بچه‌هایی که سنتان کمتر از ۱۴ سال است اجازه ندارد کار کنند .

با افرادی که میخواهند عروسی کنند مبلغ معادل ۲۰ لیره انگلیسی (قریب ۴۵۰۰ تومان) کمک میشود و بنابراین نیز کمک‌هایی میشود.

برای افرادی که خانه ندارند، برای تهیه مسکن کمک‌هایی (با بهره فقط درصد!) میشود . قیمت اجاره‌ها تحت کنترل شدید است و هیچکس نمیتواند بدخواه اجاره را بالا و یا پائین آورد .

در سوئد محکومیت اعدام وجود ندارد . توجه خاصی با خلاف نوجوانان میشود. زندانی که اینجا نسب در استکهلم دیدم بقدری کوچک و محقق بود که کاریکاتور مسخره‌ای از زندان بنظر می‌رسید.

بادیدن این زندان بر من ڈا بت شد که جنایت اکثر محاصل سیستمی است که بر

یک اجتماع حکومت میکند. دریک اجتماعی که سیستم عاقلانه است جنایت بندرت رخ میدهد و هر گاههم رخ داد زود جلوش گرفته میشود.
برای رفع اختلاف کارگران «دادگاههای مخصوص جل اختلاف کارگری هست که احکام صادره آن را نمیتوان باعیناف برد. بهر گارگر سالیانه ۲۱ روز مرخصی داده میشود و ساعات کار کلیه کارگران محدود به ۴۵ ساعت در هفتم است.

در این بالابودن مزد کارگران و حقوق کارمندان، قوه خرید اغلب سوئیها خیلی خوب است. در سوئی هر خانواده ای لااقل یک رادیو دارد و هر دو خانواده دارای یک یخچال بر قی و هر سه خانواده دارای یک جاروی بر قی هستند.
اکثریت دارای تلویزیون و ماشین خیاطی بر قی میباشدند. داشتن اتومبیل و تلفن یک امر پیش با افتاده است، چون در سوئی میتوان تقریباً هر چیز را با سقط خرید، لذا میتوان در مدتی کوتاه با همت و پشتکار صاحب بسیاری از تسهیلات مدرن شد.

یک منظره از شهر استکهلم

حالا باز بگوئید چرا سوئیا ملل خوشبخت دنیا خوانده شده است و چرا سالیانه عددی از زیاد از داخل خود اروپا باین کشور مهاجرت میکنند و در همانجا میمانند؟

حالا باز تمجیب کنید چرا اورسوئی کمونیسم مشتری ندارد و چرا امردم بحکومت خود اعتماد کامل دارند و در آنجا جدائی بین حکومت و مردم وجود ندارد؛ حالا باز بگوئید چرا وقتی که یک بار از شاه سوئی سوال کردند چرا اسکورت ندارد، وی به مردم اشاره کرد و گفت: اینها اسکورت من هستند. آیا با داشتن ۷ میلیون نفر اسکورت باز میپرسید چرا اسکورت ندارم؟

آفتاب نیمه شب

یکی از خصوصیات کشورهای اسکاندیناوی، ظهور نمود عجیب طبیعی یعنی آفتاب نیمه شب درین نقاط است. این نمود طبیعی راهنمایتوان درسوئد دیدوهمنروز اگر به نروز رفتید میتوانید در بندر «کیر کنس» که در همسایگی شوری قرار دارد، این نمود را تماشا کنید و اگر بسوئد مسافرت کنید این پدیده را در شهر «کیر ونا» * توانید دید.

برای رفتن به کیر ونا قطارهای مسافر بری مخصوص هست که در ماههای مه، ژوئن و زوئیه بمنطقه بی که در آن قریب سه ماه آفتاب کاملاً غروب نمیکند میرسد. دکتر علی اقبالی که این نمود را در کیر کنس دیده است در کتاب «از پاریس تا کشورهای اسکاندیناو» چنین مینویسد :

«... چون از نیمه شب سخن بینان آمد جادارد گفته شود که در دم این دیار مدت چند هفته متواالی طلوع و غروب ندارند و چندماه هم شب دراز دارند . در هنگام روزهای بلند، هنگامیکه به نیمه شب نزدیک میشوند، آفتاب مانند کشورهای ماباق باختن میخراهد و شبیه عصرهای ما میگردد. و در رو بروی ما درجهت شمال که رو بقطب شمال است قرار میگیرد. پس اوج میگیرد و هر گز پنهان نمیشود. پس از اندک مدتی (از ۲۳ اردیبهشت تا پایان دهم مرداد) ، بی آنکه غروبی روی دهد ، دوباره آفتاب از پائین ببالا میرود و روز از سر گرفته میشود. آفتاب این چند هفته نشان میدهد که در ۳۴ ساعت از پائین ببالا و از بالا بپائین می آید. و دوباره همین بالا و پائین رفتن را که ۲۴ ساعت دیگر آغاز مینماید، موجی را درست میکند که در آن از کمینه به پیشینه آمده و از پیشینه به کمینه بر میگردد، تا دوران تابستان سر آید و بر اثر حرکت زمین، مقدارش از روز فزون گردد ...

«.. در بالای سنگ کوه بیکر دماغه شمالي، در هر ساعت نیک روز از یکی از این ۲۴ ساعت دهه دوم ژوئیه (مرداد) ، از آفتاب عکس بردازی کردند. از ردیف کردن این عکسها پشت سرهم، قوس حرکت آفتاب را درست کرده و پیشینه و کمینه بدست آورده اند .

بانزدیک شدن این نیمه شیهای خیالی مردم میخوابند. و میتوان گفت که این آسایش افراد و آرامش اجباری اجتماع، زائیده فرسودگی و فعالیت روزانه است که در تابستان بیش از ضرول دیگر سال بوده صحبت روشنائی و تاریکی در میان نمیباشد، چون غروبی وجود ندارد. فقط آفتاب با نوسان ظرف و آرام خود موج روزانه زندگی مردم را نشان میدهد.»

* کیر ونا که از حيث وسعت بزرگتر از توکیو و نیویورک است دریک هزار و دویست کیلومتری بالای استکهلم قرار دارد. کیر ونا شهر آهن است و قسمت اعظم ساکنانش معدنچیانند.

راز خوشبختی سوئدیها

راز خوشبختی کشورهای امثال سوئد و سویس در این نهفته است که درین نوع کشورها جدائی بین دولت و مردم وجود ندارد. ملت بدولت و دولت بملت اعتماد دارد. علت وجود این اعتماده در اینست که دولت خادم ملت است زه راههن و مزاحم آنها حال آنکه در بسیاری از کشورهای مخصوصاً کشورهای شرقی دولت غارتگری بیش نیست و مردم از دولت هم چنان وحشت دارند که از بین پلیگ :

راز دیگر پیشرفت و خوشبختی سوئد در این نهفته است که آنها بحداکثر از منابع طبیعی خود استفاده میکنند و دو اخبار جی در این بین وجود ندارد که ثمره‌ی زحماتشان را غارت کنند. سوئد بعلت داشتن جنگلهای فراوان، چوب خیلی عالی دارد که از آن هم مبلهای عالی می‌سازد و صادر میکند و هم کاغذ توپید میکند. از سوی دیگر معادن آهن دارد که موجب پیدایش صنایع سنگین آن گشته و خزانه دولت را پر نموده است. همچنین آبشارهای متعدد دارد که منبع نیروی الکتریسته است. گذشته برین هیئت حاکمه دلسوز و عاقلی دارد که انواع تسهیلات برای ملت خود فراهم میکند .

سوئد مملکتی است بانقه و برنامه هدف دولت خدمت به مردم است زه فریب دادن و جایبدن آنها. بهمن جهت مردم همیشه حاضرند با آن از جان و دل بهمکاری بردازند حال آنکه در کشورهایی که دولت هامیکوشند سر ملت شیره بمالند، یا کچنین همکاری وجود ندارد. اینکه سهل است، ملت در برابر دولت هم چنان ایستاده است که در برابر خطر ناکترین دشمن .

در اثر وجود یا کچنین همکاری است که در سوئد مردم احتیاج به پاسبان ندارند و بهمن سبب در بسیاری از نقاط شهر هیچ مأمور راهنمایی وجود ندارد، زیرا خود مردم باطیب خاطر مقررات را رعایت میکنند، و بهمن علت است که در سوئد گدا و لکرد وجود ندارد و ارتضی نیز و هندهست بدون آنکه میلتار سیم و تظاهرات نظامی وجود داشته باشد ! خدمت اجتماعی هست بدون اینکه سخن از سوسیالیسم در بین بشد! پادشاه است ولی استبداد و حکمرانی نیست. تعجب ندارد اگر در یا کچنین محیطی مردم دارای اخلاق متین و رفتاری سنگین شوند و یکی از سیر ترین مردم جهان گردند.

***

استکهلم، یا یتخت سوئد که بحق «ونیز منطقه شمال» خوانده شده روی ۱۲ جزیره که با ۴ پل بهم وصل شده است، بنا گشته. این شهر قدیمی که هفتصد سال عمر دارد، در عین حان که دارای جدیدترین بنایها و آسمان خراشهاست، چهره قدیمی خود را حفظ کرده است زیرا بسیاری از کوچه‌ها و خیابانها یش هنوز سنگفرش است و

بناهای قدیمی و فرسوده زیاد دارد. این از شگفتی‌های استکهلم است که در عین حال که جدیدترین و مدرن‌ترین بنها و تأسیسات را دارد، از بناهای قدیمی و کهن خود هم بهترین وجه استفاده می‌کند و در اینجا برای نخستین بار شما هم از نتیجه سالم است.

آهیز کهن و نو، پیر و جوانی و زشتی و زیبائی را می‌بینید. مناظر شهر استکهلم خیلی متنوع است. هر قسمیش منظره‌ای دارد. برخی از این مناظر در نهایت زیبائی و بعضی در نهایت زشتی است ولی روی هم رفته قیافه شهر چندان جذاب نیست و استکهلم را به چوچه نمی‌توان با پاریس لوند و عشوه‌گر ورم دلکشا و پرهیبت مقایسه کرد. مردمانش هم چندان از نشاط و سرزندگی برخوردار نیستند.

استکهلم قدیمی

استکهلام دو قسم است: استکهلم جدید و استکهلم نو. از عجایب آن است که قصر شاه در استکهلم قدیمی در میدانی که Stortorget خوانده می‌شود قرار دارد استکهلم قدیمی را هیتوان با پایی پیاده در عرض ۳ ساعت تماشا کرد و نقاطه دیدنی این قسمت شهر استکهلم بشرح زیر است.

قصر سلطنتی

این قصر که تقریباً دارای هفتصد اطاق است بسال ۱۷۶۰ ساخته شده و برخی قسمت‌های آن بروی عموم مردم گشاده است.

کلیسای بزرگ (Storkyrkau)

این کلیسا پهلوی کاخ سلطنتی است و در قرن سوم ایجاد گشته است. درین کلیسا مجسمه‌ای از یک مرد که مشغول کشتن اژدهائی است دیده می‌شود. وقتی که از راهنمای پرسیدیم معنی این مجسمه چیست؟ وی در پاسخ گفت: «این اژدها دانمارک است و مرد سوئد در اینجا سوئد مشغول نابود کردن دانمارک که بزرگترین دشمن ماست، می‌باشد.» معلوم شد علی‌رغم صلح‌جویی ظاهری، سوئدیها نسبت به دانمارک کینه‌یی شدید احساس می‌کنند.

درین کلیسا مراسم تاجگزاری بعضی از شاهان سوئدی نیز برگزار گشته است.

از جاهای دیدنی دیگر قسمت استکهلم قدیمی بنای پارلمان، موزه پست، کاخ راپسکل و بنای بورس است.

های دیدنی سایر قسمت‌ها

جای دیدنی سایر قسمت‌های استکهلم بشرح زیر ند.

اسکانسن

اسکانسن موزه فولکوریک عجیبی است که در هوای آزاد در معرض نمایش

گذارده شده . این محل ، دارای یک با غ و حش هم هست .

موزه و اسا

ابن موزه که من بوط به کشتی و کشتیرانی است تا بستانها از ساعت ۱۲ الی ۸ بعد از ظهر باز است .

موزه ملی

درین موزه مجسمه ، تابلوهای نقاشی و آثار من بوط بسایر فنون سوئدی و هنرمندان خارجی نگاهداری میشود .

عمارت شهرداری

عمارت بلدیه (stadshuset) از ساختمانهای بسیار دیدنی سوئد است که نظیرش در اروپا وجود ندارد . از بالای این عمارت میتوان دورنمای زیبای استکلهلم را دید .

باتئون سوئدی

باتئون سوئدی و یا Riddarholmskyrkan برای سوئدیها از جاهای بسیار مقدس است زیرا در این محل کارل دوازهم و گستا و ادولفوس ایمردان بزر و سوئد دفن شده اند .

موزه مدرن

موزه مدرن (Moderna Museet) که بقاضله پنج دقیقه از موزه ملی قرار گرفته دارای آثار هنری سوئدی و بین المللی دوران معاصر است .

سالن کنسرت

این سالن کنسرت Konserthuset از بزرگترین سالنهای کنسرت سوئد است .

کافه ها و کافه ها

سوئد از جمله کشورهایی است که محدودیت جنسی در آنجا وجود ندارد و زنها کاملا آزادند ولی مع ذلك فحشاء خیلی کم وجود دارد ولذا در سوئد کافه ها بمعنی آنکه در پاریس و توکیو وجود دارد ، موجود نیست . فقط چند رستوران در آن وجود دارد که تا ساعت ۳ صبح باز استند که نام کافه را بر خود گذاشته اند . از این قبیلند رستورانهای .

Ambazzadeur و Bacchi wapen و Strand و Trionon

همچنین مردم در سوئیسیلی کمتر عادت به مشروب خواری دارند و خیلی کمتر به رستوران و کافه میروند لذا از رستوران و کافه های زیبای پاریس و رم در اینجا خبری نیست و همین امر موجب شده شهر خلوت و بی شور و هیجان بنظر رسد و این کشور کمتر توریست بخود جلب کند.

هتل های استکهلم

سطع زندگی در سوئیس نسبتاً بالاست، هزینه هتل هم گرانست و در بعضی فضول اطاق پیدا نمی شود بطوریکه باید قبل از جارا رزرو کرد.
اگر موقع رسیدن به استکهلم هتل ماسانی پیدا نکردید میتوانید در استگاه راه آهن من کزی بل «اداره می کند که مخصوصاً برای این کاردائی شده و من کن هتل «Hotell centralen» ذیلاً چند هتل معرفی می شوند.

هتل درجه یک

Grand Hotel Royal
Hotel Foresta

هتل های درجه دو

Park Hotel و Vasagatan 10
Hotel Regina و Drottninggatan

هتل های درجه سه

Hotel Grand Esplanade و Strandvagen 7A.

Hotel and Pension Cosmopolite و Nyprogatan 15

علاوه بر هتل های فوق الذکر، چند هتل برای دانشجویان هست که در آن میتوان با مخارج بسیار کم مدت ها زندگی کرد.

اسلو

از شهرهای عجیبی که دیده ام «اسلو» است. این شهر اروپای شمالی با اینکه در نزدیکی منطقه قطب شمال قرار گرفته و زیاد از استکهم دور نیست، مانند استکهم سرد نمیشود. لذا موقعی که در آغاز زمستان سال ۱۹۶۱ از استکهم (که خیلی سرد شده بود) به اسلو پرواز کردم با کمال تمیز مشاهده نمودم هوا خیلی ملایم و نظیر یکی از روزهای دلکش فصل خزان تهران است.

اگرچه اسلوما نندشهرهای دیگر اروپایی چندان پیش فتنگرده است، مع ذلك دارای گوجه‌ها و خیا بانهای بسیار تمیز و مردمان با تربیت و مهیّنی باشد. مردم این شهر بقدرتی با اضباط‌مند که شمارد آنجا به پاسبان کمتر بر میخورید. من در طول اقامت دور و زمین‌خود در چهارراه‌ها هیچ پاسبانی ندیدم که هر اقرب رفت و آمد و سان‌تقلیله باشد. علت‌آن است که احتیاجی بوجود یک چنین پاسبان‌ها نیست. خود نروزیها در موقع راندن ماشین مقررات رانندگی را هو و هو مراعات میکنند.

از جیزهای جالب توجه دیگر اسلو، کوچکی آن و کمی جمعیتش است. هنوز آسمان خراشها بین شهر زیبای اروپای شمالی وارد نشده است و هنوز مردمانش به فساد آلوده نشده‌اند. از لحاظ آریایی بودن‌هم، نروزیها پاک‌ترین آریایی‌های اروپا میباشند زیرا در این اقامت در نقاط دور دست، دست یعنی گران خارجی و اقام وحشی کمتر با آنچه‌های رسیده است. و شاید بهمین سبب هم هست که نروزیها مردمانی پاکیزه سرشت و بی‌غل و غش بارآمده‌اند.

دیدنی‌های اسلو

دیدنی‌های اسلو بشرح زیر است :

کاخ شاهی

کاخ شاهی روی تپه‌شیبداری است دریک پارک که متعلق به «کارل جانز گیت»، یکی از مارشال‌های ناپلئون بوده است. ورود بقسمت اعظم این کاخ آزاد است و مردم اغلب به پارک آن برای پیک‌نیک می‌آیند. روز هفدهم هه که روز استقلال نروژ است جشنی در کاخ مزبور برگزار می‌شود ولی بجای اینکه لشکریان رزه بروند، هزاران کودک زیبا سان میدهنند و بشاه و مملکه خود شاد باش می‌کویند.

دانشگاه اسلو

این دانشگاه که در سال ۱۸۵۲ تکمیل گشت در نزدیکی کاخ شاهی فوق الذکر واقع شده و اطاق نالار فستیوال آن با تابلوهای نقاش بزرگ نروژی «ادوارد مانچ» آرایش یافته است.

تا آفرمای

تأثر ملی مقابله دانشگاه است و در آنجا عالیترین نمايشنامه‌ها برگزار گردیده است. رو برویش مجسمه‌های این و بجورنسن نصب کرده‌اند.

موزه ملی هنرهای زیبا

این موزه در نزدیکی دانشگاه قرار دارد و در آنجا هم آثاری از ادوار دمانچ در معرض نمایش گذارده شده است. همچنین شما می‌توانید درین موزه بهترین آثار وان‌گوگ، ماتیس و سزان و سایر نقاشان جدید را مشاهده کنید.

تالار پنیر اُلی شهرداری

این تالار بزرگ قرمزرنگ که از شاهکارهای معماری عصر حاضر است و سال ۱۹۵۰ یعنی روز نهم میان سال تولد اسلو افتتاح گشته است، از جاهای بسیار دیدنی است. ساخته‌مان این بنا ۲۰ سال طول کشیده و هزار هنرمندو کار گردد را ساختن آن زحمت کشیدند و از عجایب آن است که این عمارت بزرگ درست رو بروی «دژ اکرهوس» که یک دژ قرون وسطائی است قرار دارد.

موزه کین تیکی

این موزه حاوی قایقه‌ای است که تورهی بر دال و پنج نفر دیگر که همسافت پنج هزار

میل از پرو به پولی نیشیا برد.

پارک فراغت

این پارک یک گالری هنری در هم‌ای آزاد است و قسمت اعظم آثاری که ذر آنجا در معرض نمایش گذارد شده کارهنه‌مند بزرگ نروژی Gustav Vigeland می‌باشد. هنرمندانه بور با نصب مجسمه‌های بزرگ و کوچک در این کاخ (برای این این کار چهل سال زحمت کشید) می‌خواسته است ادوار مختلف عمر بشری را روی سنگ آشکار کند. لذا برخی از مجسمه‌های این پارک بسیار وحشتناک و زشتند و دوران بیماری و بیرونی را نشان میدهند و برخی دیگر زیبای و طرب انگیزند و دوران جوانی و حالات‌های خوش‌آدمی را آشکار می‌کنند.

برج هولمس‌کولن

این برج بسال ۱۹۵۲ برای برگزاری بازیهای المپیک زمستانی ساخته شد و محل اسکنی بازی است.

سایر جاهای دیدنی در نروژ

نروژ ۱۱۰۰ میل طول دارد گوینکه طول خط ساحلی آن بیش از ۱۲۰۰۰ ریم می‌باشد و در سرتاسر این خط ساحلی گاه و بیگانه‌سروکله «فیوردی» در وسط دریا پیدا می‌شود. بعلاوه دارای ۱۵۰۰۰ ریم دریاچه است که فعلاً فقط ۲۳ هزار تا آن قابل سکونت‌اند، صدهزار دریاچه و صدها رو دخانه، آشیار و جنگل‌دارد که مانند امواج سبز در آفتاب ملایم نروژ میدرخشند.

درین سرزمین وسیع و زیبا نه میلیون و پانصد هزار نفر بسن می‌باشد دو سوم آنها از شکار ماهی امداد معاش می‌کنند زیرا فقط ۴ سدم نروژ قابل کشت وزرع است.

بالینکه جماعت نروژ همیشه کم بوده نروژ مردان بزرگ بسیاری بدنیاداده است که از آن جمله‌اند آموندنسن، نانسن، گریک، ایمسن و دهها نفر دیگر.

نروژ بعلت داشتن دریاچه‌های متعدد و کوه‌های فراوان دارای مناظر رنگین بسیار زیبائی شده که نظریش را کمتر میتوان در جاهای دیگر دنیا پیدا کرد. با مسافت از اسلو به برگن، شما قادر می‌شوید، یک موزه طبیعی از مناظر رنگین را تماشا کنید و از شاهکارهای طبیعت لذت ببرید. در اینجا شما از سبزه زارها، چنگلهای کاج، کوهستانهای مستور از برف و بالآخره فیوردها می‌گذرید و سرانجام بکنار دریا می‌رسید. قط او خیلی راحت و لوکس شما از ۱۸۴ تونل می‌گذرد و شما میتوانید از پنجره‌اش شاهکارهای طبیعت را مجاًنا تماشا کنید! در این سفر چیزی

که جلب توجه‌شما را می‌کند رشته‌های سیم و تیرهای تلگراف و تلفون متعدد و فراوان نروز است. علت‌ش آن است که در نتیجه وجود آبشار، نروزیها برق زیاد تولید می‌کنند زیرا بر قی که از دستگاه‌های هیدرولیک بست می‌آید خیلی ارزان تمام می‌شود.

دیگر کارخانه‌جات عظیم چوب پری و آلومینیوم و ساردن‌سازی آن است. زیرا چنگله‌ای نروز بیکران و ماهی‌های آن فراوان است و خاکی در سینه‌اش مدفون است که از آن آلمینیوم می‌سازند.

از عجائب نروز آن است که با اینکه یک‌سوم آن در منطقه شمالی قرار دارد، معدله آب و هوایش بطرز معجز آسا مایل است یعنی در زمستان خیلی سرد نمی‌شود. علت‌ش جریان آب گرم از اقیانوس اطلس در قسمت غرب نروز است که آنرا «گلف استریم» می‌خواهند و این جریان آب گرم علاوه بر آنکه هوا را در زمستان ملایم نگاه میدارد، بارانهای مفیدی هم تولید می‌کند.

لاپنی‌ها

در یکی از شهرستانهای شمال نروز لاپنی‌ها سکونت کرده‌اند. «ریشه‌لاپنی‌ها درست روشن نیست. گفته می‌شود که اینها از اقوام آسیائی می‌باشند، که با گذشت زمان و پیش آمدهای تاریخی از خاور پیشتر رانده شده در سرزمین قطبی بزندگی چادر نشینی پرداخته‌اند. از دیدن نمونه مردم آن چنین بر می‌آید که بتر کمان مانند زندگی‌می‌باشند. لباس مردان مانند قیاها بلندوچین دار مغولان و تن کمنان است. کفش‌ها چون چارق بوده، کلاه و روسری آن‌ها مانند کلاه گوش‌های مخروطی دراز و پارچه‌ایست. رنگ قسمت‌های مختلف لباس و دوخت آن وهم چنین روش نگهداری بچه در بغل و پشت و یا در قنداقی که شباهت به لنگه کفش چارق بزرگ را دارد، ریشه‌مفوی و ترکمان بودن آنها را نشان میدهد. ولی آنچه که بیش از هر چیز دیگر ریشه نزد زرد بودن آنها را می‌سازد، ساختمان چهره آنهاست. گونه‌ها بر جسته، چشمها دین وزاویه دار، ریش‌های تنگ، می‌باشند. لباس زنان نیز مانند رخت‌های زنان تن کمن و تاتاری است.

«تمداد این دوره گردهای شمالی بیش از سی و پنج هزار نفر است که در حدود بیست و سه هزار نفر آنان در خاک نروز بسیارند. اکنون بسیاری از آنها شهر نشین گردیده و در بنادر و شهرهای وادیهای منطقه قطبی زندگی می‌کنند، ولی بارهای دیگر که در حال چادر نشینی می‌باشند، زندگی چندان گوارایی ندارند، این خانه بدوشان چادر نشین؛ بسیاری از این‌ها زندگی خود را بمیخ وطناب و ستون و سقف چادر آویزان می‌کنند، در ارتباط با مردم خانه نشین و شهری وحشی نمی‌باشند. با آنها رفت و آمد دارند و هنرهای مختص و دستی و باقندگی‌های خود را مانند

شال جور اب پوست و شاخ کنده کاری شده گوزن را بشهربها وجهانگردان برای فروش نشان می دهند. »

از عجائب طبیعت آن است که عین یک چنین قوم کم آزار و وحشی در جزیره شمالی زاپن یعنی هکایدو بسر میبرد که «آئی نو» خوانده میشود (عیناً مانند لاپنی ها میلی بتهدن شدن نشان نمیدهد و ریشه واصل آنها مانند لاپنی ها در تاریخ مه آلود گذشته، محو و کم است.

برلین

برلین در سابق مرکب از دو شهر کوچک بنام «برلین» و «کولن» بود. در قرن ۱۳ این دو شهر ادغام شد و شهر برلین بوجود آمد.

برلین از زمانی اهمیت کسب کرد که فردریک اول پادشاه پروس در اوائل قرن هیجدهم آنرا پایتخت پروس نمود. در زمان فردریک کبیر (۱۷۴۰-۱۷۸۶) برلین اهمیت بیشتری کسب کرد و دارای ساختمان‌های زیبائی شد از قبیل دروازه براندنبورگ، اپرایاوسون و «اینولیدنهوس» و خیابان زیبا و مشجر «اوئنر دن لیندن» که قبیل از جنک‌جهانی دوم شانزلیزه برلین بشمار می‌آمدند.

پس از پیروزی آلمان بر فرانسه (۱۸۷۰) برلین پایتخت آلمان متحده گردید و بر قابت با پاریس و وین پرداخت و در عرض مدتی کوتاه یکی از زیباترین شهرهای اروپا گردید.

در زمان هیتلر برلین ۳۳۴ میلیون زمین را اشغال کرده و جمعیتش تقریباً ۵ میلیون شده بود، فرودگاه آن «تمپلیهف» از مهمترین فرودگاهها بشمار میرفت و دو ایستگاه راه آهن داشت و بعنوان یک مرکز تجاری و سیاسی، بالندن کوس بر ابری می‌زد.

در مه ۱۹۴۵ که جنک‌جهانی دوم پایان یافت، برلین که زمانی زیباترین و منظمترین شهرهای دنیا بشمار میرفت بصورت تلی از زباله درآمد. هفده روز جنک مدام و نیزه تن تن که در طی آن ۲۰۰۰/۰۰۰ نفر بقتل رسیدند بیش از ۸۰ درصد ساختمانها بانضم ۷۵ کلیسا و چندین موزه و اپرایا ویران گردید موجبات ویرانی کامل برلین را فراهم کرد.

سیستم راه آهن متلایشی گردید و کارخانه‌ها از خرکت باز استادو خطوط تلفن و تلگراف از بین رفت و در اتفاقی این وضع خراب، فاتحان مشغول غارت شد و بقایای کارخانجات عظیم آلمان را بکشورهای خود منتقل کردند.

قرارداد پیتسدام خرابی را تکمیل کرد و شهر زیبای برلن به چهار قسم تقسیم شد و آن زمان تابحال علی‌رغم تلاش آزادیخواهان جهان برای نجات این شهر از اسارت همچنان در اسارت بسرمیبرد و معلوم نیست بالاخره کی استقلال خود را بدست خواهد آورد.

دیدنیهای برلن غربی

ماگر دش خود را در برلن غربی از کور فرستندام اشتراسه شروع می‌کنیم. این بولوار زیبا که طولش ۳ کیلومتر و نیم و عرضش ۵۲ متر می‌باشد، شانزلیزه برلن غربی، بشمار میر و در این خیابان بهترین هتلها، کافه‌ها، رستوران‌ها و مغازه‌ها و تأثیرهای سینماهای برایین غربی واقع شده است با غریب و کلیسا‌ای معروف «هوهنزو لرن» که «نیز در همین ناحیه واقع شده دیدنی‌های برلن غربی را می‌توان بشرح زیر خلاصه کرد.

مسجد ترکیها

این مسجد که در کوب اشتراسه واقع شده در سال ۹۲۷ ساخته شد و اکنون توسط باکستانیها اداره می‌شود.

گرونوالد

یا «محله بیشه‌های سبز» محل اقامت برلینی‌های نسبتاً پولدار است.

دانشگاه آزاد در داہلم

از دانشگاه‌های مهم اروپاست که بسال ۱۹۵۴ ساخته شده است.

موزه داہلم

قسمت اعظم موزه‌ها و مونومانهای تاریخی در برلین شرقی واقع شده در برلن شرقی «موزه داہلم» یکانه موزه بزرگی است که تابلوئی از آلبر ختدور رو هولباین دارد.

در قسمت اروپائی این موزه تابلوهای رنوار، بوتجیلی، رافائل جیوتو و رامبران دیده می‌شود مجسمه تفریتی تی ملکه زیبای مصر قدیم هم درین موزه است.

از موزه‌های دیگر بر لین، «کالری قرن بیستم» است.

تآتر شیلر

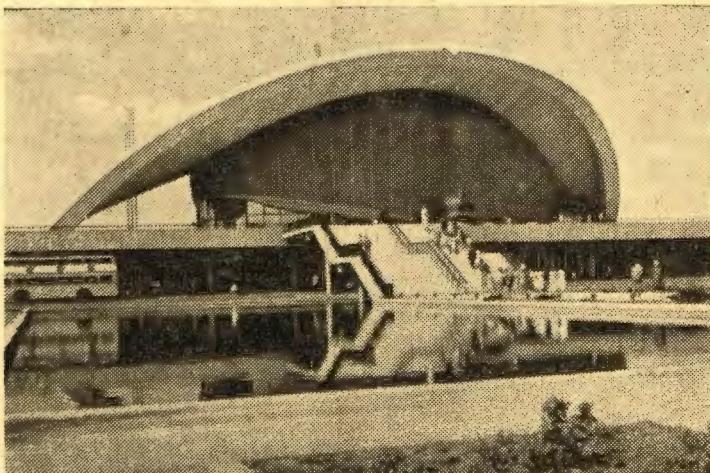
از تآترهای بزرگ بر لین ایست و نمایشنامه‌های کلاسیک در این تآتر اجراء می‌شود.

سلوس اشتراسه

یکی از مرکزهای عمده بر لین غربی برای خرید کالاهای آلمانی است.

اسپرت پالاست

استادیوم عظیم ورزشی است که در زمان هیتلر منکری بود برای هیتلر و کوبنزواین نازیها برای ایجاد نطق.

فرودگاه تمپل‌هف

که هنوز هم از بزرگترین فرودگاه‌های دنیا بشمار می‌رود، در سال ۱۹۳۴ ساخته شد و در ایران جنگ جهانی دوم ساختمان آن آیینه نمایند.

تیر گارتن

از بارگاه‌های دلگشای بر لین غربی است که ها این که در طی جنگ جهانی دوم صدمه زیاد دیده نویزی بائی خود را حفظ کرده و با پشتکار و همت آلمانیها روز بروز بهتر و آبادتر می‌شود.

مجسمه‌الله پیر وزی

این مجسمه‌زیبا که در اصل بسته‌مجسمه‌ساز آلمانی «گوتفریدشباود» ساخته شده در ائمای جنک دوم ویران شد و آنچه باقی مانده بود ذوب گردید . و قبیکه روسها شروع بتعمییر دروازه براندنبیر لک کردند، امریکائی‌ها هم مجسمه فوق را از نو ساخته و آنرا ردی دروازه مزبور نصب کردند .

سنگرس‌هال

امریکائی‌ها این سالون را که بشکل بسیار زیبائی ساخته شده است بنا کردند از پشت این بنا میتوان رودخانه «اسپری» را تماشا کرد .

مجسمه فرشته پیر وزی

این مجسمه که روی یک ستون بلندی به طول ۲۳۰ قدم ساخته شده است بعد از پیر وزی آلمان و فرانسه در سال ۱۸۷۱ ساخته شد .

ابراهوس

ابرای بزرگ بر لین غربی در خیابان (کانت اشتراسه) واقع شده . ابرای ساق که در بیسمارک اشتراسه واقع شده بود در طی جنک بکلی ویران و لی اکنون از نو ساخته شده و هم ترین نمایشنامه‌ها در آن نشان داده میشود .

شارلوتن برک بالاس

کاخ بیلاقی ملکه‌سوفی شارلوت همسر فردریک اول که بین سال‌های ۱۷۰۱-۱۷۰۷ ساخته شد از جاهای دیدنی دیگر بر لین غربی است .

استادیوم المپیک

این استادیوم زیبا با اینکه در ائمای جنک دوم صدمه‌دید اکنون بعداز متجاوز از بیست سال که از تاریخ ساخته‌نش میگذرد ، هنوز قابل استفاده است و گاه‌گاهی در آن فستیوال‌های ورزشی برپا میشود .

مونمان صلح وعدالت و آزادی

در هیدانی موسوم به رایشکا نزلر پلاتزیک مونمان سنگی وجود دارد که همه را مجدد خود میکنندروی این مونمان کلمات صلح وعدالت و آزادی حک شده و بالای آن مدام‌مشعلی می‌سوزد که بادآور صلح ، عدالت و آزادی است . مردم بر لین غربی خیال‌دارند تازمانیکه بر لین آزادی خود را بازیافته این آتش مقدس را همچنان روشن نگاه بدارند در واقع این مونمان برای بر لینی‌ها آتشکده‌ئی

شده که نوید آزادی را میدهد . امید است سرانجام آرزوی مردم بر لین غربی و بطور کلی آلمان تحقق یافته و نه تنها بر لین و آلمان شرقی بلکه بر لین و آلمان غربی هم از سلطه بیکانگان آزاد گردد .

هتلها و رستورانهای بر لین غربی

قسمت اعظم هتلها و رستورانهای در خیابان پهن و جدید – **kusfurs tendamm** که شانزلیزه بر لین حساب میشود و باع وحش زیبای بر لین هم در همانجاست ، قرار دارد . از جمله این هتلها **Uhlandeck** و **Windsor** و **Am zoo** است . فرودگاه تمیلهف بر لین غربی هم چندین هتل نسبتاً خوب دارد .

بر لین شرقی

بهترین و آسانترین راه مسافرت به بر لین شرقی ، استفاده از اتوبوسهای

دروازه براندنبورگ

خصوصی توریستی است که از خیابان کورفور اشتندام حرکت میکند بدنبال های عجم بر لین درین قسمت واقع شده از قبیل موزه دولتی ، موزه هنرهای زیبا ، کتابخانه عظیم فردیلک کبیر ، محلی که هیتلر خود کشی نکرد وغیره وغیره . روشهای جای آنکه بر لین شرقی را بصورت ویژه در آوردند و در آن برتری مردم خود را – ولو بظاهر هم شدم –

آشکارگردارند عمدتاً هیچگونه توجهی به آبادی برلین نمی‌نمایند و قسمت اعظم این قسمت برلین هم چنان در حال ویرانه باقی مازده است . خیابان معروف **Unter den linden** که در زمان هیتلر شانزلیزه برلین بشمار میرفت در همین برلین شرقی فرارداد و اکنون بصورت قبرستان درآمده است ، از خصوصیات برلین شرقی ، فقدان کاففرستور انهاي خوب و سادگي لباس مردم (کراوات زدن در این قسمت برلین علامت اشرافیت است لذا ، قسمت اعظم مردم کراوات ندارند و آنهائي هم که کراوات زده‌اند کراواتشان بسیار ساده و معمولی است!) و تسلط اتسافر پراز حزن و ملالت بر آن است . رویهم رفته وضع طوری است که گوئی هنوز جنگ ادامه دارد و شهر را دشمن موقتاً اشغال کرده است !

هامبورگ

هامبورگ که روزگاری یکی از بندرهای بسیار مهم اروپا بود و بالندن کوس بر ابری میزد، در طی جنگ جهانی دوم بشدت صدمه دید، امروز کاملاً آباد شده است. این شهر هم مانند ونیز دارای کانالهای متعدد است ولی دلکشاتر، وسیع تر و غنی تر از ونیز میباشد.
در حال حاضر علاوه بر آنکه هامبورگ یکی از بزرگترین مرکز تجارتی اروپاست، مرکز خوشکنرانی در اروپا هم بشمار میرود زیرا بهترین کارهای نایت کالابهای اروپا در این شهر واقع شده و این کارهای در محلی موسوم به **Ankerplatz St. Pauli Reeperbahn der Freude** یعنی «لنزکر گامشادی» است. شاید این لنزکر گامشادی را انگلیسها (هامبورگ جزو منطقه نفوذ انگلیس است) بدین منظور ایجاد کرده اند که آلمان هارا بله و لعب مشغول کنند و آن هارا از تفکر جدی و آماده شدن برای یک جنگ دیگر بازدارند.

بندرگاه عظیم هامبورگ در همین ناحیه قرار دارد و درین نقطه آسانسور عظیمی است که با آن، علاوه بر مسافر اتوبویل و دوچرخه و سایر نقلیه حمل می گردد. همچنین در نزدیکی همین بندر، هجسمه عظیم بیسمارک، بنیان گذار آلمان جدید دیده میشود، شما هیتوانید بر احتی تمام این جاهای وسایر قسمت های دیدنی هامبورگ را با سیله اتوبوسهای توریستی که در ایستگاه راه آهن من کزی تو قف میکنند ببینید.

دیدنی‌های هامبورگ بشرح زیر است :

Planten Bloomen-۱

معروفترین گلزار اروپا است. سرتاسر این گلستان عظیم که پراز کافه رستورانها زیبایی است مستور ازانواع و اقسام گل است. برای ورود به این گلستان دونوع بلیط فروخته میشود : بلیط برای یک دفعه ورود و بلیط برای ورود دفعات متعدد. بسیاری از فرادبلیط نوع دوم را میخواند و بعد از ظهر ها اوقات خود را در این گلستان صرف میکنند.

۲ - ایرا

۳ - تا تر شهرداری

۴ - موزه هنرهای زیبا واقع در «کرجن آلی»

۵ - موزه هامبورگ

گذشته بر جاهای دیدنی فوق، هامبورگ یک بازار بزرگ بسیار دیدنی و دریاچه زیبائی بنام (آلستر) دارد که بعضی از کافه های لوکس اروپا و خانه های میلیون های هامبورگ در کنار آن قرار دارد.

هتلها و رستورانها و کاباره ها

هتلها و رستورانها هامبورگ هم فراوانند وهم خوب قسمت اعظم هتلها و رستورانها در اطراف ایستگاه راه آهن مرکزی هامبورگ قرار دارند و در همین ایستگاه سازمانی است بنام Hotelnachweis که در صورت لزوم بشما کمک در پیدا کردن هتل مناسب میکند. از هتل های درجه یک هامبورگ یکی هتل آتلانتیک و دیگر آلتی هوف میباشد. از هتلها ارزان قیمت اینهارا میتوان نام برد:

Zum Kronprinzen و Aimenkehaus

از کاباره های معروف اینهارا میتوان ذکر کرد :

Tarantella

Cabarett L'amour

Bal Paradox

Bikini

نور نبرک

شهر زیبا و تاریخی نور نبرک که در جنگ جهانی دوم کاملاً ویران گردید و در آن دادگاه مسخره نور نبرک پس از پایان جنگ تشکیل شد، خانه آلبرخت دورر، تان هاوزر، آدم کرافت و صدها هنرمندیگر بوده است.

اکنون بسیاری از آثار تاریخی نور نبرک تعمیر گشته، بطوریکه هیچ بینظر نمیرسد که روزی این شهر کاملاً ویران گشته بود ... درینجا شما میتوانید آثارهای گندم قرون وسطی، کلیساهای قدیمی، ویک بازار قرون وسطایی را بهمان حال که در سابق بوده به بینید، درینجا میتوانید **Kaiserbarg** (دز قیصر) و خانه آلبرخت دور روموزه ملی آلمان را تماشا کنید و چشمان تشنه خود را از تماشای زیبائی های آن سیراب سازید.

از جاهای دیدنی دیگر این شهر میتوان اینهارا نام برد :

(۱) **St. Klarakirche** یا کلیسای کلارا

(۲) **Marthakirche** یک کلیسای دیگر که بسال ۱۳۶۰ میلادی ساخته شده

میدان بازار که دارای کلیسای جالبی است .

(۴) استادیوم .

(۵) باع و حشر

(۶) **Gewerhemusem** با موزه صنعتی

(۷) **Okademieder bildenden kunste** آکادمی هنرهای پلاستیک

هتلها و کافه ها

با اینکه نورنبرگ شهر کوچکی است، هتل و رستوران زیاد دارد. از هتل های آن میتوان اینها را نام برد:

**Grand und Furstenhof , Bahnhofstrasse 1 - 3
Kaiserhof , konigstrasse 36**

کافه های معروف آن بشرح زیر است :

**Bamberger . Hof , Konigstrasse
Maxim , Breite Gasse**

مو نشن

مونشن یا پایتخت باواریا که دارای یک میلیون نفر جمعیت است و آجتو آن شهرت دارد کنار رود اینزار واقع شده و علی رغم آنکه در جنگ جهانی دوم بشدت بمباران شد اکنون کاملاً تعمین و آبادگشته است.

این شهر خوش آب و هوادار ای جنگلها، بار کها، مرغزارهای تماشائی و موزه هاو و کلیسا های بزرگ و دیدنی است. بعلاوه از ارزاقترین شهرهای آلمان است و اکثر دانشجویان خارجی در آنجا مشغول تحصیل میباشند.

از جاهای دیدنی مونشن میتوان اینهارا نام برد؛

۱ - موزه آلمان **Das Deutsche museum** که آثار تاریخی بسیار جالب توجهی دارد.

۲ - موزیک هال مونینخ **Deutsches theater**

۳ - آجتو خانه بروهاوس **Hof Brauhus** که بزرگترین آجتو فروشی آلمان است و شهرت جهانی دارد.

۴ - موزه هنری (**Haus der kunst**) که بزرگترین موزه هنر های جدید در مونینخ است.

۵ - گالری دولتی **Staatsgalerie**

۶ - کلیسای زیبائی که پانصد سال عمر دارد.

۷ - باغ وحش **Hellabronn zoological park**

۸ - موزه **Alte pinakothek** حاوی تابلوهایی از ممینگ، هولیان دورر، روئنس، رامبران والکر کو..

۹ - Residenz که یکی از کاخهای قدیمی بسیار دیدنی است.
۱۰ - Schloss Nymphenburg قصر بیلاقی شاهان باواریا برای رفتن باین قصر باید ترا م شماره ۲۱ و ۳۰ و ۳۰ سوارشود .
مونشن مردمانی شاد و خوشگذران دارد و بعلت موقعیت خاص شهر، کافهها رستورانها، هتلها و کافههای رنگارنگ در آن دیده میشود . از کافههای معروف آن میتوان این هارا نام برد:

- 1 - Moulin Rouge ; Herzogsdi talstrasse zl
- 2 - Lola montez , Am dlatzl 1
- 3 - Internezzo , maximilianstrasse 31

جشن آکتوبر

اهالی مونیخ در دوهفته آخر سپتامبر جشن بزرگی بنام Oktoberfest برپا میکنند که در تمام اروبا شهرت دارد . درین جشن مردم مونیخ پایی کوبی میکنند، آبجو مینوشند و خودرا باساز و آواز مشغول میدارند .

فرانکفورت

فرانکفورت که مرکز بازرگانی و لیبرالیسم آلمان بشمار میرود از شهرهای قدیمی و معروف آلمان است. شارلمانی بسال ۷۹۴ ب.م درین شهر اقامت گزید. از آن به بعد فرانکفورت چنان اهمیت پیدا کرد که امپراتوران رم مقدس در آنجا تاجگذاری میکردند. گونته برای نخستین بار چاپخانه خود را درین شهر تأسیس کرد (۱۴۵۴) و صد سال بعد فرانکفورت یکی از مرکز عمده‌ی چاپ در تمام اروپا گردید.

فرانکفورت شهر زیبا و دلگشاپی است ولی از نظر سیاحان جالب توجه ترین قسمت آن بخشی است که Altstadt (شهر قدیمی) خوانده میشود زیرا خانه‌گوته، کلیسا‌ی لوثواردس و سایر آثار تاریخی در این نقطه متمرکز است.

قسمت جدید شهر فرانکفورت که با آلمانی Neustadt خوانده میشود چندان هم جدید نیست زیرا این قسمت بسال ۱۳۲۳ میلادی ایجاد گشته است.

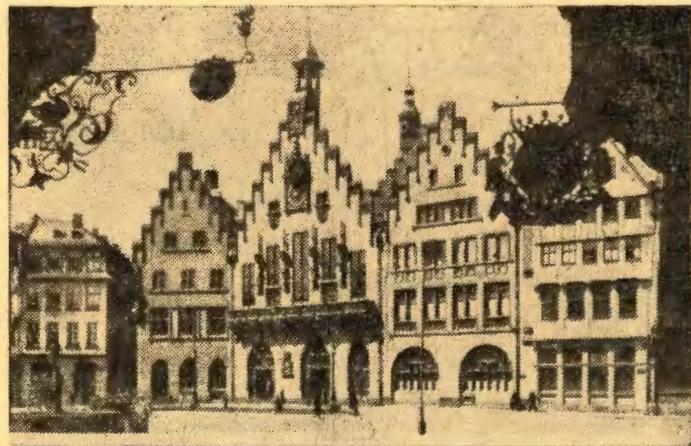
دیدنی‌های فرانکفورت

برای تماشای شهر هم میتوانید بهترین دفتر راهنمای پیاده در شهر گردش کنید و جاهای دیدنی را خودتان پیدا کنید و همچنین میتوانید با پرداخت ۶ مارک با اتوبوس توریستی مدت دو ساعت در آن پیکرش پردازید. اتوبوس مزبور شمارا به بنای قدیمی نهرداری (که Romer خوانده میشود) و خانه پدر گوته، نخلستان

Palmen – Garteil میبرد .
 بعداز ظهر همان روز (ساعت ۰۳۰ و ۲ بعداز ظهر) میتوانید با پرداخت ۰/۶
 مارک بگردشگاههای اطراف شهر (از قبیل Zeldherg Konigstein و Kronberg بروید .

جهای دیدنی دیگر داخل شهر بشرح زیر است :

- ۱ - نیزا (Nizza) که در کنار رورخانه ماین واقع شده و دارای گلستان و بوتهای زیباست، این محل بهترین گردشگاه برای مادران و کودکان است .
- ۲ - مؤسسه هنری اشتادل Stadelsches Kunst Institut که در Schaumainkai ۶۳ واقع هدءاست و از ساعت ۱۰ صبح الی ۵ بعداز ظهر (یکشنبه‌ها ده صبح تا یک بعداز ظهر) باز است .
- ۳ - کلیسای سنت لئونارد (Leonards kirche) واقع در کدرسال ۱۲۱۹ بسبک رومانسک ساخته شده .

روم

- ۴ - برج ایشنهایمر (Escheimer turm) که از بنای‌های قرون وسطی است .
- ۵ - موزه طبیعت‌گردی Senckenbeig Naturmuseum که از موزه‌های عظیم دنیاست و حاوی آثار منبوط به زمین‌شناسی ، حیوان‌شناسی ، معدن‌شناسی و مردم‌شناسی است .
- ۶ - تاتر Grosses Haus که از تئاترهای بزرگ اروپاست .

- ۷- منزل شوپنهاوئن، فیلسوف معروف آلمان و مقبره او .
- ۸- خیابان Kaiser strasse که بموازات رودخانه ماين ساخته شده و مرکز منازه های بزرگ شهر است .

مراکز خرید

مراکز خرید فرانکفورت بین خیابان اصلی ایستگاه راه آهن و Hauptwoche واقع است. در بین اشیائیکه میتوانید بخرید علاوه بر وسائل عکاسی، ساعت، کالاهای چوبی، پالتو پوستی، جواهرات، عطربیات، وسائل بازی کودکان و وسائل زینت است.

تفریحات و کافه ها

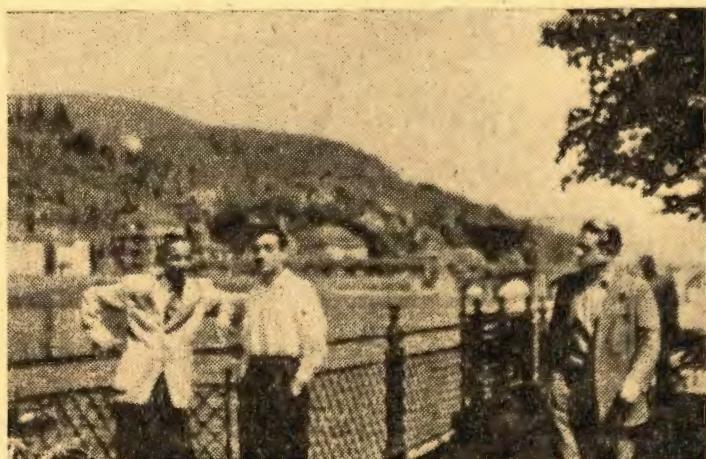
وسائل تفریح در فرانکفورت فراوان است . علاوه بر سینما و تئاتر صدها کافه و کافه هاست . از کافه های معروف آن Valencia و Rhein land و Cafe Regina میباشد ، اگر بر قص علاقمند هستید سری به Tabarin بزنید. کازینوهای قمار بازی در نزدیکی «ویز بادن» و «بادهومبرگ» وجود دارد.

هتل های فرانکفورت

در فرانکفورت بیش از ۲۰۰ هتل و پانسیون وجود دارد .
بهترین هتلها نفری بین ۱۵ الی ۳۰ مارک (بدون احتساب صبحانه)
کرایه میکنند از هتل های ارزان تر از قبیل Savoy و Hotel Baslas hof و National نفری بین ۱۱ الی ۲۰ مارک میگیرند .

هایدلبرگ

شهر قدیمی و زیبای هایدلبرگ از قدیم از مراکز مهم فرهنگی آلمان بوده و در ساحل جنوبی رود «نکار» که شعبه‌یی است از رود رن واقع شده است؛ این شهر که در آغوش کوه‌های مستور از جنگل قرار گرفته از زیباترین و باصفات‌یین

مؤلف با دوست خود دکتر ابوالحسن احسانی در هایدلبرگ (از چپ بر است)

شهرهای آلمان بشمار میزود.

دانشگاه هایدلبرگ که از آثار قرن چهاردهم است، اهمیت خاصی باین شهر داده است. کارخانجات صنعتی آن نیز بر اهمیتش افزوده اند. درین شهر یک قلعه قدیمی که بسال ۱۳۸۶ ساخته شده و زمانی زندان بوده و داستان شورانگیزی دارد، دیده میشود. این دژ الحمرای آلمان خوانده شد و دروازه زیبائی بنام

Elisabetten

هایدلبرگ گردشگاههای فراوان، تآثرهای متعدد و مدارس رنگارنگ دارد.

از هتلهای خوب و ارزان قیمت هایدلبرگ میتوان اینها را نام برد.

Hotel Goldene Rose

نفری ۱۴۰ دلار

Pension Haus Deana

نفری ۱۲۰ الی ۱۹۰ دلار

Hotel Schwarzes Schiff

نفری ۱۷۹ الی ۱۳۷ دلار

Neuenheime landstrasse 5

دوسلدرف

یکی از شهرهای زیبای آلمان غربی دوسلدرف پر جلال و با شکوه است که بعضی قسمت‌هایش مختصر شباhtی با پاریس دارد و بخصوص خیابان اصلی آن Konig sallee، که تاج سر این شهر است و چه تمایز خاصی با آن داده است.

دوسلدرف بسال ۱۲۸۸ تبدیل به شهر شد و بتدریج اهمیت پیدا کرد و محل اقامت دوکها و بزرگان آلمان گردید. از سال ۱۸۰۵ به بعد اهمیت دوسلدرف افزوده شد و بصورت یکی از مرکز فرهنگی آلمان درآمد. امروزه دوسلدرف علاوه بر اهمیت فرهنگی که کما کان دارد، یکی از بازارهای مهم آلمان غربی است و حتی بقول آلمان‌ها «حسابداری روهر» است! تعجب ندارد اگر درین شهر شما به خانمهای شیک‌پوش زیاد بروخورید زیرا بعلت ثروتمند بودن اغلب ساکنین این شهر، خانمهای میتوانند بحد کافی ولژنی کنند.

دوسلدرف یکی از شهرهای آلمان بود که صدمه زیاد در جنگ دوم جهانی دید و لی اکنون سرتاسر شهر آباد شده و در هر سویش آسمان خراشی، بولواری و پارکی دیده می‌شود.

دیدنی‌های دوسلدرف

اتوبوس توریستی از ایستگاه منکری دوسلدرف همه روزه از ساعت ۳۰ تا ۲۴ ساعت می‌کند و **Rheinbahnbus** نام دارد. بهای بلیط فقط چهار

مارک است و گردن در شهر یک ساعت و نیم طول میکشد . ذیلا برخی از جاهای دیدنی دوسلدرف نام برده میشود :

۱- کونیکس آلی

هما نظور که قبل از گردید این قسمت شهر از زیباترین قسمت دوسلدرف است، این محل کافه ها و مغازه ها زیبا و دیدنی دارد و شما میل پیدا میکنید اغلب اوقات خود را در این محل بگذرانید .

۲- اپرا (Opernhaus)

از ایراهای زیبای اروپاست .

۳- هوف گارتن

پارک زیبائی است که در آن موزه های بافتخارها یقه گذارده شده است .

ارنهف

در میدان ارنهف **Ehrenhof** مهترین موزه های دوسلدرف است . از قبیل **Kunstmuseum** و **Landesmuseum Volk** و **Hetjens museum** کنسرت هال رابت شومان هم در نزدیکی همین میدان است .

سمرد مسماه راین

گردشگاه راین یا **Rheinufer promenade** از گردشگاه های زیبای اروپاست .

تالار پذیرائی شهرداری

تالار پذیرائی شهرداری (**Altes Rathaus**) در قرن شانزدهم ساخته شده و از بنای های دیدنی دوسلدرف است .

موزه گوته

حاوی قریب ۱۲۰۰۰ تابلو، نقاشی، مجسمه، نوشته (وغیره) مربوط به زندگی شاعر آلمان، گوته هیباشد .

اکواریوم

دارای انواع و اقسام ماهی است .

خرید

دوسلدرف بهشت خریداران است. مرکز خرید این شهر زیبا Berliner Allee و Schadow Stsasse و Graf Adolf strasse و برینهای معازه های این شهر مخصوصاً و برینهای هر بوط به کالاهای زنانه خیلی جذاب است.

کتابهای تفریحکارها

دوسلدرف علاوه بر اینکه یک شهر صنعتی و فرهنگی است ، شهر تفریح و گردش هم هست. در هر گوشه این شهر ، سینما و تئاتر و کتابهای دیده میشود ، اصولاً آلمانها مردمان گشاده رو و اجتماعی هستند و بهمان شدت که کار میکنند ، بهمان شدت هم بتفریح میپردازند. مانند انگلیسها نیستند که تفریح و کار برایشان نوعی انجام وظیفه است . برای آلمانها تفریح و کار نوعی ما جراست . بهمین جهت شما در آلمان بموازات کارخانجات ، تفریحکار میبینید .

همه ترین کتابهای این شهر عبارتند. از Eve و Intermezzo ، Ciro ، Adra و Palette ،

بدین ترتیب با کمال تعجب شماره آلمان باین نکته بی میرید که هیتلر حق داشت اگر ادعای کرد آلمان بر ترازه است زیرا اگر یک آلمان شکست خورده اوضاعش بدینکونه باشد مسلمآ یک آلمان فاتح اوضاعش صد برابر بهتر میبود حال آنکه انگلستان و فرانسه و امریکا با اینکه بیروز شده اند ، اوضاع کلی اجتماعی اشان تعریفی ندارد و درحالیکه شما در آلمان بیکار و گدا نمیبینید در انگلستان ، فرانسه و امریکا به افراد بیکار و ولگرد و گدا خیلی زیاد بیخورید ،

بروکسل

با اینکه بروکسل عظمت رمرا ندارد و از لحاظ زیبائی هم ما نند پاریس بیست مع ذلك از نظر يك جها نگر دسيار جذاب است زير اتمدن هلندی، آلمانی و فرانسوی بطرزی خاص در اين شهر مخلوط شده و در آن بشکلی ديگر جلوه گر گشته است.

دیدنیهای بروکسل

دیدنیهای بروکسل بشرح زیر است:

موزه هنرهای قدیم

(Museo de L'Art Ancien)

این موزه در Rue de la Regence که حاوی آثار گرانبهائی از هنر هلند است واقع شده و از ۱۷۰۰ صبح تا ۱۸۰۰ بعد از ظهر باز است.

کاخ دادگستری (Palais de Justice)

این عمارت يك بنای عظیم سنگی است و از بالای آن میتوان دورنمای شهر بروکسل را تماشا کرد.

Hotel de Ville

این بنای در Grand Place واقع شده يك نموده عالی از معماری گوتیک است.

کلیسا کوکا برک

این کلیسا از کلیساها بسیار دیدنی بروکسل است.

کاخ سلطنتی

از جاهای تماشی دیگر در بروکسل است مقابله کاخ پارک وسیعی که عموم مردم در آن چکرش و تفریح و تفرج میپردازند قراردارد. در نزدیکی این پارک

یکی از آثار تاریخی بروکسل

کوچه قانون Rue de la loi دیده میشود که پارلمان و تاتن سلطنتی در آن است.

جنکل کامبر

جنکل کامبر (Cambre) در حوالی شهر بروکسل قرار دارد و از جاهای.

تماشی این شهر است.

Porte de Hal و Place du Petit Sablon و Manneken Pis

و موزه های متعدد هنری آن نیز دیدنی است.

در قلب بروکسل میدانی است موسوم به La Grand Place که در ریف

میدان کنکورد پاریس و پرسیس استریت ادنبر و میباشد.

سرویسهای توریستی

سازمان موسوم به Voyages General car به شین سرویس توریستی

این شهر است. بنگاه این سرویس که در نزدیکی استگاه راه آهن و امریکن اکسپرس

واقع شده برای ۸ ساعت و نیم گردش در شهر نفرایک دولار و نیم میگیرد. اتوبوسها

صبحها ساعت ده حرکت میکنند. از همینجا شما میتوانید با پرداخت ۲۵۰ دلار
بلیطی برای تماشای میدان جنکواتر لو بخرید. اتوبوس روزانه ساعت ۳ بعداز
ظهر حرکت میکند.

هتل‌های بروکسل

همه چیز در بروکسل گران است هن جمله مخارج هتل آن - آدرس هتل‌های
نسبتاً ارزان قیمت آن بشرح زیر است :
تحتخواب نفری ۱۸۲ الی ۲۱۰ دلار

Résidence du Botanique , 171 Rue Royale

دو نفر - ۳ دلار

Hotel Sobot d'Or , Boulevard d'Anvers

دو ثلث هتل‌های بروکسل در اطراف ایستگاه راه آهن شمال و ایستگاه رام
آهن جنوبی قرار دارد.

آمستردام

بهترین ماههای مسافت به آمستردام، شهر کانالهای اولاله‌ها از ماه مه تا سپتامبر است. موقع ورود از طریق هوای وارد فرودگاه Schiphol مشوید و این فرودگاه بکانه فرودگاهی است که زیر سطح دریا (قریب ۲۳ قدم !) قرار گرفته است. اگر از طریق قطار وارد شوید، به قلب شهر وارد می‌گردید و هتل‌های رنگارنگ (هم ارزان و هم گران) دست شماست.

بعضی ورود به آمستردام نخستین کاری که باید در مورد اجرای برنامه سیاحت بعمل آورید، خرید بلیط برای گردش در کانالها با موتو بوت است. ترس و سهای توریستی مخصوصی برای این منظور دم ایستگاه راه آهن می‌باشد و میتوانید بلیط نزد پوررا از آنها خریداری فرمائید.

این قایق‌شما را در اطراف آمستردام می‌برد و راهنمای آن به سه زبان آلمانی، هلندی و انگلیسی توضیحات کافی در مورد هر یک از آثار دیدنی که از جلو قایق می‌گذرد می‌دهد. مثلاً بوسیله او به قدمت بعضی بنای‌ها بی‌میسرید و از اسرار شهر آمستردام چگونگی بنای آن آگاهی می‌باشد. بعلاوه گردش تفریجی فرج بخشی هم در آب‌های آرام کانال‌های آمستردام می‌نماید.

دیدنی‌های آمستردام

جاهای دیدنی آمستردام بشرح زیر است :

کاخ سلطنتی

این کاخ که در میدان «دام» قرار دارد چندان شکوه و جلالی ندارد و یک عمارت سنگی عادی بنظر میرسد.

خانه رامبران

از جاهای دیدنی آمستردام است. در یکی از میدانهای آمستردام هم مجسمه زیبائی از رامبران دیده میشود.

منظره‌یی از آمستردام

Rijksmuseum

حاوی آثار مختلف هنری و تاریخی است.

موزه Stedelijk

تعدادی زیاد از آثار و انگوگ در این موزه در معرض تمثیل گذاشته شده است.

کارگاه آلماس تراشی

این کارگاه که نشانی اش بشرح زیر است:

Asscher factor Y,

**Tolstraat 127 , Diamant Firma Streep ,
Amstel 208**

از جاهای دیدنی آمستردام است چه در اینجا علاوه بر آنکه زیباترین و درشت ترین
آلماں‌ها را می‌بینید ، میتوانید طرز صیقل‌زدن الماس را برای العین مشاهده کنند
قطعات الماس را هم به ارزانترین قیمت بخرید .
از جاهای دیدنی آمستردام پارک‌گیاه شناسی و باغ وحش و جزائر
Volendam و Marken است .

روستورانها و هتلها

آمستردام بعلت را بطره داشتن باشرق برای مدت طولانی ، دارای غذاهای
نیمه مشرقی خوش طمع و مأکولی شده است . از بین غذاهای معروف آنها
زیرا میتوان نام برد .

Rodekool met Rolpens	یک نوع خوراک کلم قمری قرمن
Koeken	کیک
Rijsttafel	یک نوع پلو
Kroepoek	(خوراک میگو)
Sate Ajamam	(جوجه بنیان شده)
Pisang goreng	(موز سرخ کرده)

کتابرهای آمستردام

آمستردام بعلت بندر بودن بصورت مرکز بهترین کتابرهای اروپادر آمده
است در اطراف میدان رامبران Rembrandtplein و میدان سوربان Thorbeckeplein
تمداد زیادی از همه نوع کتابرهای وجود دارد نشانی بعضی
از آنها بشرح زیر است :

44 Club Femina

Caramella

St Geommin des pres .

Extase , Leidseplein 1 ,

Blue Note , Korte Leidsedwarsstraat

لندن

دکتر بن جانسن مینویسد «هر کس از لندن خسته شده، از زندگی خسته شده است» جانسن در طول عمر در لندن بسی برد. او ساحل میانابی فرانسه و بریتانیا ایتالیا و ساحل آفتاب آسیانیارا ندیده بود و اگر نه چنین اظهاری نمیکرد. حق اینست که بگوئیم هر کس از زندگی خسته شده و مایل است بمیرد یا بیدبر و لندن را زیرا در آنجا انسان را به بیرون و چه دفن میکنند و از گورش بهترین صورت محافظت مینمایند مردم هیچ کجای دنیا باندازه مردم انگلیس محافظه کار و مرده پرست نیستند. درین کشور گوئی زندگان برای مردمها زندگی میکنند!

از لحاظ منظره هم لندن بی شیاهت به جهنم نیست. بی سبب نیست که شلی شاعر انگلیسی مینویسد: «جهنم خیلی شبات بلند دارد - پر جمعیت و دود آلود است!

لندن نه تنها هوای با صفاتی پاریس و رم را ندارد بلکه مردمانش حتی سلوک. هنر دوستی وزیبائی پرستی مردم دو شهر مزبور را ندارند. بر نارداشا دریکی از نمایشنامه های خود بحق مینویسد «ما در انگلستان زیاد به لباس و ادب اهمیت نمیدهیم زیرا بعنوان یک ملت نه شکیبوش هستیم و نه با ادب! *

---

* بنابر این تعجب نکنید اگر در گمرگ لندن باشمامانند جانی سلوک رفتار کنند چه همانطور که شاو گفته انگلیسها ادب ندارند؛ انسانیت همسر شان نمیشود!

در لندن فقط چند جای محدود است که تمایل دیدنی است و اینها هم تماماً در قسمت اعیان نشین لندن West End قرار دارند . قسمت فقیر نشین آن که East End خوانده می شود و اغلب مسافران نادیده از آن میگذرند، مانند ساکنیش بسیار فقیر و تهی از آثار است !

این آثار که همه تقریباً نزدیک بهم قرار گرفته اند عبارتند از: بناهای پارلمان و وستمنستر آپی، بریتیش میوزیوم، هاید پارک، برج لندن، سه خیابان اکسفورد ریجنت و باند، وغیره دانشکاه کمبریج که بفاصله ۸۰ میل و دانشگاه اکسفورد که بفاصله ۵۰ میل قرار دارد نیز دیدنی است. غیر از این چند اجای محدود بقیه قسمت های لندن بدتر کیب و یکنواخت .

آنچه برشتی لندن میافزاید اینست که از روی نقشه و طرح معینی بنانده و در نتیجه خیابانها یش کچ و معوج و نسبتاً باریک و بناهایش بیقواره و ناموزون است و انسان را بیاد شعر نو میافکند که نوزن دارد و نهمعنی !

برای اینکه بدانید درین قسمت لندن چه خبر است کتاب The people of the Abyss جک لندن را بخوانید !

دیدنی های لندن

دیدنی های لندن بشرح زیر است :

ستون کلئوپاتر ا

ستون کلئوپاتر یا Cleopatra's Needle که از مصر غارت گردیده ۳۰۰ سال عمر دارد در Victoria Embankment و wea نصب گردیده است. این ستون بطول ۶۸ قدم بود و ۱۸۰ تن وزن دارد و روزگاری در جلو معدن خورشید در شهر «هلیوپولیس» قرار داشته است .

خانه جان دیکیتنز

خانه نجاران دیکنزن که امر و زمبدی به موزه شده است در 48 Doughty Street ، wcl قرار دارد . ورودیه اش نفری یک شلیمنی است و همه روزه باستنای یکشنبه ها از ده صبح الی ۱۲ و ۲ الی ۵ باز است .

خانه جان کیتنز

این خانه در ۳ KeatsGrove ، N. W . واقع بود و همه روزه از ساعت ده صبح تا ۶ بعد از ظهر باز است . ورودیه به خانه کیتنز که از شعرای نامی انگلیس است آزاد میباشد .

تاغهای فستیوال

باغهای خوشکنرانی فستیوال یا Festival pleasure Gardens

در Park Battersea قرار دارد . ودارای وسائل تفریح ، کیوسک ، کافه و رستوران است .

پارک گرین ویچ

این پارک بوسعت ۲۰۰ جزیره بوده ودارای درختان زیاد و مناظر زیباست .

گیلدهال

گیلدهال Gresham street , Eca واقع در تالار بنای اصلی در حقیق بزرگ سال ۱۶۶۶ طعمه آتش گردید . بنای کنونی ، بنای است که از نو ساخته شده .

بنای پارلمان انگلیس

این بنادر ۱ , sw , Parliament square واقع شده بزرگترین بنای است که بعد از عصر رفورماسیون ساخته شده و به قیمت ۳۰۰۰ لیره تمام گشته است .

قسمت اعظم بنای پارلمان انگلیس در حملات برق آسای هیتلر چنان ویران گردید که سالها تعمیر شطول کشید و مجدداً با سال ۱۹۵۰ افتتاح گردید .

لندن پلانه تاریخی

بنای شکفت انگلیز Marylebone Road در London Planetarium واقع بوده و در آنجا بشما بکمک یک پروژکتور عظیم زایس تمام فضای پرستاره را نشان میدهدن و از سرگذشت آسمان در گذشته حال و آینده باخبر میسازند . ورودیه برای بزرگسالان ۴ شلينگ و خردسالان فقط ۲ شلينگ .

موزه مدام توسو

موزه مدام توسو Madame Tussaud ' s که بهلوی پلانه تاریخی فوق الذکر قرار گرفته دارای مجسمه های موی بسیار از مردان بزرگ معاصر و تاریخی است ورودیه برای بزرگسالان ۴ شلينگ و برای کودکان ۲ شلينگ روزانه ازده صبح تا ۷ بعد از ظهر باز است .

مونومان

مونومان و یا The Monument ستونی عظیم بسبک ستون های

یونانی است که بسال ۱۶۷۷ میتوسط «سرکنستوفرن» یعنوان یادبود حربی بزرگ لندن (۱۶۶۶) ساخته شد . طول این ستون ۲۰۲ قدم است و دارای ۳۱۱ پله میباشد هر کس بتواند بالای آن برود؛ قادرخواهد شد از بالکن ستون مزبور دورنمای لندن را تماشا کند .

رایل آلبرت هال

کنسرت هال آلبرت یا Royal Albert Hall از بزرگترین کنسرتها لهای لندن است و در ۷ Kensington Core قرار دارد . این کنسرت هال میتواند ۲۰۰۰ تماشاچی را در خود جای دهد .

ضرابخانه پادشاهی

در ضرابخانه پادشاهی که در Royal Mint street، El قرار دارد ، سکه های برنزی و نقره ای و همچنین مدهای مختلف ساخته میشود .

کلیسای سنت پال

کلیسای سنت پال St . Paul ' s Cathedral که در - Ludgate Hill ، E C 4 قرار دارد، از بنای قدمی انگلستان است و در نزد انگلیسها خیلی محبوبیت دارد! این بنای بدتر کیپ که کاریکاتور کلیسای زیبای سنت پطرز رم است، شاهکار(!) سرکنستوفرن بحساب میرود و در آن خود مهندسی یعنی کریستوفرن وعده ای دیگر از مردان بزرگ انگلیس از قبیل نلسون و لینکلن، رینولدز، ترنوفلمنک مدفونند . این کلیسا از خارج باندازه کافی نشست و بیریخت است . پناه برخدا از داخلش که عیناً شبیه کابوس است .

برج لندن

از بنای هایی که انگلیسها با آن خیلی مینازند و اتو بوس های توریستی با افتخار زیاد مسافر را برای تماشای میبرند برج لندن ویا بقول انگلیس ها Tower of London است که بسال ۱۰۲۸ میتواند از جمله این جنایات گردن زدن درین دژجنایات وحشتناکی انجام گرفته از جمله این جنایات گردن زدن «آل بولین» و «کاترین هوارد» و «لیدی جن گری» وعده ای دیگر از اسرائیلی سیاسی است .

«سروالتراله» سیزده سال درین دژ محبوس بود و در طی این سالها «تاریخ جهان» را نوشت .

وروودیه به این دژ مخوف نفری یک شلینک (برای بزرگسالان) و ۶ پنی (برای خردسالان) است.

باغ وحش

باغ وحش لندن از جاهای بسیار دیدنی است . مخصوصاً قسمت مریبوط به پرندگان ، حیوانات وحشی و میمونهای آن بسیار جالب توجه است . این باغ وحش در Regent's park , Nw1 قرار دارد و رودیه آن درزمستان ۳ شلینک (برای بزرگسالان) و ۶ ر. ۱ شلینک برای خردسالان و درتا استان ۵ شلینک (برای بزرگسالان) و ۶ ر. ۲ شلینک (برای خردسالان) است .

وستمنستر آبی

وستمنستر آبی Westminister Abbey که در میدان پارلمان قرار دارد یکی از شاهکارهای قرون وسطی است . این بنای گانه کلسای زیبائی است که در انگلستان دیده ام و شاید یگانه اتری باشد که در قرون آینده موقعی که لندن بصورت خرابهای تخت جمشید درآمد، از پایتخت انگلیسها باقی بماند .

بریتیش میوزیم

واقع در Great Russell Street , wci بسال ۱۷۵۳ تأسیس شد و یکی از بزرگترین موزه های دنیا . بشمار میرود . درین موزه آثار فراوانی از مصر ، آشور و کلده ، ایران ، یونان ، رم انگلستان و سایر جاهای دنیا ذخیر شده است : اگر وقت برای دیدن تمام غرفه ها ندارید، میتوانید بتماشای غرفه ای که در آن نمونه ای از کلیه آثار سایر غرفه ها گذارده شده اکتفا کنید .

این موزه دارای کتابخانه بسیار زیبائی است که دارای میلیونها کتاب است کارل مارس و «تاکری» رمان نه یس انگلستان از افراد برجسته ای بوده اند که از این کتابخانه استفاده کرده اند و رودیه : مجانی است روزانه از ده صبح تا ۵ بعداز ظهر باز است . یکشنبه ها از ۳۰ ر. ۲ الی ۶ بعداز ظهر باز است .

موزه زمین شناسی

موزه زمین شناسی Geological museum واقع در Roqd , sw7 حاوی انواع و اقسام احجار است فسیلها والماس های آن بسیار تماشایی است . و رودیه : مجانی است و از ساعت ده صبح الی ۶ بعداز شهر باز است .

موزه لندن

موزه لندن یا London museum واقع در - Kensington Palace , w 8 حاوی آثار مربوط به تاریخ خانوادگی و اجتماعی لندن از زمان قبل از رومیها تا عصر حاضر .

موزه ملی

موزه ملی National Gallery واقع در میدان ترافالکاریکی آنمه مترین موزه هاست و داری تابلوهایی از تقریباً کلیه مکاتب اروپائی است ورودیه : مجانی است واژده صبح الی ۶ بعداز ظهر باز است . یک شنبه ها از ۲ الی ۶ بعداز ظهر باز است .

موزه تاریخ طبیعی

موزه تاریخ طبیعی Natural History museum واقع در خیابان کرامول حاوی عجیب ترین کلکسیون هر بوط به تاریخ طبیعی است در دنیا است . این موزه برای خود یک دانشگاهی است . هر کس برای مدت طولانی در لندن اقامت کند و مرتب باین موزه سر بر زند و بدق اشیاء موجود در آن را تماشا و یادداشت های لازم را بردارد ، در عرض مدتی کوتاه در علوم طبیعی دانشمند از کار در خواهد آمد ؟

ورودیه این موزه مجانی است . موزه فوق از ساعت ده صبح الی ۶ بعداز ظهر باز است . یک شنبه ها از ۳۰ الی ۶ بعداز ظهر باز می باشد .

آکادمی پادشاهی هنر های زیبا

آکادمی پادشاهی هنر های زیبا Royal Academy of Arts در Burl ington House واقع بوده و بسال ۱۷۶۸ تأسیس گشته است . همه ساله آثار هنرمندان معاصر از ماه مه تا اوت در اینجا در عرض نمایش گذارده می شود .

ورودیه : ۶۱ شلینک برای قبل از ساعت ۵ بعداز ظهر و ۳ شلینک برای بعداز ۵ بعداز ظهر .

موزه علوم

موزه علوم Science Museum واقع در Exhbition Road حاوی کلکسیونی از وسائل علمی مهندسی و صنعتی است .

ورودیه، مجانی است و ازده صبح الی ۶ بعداز ظهر باز است. یکشنبه‌ها از ۳۰ الی ۶ بعداز ظهر باز می‌باشد.

موزه ویکتوریا و آلبرت

این موزه که در خیابان کرامول واقع شده دارای آثار هنری فراوان است و از بنای‌هایی است که از زمان ملکه ویکتوریا باقی مانده. ورودیه مجانی است.

میدان واترلو

میدان واترلو Pall Mall، Swl واقع در Waterloo Place حاوی

بریتیش میوزیوم

منومنها و بادبودهای متعدد می‌باشد از آن جمله است بادبودهای مربوط به فلورنس ناینگل واسات.

هاید پارک

این پارک که دارای ۳۶۰ جریب وسعت است علاوه بر درختان فراوان و چمنزارهای زیبا دارای دریاچه‌ی بنام «The Serpentine» است که در آن دور قصل تابستان زن و مرد شنا می‌کنند در قسمت شمال شرقی این پارک محلی است موسوم به «گشوشه ناطقین»؛ در اینجا ظاهراً هر کس میتواند درباره هر موضوعی نطق کند و هر چه دل تنگش خواست بگویند ولی رندان عقیده دارند

ناطقین محترم (!) را خود دولت انگلیس انتخاب میکند و نطقهای بلیغ آنها صحنه‌سازی بیش نیست.

هامستد هیث

هامستیدهیث **Hampstead Heath** که در نزدیکی تپه پارلمان قرار دارد شصده جریب زمین را اشغال کرده و قریبگاه خوبی است برای عموم مخصوصاً اطفال.

باغهای کنسینگتون

این پارک دنباله هایدپارک است و ۳۶۰ جریب زمین را اشغال کرده است چند مجسمه دارد که مجسمه جمز وات از جمله آنهاست.

باغهای کیو

باغهای کیو (**Kew Gardeus**) قریب ۳۰۰ جریب زمین را اشغال کرده است و حاوی گلکاری‌ها، دریاچه‌ها و درختان گوناگون است. درودیه این پارک ۳ پنی واژده صبح تا ۸ بعداز ظهر باز است.

پارک ریجنت

یکی از بزرگترین پارک‌های لندن است و ۴۷۲ جریب زمین را اشغال کرده است. دارای یک باغ وحش و دریاچه‌ئی برای قایق‌دانی است.

بازار ماهی

بازار معروف ماهی **Billinggate Fish Market** که از حیث وسعت و کیفیت در بازارهای اروپا کم نظیر است، روزانه از ساعت ۵ صبح باز است. هر وقت وارد این بازار شدید یادتان نمود بینی تان را بادستمال ببوشانید زیرا ممکن است بوی تهوع آور ماهی‌ها حالتان را بهم بزنند. اگر با اتوبوس توریستی در لندن بگردش پرداختید، از این بازار عبور خواهید کرد و راهنمایی‌ها افتخار فراوان آن را بشما نشان خواهد داد!

دکان قدیمی عتیقه‌جات

دکان قدیمی عتیقه‌جات **Old Curiosity Shop** که چارلز دیکنز برای

نوشن رمان معروف خود از آن الهام‌گرفته است، از عجیب‌ترین آثار قرن پانزدهم در لندن است. از دیدنش غفلت نفرهاید.

پیکادلی سرکس

پیکادلی مرکز مغازه‌ها رستورانها و کافاره‌ها و بانکهای لندن است. درین محل شما میتوانید با همه نوع ملل آشنا شوید زیرا محل عبور و مرور کلیه سیاحانی است که از اطراف دنیا به لندن می‌آیند.

سوهو

میگویند لندن فاحشه‌خانه ندارد چون هر کجای لندن بروید فاحشه‌خانه است! ولی وجود «سوهو» که بیکال لندن هم خوانده شده نشان میدهد که لندن هم دارای فاحشه‌خانه‌های نوع مخصوص خود میباشد. از عجائب آن است که کارل هارکس در نزدیکی همین محل زندگی میکرده است. شاید علتیش فقر و بی‌وابی او بوده شاید هم علل دیگر درین بوده است! در همین محل انواع و اقسام رستورانهای خارجی ارزان قیمت وجود دارد. اگر آزمون میشنویش مدام که در لندن هستید در رستورانهای خارجی منبور غذا میل فرمائید که غذای انگلیس اکثراً مأکول نیست! اگر کلم آب پز و ماہی آب پز و گوشت خوک و تخم مرغ دوست دارید، بفرمایید رستوران انگلیس اولی اگر میخواهید ضمن خوردن غذا در عالم پر از رویا و احلام سیر کنید، بristorانهای فرانسوی، ایتالیائی و اتریشی بروید!

میدان ترافالکار

این میدان که در وسط ستون یاد بود ناسون دیده میشود از میدانهای بزرگ لندن است. با اینکه برای زیبای ساختن آن دقت و توجه کافی مبذول شده است، با میدانهای زیبای رم ابدآقابل مقایسه نیست.

دز ویندسور

این قلعه در زمان ویلیام فاتح ایجاد گشته و یکی از قلاع بزرگ دنیاست، ورودیه آن یک شیلینگ است.

هوای لندن

هوای لندن از حیث بدی مانند غذای انگلیس است. حتی خود انگلیسها دلخوشی از هوای این شهر ندارند و دائم از «هواء» صحبت میکنند! هر وقت هوای

لندن کمی خوب می‌شود، بوجدو طرب در می‌آیند و خود را در آن روز خیلی سعادتمند می‌انگارند! دائم ابرهای سمج در آسمان لندن روان است، دائم هوای لندن در حال تغییر است و ما نند خود انگلیس‌هاست یعنی هیچ قابل اعتماد نیست! چه هر لحظه ممکن است باران ببارد و یا هوا بکلی صاف شود . در زمستانها ممکن است هوا بقدرتی مه‌آسود شود که در اثر آن، مدارس تعطیل و راهها بند آید .

چون در غالب اوقات سال هوا در لندن بارانی است داشتن چتر و بارانی از لوازمی است که باید همیشه داشته باشیم .

سرویسهای توریستی

برای گردش سریع و آشنا شدن بشهر لندن بجاست موقع ورود با اداره سرویسهای توریستی امر بکن! اکسپرس تماس گرفته و بلیطی بخرید. آدرس مؤسسه فوق الذکر در لندن بشرح زیر است:

American Express (16)
6 Haymarket Street

چه باید خرید؟

بارانیها، پارچه تویید و پشمی، لباس ورزش، چتر، پارچه‌های نخی و موهير، دوچرخه، کالاهای چرمی، دامنهای تریلن و پشمی و صدها نوع کالای دیگر. لندن یکی از مناسب‌ترین جاهای برای خرید کالاست ولی از مالیات سنگین آن بین‌هیزید. اگر می‌خواهید مالیات نپردازید، از بانک «کوپن خرید» بخرید و با کوپن‌های مزبور کالاهای را بخرید. درین صورت مالیاتی از شما گرفته نخواهد شد . در لندن چانه زدن لازم نیست . / یکانه چانه که باید چانه‌زد در بازار روبرو باز و بی سربوش و دکانهای عتیقه فروشی است .

هتلهاي لندن

از حیث پیدا کردن هتل همیشه بزحمت خواهید افتاد زیرا تعداد هتلها بیش به نسبت مسافرینی که هر روز وارد آن می‌شوند خیلی کم است . هتلها بیش حداقل شصت یک لیره وحدات کشوری (لیره وحتی بیشتر) کرایه وصول می‌کنند . هتلها ارزان‌قیمت‌تر بشرح زیرند :

Normandie House

Old Brompton Road
Onslow Gardens
Adelphi , 127 Cromwell Road s . w 7
Colonnade , 2 Warrington Crescent
از هتل های درجه یک اینها را میتوان نام برد :
Atheneum Court , 116 Piccadillyw : 1
Savoy ,Strand W . C2

وین

شهر زیبا و با صفاتی وین که هو اخواه اش روز بروز پیشتر همیشوند و امر ورز بصورت یکی از شلوغترین جاهای اروپا از نظر سیاح و توریست در آمده است، مجاھط از پیشه‌ها و مرغزارها و مملو از طرب و شادی است، در پیشه‌ها یش که با تریشی Wienerwald یا «کمر بندسیز» خوانده می‌شود، دو تیزی بیانم «کالن برک» و «لئوبولدبرگ» وجود دارد که گردشگاره‌ها می‌دان و محل ورآندوی عشاچ‌جان است، کافه‌ها و رستوران‌ها یش همیشه در از افرادی است که معنی و مفهوم زندگی را در کرده‌اند و می‌خواهند خیام وار قبیل از آنکه اجل گریبانشان را بگیرد، انار زندگی را آب‌آهی بگردد نا آخرین قطره‌اش را بمنکند ولذت بمند.

وینی بفکر فردانیست، چون فردائی وجود ندارد که بفکر کش باشد، او فقط بفکر حال است و می‌کوشد لحظات را که بروانه صفت ازما می‌گیرد و نه از دست ندهد و بحداکثر از آنها استفاده کند، شاید علت آنکه اینمه افراد معمول در وین وجود دارند بهمین سبب است که هردم این شهر از مشوش و نگرانی بدورند و بیهوده برای تحصیل گروت خود را با پا و آتش نمی‌زنند.

وین پاریس کوچک اروپاست با این تفاوت که نظام آلمان و هم‌آهنگی رومی را در یک جاداره، بناهای خیابان بندی آن پسیک فرانسه است و با اینکه هردم بنیان آلمانی صحبت می‌کنند و آلمانی‌اند، آداب و رسوم، طرز زندگی کردن و تفریح و غذاهای آنان بیشتر فراسوی و ایتالیایی است تا آلمانی، وین مانند پاریس مسافر را با آغوش باز می‌بندید و مانند پاریس مرکز «مد» و «شیک پوشی» است.

وین که زادگاه موسیقیدانان بزرگ امثال بنامن، بتهوون، هایدن، اشتراوس، شوبرت، موزارت، گلوک و بروکنر بوده است هنوز یک مرکز بزرگ برای

علاقمندان موسیقی در اروپا بشمار میرود. مردم وین چنان دیوانه موسیقی هستند که موقعیکه اپرای دولتی درین جم نوامبر ۱۹۵۵ بس از هدایت تعطیل از نو باز شد، با اینکه قیمت بلیط یک صندلی به ۲۰۰ دلار رسیده از خریدن بلیط مضایقه نکردند و حتی عده‌ای تا پایان برنامه از فرط شوق بیرون اپرای اجتماع کردند و اپرای احسان نمودند.

مراکز خرید در وین

بعلت ارزان بودن قیمت کالاهای اتریش و بخصوص وین بهترین محل برای خرید سوغات است. وین کارهای دستی عالی دارد. کیف‌های زنانه، زینت‌آلات، شیرینی‌جات آن درست تا این اروپا مشهور است.

مراکز عمده شهر وین **Kohlmarkt** و **Graben** و **Karntnerstrasse** و **Wollzeile** است. خیابان هوسوم به **Mariahilferstrasse** مرکز مدرن وین است و دارای مغازه بزرگ پر از لباس‌های زیبا زنانه می‌باشد.

رستورانهای وین

مردم اتریش بسیار خوشخور اکنند. غذاهای آنان خیلی متنوع و خوشمزه است. تنوع بعلت آن است که غذاها یکسان مخلوطی از غذاهای آلمانی، مجارستانی، ایتالیائی، فرانسوی و احیاناً ترکی است! ذیلا بعضی از غذاهای آنها را نام می‌بریم.

- 1- Gefüllte Eier
- 2- Wiener Schnitzel
- 3- Schnitzel Holstein
- 4- Pariser Schnitzel
- 5- Gulyas
- 6- Csalzburger Nockerin
- 7- Palatschinken
- 8 - Tafelspitz
- 9 - Backhuhn
- 10 - Steirisches Brathuhn

سرویسهای توریستی

اتوبوس‌های موسوم به **Austrobus** با گرفتن ۵۰ شیلینگ برای هر گردش سه ساعته شما را باماکن تاریخی وین می‌برند. این اتوبوس‌ها از محلی واقع در

نژدیکی ایرا حرکت می کنند و راهنمایانی دارند که هم بزبان انگلیسی و فرانسه و آلمانی تکلم می کنند . شما با خریدن چهار بیلیت (دوروز تمام) می توانید کلیه قسمت های جالب شهر را سطحی تماشا کنید . ولی اگر بخواهید شهر وین را اقامت تماشا کنید باید علاوه بر استفاده از سرویس های توریستی شخصاً با استفاده از راهنمایانی که بزبان انگلیسی و آلمانی تهیه شده بکردن پردازیدو با فراغ بال کلیه آثار را طی مدتی طولانی تر تماشا کنید . چون هزینه زندگی در اتریش خیلی ارزان است و مردمانش هم سپاهیک و غریب نوازند ، ارزش آن را دارد که مدت اقامت خود را در اتریش تمدید کنید و بعد اکثر از منابع شادمانی این سرزمین زیبا ، استفاده کنید .

دورنمای شهر زیبای وین

سعی کنید علاوه بر تماشای آثار تاریخی وین ، بخند اکثر در **Ringstrasse** که مانند پاریس بولوارهای متعدد دارد گردش کنید . شش خیابان شلوغ و پر جنب و چوش واقع در اطراف کلیسای سنت استفان که مقاومه های لوکس و فیما دارد نیز گردشگاه بسیار مناسبی است . ضمناً پراتر (Prater) را قراموش نکنید که زندگی لبرین از نشاط و شادمانی مردم وین در این پارک بصورت اکمل جلوه گر است . این پارک عظیم که وسعتش خیلی زیاد است ، روزگاری شکارگاه سلطنتی بوده ولی امروز شکارگاه عشاق است ! این پارک چرخ فلک عظیمی دارد که سمبل شهر وین است و از روی آن میتوان قسمت اعظم شهر را تماشا کرد . در جنک جهانی دوم چرخ فلک مزبور صحنه جنک تن بتن روسها و آلمانها بوده

و آنها داینچا بشکل قایم هوشک، باهم جنگیده‌اند!

دیدنیهای وین

وین ۳۴ کلیسا، هشت ایستگاه راه‌آهن و هشتاد موزه دارد. و مانند پاریس شهر بولوارها، کاخها و اپرهاست. ذیلاً از صد جاهای دیدنی که در وین وجوددارد، تعداد معددی را بر می‌شمریم.

موزه‌های زیبا

موزه‌های زیبا یا **Kunsthistorisches Museum** دارای مهمترین کلکسیون آثار مصری در دنیاست، اشیاء عتیقه مربوط به رم آن قابل توجه است. علاوه بر این تابلوهای گرانقیمتی از تیشیان، تنتورتو، روینز، ورونز، دورر، بروغل وغیره دارد.

کاخ شونبرون

این کاخ بزرگ که دارای ۱۴۰۰ اطاقاد است از آثار عظیمی است که از عصر عظمت اتریش باقی مانده است. چهل تا از اطاقادی‌ای آن به بهترین صورت مبله شده و از هر حیث با تاخ و رسایرقابت می‌کند. کاخ شونبرون از ساعت ۹ الی ۱۲ ویک تا ۴ (در تابستانها یک تا ۵) مفتوح است.

کاخ هووفبورک

برای تم‌اشای آپارتمانهای امپراتور فرانس ژوزف و همسرش ملکه الیزابت و تم‌اشای گاهوار پسر ناپلئون و جواهرات امپراتوران رم مقدس به کاخ فوق بروید.

اپرا

اپرای وین از زیباترین بنایهای نه تنها اتریش بلکه اروپاست. بسیاری از مردم تنها برای دیدن و رفتن به این اپرا زحمت مسافت به وین را برخود هموار می‌کنند.

آلبرتینا

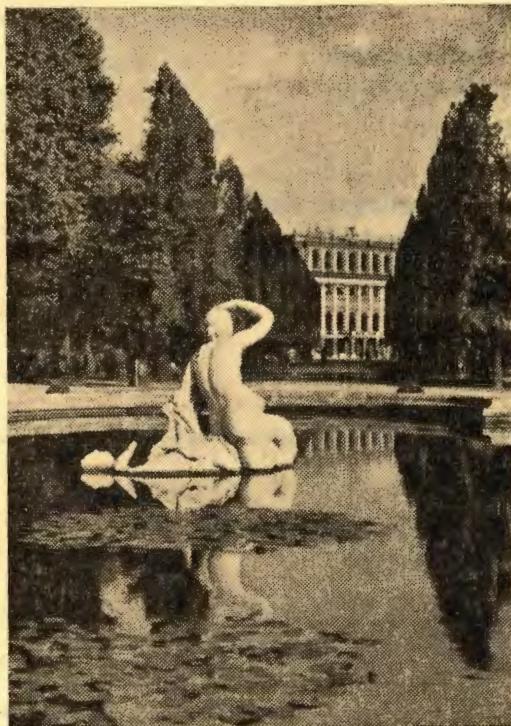
حاوی مجموعه‌ای از هنرهای گرافیک است که در تمام دنیا شهرت دارد.

پارلمان

بسیک معبد یونانی ساخته شده و از زیباترین عمارت‌های معاصر آمریکا
است.

موزه شوبرت

حاوی آثاری از شوبرت است

باغ کاخ شونبرون

موزه تاریخ طبیعی

موزه تاریخ طبیعی یا Naturhistorisches Museum کلکسیون بزرگی از فسیلها و آثار ماقبل تاریخ دارد.

کتابخانه ملی

کتابخانه ملی وین واقع در Josefsplatz از لحاظ معماری از زیباترین

کتابخانه دنیاست نیز بسیار دیدنی است .

کلیساي سنت استفان

از بزرگترین کلیساهاي وين است و در وسط شهر قرار دارد .

دیدنیهای دیگر وین بشرح زیرست :

Osterreichisches Eisenbahn Musem	موزه راه آهن اتریش
Rathaus	عمارت شهداری
Museu fur Volkerkunde	موزه مردم شناسی
Palais Schwartzenberg	کاخ سورتنبورگ
Palais Belvedere	قصر بل ودر
Haydn Museum	موزه هایدن
Historisches Museum de Hadt Wien	موزه تاریخی شهر وین
Apanische Reitschuhule	سوارکاری اسپانیولی
Heeresgeschichtliches Museum	موزه تاریخ نظامی اتریش
Figaro - Haus	خانه فیگارو (موزه موتزار)

خانه بتهوون

این خانه که اکنون میخانهم هست با چند شاخه کاج زینت داده شده و منظر میبیس شاعرانه دارد .

در نزدیکی خانه بتهوون بیشههای وین قرار دارد که بتهوون اغلب اوقات خود را در آنجا صرف میکرد و واقعاً از نظر پیکنیک و گرفتن الهام جای ایده آل است .

در همان نزدیکی جای مرتفعی است موسوم به **Kahlenberg** که از بالای آن میتوان دورنمای شهر زیبای وین را تماشا کرد .

پارکها

وین پارکهای متعدد دارد که دارای مجسمههای بسیار زیبا و الهام بخش است . از جمله این پارکها پراتر است که روگاری بیشه شکار مخصوص امپراطوران اتریش بوده است ولی امروز تنريجگاه عموم است .

هتلهاي وين

هتلهاي وين برخلاف هتلهاي پاريس بسیار پراکندهاند . لذا مسافری که تازه وارد این شهر میشود مدتی سرگردان میگردد . بهتر است بمجرد ورود ،

انانیه را درایستگاه راه آهن با گاز نموده و با فراغ بال در شهر دنبال هتل مناسب
بگردید و با بوسیله تاکسی به تلهای ارزان قیمت نامبرده زیرین بنزند.

- 1- Hotel Mariahilf
MariahilferStrasse 12 lb
- 2-Hotel Graben
Dorotheergasse 3
- 3- Hotel Wandl
Peterplatz 3
- 4- Hotel Austria
Wolfengasse 3
- 5-Pension Vera
Alser Strasse 18

علاوه درایستگاه راه آهن مؤسسه مخصوصی هست که با گرفتن مبلغ جزئی
با بت حق العمل بشما کمک در پیدا کردن هتل مورد نظر میکند.

پاریس

برای بیش از ۲۰۰۰ سال پاریس نقش عمده‌ای در تاریخ غرب بازی کرده است. موقعیکه ژول سزار گال را فتح کرد، در دو جزیره سن کلیه امروزه **Île de la Cité** خوانده می‌شود، قومی بنام **Parisii** زندگی می‌کرد. رومیها شروع به آبادی این قسمت فرانسه را کردند و از آن موقع پاریس شروع به رشد و تکامل کرد.

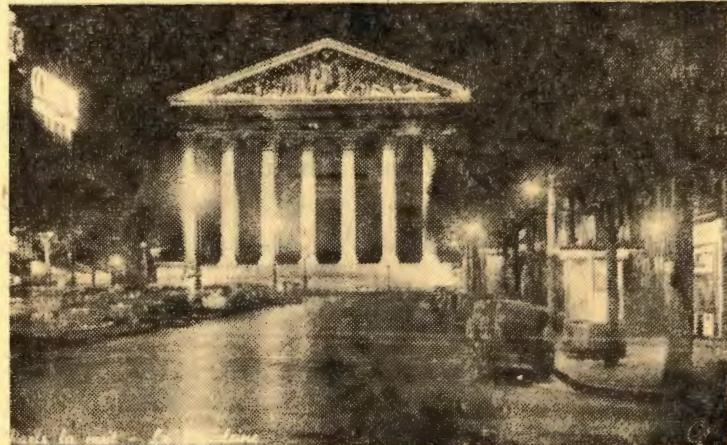
در سراسر قرون وسطی، دانشگاه پاریس کانون فرهنگی اروپا بود. در زمان لوئی چهاردهم پاریس هنر و سیاست و هنری هم گشت و کاخهای عظیم مانند «ورسای» و «فونتنبلو» و «تویلری» ساخته شد. در سال ۱۷۸۰ نخستین انقلاب کبیر بشر، پاریس را برزه در آورد و فریاد آزادی، مساوات و برادری از مرزهای فرانسه گذشت. تامسکوطنین اندازش و نقش مهندسی در تحویلات بعدی دنیا بازی کرد امروزهم پاریس اهمیت خود را از دست نداده و یکی از مرکزهای تجاری، صنعتی و هنری دنیا بشمار می‌رود. هنوز مانند زمان سابق داشجويان از اطراف و اکناف دنیا پاریس روی می‌آوردند تا در دانشگاه‌های معروف آن تحصیل کنند. هنوز پاریس از مرکز مهم سیاسی و فرهنگی دنیاست: ولی اهمیت آن از نظر یک سیاح، برای تفریحگاه‌های متعدد و بی‌بندو باری مردم این شهر است. راست گفتۀ اند: «مادام که پاریس وجود دارد، در دنیا شادمانی وجود خواهد داشت»؛ خوشگذرانی یک لغت فرانسوی است و معنی حقیقی آن در پاریس تحقق پیدا می‌کند!

پاریس فقط شهر آدمهای خوشگذران و رمانیک نیست؛ پاریس ماله است

همه نوع افراد میتوانند معشوق خود را در پاریس^۱ بیابند، شما آنم از آینکده داشمند باشید یا هنرمند، مادی یا روحانی، طرفدار اگزیستانتیسم یا کمونیسم، پاریس را خانه خود خواهید یافت. بقول یکی از ظرفاء: « انسان دو وطن دارد یکی آنجائی است که متولد شده و به نشوونما پرداخته و وطن دوم پاریس است ». خلاصه اغراق نکفته ایم اگر با شاعر هم آواز شده بگوییم.. آنچه مخوبان همه دارند، تنها توداری، در پاریس نباید با ماشین سواری تا کمی ویا توبوس بگردش پرداخت . پاریس را باید پیاده گشتارو و چهره اش بر شما چنانکه هست عیان گردد .

آنچه به پاریس اهمیت فوق العاده داده، موزه ها تا قرها و مغازه های بزرگ آن است . پاریس^۲ موزه طراز اول دارد و از حیث قاتر غنی ترین کشورهای جهان است . مغازه هایی در دنیا شهرت دارند از قبیل (Galeries Lafayette) (Au Printemps) . علاوه برین پاریس من کمتر در دنیا است . من باب مثال چند موسسه متسازی ذیلaz کر هیگردد :

Balenciaga 10 Avenue George V ,Christian Dior, 30 Ave . Montaigne, Raphael , Rue Boissy b' Anglas
 گذشته برین پاریس مرکز عطر های گوناگون، وسائل توالث و آرایش زنانه - نیز بشمار میرود . باداشتن این همه مزیت آیا باز تعجب میکنید چرا هرسال میلیونها نفر از اطراف و اکناف جهان باین شهر هجوم میآورند ؟

مادلن

دیدنیهای پاریس

دیدنیهای شهر پاریس بقدری زیاد است که میتوان پاریس را بگنجینه‌ی

عظیم تشمیه کرد ، منتهی گنجینه‌ای که همیشه در دسترس شماست و بی آنکه شماما لکش باشد ، هر وقت بخواهید میتوانید از تماشایش لذت ببرید . ذیلابرخی از دیدنیهای پاریس را نام میبریم :

کاخ لوور Palais da Louvre

از بنای زیبایی پاریس است و سه برج و ایکان میباشد .
این بنا در دور مختلط ساخته شده و نماینده معماری فرانسه در عصور مختلف است .

ولی اهمیت این کاخ در نفس بنانیست بلکه در اشیاء گرانبائی است که در آنجا خیره گردیده . برای اینکه جزئیات گنجینه این موزه عظیم را بدانید قبل از تماشای آن یک نسخه از Guide du Musée du Louvre که هم بن بان فرانسه و انگلیسی در کتابفروشی موجود میباشد تهیه نماید .

ستون لوکسور

این ستون مصری که بسال ۱۸۲۱ از طرف محمدعلی پاشا به لوئی فیلیپ تقاضیم گردید و ۲۰۰ تن وزن و ۷۵ قدم طول دارد ، در وسط میدان کنکورد Place de la Concorde که از زیباترین میدانهای دنیاست و محل اعدام لوئی شانزدهم و همسرش بود در زمان انقلاب کبیر فرانسه میدان انقلاب ، خوانده میشد .

موزه هنرهای زیبا (Petit - Palais)

این موزه که در کنار Grand - palais قرار گرفته و هردو برای نمایشگاه بزرگ ۱۹۰۰ ایجاد گشته ، یکی از موزه‌های بسیار دیدنی پاریس است . نمایشگاه هنرهفت هزار سال ایران در همین موزه تشکیل گردید .

کاخ شایو (Palais de chaillot)

این کاخ که سابقاً « دو توکاده رو » خوانده میشد علاوه بر اینکه ظاهر بسیار زیبائی دارد دارای چندین موزه است که از آن جمله است موزه فولکلور فرانسه ، موزه دریائی و موزه انسان شناسی .

برج ایفل

این برج که ۹۸۴ قدم طول دارد و سرتاسر از پولاد ساخته شده منظره بی بس شکوهی به سرتاسر پاریس بخشیده است .

برج آیفل را مهندسی بنام الکساندرو گستاو آیفل برای اکسپوزیسیون سال ۱۸۸۹ ساخت و با این عمل عظیم خود دنیارا بشکفتی انداخت. با پرداخت چند فرانک نو میتوان از آسانسور این برج استفاده کرد و بالای آن رفت و منظره باشکوه پاریس را از بالا تماشا کرد. و همچنین میتوان در رستوران زیبای آن ناهار و یا شام صرف کرد.

ستون و آندوم

این ستون که در میدان و آندوم قرار دارد بسال ۱۸۰۶ مقلدی از ستون ترازا زان رم ساخته شد. مواد این ستون یک هزار و دویست تنگی است که ناپلئون در جنگ استرالیز بجنگ آورد. روی هم نقش بر جسته این ستون جنگهای ۷-۱۸۰۵ ناپلئونی منعکس شده است. مجسمه خود ناپلئون روی نسخ ستون بچشم میخورد.

موзе هنرهای تزئینی

موزه هنرهای تزئینی Musée des Arts Décoratifs حاوی مجسمه عده‌ای از آثار هنری قدیم و جدید است.

کاخ سلطنتی

کاخ سلطنتی (Palais Royal) قصری است که ریشیلیو بسال ۱۶۲۹ برای «آن» اتریش، ملکه فرانسه ساخت.

کتابخانه ملی (Bibliothèque Nationale)

از بزرگترین کتابخانه‌های دنیاست و یک جزء از کاخ مازاردن نخست وزیر معروف فرانسه را اشغال کرده است این کتابخانه حاوی بیش از ۵ میلیون کتاب است!

مادلن

کلیسای باعظمت و جلال «مادلن» که شبیه یک معبد یونانی است و بوسیله ناپلئون اول بمنوان معبد افتخار برای سربازانی که در جنگ روسیه‌جان خود را از دست داده بودند ساخته شده در بهترین نقطه پاریس یاد رزدیکی میدان اپرا قرار گرفته است.

اپرا

این عمارت زیبا که طرحش توسط شارل گارنیه ریخته شده و بزرگترین

اپرای دنیا بشمار میرود بسال ۱۸۶۱ - ۷۵ ساخته شده و «آکادمی ملی هوسیقی ورقن نیز» خوانده شده است.

طاق نصرت

طاق نصرت (Arc de Triomphe) واقع در میدان عظیم اتوال معنی ستاره رامیدهد. علتش هم آن است که از چهار طرف آن خیابانهای متعدد منشعب شده و آنرا بصورت ستاره دار آورده است، این طاق از زیباترین بناهای پاریس است و با رفتن به بالای آن میتوانید سراسر خیابان شااز لیزه تماشا کنید. زیرا این طاق بیوسته آتشی شعله ورست که آدمی را به یاد آشکده های ایران میاندازد. عبور از میدان اتوال که بسیار وسیع و دائم شلوغ و پر رفت و آمد است، کار حضور فیل است. خوانندگانی که بباریس میروند باید اصول ادرمه و قمع عبور از خیابانها خیلی دقت کنند زیرا افراد سویها هم مانند ایرانی ها افرادی عصبی، عجول و لاقدیند و روح بیقرار و رهایتیک آنها بهیچوجه نمیتوانند خود را در چهار چوب مقررات مقید کند ونظم را رعایت نمایند.

بازار بزرگ

بازار عمده فروشی مرکزی Halles Centrales سبزه میدان پاریس است و امبل زولا آن را Ventre de Paris یا «شکم پاریس» خوانده است برای خود جهانی است. بارگذاری های بین بازار دیگر لازم نیست شما بمسینه مانی وید زیرا درین بازار شما مجاناً جالب ترین فیلم ها بر راتماشا خواهید کرد!

موزه علوم

موزه علوم (Conservatoire des Arts et Metiers) از شاهکارهای معماری قرن سیزدهم است.

ستون ژوئیه

این ستون که در میدان باستیل قرار گرفته نماینده انقلاب ژوئیه ۱۸۳۰ است. زندان باستیل در همین نقطه قرار داشت ولی اکنون آثاری از آن باقی نمانده است.

قبرستان پرلاشز

این قبرستان بزرگترین قبرستان پاریس است و صادق هدایت در آن مدفون میباشد.

درین قبور مردان نامی دیگر قبر آلفرددوموسه، روسینی، شوپن، لافو نتن و «مولییر» اسکار وايلدو بیز بچشم میخورد.

باغ نباتات

باغ نباتات یا (Jardin des plantes) شصت جزیر زمین را اشغال کرده است و دارای ۲۰/۰۰۰ نوع نبات است طرف دست چپ آن موزه تاریخ طبیعی قرار دارد که حاوی مجموعه گرانبهائی از انواع و انسام فسیلهای است . درین این فسیلها بقیای حیوان ماقبل تاریخ یعنی *Diplodocus* که ۷۵ قدم طول داشته است بسیار جالب میباشد .

طاق نصرت

پانتئون

بنای پانتئون که ۲۷۳ قدم طول دارد و در دوران سلطنت لوئی چهاردهم ساخته شده در نقطه متفقی در طرف ساحل رود سن قرار دارد . این بنای در آغاز معبد بوده اکنون مدفن ولتر ، ویکتور هوگو زان زاکروسو ، امیل زولا و چندین

دیگر از مشاهیر فرانسه است.

مدرسه قدیمی و معروف سوربن هم در کنار همین عمارت قرار دارد و پارک زیبای لوکزامبورگ رو بروی آن است.

کاخ لئیون د نور

موزه این کاخ حاوی اسناد جالبی راجع به تاریخ . احکام شوالیه هاست .

آنوالید

پس از عبور از پل زیبای الکساندر سوم Pont Alexandre III به میدان وسیع آنوالید میر سیم که در آن بنای باشکوه آنوالید (بارتفاع ۳۴۵ قدم) قرار دارد و زیرش ناپلئون اول پرسش مدفونند .

بوادو بولنی

بوادو بولنی زیباترین پارک پارس است و از دو طریق یعنی Port Dauphine و Porte Maillot میتوان توسط مترو با آن رسید .

این پارک علاوه بر درختان زیبا و چمنزار سبز و خرم دارای تفریحگاه های متعدد است بوادو بولنی از جاذبه ای است که باید حتما در پاریس مشاهده کرد .

کلیسای نوتردام

این کلیسا که از شاهکارهای هنر گوتیک میباشد و بین سالهای ۱۱۶۳ و ۱۳۵۰ ساخته شده و بین سالهای ۱۸۶۴ - ۱۸۴۵ از نو تعمیر گشته، از کلیساهای بسیار زیبای دنیاست و چون کنار رود سن قرار دارد دارای زیبائی خاصی گشته است .

کنسرژری

کنسرژری (Concierge) یک زندان قدیمی است که در آن مدتی ماری آنتوانت و رو بسپیر قبل از اعدام شدن زندانی بودند. در کنار اطاقی که رو بسپیر محبوس بود محبس زین وندانها وجود دارد که آنها هم قبل از اعدام شدن آخرین ساعات عمر خود را در آن طی کردند . موزه کنسرژر در کنار سالن مزبور است .

قدیمترین بیمارستان اروپا

قدیمترین بیمارستان اروپا که Hotel Dieu خوانده میشود و براى نخستین بار در سال ۶۶ ساخته شده و با سال ۱۸۶۸ ساختمانش تجدید گشته در پاریس می باشد .

ساکره کور

این بنای سفید که در محلی مرتفع واقع شده بر اغلب قسمت‌های پاریس مسلط است. از بالای ساکره کور میتوان تا ۳۰ میل چشم انداز وسیعی از پاریس را تماشا کرد.

رستورانها

هر قدر انگلیسها در آشپزی بی‌ذوق و کم استعدادند بهمان نسبت فرانسویها با ذوق میباشند. از اینرو کمتر ممکن است شما در فرانسه به رستورانی بروید و غذاش بد بشاند.

پاریس از حیث رستوران و کافه بسیار غنی است و چنان بنظر میرسد که همه افراد در این شهر صحابه، ناهار و شام خود را خارج از منزل صرف میکنند. ذوق‌نشانی بعضی از عالیاترین و همچنین ارزانترین رستورانها را از نظر خواندن می‌گذرانیم:

1 – Tour d' Argent

15 Quai de la Tournelle

2 – Ve Grand Vefour

12 Rue de Beaujolais

دورستوران فوق‌جز و عالیاترین رستوران‌های پاریس بوده ارزان‌قیمت‌ترین رستوران‌های پاریس بشرح زیرند:

1 – Aux Assassins

40 Rue Jacob

2 – Chez Doucet ,

4 rue Marboeuf

در تزئین برخی از رستوران‌های فون ذوق و سلیقه خاصی بکار رفته است صرف غذا در یک رستوران صدد رصد فرانسوی و همچنین صرف صحابه در کافه‌های دلکش پاریس خود بیک تجن به شین‌ینی است که هر گز فراموش نخواهد کرد. ضمناً این راهم‌بخاطر بسپارید که پاریس به تنها ۸۰۰۰ رستوران دارد.

شانزلیزه

شانزلیزه (Champs Elysees) که از یک لفت یونانی مشتق شده و در اساطیر یونانی معنی روضه رضوان یا کشتزارهای بهشت میدهد، یکی از زیباترین و دلکشترین خیابان‌های دنیاست. این خیابان وسیع وزیبا که بیش از یک میل طول دارد، از همه موقعیت‌بیشتر در هنگام غروب و شب هنگام که هزاران چراغ در آن

روشن میشود، زیما هیگردد . راه رفتن درین خیابان خود عوالمی دارد که فقط بر کسی که در آنجا بوده و درین عوالم فرورفته قابل ادراک است .
شانز لیزه علاوه بر مغازه های لوکس و سینما های مجلل و رستوران های عالی جنوبی کافه بزرگ و دلگشا دارد که با توق اهل حال و رندان چیزی ندارد .

متروها و تاکسی‌ها و اتو بوسها

بهترین وسیله برای گردش در پاریس مترو است . متروی پاریس از ۳۰ روز
بامداد تا ۱۲:۴۵ بامداد کار میکند و بهای بلیط ۵۵ فرانک (کهنه) است .
اتوبوس ها تا ساعت ۱:۰۹ کار میکنند . با اینکه تاکسیها در پاریس فراوانند در
بعض ساعات بزم حمایت پیدا میشوند ، درین صورت باید با تلفن شماره ALE ۹۴۰۰۰۹۴
تماس بگیرید . بهای تاکسی بین ساعت ۱۱ بعدازظهر تا ۲۰:۳۰ صبح بیشتر است .
تاکسی رانها اغلب انتظار دارند ۱۵ الی ۲۰ درصد کرایه انعام دریافت دارند .
تعجب نکنید اگر پین ناکسی رانها ، خانم پیدا شود !

چه باید خوید

علاوه بر این که پاریس معدن آنست، شما میتوانید در پاریس تقریباً همه چیز نسبتاً بقیمت مناسب پیدا کنید. مخصوصاً عطر، شراب، اجنبیان که بستال دستکش، اجنبیان چرمی در پاریس ارزان و فراوان است.

Galeries- معروفة Au printemps و Aux Trois Quartiers و Samaritaine de Luxe و Lafayette رامپیتوان نام برد.

هزارهای بزرگ پاریس از ساعت ۹ صبح تا ۳۰ ر. بعد از ظهر (باشندای روزهای یکشنبه و دوشنبه) باز هستند استثنائا در ماههای زوئن، آگوست و دسامبر بعد از ظهرها باز هستند.

بهترین فصل برای مسافرت به پاریس

بهترین فصل مسافرت، بهار و آغاز تابستان و اوائل پائیز است. در تابستان مخصوصاً زیوئیه واوت ممکن است هوا خیلی گرم بشود. از نوامبر تا فوریه هوا سرد، طوفانی و بارانی است. معدّل کشیده هر فصلی بر وید، در پاریس بشما خوش خواهد گذشت. زیرا پاریس شهری است که جاودا نه جوان است.

غذاها و رستورانها

برتری غذاهای فرانسوی را از اینجا میتوان درکرد که در سراسر دنیا از آن تقلید شده و میشود.

صبحاوه فرانسویها (**Petit déjeuner**) خیلی مختصر و عبارت ازقهوه و زانهای است که **Croissant** (هلال) خوانده میشود. ناهار (**Déjeuner**) که مفصل است بین ساعت ۱۲ تا ۲ صرف میشود. صبحانه را در هتل نخورید زیرا از یاد حساب میکنند و چندانهم تفاوتی با صبحانه خارج از هتل ندارد. شما میتوانید همان صبحانه را با پرداخت مبلغ خیلی کمتر در یک کافه بخورید و در ضمن از نعمت چشم چرانی برخودار گردید! اگر خواستید در رستورانی غذا میل کنید از گارسن در خواست نمائید. بشما منوی **Prix Fixe** بدهد نه منوی **A la Carte** زیرا منوی اولی خیلی ارزانتر از منوی دومی است حال آنکه غذاهای دومنو، چندان با هم تفاوت ندارد. قیمت منوی رستورانهای پاریس در هر محل فرق میکند برای اینکه غذا خوب و در عین حال ارزان میل کنید، ناهار و شام را در رستورانهای مذکور در ذیل صرف نمائید.

1- Restaurant Vajenende

142 Blvd . St . - Germain

2-Cop d'or

Parc Luxemberg , Rue malebranche

3 - L ' In Croyable

23 Rue montpensier

4 - Sainte - Beauve

8 Rue Saint Beauve

5 - Aux Quatre Marches

50 Chaussée d ' Antin

سرویس‌های توریستی

با پرداخت ۱۸ فرانک نو بد امریکن اکسپرس میتوانید با اتوبوس‌های لوکس **E** یا یک روز در شهر زیبای پاریس گردش کنید. اگر میخواهید باقایق درودخانه سبک‌گردش برازید میتوانید این کار را بوسیله قایق‌های توریستی (**Bateaux Mouches**) انجام بدید. این قایق‌ها هر نیم ساعت (بین ساعت ۹:۳۰ صبح و ۱۲:۳۰ و ۲:۰۰ و ۶ بعدازظهر) از ساحل راست حرکت میکنند قیمت بلیط «تورها» فرق میکند. ارزانترینش نفری ۵ فرانک نو برای ۱ ساعت گردش است. تور ۲۰ دقیقه‌ای بعدازظهر که ۵ ساعت طول میکشد فقط ۱۰ فرانک نو خرج دارد.

فروندگاههای پاریس

پاریس دو فروندگاه اعوائی دارد یکی **Le Bourget** است و دیگری **Orly**

هتل‌های پاریس

رودخانه سن ، پاریس را بدو قسمت تقسیم کرده است . ساحل چپ سن ارزان‌قیمت، پاریس اکثر آدرنالین را در سمت چپ دارد. هتل‌های زندگی می‌کنند واقع شده است، در ساحل راست خیابان‌های پهن و دراز، معازه‌های لوکس ، خانه‌ها و هتل‌های اعیانی دیده می‌شود . معهدها در ساحل راست هتل‌های نظیر مونمارتر و پیگاله وجود دارند که کرايه آنها کم است :

آدرس هتل‌های ارزان‌قیمت پاریس بشرح زیر است :

نفری ۹ فرانک جدید هرشب و برای دونفری شبی ۱۲ فرانک

1 - Hotel d'Orléan

31 , Rue des Ecoles

نفری فقط ۳ فرانک نو!

2 - Centre d' Accueil International

de L'Unesco

216 Avenue Jean - Jaurès

عیبی که این هتل دارد اینستکه فقط از ۳ ژوئیه تا ۴ سپتامبر باز است .
برای رفتن با این هتل سوار مترو شده و در ایستگاه Porte de Pautin

پیاده شوید ،

Hotel de Lorraine

3 Rue d' Alsace

کرايه تختخواب یکنفر، در این هتل که در نزدیکی Gare de l'Est واقع است فقط دو دلار می‌باشد .

Hotel Studio

4 Rue du Vieux Colombes

نفری ۲ دلار

Hotel Trianon

2u Avenue Maire

Hotel Angleterre et Belgique

151 Boulevard Mazenta

نفری ۲۷۵ دلار (با صبحانه)

هتل‌های لوکس معروف پاریس عبارتند از ریتس ، زر زینجم ، کریسلون ، بریستول ، رافائل ، پرنیس دو گال .

قیمت یک اتاق با حمام ۶ فرانک نو به بالاست .

دولت فرانسه برای دانشجویان (اعم از فرانسوی یا خارجی) تسهیلات

خاصی قائل شده . مثلا هتلها ای ارزان قیمت مخصوص برای دانشجویان تأسیس کرده که بقیمت ارزان جا و خوراک آنها را تأمین میکند .

جاهای دیدنی دیگر پاریس

جاهای دیدنی دیگر پاریس عمارتنداز : معبد انسانیت که از آن اگست کنست بوده، تئاتر سارابنار، **Hotel Lambert** (در این خانه ولتر و مادام دوشاتله در سال ۱۶۴۰ زندگی میکردند)، خانه رویشیلیو، کلیسای ترینیته ، بنای بورس، **Consevateri'des arts-et-metiers**، آکادمی فرانسه، **Jardin des plantes**. و صدها آثار تاریخی دیگر .

بالاخره سن Seine را نماید فراموش کرد. این رودخانه باریک اندام و ظاهر آرام که بسیار موذی است (زیرا زیاد عمق دارد) و ساده لوحانی را که از عمق آن با اطلاع نبوده اند در آن غرق شده اند، چون یک مار، آرام آرام روانست. هائزی کالمیگویید: «سن هاندن شریان خون سبزرنگ خود را به جزیره Ile de la Citte میبرد که میتوان آنرا قلبش دانست» مقصود از این جزیز همان است که گاهواره پاریس محسوب میشود .

واقعاً هم سن بمنزله خون پاریس است . بدون سن پاریس وجود نتواند داشت .

سن در ایام قدیم هنگام زمستان منجمد و قطعات شناور بخ روی آن دیده میشد ولی اکنون «سن» منجمد نمی شود. شاید علت آنست که در آن مودادیمیائی ریخته میشود .

در کنار رود سن سواحلی است که صاف و مسطح گردیده است کسانی که میخواهند استراحت کنند به این سواحل بیسروندند .

این سواحل دیوارهای بلند دارد که به خیابان ساحلی متصل است. سطح اغلب خیابانهای پاریس از سطح رودسن بلندتر است . کنار خیابانهای ساحلی «سن» کتابفروشی هاییست که در آن همه نوع کتب و تصاویر بقیمت نسبتاً ارزان بفروش میرسد .

آناتول فرانس به این کتابفروشیها زیاد سر میزد و از بین کتب قدیمی، بسیاری از آثار ذی قیمت را برای کتابخانه خود بیرون میآورد . تماشای این کتابفروشی های کوچک واقعاً دیدنی است . عشق کتاب، تصاویر و آثار گرانبهائی در این کتابفروشی ها پیدا میکنند .

اخلاق پاریسیها

از نظر اخلاق باید گفت اخلاق پاریسیها بطور کلی نامتعادل است. فرانسویان فوق العاده مادی، خسیس، مغزور، ناشکیبا، تندخو و خودپسند هستند .

خست پاریسیها باعث شده که آنها همیشه بقیمت اج-ناس توجه کنند و
وکالاهایی که زیبادگران است نخرند. منظور پاریسیها از صرفه جویی اینست که
بتوانند خاکهای بخربند و آسوده زندگی کنند. و سرماهی خود را بکسی قرض دهند
واز بهره‌ی آن امر ارمعاش کنند تا بتوانندیگر کار نکنند!
غرور پاریسیها بحدی است که یاک کارگر ساده پاریسی خود را با نخست
وزیر برابر میداند!

ناشکیبائی و تندخوئی و خودپسندی پاریسی‌ها در تمام حرکاتشان بیداست.
اما از صفات نیک پاریسیها . ادب، علاقه باولاد و علاقه به زیبائی و عشق
بتحصیل علم و هنر است.

پاریسیها! از مؤدب بودن خسته نمی‌شوند. حق همدار نزدیکی بزرگترین ما نع
بیدایش اصطلاح‌های شدید در زندگی است. درین باره داستانی خوانده‌ام بدینگونه که
یکی از امریکاییان به مارشال فوش گفته بود: صحیح است که شما فرانسویها خیلی مؤبدید
ولی ادب شما تو خالی و پر با داشت. فوش در تاریخ گفته بود: «استیک اتو میل هم
براز باد است ولی همین امر کمک می‌کند که راه زندگی را راحت‌تر طی کنیم!»
پاریسیها اولاد خود را بعد پرستش دوست میدارند و ساخت می‌کوشند آنان
را بیهترین وجه تربیت کنند و بهترین سرمایه برای آنان بارت بگذارند تأمین آن‌ها
فرزندان یکی از هدفهای اساسی هر پدر فرانسوی است.
پاریسی‌ها جمال پرستند. جمال پرستی حتی در کودکان پاریسی مشاهده
می‌گردد.

پاریسیها فقط برای ایده‌آل‌ها، شعر، جمال، فکر و طبیعت زندگی می‌کنند.
شعار آنان اینست: «خوش باش و دیگران را خوش کن.»

جاهای دیدنی در اطراف پاریس

در اطراف پاریس، کاخهای بسیار زیبا و دیدنی وجود دارد که هم‌ترین
آنها عبارتند از : **La Malmaison , Fontainbleau , Versailles**
قصر ورسای در یک دهکده پر درخت و زیبا واقع شده است. این قصر یادگار
هنرمندان دوره لوئی چهاردهم می‌باشد و اغلب آثاری که در این کاخ دیده می‌شود
جنبه کلاسیک دارد.

قصر ورسای بیش از یک قرن، محل اقامتشاهان فرانسه بود و در روز ۲۶ آکتبر
۱۸۷۹ که انقلابیون لوئی شانزدهم را برای اعدام بپاریس آوردند، این قصر
 بصورت دیگر درآمد. «دیر کتوار» ورسای را به «موزه مکتب فرانسه» مبدل ساخت
ولی ناپلئون ولوئی هیجدهم مجدد آنرا اقامتكاه خود کردند.
اکنون ورسای موزه است و از نظر هنر، کاملترین بنایی فرانسه
محسوب می‌شود.

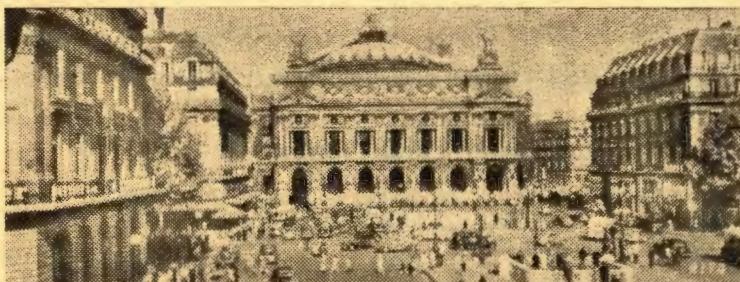
در سال ۱۸۷۱ پس از آینکه آلمانیها بر فرانسویها پیروز شدند، دولت آلمان امپراطوری خود را در «تالار آینه» Galerie des Glaces قصر ورسای اعلام کرد. فرانسویها برای اینکه انتقام گرفته باشند، پس از شکست آلمان در سال ۱۹۱۷ قرارداد ظالمانه ۱۹۱۹ را در ورسای منعقد ساختند.

قصر ورسای یک پارک بسیار وسیع که پر از درختهای بلند سایه دار و مجسمه های زیبا و فوارمهای تماشایی است، دارد. لوئی چهاردهم برای ایجاد این پارک مبلغ معادل ۱۰۰ میلیون دلار صرف کرد و روزی ۳۶۰۰ نفر کارگر در آنجا کار میکردند.

با اینکه بنای قصر ورسای را لوئی سیزدهم شروع کرد، لوئی چهاردهم آنرا تکمیل ساخت. لوئی چهاردهم همان پادشاه قлерکرافته است که گفته بود: «من دولت هستم» لوئی چهاردهم ۵۴ سل سلطنت کرد.

فونتنبلو (Fontainbleau)

قطار به مقصد فونتنبلو از «گاردولیون» می‌رود. اگر خواسته باشد از اتومبیل استفاده کنید، باید بسرویس مسافربری Motor – cars – Renault واقع در Place Denfert – Rochereau مراجعت کنید. فونتنبلو در زمان

ابرا

لوئی چهاردهم ساخته شد. بتدربیج تبدیل کاخ پادشاهی گردید. ناپلئون کبیر کاخ فونتنبلو را بذوق خود تزئین کرد و با غهای جدیدی در آن احداث نمود.

ناپلئون سوم تغییراتی در کاخ فونتنبلو داد و آن را بصورت بهتری درآورد.

فونتنبلو قریب ۳۸ میل از پاریس دوراست . این دهکده معروف ، در انتهای جنگلی زیبا که ۶۲۰۰ جریب و سعت دارد، واقع شده است .
قصر فونتنبلو درین کاخ های قدیمی فرانسه در درجه دوم قرار میگیرد .
دورودی این قصر محلی است موسوم به *Cour des adieux* که پلکانی بصورت نعل اسب دارد . ناپلئون در این محل نطق وداعی خود را برای آجودانهای قدیمی *Vieux Garde* ابراد کرد . هر کس این قصر را بینند میتواند کاملا مجسم کند ناپلئون چطور زندگی میکرده است .

مبل و اثاثیه در این قصر طوری مهیا است که گوئی ساکنین آن موقعتاً آنرا ترک کرده اند و قریباً هر اجتمع خواهند کرد، این قصر، پارک بسیار زیبائی دارد که استخرش بسیار دلربا و تماشائی است .

جنگل فونتنبلو فوق العاده جذاب و دلگشاست .
اینجا دیگر کوچه و خیابان نیست . سیاستمدار نیست ، مردم نیستند، شخص آزادی کامل در اینجا احساس میکنند . این جنگل، تخیلات با تفکرات هم آغوش شده اند و مهر و کین با هم آشتبانی کرده اند .

قصر مالمzon

قصص مالمzon، که در چند فرسخی پاریس واقع شده است، اقامتگاه ژوزفین بود . در اطراف این قصر پارکهای زیبا و مجسمه های دلربا دیده میشود . این قصر اکنون موزه و پر از خاطرات ژوزفین و ناپلئون میباشد . ژوزفین در مالمzon در سال ۱۸۱۴ فوت کرد و ناپلئون پس از شکمت در «واترلو» در سال ۱۸۱۵ برای بیادآوردن ایام خوشی که با ژوزفین در مالمzon صرف کرد، روزی چند در این قصر بسر برد .

کلمه مالمzon از *Mala mansio* (اقامتگاه بد) اقتباس شده است .
این کاخ در قرون وسطی بیمارستان جذامیها بود و سپس منزل یکی از اشراف گردید تا اینکه ژوزفین پس از مرگ شوهر او لش (پوهارنه) آنرا خرید و در آن اقامت گزید .

در این کاخ ناپلئون، طرح لژیون دونسور و *Concordat* و *Code Napoleon* را پدیدآورد و هنوز آن میزی که این طرحها رویش نوشته شده در این کاخ دیده میشود .

پاریس بهمام میرود:

در حال حاضر هم دولت دوگل مصروف آن میشود که بناهای تاریخی پاریس را تمیز کنند و این عروس دنیا را بهمام ببرد و اورا پاک بشوید ! سالیاذه

قریب هفت میلیون لیره برای این منظور خرچ میشود و هم‌اکنون قسمتی از بناهای پاریس تمیز گشته است . انتظار می‌رود تا ده سال دیگر بقیه قسمت‌ها هم تمیز گردند.

مال رو میگوید: «آنجه مایدان امیدواریم ایجادیک واکنش زنجیری است. از آنجا که مردم از سیاهی خرسشان نمی‌پذارند سفیدی را از بنایی به بنای دیگر و از خارج بنا بداخل آن ، منتقل می‌کنند امیدواریم این سفیدی از داخل بنا بداخل اذهان مردم هم رخنه کند.» آمین رب العالمین !

نیس

از سان رافائل تا قسمت مغرب «منتون» زیباترین ساحل اروپا یعنی **Cote d' Azur** (ساحل میانی) را تشکیل میدهد . نیس که چهارمین شهر بزرگ فرانسه است. مرکز این خطه‌ی میتونشان است .

در ریویریای فرانسه، بهار جاودای حکم‌فرماست . از آغاز تا پایان سال این منطقه غرق در گلهای رنگارنگ بهاری و نباتات نیمه استواهی است .

آمار نشان میدهد که هوای نیس در طول سال، ۲۰۰ روز آفتابی و ۴۰ روز نیمه ابری و فقط ۲۵ روز ابری و بارانی است . بارانهاش اگرچه شدید است ولی کوتاه و زودگذر میباشد . مطبوع بودن هوای نیس در طول سال دو علت دارد: یک علت آن است که در کنار دریای مدیترانه واقع شده و دیگر آنکه پشت آن کوه‌هایی قرار دارد که ازوش هوای سرد شمالی بطرف نیس جلوگیری میکند .

نیس شهری است کوچک و زیبا . موقع فرود آمدن هواییما در نیس ، شما منظره‌ای را تماشا خواهید کرد که هر گز از یاد نخواهید برد . از فرودگاه تا شهر، ۴ میل فاصله است. این فاصله را که غرق در زیبائی است، با اتوبوس طی خواهید کرد .

هتلهاي نیس

در نیس هرچه بساحل نزدیکتر بشوید، کرایه هتلها گرانتر میشود. ولی

اگر در نزدیکی ایستگاه راه آهن نیس اقامت گزینید، کرايه خیلی ارزان و مناسب خواهد بود.

آدرس هتل‌های ارزان‌قیمت نیس بشرح زیر است.

**1 – Hotel Trocadero
24 Rue Paganini**

تختخواب دونفره پانزده فرانک نو

**2 – Hotel Lyon – Milan
5 Avenue Thiers**

یک نفره ۹ فرانک نو – دونفره ۱۵ فرانک نو

3 – Hotel de la Tete

8 Rue Croix – de – Marbre

یک نفره ۹ فرانک نو – دونفره ۱۲ فرانک نو

بهترین هتل‌های نیس در کنار خیابان معروف آن – Promenade des Anglais واقع شده است. مشهورترین هتل‌های نیس عبارتند از Continental, Ruhl, Negresco.

ресторانهای نیس

نیس بهشت شکمپیرستان است! اغلب منوهای غذائی در نیس بر اساس Prix fixe میباشد. واین شهر کوچک، بیش از یکصد و پنجاه رستوران حسابی دارد. بعلت رفت و آمد زیاد توریست‌ها، مردم نیس تخصص خاصی در پخت و بین و پذیرائی پیدا کرده‌اند. ارزانترین رستوران نیس Le Cyrano است که در 7 Rue Croix – de marbre قرار دارد و قیمت هر غذا درین رستوران فقط ۴ الی ۶ فرانک نو میباشد. غذائی‌جهار فرانکی فقط عصرها فروخته هیشود و رستوران روز پنج شنبه بسته است.

رستوران ارزان قیمت دیگر رستوران اتوال واقع در 3 Rue de Belgique میباشد که بهای هر غذای کاملش فقط ۵۰ فرانک نو است.

در نیس دو کازینو وجود دارد که هم و رو دیه اش ارزان و هم تماشائی است. اینها عبارتند از Palais de Casino Municipal Meditteranée. و رو دیه کازینوی مونسیپال فقط دو فرانک نوست و بهای «چیپس» روی میزهای رولت ۲ فرانک نوست. همین کازینو، کاباره‌ای در طبقه دوم دارد که نمایش‌های آن از ساعت ۱۱ بعد از ظهر شروع می‌شود، و رو دیه هم ندارد. کازینوی پاله دو لامیدینه اند که در خیابان «پرومناد دو انگله» واقع شده یک کازینوی جالب و ارزان قیمت دیگر است. موقع

ورود با یین کازینوها و یا هر کازینوی دیگر بایستی پاسپورت خود را همراه داشته باشید.

آثار دیدنی ذیس

نیس غیر از بازار، کلیسا‌ای روسی و یک قلعه قدیمی چین دیگری ندارد. خوبی و زیبائی آن تمام در جمال مناظر طبیعی اش و هوای جا به خشن نهفته است.

مسافرتهای کوتاه باطراف نیس

سر تاس ریویریای فرانسه و ایتالیا زیبا و دلرباست. حق اینست که انسان در ریویریای فرانسه پیاده و یا لااقل با دوچرخه مسافرت کند. زیرا مناظر بین راه بقدری زیباست که مسافر حیفشن می‌اید این مناظر را بسرعت و سرسری تماشا کنند. بدترین وسیله مسافرت در ریویریای فرانسه ترن است. زیرا ترن هر شب داخل تونل میرود و مناظر زیبا را از نظر می‌بوشند. اگر میخواهید در ریویریای فرانسه بسرعت سیاحت کنید با اتومبیل و یا اتوبوس مسافرت کنید. کرایه اتوبوس از نیس به کان، موناکو و منتون به شرح زیر است.

۹ فر اذک نو

تیس - کان

۹ فرانک نو

تیس - موناکو

۱۰ فر اندک نو

نیس - هنتون

هر سه شهر فوق‌الذکر زیبایند. این شهر مانند سه خواهر زیبایند که از هیچ‌کدامشان نمیتوان صرفنظر کرد. اتوبوس برای موناکو از (Gare L'Autobus) در ساعت ۹ و ۱۰ و ۱۱ صبح حرکت میکند و از پیداگزینی هنرمندانه است.

کان که « مروارید ریوریا » خوانده شده ، از بعض لحاظ زیباتر از نیس است . هتل‌های معروف آن **La- , Martinez , Carlton Croisette** و کازینوی شهرداری (درزمستان بازاست) بازارگل ، کازینوی ساحل نخلستان (در تابستان بازاست) هیباست . مسافت از کان با قایق به جنائی **Lerins** هم . حالی از تعماشا نست .

در کان سرویس‌های توریستی وجود دارد و شما قادرید با خریدن یک بلیط تسمت‌های عمدۀ شهر را در نصف روز تماشا کنید.

موقع مسافرت به «کان» فراموش نفرمانید سفری هم به Ste . Marguerite که یک میل دورتر واقع شده بکنید. در اینجا قلعه‌ای که ریشیلیو آن را بنادر دارد این قلعه سلول هر دی است که در تاریخ معروف به «هر د نقابدار» می‌باشد و مدت

۱۱ سال بفرمان لوئی چهاردهم زندانی بوده است.
موناکو علاوه بر کازینوی معروف و کاخ پرنسیس گریس، دارای عظیم‌ترین
موزه دریائی است.

این موزه **Museo Oceanographique** نام دارد و ورودیه آن فقط
۲۵۰ فرانک نو می‌باشد.

قیمت کرایه هتل در موناکو و کان مخصوصاً «کان» خیلی گران‌تر است.
لذا بهتر است شبها در یکی از هتل‌های نیس بخوابید.

مادرید

مادرید یکی از شهرهای پرگوگای اروپاست و مانند تهران روز بروز جمعیتش زیادتر و بنهاش بیشتر میشود . مخصوصاً درین اوخر که مانند تهران دارای چند آسمان خراش شده و باز هم برآسمان خراشهاش افزوده میشود . برای درک ضربان قلب مادرید باید به بولوار سان آنتونیو بروید و در یکی از کافه های مجلل آن بنشینید و مر اقب رفت و آمد اسپانیائی های پرهیجان و بیقرار شوید . یا باید بروید به Puerto del sol و درین میدان وسیع در رستورانی بنشینید رفت و آمد مردم شوید . در اتماشا کنید . مادرید یکی از پایتخت های اروپاست که در نقطه بسیار منتفعی قرار دارد و هوایش در زمستان خیلی سرد و در تابستان گرم است ، مردمانش هم مانند هوایش بطرف افراط و نفریط میگردند از حیث ظاهریک عده سفید چهره ها و مو بورند (مانند سوئدیها) وعده ای دیگر سیاه چشم و سیاه موی مانند اعراب .

دیدنهاي مادرید

دیدنی های مادرید بشرح زیر است :

پارک ال ریترو

پارک شاهی El Retiro از زیباترین پارک های مادرید است . شاید در

اروپا هم نظیر نداشته باشد .

قصر سلطنتی

این قصر بزرگ بقدری با شکوه است که موقعی که ناپلئون بناپارت به ملاقات برادرش ژرف که پادشاه اسپانیا شده بود آمد گفت: «وضع تو در این قصر خیلی بهتر از آن است» یک طرف قصر روبروی سلسله کوههای گواداراست و سمت دیگر ش متوجه ایرا میباشد . قسمت داخلی آن به بهترین صورت مفروش گشته و چنانکه باید و شاید از آن حفاظت میشود .

کاستلانا الکالا

کاستلانا والکالا و پیتورتا دلسل از محلهای معروف مادریدند که برای سیاح از نظر تماشا و خرید، ایده‌آل میباشد .

پلازا دو اسپانا

میدان معروف مادرید است که چند آسمان خراش در کنارش دیده میشود . در وسط این میدان مجسمه‌ای بیاد بود سروانت نویسنده دون کیشوٹ نصب گردیده است .

دانشگاه مادرید

یکی از بزرگ‌ترین دانشگاههای اروپاست و پارک اطراف آن که Parque del Oeste خوانده میشود دیدنی است .

هتلهاي مادرید

هتلهاي مادرید شهر پراكنده است ولی هر نوع هتلی که بخواهید میتوانید درین شهر پیدا کنید . اگر هتل مناسب فوراً بدست نیامد با اداره توریستی دولت اسپانیا تماس بگیرید و آنها صورت کاملی از لیست هتلها در اختیارتان خواهند گذاشت .

انیک اسم چند هتل درجه یک و درجه سه نقل میشود .
هتل درجه - یک

1 - Castellana Hilton

2 - Plaza

هتلهاي ارزان قيمت

Herandez

Corredara Baja 12

Alicante ,

Arenal 16

اگر در پانسیونهای مادرید چند روز پانسیون شوید برای شما ارزان‌تر تمام خواهد شد.

کاباره‌ها

مادرید کاباره زیاددارد . مهمترین آنها بشرح ذیر نند.

- 1 - Villa Rosa
Lopez de Hoyos
- 2 - Pasapoga
Avenida Jose Antonio 37
- 3 - Casa Blanca
Plaza del Rey 7

* * *

موزه پرادو

این موزه یکی از بزرگ‌ترین موزه‌های دنیاست . اگرچه کوچک‌تر از موزه‌های لور و واتیکان است ولی از لحاظ آثار هنری گران‌بها ، بسیار غنی است در اینجا آثار ال‌گرکو ، گویا ، تیشیان ، رنتورتو ، روپنس ، وان‌دایک ، موریللو ، ریبرا و بروگل دیده می‌شود .
پرادو از ساعت ده صبح تا ۶ بعد از ظهر باز است ورود به آن ۵ پزتا است .
بعد از ظهر شنبه و رودیه ندارد . بهترین قسمت موزه ، اطاقی است که در آن آثار « گویا » دیده می‌شود . در تابلوهای عظمت‌گوییا که جلال و قدرت سمفونیهای بتهوون را بیاد‌آدمی می‌آورد ، شماتوحش و بنبریت جنگ ، زشتی فقر و وحشت مرگرا می‌بینید .

موزه پرادو رستوران بزرگ و مجللی دارد که در آن می‌توانید با پرداخت ۱۰ بزتا ساندویچ بخورید و با پرداخت ۴ بزتا ناهار کامل که شامل سوپ ، بیفتک تخم مرغ و قارچ و دسر است میل نمایید .

تماشای موزه « پرادو » وقت کافی می‌خواهد لذا بمجرد ورود به مادرید بسراغ آن بروید زیرا چنانچه تماشای آن را با آخرین روز اقامت خود در مادرید بگذارید ممکنست نتوانید آن را چنانکه باید و شاید تماشا کنید .

رستورانهای مادرید

برای خوردن پلو مخصوص اسپانیائی (Paella) به Restaurante Calle del Barco Pegasarri واقع در بروید در اینجا قیمت یک ظرف پلو ۲۰ پزتا (تقریباً ۳۰ ریال) است . اگر به Restaurante Coimbra واقع در Calle del Barco ۸ بروید ، می‌توانید با پرداخت ۱۵ بزتا یک

خوراک خوب دریائی میل کنید . اگر در همان خیابان کمی پائین تر بروید به **Restaurante Capri** میرسید و در اینجا میتوانید با پرداخت ۱۹ پزتا (بیست ریال) یک ناهار کامل (شامل سوپ ، خوراک ، گوشت ، دسر ، شراب و نان) بخورید .
از رستورانهای ارزان قیمت دیگر مادرید رستوران **Tobogan** واقع در **Puerta del sol** است .

از جمله غذاهای اسپانیائی میتوان اینها را نام برد :

1 - **Arroz Con Pollo** (جلو مرغ)

2 - **Garbouygos fritos** (لوبیا چشم بلبلی برشه شده)

3 - **Tortillas** (املت مخلوط با سبزی ، سیب زمینی و تکه هایی از گوشت خوک)

4 - **Caracoces** (خوراک حلزون)

در اسپانیا صبحانه (**Desayuno**) راه رفته بخواهید فراهم میکنند ولی نمیتوانید ناهار (**Almuerzo**) را قبل از ساعت ۲ بعد از ظهر صرف و شام (**Comida**) را قبل از ساعت سه صرف کنید .

برسلون

اسپانیائی‌ها مردمانی احساساتی هستند لذا عشقهایشان پرشور و کینه‌های شان مهلك است . برسلون از شهرهایی است که در دوران جنگ داخلی اسپانیا بشدت کین نوزی خود را آشکار کرد . در کوچه‌ها و خیابانهای این شهر مدتها جنگ شدید بین کمونیست‌ها و طرفداران فرانکو جریان داشت و هزاران نفر از دو طرف درین نبرد بقتل رسیدند . امروزه از جنگ‌های اسپانیا باقی نمانده و برسلون در آرامش و سکون با عظمت و جلال هر چه تمامتر زیر آفتاب درخشنان اسپانیا میدرخشد .

شهرهای ما نند آدم‌ها هر کدام شخصیتی خاص ، حالتی خاص و سیمائي خاص دارند . سیمای بعضی کدر و غمناک است و برخی روشن و خندان . برسلون از شهرهای نوع دوم است .

این شهر که در آمیخته تاری قرار گرفته و بک طرفش کوه و طرف دیگر ش دریاست ، از زیباترین شهرهای اسپانیا است . در اثر قدمت زیاد ، دارای آثار فراوانی از دوران فرمانروایی رومیان ، کارتازها ، اعراب و فرانسویان شده است . بدون تماشای آثار متعدد قدیمی نمیتوان شهر برسلون را مشاهده خوشبختانه علی رغم تأثیر و نفوذ تمدنها م مختلف ، در «برسلون» هم آهنگی خاصی وجود دارد که در عین تنوع ، شهر را در یک حالت معین نگاه داشته است .

«برسلون» را سرداریز رکارتاژی ، «هامیلکار بارکا» بوجود آورد و دولت رم بتوسعه و آبادی آن پرداخت . از زمان اعراب ، برسلون بترقیات روزافزون

نائل شد و تمدن شرق و غرب را بخود جذب نموده ملکه مدیترانه گردید .
موقعی که شماوارد بر سلون میشوید احساس میکنید بایک موجود جاندار
وزنده سروکار داریدنه بایک توده خشک و جامد . احساس میکنید با موجودی
سروکار دارید که داری احساسات و عواطف است و میل دارد شما او را بشناسید و
دوستش بدارید .

بر سلون موقعیت خاصی دارد و از حیث زیبائی و موقعیت طبیعی شبیه ناپل
است با این اختلاف که از حیث آب و هوای بر ناپل برتری دارد زیرا هوای بر سلون
همیشه مطبوع است و هر گز خیلی گرم و یاخیلی سرد نمیشود .

منظره‌ای از بر سلون

بر سلون شهر باصفاولدگشایی است خیابانهای تمیز، وسیع و مشجر دارد .
قسمت وسط آن کم و بیش بشکل مربع مستطیل است زیباترین قسمت‌های شهر یعنی
plaza de Cataluna و *Paseo de Color Ramblas* درین نقطه
قرار دارد .

رامبلا که بشکل خیابان چهارباغ اصفهان است (شاید خیابان چهارباغ
را هم اسپانیولها در زمان شاه عباس در ایران ساخته باشند) خیابانی است مشجر

و بسیار زیبا که پیاده روی های پهنه دروست خیابان و خیابان های ماشین رو در دو طرف آن قرار دارد .

گلفو شان در وسط خیابان سرگرم گلفو شی هستند و بهترین کافه ها و تأثیر های شهر * هم در همین منطقه قرار دارند . رامبلاها از سطح شهر تا بندر یعنی از رامبلا مونومان عظیم کریستف کلمب فرادرداد که از روی آن میتوان تمام دورنمای شهر را تماشا کرد .

از جاهای دیدنی برشلون میتوان اینهارا نام برد :

- 1 - Museo De Arte Moderno .
  - 2 - Museo marlorell .
  - 3 - Museo mares .
  - 4 - Palacio Dlos Condes De Barcelon .
  - 5 - Museo maritmo .
  - 6 - Museo Municipal De musica .
  - 7 - Ciudadela Park .
  - 8 - Museo Arqueologico .
  - 9 - Palacio Nacional , de montjuich
  - 10 - Museo De Bellas Artes de Cataluna .
- بهترین خیابانها برای خرید در برشلون خیابان های زیرند :
- 1 -- Avénida Jose Antonio .
  - 2 -- Paseo de Gracia .
  - 3 -- Ramblas

اطراف برشلون

برشلون مانند ناپل حومه و اطراف دیدنی و باصفا دارد مثلا «تارا گونا» که یکی از بهترین شهر های توریستی اسپانیاست در نزدیکی همین شهر قرارداد و ساحل معروف Costa Brava که پرازیلاز های عالی و گردشگارهای باشکوه است از همین شهر آغاز می گردد .

---

* تأثر معروف Gran Teatro Del Liceo در رامبلا واقع شده است.

گرانادا

گرانادا (قرناطه) در نزدیکی سلسله **Sieria Nevada** بنامشده که بزرگترین قله کوههای اسپانیا یعنی **Mulhacen** روی آن قرار دارد درایامی که اسپانیا در دست اعراب بود قرناطه مرکز تمدن عرب در اروپا بشمار میرفت در زمانیه ۱۴۹۲ قرناطه بدست فردانند افتاد و چندماه بعد قرارداد معروف با کریستف کلمب برای عزیمت به خاور زمین از مت باخترا مضاء شد . از آثار تاریخی قرناطه ، الحمراء است که دزقرون سیزدهم بدست محمد پنجم ساخته شده و اسپانیولیه آن را **Alhambra** میخوانند . از جاهای تماشائی این قصر که بنحو احسن از آن حقایقت میشود اینهاست :

۱ – **Patio de los Aerayanes** (حیاط مورد) .

یکی از زیباترین قسمت قصر است .

۲ – **Sala de Embajadores** (تالار سفراء) .

جوهر و چکیده هنر تازی است .

۳ – **EL Patio de Los Leones** – دارای یک سری ترئینات ملیله

دوزی و یک فواره بسیک بیزانس است **Sala delas do s Hermanas** باحتمال قوی این قسمت که از همه جای قصر بیشتر تر ظین یه دفته است ، محل سکونت حرمسرا ای امیر در فصل زمستان بوده است .

قصر شارل دوم که ساختمانش در سال ۱۵۲۶ شروع شد ، نیز در قصر الحمراء قرار دارد این کاخ اگرچه بنایش هرگز بیان نرسیده یکی از نمونه های عالی

رنسانس کلاسیک ایتالیاست ، در جنوب این کاخ کلیسای «سانتا ماریا» قرار دارد.

Generalife

از جاهای تماشائی دیگر کاخ تابستانی امرای عرب و یا «Generalife» میباشد که در پشت الحمراء قرار دارد . در این قسمت زیباترین پارک با سرو و فواره و درختان دیگر دیده میشود .
کلیسا قرناطه

کلیسای قرناطه که یادبود پیر و زی اسپانیا بر عرب است ، از آثار دیدنی دیگر قرناطه است . فردانندوا این ابلا درین کلیسا مدفعند. از گنجینه های گرانبهای هنری آن ، آثار بو تیچلی ، مملینک و راجروان درویدن است کمی دورتر از این کلیسا ، **Banuelo** یعنی حمام عربی که بقایای آثار فرن یازدهم میلادی است دیده میشود .

از جاهای دیدنی دیگر غرب ناطه موزه باستانشناسی آن یعنی **Casa del Castril** میباشد که دارای یک بلکان زیبا بسبک گوتیک و حاوی گنجینه ها جالب توجه است.

Albaicin

از جاهای دیدنی دیگر محلی موسوم به **Albaicin** میباشد که در مقابل کاخ الحمراء قرار دارد و روز گاری نجباء و اشرف در بار الحمراء در آن میزیسته اند هنوز اتمسفر عربی دوران خلافت در کوچه های تنک و کچ و معوج آن حکومت میکند .

Camino del Sacro Monte

کمی دورتر از **Albaicin** در «دره دارو» غارهای معروف کولیها قرناطه دارد . اگر میخواهید رقص و آواز اسپانیائی را تماشا کنید باید حتماً سری به - این محل بزند .

تماشای شهر در هنگام غروب از روی این برج یک خاطره فراموش نشدنی بر جای می گذارد .

در نزدیک این کلیسا کاخ فردانسته و این ابلا وجود دارد و معروف به است که همان «القصر» عربی است و از بیان اعرا باشد .

جهات تماشائی این قصر ، حیاط دوشیزگان **Patio de las Doncellas** و تالار سفراء **(Sala de Embajadores)** و ریاط عروسک ها **las Munecas** میباشد .

خصوصیات و اخلاق اسپانیولیها

اسپانیولیها مانند فرانسویان نژادی مختلف هستند و علیش هم آن است که

اسپانیا مدام موردهمله اقوام خارجی (کارتازها، رومی‌ها، اعراب و فرانسویان) قرار گرفته است و از اطراف واکناف عالم‌گردم در آن متوطن شده‌اند.

در بین نفوذ‌های خارجی، ایتالیا (که زبان اسپانیایی از آن بوجود آمده) و نفوذ عرب بیشتر بوده است ولی اعراب با اینکه ۷۰۰ سال بر اسپانیو لیها حکومت کردند نتوانستند منصب خود را بر آنها تحمیل کنند و اسپانیولیها مانند ایرانیان چنان نفرتی از اعراب دارند که سالیانه روز شکست اعراب راجشون می‌گیرند و اعیادی دارند که بی‌شباهت به عید «عمر کشون» خودمان نیست و حتی می‌توان گفت این اعیاد خیلی مجلل‌تر بوده و با تشریفات خاصی برگزار می‌شود.

یک قسمت از کاخ الحمراء

تأثیر و نفوذ عرب که هنوز در اسپانیا باقی‌مانده بیشتر در رقص و آواز و بعضی غذاهای آنها دیده می‌شود. از حیث منصب کوچکترین نفوذ و تأثیری در اسپانیا نکرده‌اند و این امر بسیار جای‌شگفتی است زیرا اعراب و بطور کلی مسلمانان همیشه نسبت به منصب خود تعصب داشته‌اند و این را بضرب شمشیر و ادار کرده‌اند.

که مسلمان شوند.

اسپانیا سرزمین اختلافات عظیم طبقاتی است، در آنجا هم مانند ایران فقط دو طبقه وجود دارد؛ دارایا و ندارعا! این اختلاف بحدی است که کاملاً بجهش میخورد بطوریکه شما در هیچ کجا اروپای غربی باین‌مه افراد فقیر و بیکار بر بمیخورید.

اسپانیولیها اصولاً مردمانی خوشگذران هستند. عصر ها مردم از خانه های ایشان خارج میگردند و تانیمه‌های شب بلکه تا صبح صدای خنده و گفتگو قطع نمیشود. شماهر موقع روز یا شب وارد حیا بانهای شلوغ بر سلون و را مادرید بشوید در آن عده‌ای را میباید که مشغول اختلالند هستند فرانسوی‌ها غالباً زیاد به رفتن بکافه دارند و گویا از شدت عداوتی که نسبت به اسلام دارند رمیخواری افراد میکنند و ضرب المثلی دارند بدین گونه: «اگر میخواهی بجهدایت ناشان توی روغن باشد برای آنها چند درخت زیتون بکار»

اسپانیولیها نه تنها در موقع پختن از روغن ذیتون استفاده میکنند بلکه آنرا بانان و سینه‌بات و احیاناً بتنها ی میخورند. مانند شرقی‌ها پلو میپزند و در آن زعفران میبرند (در اسپانیا زعفران خیلی خوب به عمل میآید).

اسپانیابی‌ها مانند ایرانی‌ها علاقه‌زیاد بخواب ظهوردارند و آنرا **Siesta** میخوانند ولی از سوی دیگر شیفته **Fiesta** هستند که عبارت است از جشن و سور. اصولاً اخلاق اسپانیائی‌ها بین ایده‌آلیسم و خیالبافی دون‌کیشویی و مادیگری سانکوپانزا در نوسان است و به مین‌جهت در عین حال که یک نفر اسپانیابی رفخار و سلوک جوانمرداندارد، گاهی بسیار خشن و حیوان صفت میشود.

لیسبون

لیسبون که کنار رود «تاگس» واقع شده . بوسیله فینقی‌ها ایجاد گشت و بوسیله کار تازی‌ها و رومی‌ها آبادشده توسعه یافت .

بعد بدست اعراب افتاد و سرانجام مسیحیان تحت قیادت آلفونس اول (۱۱۴۷) لیسبون را متصفح شدند . زیرا له عظیمی که بسال ۱۷۵۰ رخ داداین شهر را بکلی زیر زدن نمود اولیاء امور را مجبور نمود نقشه جدیدی برای شهر طرح کنند . از آن زمان لیسبون در کنار رود تاگس و هفت تپه‌ای که محاطش می‌باشد برشد و تکامل پرداخت تا اینکه سرانجام شکل فعلی را بخود گرفت .

لیسبون از شهرهای بسیار شگفت‌انگیز دنیاست . مناظر مخصوص بخود دارد . از یک سو دارای بولوارهای عظیم و زیباست و از سوی دیگر کوچه‌های باریک و کج و معوج (که گویا یاد کار دوره استعمار تازیان است) دارد در برخی قسمت‌های منظره اش ملال آور است و در برخی دیگر فوق العاده جذاب و سحرآمیز . هیچ عجب نیست اگر پر نقا لیهای بد لیسبون خود فخر کنند و شعری بهمدون زیر برایش بسازند :

Che nao ha visto Lishoa

Nao ha vista Cosa boa

(یعنی در کسی که لیسبون را ندیده است خود را از تماشای یک شئی زیبا محروم نموده !)

لیسبون در ۲۵ سال اخیر از حیث ظاهر بسیار پیشرفت کرده و دارای بناهای زیبا گشته است ولی از حیث باطن هنوز عقب‌مانده است زیرا در اینجا اختلاف طبقاتی دسیار شدید بچشم می‌خورد و اکثریت افراد فقیر ند .

جاهای دیدنی لیسبون .

- از جاهای دیدنی لیسبون اینهارا میتوان نام برد :
- ۱ - تاریخی (Nacional de São Carlos) محل نمایش اپرا و باله در زمستان و بهار .
  - ۲ - استادیوم ملی (Estadio Nacional)
  - ۳ - برج بلم (Torre de Belém) که تعلق به قرن شانزدهم دارد و اثرات نفوذ معماری تازی در آن دیده میشود . از باروی این برج میتوان دور نمای شهر را تماشا کرد .
  - ۴ - بنای Mosteiro dos Jeronimos حافظه ای است که باستیل پرتفالی ساخته شده و گور عده ای از بزرگان پرتغال « من جمله واسکو دا گاما » در آن است .
  - ۵ - میدان گاو بازی Praça de Toiros do Campo Pequeno
  - ۶ - موزه کالسکه ها Museu Nacional dos Coches (حاوی مجموعه ای از بیترين کالسکه های دنیا)
  - ۷ - پارک که ادوار عقتم (Parque Eduardo VII) این پارک که بالای بولوار معروف لیبرداده (Avenida da Liberdade) قرار دارد دارای جالب توجه ترین گرمخاذای دنیاست . نام این گرمخاده Estrela Fria است .
  - ۸ - پارک بوتانیک
  - ۹ - چند بنای عالی کلاسیک ده پس از زلزله ۱۷۵۵ ساخته شده و در میدان اسب سیاه یا Terreiro do Pao قرار دارد تماشائی است .
  - ۱۰ - دوستانه ژرژ Castelo de São Jorge از اینجا میتوان دورنمای زیبای شهر باستانی لیسبون را تماشا کرد .
  - ۱۱ - قسمت قدیمی شهر لیسبون ده Bairro Alto خر ازده میشود . در اینجا رستورانهای هست که در آن برای شما آوازعا محلی پرتفالی میخواهند .
  - ۱۲ - موزه هنرهای زیبای باستانی
  - ۱۳ - موزه هنرهای زیبای معاصر

آب و هوای لیسبون

آب و هوای لیسبون جز در چند ماه زمستان که بارانی و طوفانی است در ساین اوقات عالی وایده آآل است . قسمت های واقع در کنار دریای این بندر که از بنادر بسیار مهم دنیاست در تمام فصول سال زیبا و تماشائی است .

گاو بازی در پرتغال

گاو بازی در پرتغال برخلاف اسپانیا بدون حونریزی انجام میگیرد یعنی گاواباز ، گاورا نمیکشد . قیمت بلیط هم خیلی ارزان تر است . همانند اسپانیا گاو بازی

در پرتعال در فصول معینی ادجام میکیرد . هنلادرز مستان و فضولی که زمین نز
است ، گاو بازی تعطیل میگردد .

طرز گاوبازی از لحاظ شروع ، شبیه به گاوبازی در اسپانیاست . هنتهی
پس از اینکه گاوباز در گردن گاو نیزه های کوتاه خود را فرو کرد . بازی شکل
دیگری بخود میکیرد یعنی گاوباز بجای حمله به گاوباشمیر ، یا بفرار میگذارد
و گاو خشمگین هم پشت سر گاوباز بتعقیب هی پردازد گاهی بمجرد اینکه موقع
ترک مخاصمه فرا میرسد ، تعدادی گاو (در حدود هشت گاو) در میدان رهامی -
کنند . گاو زخمی بمجرد دیدن این گاوهای خشم منشیند و بجای تعقیب خصم
خود ، وارد جرگه رفاقتاده از میدان گاوبازی خارج میشود .

نیویورک

یکی از شهرهای بسیار دیدنی و شگفت‌انگیر دنیا که نظری‌ش هیچ‌کجا نیست. شهر نیویورک است . درین شهر غول‌پیکر که از دور منظره‌ی بسیار جالبی دارد ، بقدرتی کارا نجام گرفتید و نجام می‌کیرد که هر مسافری از عظمت‌ش بحیرت می‌افده‌هی چیز درین شهر باعظمت است . عمارت‌هایش ، خیابانهایش ، مغازه‌هایش و هتل‌هایش آنچه درینجا کوچک و گم است ، خود انسان است. نیویورک بصورت فرانک‌تاشینی درآمده که بجان خالق خود افتداده واورا بیوسته آزار میدهد . آری درین شهر هیچکس راحت زندگی نمی‌کند حال آنکه تسهیلات زندگی از هر حیث در آن فراهم است!

شما در موقع گردش درین شهر احساس می‌کنید در یک شهر جادویی و معجز آسا گردش می‌کنید زیرا همه چیز در دست‌ستان قرار گرفته است و شما می‌توانید با داشتن چراغ جادو (پول) فوراً آن را بدست آورید، حتی تمبر پست . پول خرد ، ساندویچ و برخی اغذیه در همه جا در صندوقهای خود کار در دسترس شما قرار داده‌اند. بالند اختن سکه‌نیم دلاری می‌توانید از درون این صندوقها آنچه را که بخواهید بیرون بیاورید . درین شور اغلب رستورانها و کافه‌ها فاقد گارسن بوشه و بن طبق سیستم **Self - service** - اداره می‌شود . شما می‌توانید در اسرع اوقات صبحانه . ناهار و یا شام خود را در یکی از رستورانها و کافه‌های منبور خورده بی‌کار خود بروید . این زندگی شتابزده در همه جا بچشم می‌خورد. بدی سبب نیست که دم پله متوجه این جمله را نوشته‌اند: راه بروید . ندوید! (Walk . Dont Run). ساکنین این

شهر مطابق اتمسفری که در آنجا حکم را ماست همه شتاپ زده هستند. بقدرتی شتاپ زده اند که گاهی ممکن است حتی هم دیگر را نبینند و صحبت های یکدیگر را نشنوند.
دیدنی های نیویورک

دبدنی های نیویورک بشرح زیر است :

امپایر است بیلدینک

امپایر است بیلدینک که در هشتاد و سه خیابانهای نیویورک یعنی **34 th Street و Fifth Avenue** قرار دارد بسال ۱۹۳۱ ساخته شد. این بنا دارای دو سکو برای تماشای دورنمای شهر نیویورک است. یک سکوش در طبقه ۸۶ میباشد و دارای کافه و استراحتگاه است و سکوی دومش در طبقه ۱۰۲ میباشد که از بالای آن میتوان حتی خود شهر نیویورک را تماشا کرد. ساختمان امپایر است بیلدینک بسال ۱۹۵۱ تکمیل شد و بالای آن یک برج تلویزیون بطول ۲۰۰ قدم نصب گردید. امپایر است بیلدینک دارای ۱۰۲ طبقه و ارتفاعش در حدود ۴۱۵ متر است. برج های دیدبانی آن از ساعت ۹ صبح تا نیمه شب همه روزه باز است.

ساختمان خراشها معروف نیویورک

ساختمان خراشها معروف نیویورک عبارتند از:

۱- عمارت کرایسلر

واقع در خیابان ۴۲ که دارای ۷۷ طبقه و ۳۴۸ متر ارتفاع است. این عمارت را والتر. کرایسلر ساخته است. این بنا که نقاشی دیواری زیبایی از ادوار ترومبل دارد، بیهای ۴۰۰۰ ریال ۲۰ دلار تمام شده و در نزدیکی «گراند سترال استیشن» قرار دارد.

عمارت آر. سی. ا

بعد از عمارت کرایسلر عمارت A. C. L. R. که در «کلر سنتر» واقع شده از همه بلندتر است این بنا دارای ۷۰ طبقه بوده و در طبقه شصت و پنجمش اطاق رقص مجللی دیده میشود.

متروپولیتن لایف بیلدینک

این عمارت در میدان هادسن قرار داشته و دارای ۵۲ طبقه است و روی نوک آن ساعتی قرار دارد که زنگ هیزند.

هتل والدروف استوریا

این هتل در «پارک آو نیو» park Avenue خیابانهای چهل و نهم و پنجاهم قرار دارد و دارای ۵۷ طبقه بوده و بهای ۴۰۰۰۰۰۰ دلار تمام شده است.

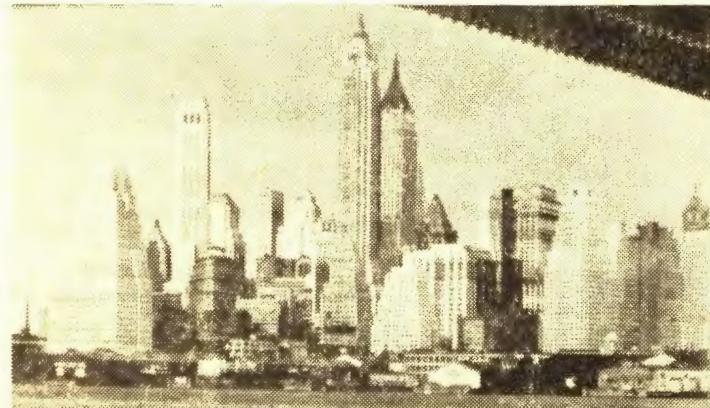
از آسمانخراش‌های معروف دیگر نیویورگ میتوان اینها را نام برد.

۱ - جنرال الکتریک بیلдинگ واقع در لکزینگتون اوونیو دارای ۴۸ طبقه .

۲ - چانین بیلдинگ واقع در خیابان چهل و دوم (لکزینگتون اوونیو) دارای ۵۳ طبقه .

۳ - سوکونی مومنل بیلдинگ واقع در خیابان چهل و دوم (Third Avenue) دارای ۴۵ طبقه .

نیویورک پر از آسمانخراش‌های رنگارنگ دیگر است و از لحاظ آسمان‌خراس، شهری است بسیار غنی معدل‌ک ساکنانش گویی هنوز از حیث آسمان‌خراس سیر نشده‌اند، زیرا هر چندماه یک باریکسرو کله آسمان‌خراس جدیدی پیدا می‌شود.

نیویورک

پارک‌های نیویورک

با اینکه نیویورک ظاهرآ شهر بیدرختی بنظر می‌رسد زیرا خیابانها بیش مشجر نیست، معدل‌ک تعدادی زیاد پارک دارد که مساحت ۲۰۰۰۰۰۰ جریب می‌مین را اشغال کرده است.

مهمنتین پارک‌های آن عبارتنداز :

۱ - سنترال پارک که بزرگترین پارک نیویورک می‌باشد .

- ۲- با تری پارک
  - ۳- ریو رساید پارک که دارای زمین بازی است.
  - ۴- پر اسپکت پارک که دارای باغهای بوتانیک، زمین بازی و دوچرخه سواری است .
  - ۵- پارک برونکس که ۶۹۸ هکتاری زمین را اشغال کرده است .
  - ۶- مارین پارک که ۱۲۰۶ هکتاری زمین را اشغال کرده است .

شهر دانشگاه

نیویورک نه تنها شهر مؤسسات بزرگ تجارتی است بلکه شهر دانشگاه‌ها هم هست. معروفترین دانشگاه‌های این شهر عبارتنداز: دانشگاه کلمبیا، دانشگاه نیویورک و دانشگاه لانگ‌آیلند.

شهر چینی‌ها

این محل نیویورک که از حیث منظره باسایر قسمت‌های نیویورک فرق دارد و قسمت اعظم ساکنانش چینی هستند، بسیار جالب توجه است. معازها، رستورانها و طرز زندگی مردم درین قسمت نیویورک بکلی با سایر قسمت‌ها فرق میکند. از خصوصیات این محل تعداد زیاد افراد بیکار و فقیری است که در کوچه‌ها و خیابانها ول میگردند.

ہایدن پلانہ تاریخ

این عمارت در سه‌تاریخ پارک خیابان هشتاد و یکم قرار گرفته و یک جزء ازموزه تاریخ طبیعی است. درین عمارت آپاراتی است که حرکت ۹۰۰ ستاره در آسمان را کنترل می‌کند.

کتابخانہ عمومی

کتابخانه عمومی نیویورک یکی از بزرگترین کتابخانه‌های دنیاست. این کتابخانه بسال ۱۹۱۱ ساخته شده و بقیمت ۹۰۰۰۰۰ دلار تمام گشته است. کتابخانه مزبور حاوی دو میلیون و نیم کتاب است و سالیانه بطور متوسط ۴۰۰۰ نفر از آن استفاده می‌کنند. این کتابخانه روزانه از نه صبح تا ده شب و یکشنبه‌ها از یک الی ده بعداز ظهر مفتوح است.

موزه نویورک

کمتر شهروی است که باندازه نوبورک موزه داشته باشد و معدله کمتر

مردمی هستند که مانند مردم نیویورک بین فتن به موزه‌ای نقدر بی‌علاقه باشند .
موزه‌های مهم نیویورک بشرح زیرند :

۱- مترو پولنین میوزیوم اف آرت

این موزه حاوی آثار هنری و تابلوهای نقاشی ملل مختلف دنیاست و در خیابان پنجم واقع شده است .

این موزه دارای کتابخانه‌ای که حاوی ۲۶۰۰۰ جلد کتاب درباره هنر میباشد نیز هست .
و درود برای همه آزاد و مجانی است مگر روزهای دوشنبه و جمعه .

۲- موزه شهر نیویورک

این موزه که فقط من بوت پیدا شد و تکامل شهر نیویورک است بسال ۱۹۳۲ افتتاح شده و دارای مناظر تماشایی است .

۳- موزه ویتنی هنر امریکا

این موزه که حاوی تابلوهای نقاشی هنرمندان امریکائی است همه روزه (باستثنای دوشنبه‌ها) بین ساعت يك الی ۵ بعد از ظهر باز است .

۴- موزه سرخ پوستهای امریکا

زندگی سرخ پوستان امریکایی را تشریح میکند .

۵- موزه تاریخ طبیعی

از موزه‌های سیار جالب توجه امریکاست .
سایر موزه‌های جالب نیویورک عبارتند از :

1 - Museum of the American

Geographical Society

2 - Museum of Modern Art

3 - Guggenheim Museum

4 - Brooklyn Museun

پلهای نیویورک

از چیزهای شگفت‌انگیزی که در نیویورک می‌بینید پلهای عظیم آن است
پلهای معروف نیویورک عبارتند از :
۱- پل جرج واشنگتون که نیویورک را به نیوچرنسی وصل میکند و ۵۰۰۰

قدم طول دارد .

۲— «بروکلین باطری تونل» که به بهای ۸۰ میلیون دلار بسال ۱۹۵۰ تمام شده است .

۳— پل بروکلین که دارای ۱۵۹۵ قدم طول است و عظمت و جلال خاصی دارد .

۴— پل تری بارو که بقیمت ۷۰،۰۰۰،۰۰۰ دلار تمام شده است .

۵— پل مانهتان که تقریباً به موازات پل بروکلین است و ۶۸۵۰ قدم طول دارد .

۶— پل کوینز بارو که پیش از ۷۰۰۰ قدم طول دارد .

برادوی

برادوی که شانزلیزه نیویورک بشمار میرود ، طویلترین خیابان دنیاست . این خیابان که قسمتهایی از آن درهنگام شب ، غرق در روشنایی است پر از کافه و رستوران ، سینما و مغازه است . گردش درین خیابان بهنگام شب خود بمنزله مسافت بیک شهر جادوی بشمار میرود . در اینجا شما به همه نوع افراد ، از همه جای دنیا بر میخورید . درین خیابان از قصیر ترین و لگرد گرفته تا تر و تمدن ترین بازرگان می بینید ، کالاهای از همه نوع ، مناظر از همه رنگ بچشم شما میخورد . هر چه بیشتر تماثا میکنید ، بیشتر اشتها پیدا میکنید که باز تماشا کنید .

معدلك این خیام روح ندارد . همه چیز در حال حرکت و جنبش است ولی گویی همه عروسانها و بازیچه ها مصنوعی اند . این یک حالتی است که در سن تاسی نیویورک بچشم میخورد .

وال استریت

این همان خیابان معروفی است که مقدرات دنیا در دستش میباشد . این همان خیابان تنگی است که موجب تنگی معيشیت میلیونها نفر در دنیا را فراهم کرده است . این همان غده سلطانی است که نیرو و وویان امریکا و دنیا را مکیده است . این همان خیابانی است که باید با صاحبانش با خاکی سان شود تا دنیا از شر پولپستان آسوده گردد و چند روزه عمر را بر احتی بسرآورد .

تايمز اسکوير

تايمز اسکوير Times Square که بعلت وفور روشنایی اش ، راه بزرگ سفید The Great Whiteway نیز خوانده شده است پر از تأثیر ، سینما ، رستوران ، کافه و کاباره است . اینجا مرکز تفریح و خوشگذرانی است و مردم از اطراف نیویورک و امریکا بلکه دنیا در اینجا جمع میشوند تا ساعتی چند خوش باشند .

افرادی هم که استعدادی در موسیقی ، رقص و هنر پیشگی دارند با این نقطه هجوم می آورند تا شغلی پیدا کنند و بقیه عمر آسوده زندگی نمایند .

این میدان بزرگ با آن چراگاه‌های بیشمار و میلیونها اعلانات نمودنی رنگارنگش عالمی دارد که قابل ادراک است ولی توصیف پذیر نیست.

راکفلر سنتر

راکفلر سنتر بین خیابان پنجم و «خیابان امریکا» قرار دارد و ۱۴ جریب زمین را اشغال کرده است. تعدادی آسمانخراش در اطراف این میدان دیده میشود که بلندترینش «آر. سی. ای. بیلدینگ» است و از بالای آن میتوان دورنمای نیویورک را تماشا کرد. از جاهای تماشائی راکفلر سنتر مجسمه پر و مته، فواره و مجسمه اطلس است.

دیگر Radio City Music Hall است که در آن آهنگهای عالی اجراء میکنند و فیلمهای خوب نمایش میدهند و بهای بلیطش هم نسبتاً ارزان است داخل این عمارت بطرز مخصوصی تزئین شده واقعاً پر جلال و باشکوه است.

هارلم

از جاهای دیدنی نیویورک است. درینجا سیاه پوستان نیویورک زندگی میکنند و با اینکه زندگانی خوبی ندارند گمان میکنند خیلی وضع آنها بهتر از وضع کارگران اکثر کشورهای آسیائی و بعضی کشورهای اروپائی باشد. در هارلم تجربه شگفت‌انگیزی داشتم که هر گز ازیاد نخواهم برد. و آن اینست که در این قسمت نیویورک سوار اتو بوس شدم و بطرف خیابان پنجم که محل اقامت سفید پوستان است رسپار گشتم، کلیه مسافرین سیاه پوست بودند بتدربیج که بخیابان پنجم نزدیک تر میشدیم از تعداد سیاه پوستان کاسته میشد تا اینکه در خیابان پنجم تمام مسافران سفید پوست شده بودند و حتی یک مسافر سیاه پوست در بین آنها دیده نمیشد!

از این تجربه چنین نتیجه گرفتم که سیاه پوستان نه تنها کاری در محله سفید پوستان ندارند بلکه شاید پول کرایه اتو بوس هم نداشته باشند که بچنین فضولیها تمایل نشان دهند.

با اینکه وضع سیاه پوستان امریکا تعریفی ندارد عقیده دارم که وضع اقلیت‌های آسیائی و افریقائی که در لندن به سر میبرند خیلی بدتر از سیاه پوستان امریکائی باشد معذلک تبلیغات دامنه دارای که انگلیسها و دوستان نوظهورشان یعنی کمونیست‌ها در دنیا اشاعه داده‌اند این تصور رادر انسان ایجاد میکند که وضع سیاه پوستان امریکا از همه‌جا بدتر بلکه تحمل ناپذیر است. آنها که این تبلیغات را باور دارند خوب است سفری بهندوستان بکنند تا بچشم خود رفتار و سلوک امپرپالیست‌های انگلیس را (حتی وس از آزادی قلابی که بهند داده‌اند) بهینند

محله باوری

یکی از لکه‌های ننگین نیویورک محله‌ئی است بنام **Bowery** که در آن افراد فقیر، ولگرد، بیکار و دزد و جانی بوضع رقت انگیزی زندگی می‌کنند. بنظر من این محله وضعش خیلی بدتر از هارلم است و مادام که این گونه محلات در دنیا با صلح آزاد وجود دارد، تبلیغات کمو نیست هافوق العاده اثر بخش خواهد بود.

هتل‌های نیویورک

نیویورک هتل‌های رنگارنگ بخدو فوردارد. شما می‌توانید حتی در بهترین خیابانهایش مثلاً **8th Avenue** هتلی پیدا کنید که شبی فقط ۳ دلار از شما بگیرد. در هر حال از حیث هتل نگران نباشید که جا برای مسافر در نیویورک تقریباً همیشه فراهم است.

اتوبوس و مترو

برای گردش در داخل نیویورک هم می‌توان از سرویسهای توریستی استفاده کرد (و این وسیله‌ای است که باید حتماً از آن استفاده شود مخصوصاً در صورتی که مدت اقامت هادرین شهر کوتاه باشد) و هم می‌توان بکمک راهنمایان مختلفی که با انگلیسی چاپ شده، با «مترو» و «اتوبوس» در نیویورک گردش کرد، تاکسی سوار نشوید که کرایه‌اش کمرشکن است!

واشنگتون

واشنگتون از شهرهای است که سیمای یک پایتخت را ندارد درصورتی که این شهر برخلاف شهرهای دیگر دنیا که بتدریج تبدیل پایتخت گشته‌اند، از همان ابتدای امر بعنوان پایتخت انتخاب و بر طبق طرح معین که بواسیله یک مهندس فرانسوی بنام **Pierre Charles L' Enfant** تنظیم گردید، ساخته شد. و اشنگتون برخلاف نیویورک شهری است پر درخت، دارای بولوارهای طولانی و مناظر زیبا ولی معدلك شهری است بی روح، جامد و بی حرکت چندانکه گوئی روی آن گردم رگ پاشیده‌اند. مانند شهر نیویورک، محله‌ی سیاهپوستان این شهر جداست و چنین بنظر میرسد که تعداد سیاهپوستان خیلی زیاد است این محله از ایستگاه مرکزی راه آهن زیاد دور نیست و در محله باصفاً و مشجر قرار دارد.

جاهای دیدنی و اشنگتون چندان زیاد نیست و همه آنها تقریباً در یک نقطه یعنی در اطراف لولوار پنسیلوانیا (**Pennsylvania Avenue**) متمرکز است. دیدنی‌های و اشنگتون بشرح زیر است :

۱ - کاپیтол

این بنا بصورت کلیسای سنت پیطرزرم ساخته شده و بر تمام شهر و اشنگتون مسلط است و دیوارهای سفیدیش در پس درختان سبز منظره‌ای پس جالب دارد و شب‌ها که گنبدش با نور افکن‌ها روشن می‌گردد بر جلال و ابهات آن بس افزوده می‌شود.

طرح این بنارا یک معمار آماتور بنام ولتر ویلیام تورنتون ریخت. بسال ۱۸۱۴ انگلیسها قسمت اعظم این بنا را ویران کردند. بسال ۱۸۱۹ کاپیتول از نوساخته شد و در سال ۱۸۶۳ بصورت فعلی خود درآمد. از این تاریخ بد بعد غیر از اصلاحات و تغییرات جزئی (از قبیل سیم کشی الکتریکی و لوله کشی آب و نصب دستگاه تهویه هوا) تغییر مهمندی در آن رخ نداده است. وسعت زمینی که بنای کاپیتول در آن قرار دارد قریب ۱۳۰۶ جریب است و در آن ۲۰۰۰ درخت و ۵۰۰۰ بوته کاشته شده. نفس بنا، قریب چهار جریب زمین را اشغال کرده و ۷۵۰ قدم طول و ۳۷۵ قدم ارتفاع دارد.

کاپیتول روزانه از ساعت ۹ صبح تا ۳۰ پر ۴ بعد از ظهر باز است بهترین موقع برای بازدید از «اطاوهای کمیته» آن قبل از ظهر است که جلسات کنگره شکل گرفته باشد. میتوان جریان مذاکرات کنگره را از گالری‌های عمومی بمدت ۵ دقیقه مشاهده کرد.

در داخل این بنا، نقاشی‌های دیواری منبوط بتاريخ اتاژونی هست که بسیار جالب توجه و دیدنی میباشد. همچنین مجسمه‌هایی از مردان بزرگ امریکا از قبیل رابرت لی، جورج واشنگتون، دانیل ووستر وغیره دارد.

کتابخانه کنگره

این کتابخانه عظیم که متشکل از دو بناست برای نخستین بار بسال ۱۸۰۰ ساخته شد ولی در جنگ هائی که ضدانگلیسها برپاشد، این کتابخانه طعمه آتش گردید. (۱۸۱۴) بسال ۱۸۱۵، طامس جفرسن کتابخانه شخصی خود را که شامل ۶۴۸۷ جلوکتاب بود به دولت اتاژونی فروخت ولی بسال ۱۸۵۱ مجدد کتابخانه طعمه آتش گردید و دو ثلث از بین رفت.

بسال ۱۸۶۶ شالوده کتابخانه فولی بنا کنگره ریخته شد و بسال ۱۸۹۷ کار ساختمانش انجام یافت. بسال ۱۹۳۸ بنای دیگری در کنارش ساخته شد که بهای هیجده میلیون دلار تمام شد.

بنای قدیمی کتابخانه بسبک بنای دوره رنسانس ایتالیا ساخته شده و قریب ۳۰ نیم جریب زمین را اشغال کرده است.

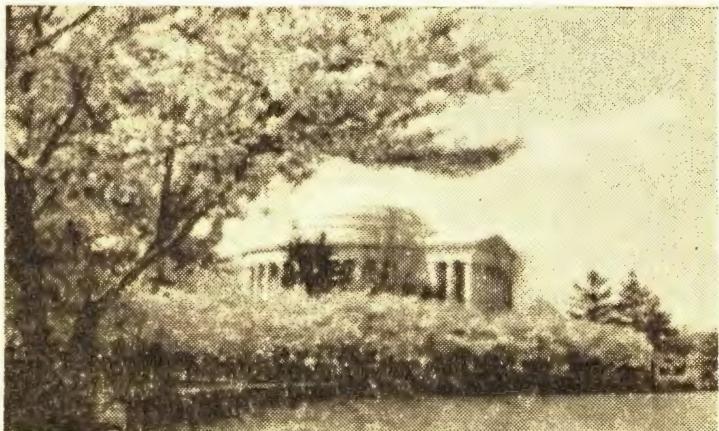
ولی بنای جدید که بسال ۱۹۳۸ ساخته شده و دو جریب زمین را اشغال نموده بسبک معماری مدرن بنا گشته و ظرفیت ۶۰ میلیون کتاب را دارد.

قرائت خانه کتابخانه بسیار وسیع و پراحت است ولی فقط بکسانی در این کتابخانه اجازه دخول میدهد که قصد طالعه را داشته باشد. تماشچی‌ها فقط میتوانند از ده لیز شرقی نظری بر آن بیندازند.

روی هشتستونی که در قرائت خانه دیده میشود، هشت مجسمه دیده میشود که نماینده فلسفه، هنر، علوم، شعر، حقوق، سذهب، تاریخ و بازارگانی است.

چند مجسمه دیگر هم از مردان بزرگ در اطرافش بجشم میخورد.
دیوان عالی واشنگتن

این بنای عظیم که بسال ۱۹۳۵ تکمیل شده، شکل یک معبد یونانی دارد. برای خرید مرها این بناء میلیون دلار خرج شده و قسمت اعظم این مرمر از «ورهون» تهیه شده است. نقشه این بناء شخصی بنام «کاس زیلبرت» طرح کرد و درین طرح کوشیده است و در آن واحد سادگی، زیبائی و جلال را در آن جلوه گر سازد.

مونومان جفرسن

دیوان عالی تمیز کتابخانه بزرگی در طبقه سوم دارد در طبقه دوم کتابخانه سه‌فیصل درباره رشته حقوق بجشم میخورد بین ساعت‌های ۹:۰۰ الی ۱۰:۴۵ که جلسات دادگاه تشکیل میتوان برای مدت ۱۵ دقیقه بیازدید پرداخت. درایامی که جلسات داره تشکیل میشود گردش‌های توریستی از ۹:۳۰ الی ۱۱:۴۵ صبح دائز است،

اف . بی . آی

اف. بی. آی یا سازمان فیارزه با جاسوسی، سابتاز و تباہکاری از جاهای دیدنی واشنگتون است.

مونومان واشنگتون

این مونومان که طولش ۵۵۵ قدم است و بشکل ستون نهایی مصری است بمنزله ۱۲۲

این مونومنان طوری ساخته شده‌اند که برای این شدیدترین طوفانها مقاومت
می‌کنند و از عجایب این بنا آن است که گاهی در داخلش باران می‌بارد بحدی که گاهی
افرادی که در داخلش کار می‌کنند هجیبور می‌گردند و یوسف خود جتر بگیرند! علت
اینکه گاهی باران در داخل این بنا می‌بارد آن است که دیوارهای سنگی خارج
این مونومنان واکنش آنسته وضعیت نسبت بدغیرات هوایی خارج نشان میدهند
لذا تبدیل ناگهانی هوای گرم به اوی سرد در خارج، موج می‌شود که در داخل
بدنه‌ستون بنا به خارآب جمع شود و تبدیل بدقطرات آب می‌گردد!
سالیانه قریب یک میلیون نفر از این بنا بازدید می‌کنند باستثنای روز
که می‌سهم در طول سال مونعمان مزبور از ساعت نادھمیح تا ۵ بعدازظهری مفتوح

ماد بود لینک

باد بود لینکن ، از فیلم‌ترین باد بودهای دنیاست ، درین دنا سادگی و زیبائی و جاذب هونومانهای بونانی سده مکن است. قیافه متفکر و سمپاتیک لینکن ، هر مسافر را نجت تأثیر فرار میدارد. نگاهش گوبی سمهوفی شفقت است .
بنای باد بود لینکن به بی‌شیاهت بدیار تنون آتن نیست ، ۸۰ قدم طول دارد و دارای ۳۶ ستون ده علامت ۳۶ ایالت امریکا در زمان در گذشت لینکن و دو میباشد. طول خرسنون ۴ قدم و شما عشی ۷ قدم و پنج اینچ میباشد .
شالوده این دنا روز ۱۱ فوریه ۱۹۱۵ کشدارde شد و باسال ۱۹۲۲ رسماً افتتاح گردید .

یادبود لینکلن بیهای ۳ میلیون دلار تمام شده و از بناهای بسیار دیدنی واشنگتن بشمار میرود.

موزه ملی اتازو نی

در این موزه حاوی دلکشیون عظیمی از آثار هر بوط بتاریخ طبیعی، زمین شناسی، فراشناسی و دیرین شناسی ولایات متحده آمریکاست. همچنین اشیاء علمی از سراسر ایکسپو را در آن دیده مشود:

کاخ سفید

کاخ سفید که در خیابان فنسیلو نباور دارد از سال ۱۸۰۰ محل اقامت

رئیس جمهور امریکا بوده است .

این عمارت نهضت و سعی دارد و نه دارای جلال و عظمت است . یک بنای بسیار عادی و معمولی است و خالی از هر گونه پیرایه است .
ورود به کاخ سفید از ساعت ده صبح الی ۱۲ ظهر برای همه آزادست (با استثنای روزهای یکشنبه و دوشنبه و تعطیلات رسمی)

اداره چاپ اسکناس

از جاهای بسیار دیدنی واشنگتون محل چاپ دلار و اوراق بهادر است .
این محل در خیابان پانزدهم بولوار پنسلوانیا Pennsylvania Avenue
واقع شده و United States Treasury Building خوانده میشود .
بنای آن بسال ۱۸۴۲ ساخته شد و این بنایم بسبک بنایهای بونانی است .
برای تماشای قسمت چاپ اسکناس ورود از ساعت ۸ تا ۱۱ صبح و ۱۲/۳۰
تا ۲ بعد از ظهر برای عموم آزاد است .

جسمه آزادی

این مجسمه که طولش ۳۰۵ قدم است و روی « جزیره آزادی » واقع در بندر نیویورک قرار گرفته است یکی از بزرگترین مجسمه هایی است که با فخار آزادی در دنیا نصب گردیده . از عجایب آن است که طرح این مجسمه را یک نفر فرآنسی بنام فردریک بارتولدی ریخته است !

مبلغ ۲۵۰/۰۰۰ دلار صرف ساختن خود مجسمه شده که از طرف دولت فرانسه پرداخت گردیده و ۲۰۰/۰۰۰ دلار صرف ساختن پایه آن شده که از طرف مردم امریکا تأمین گشته است .

مجسمه آزادی ۶۲۵ تن وزن دارد و در سال ۱۸۸۶ از آن پرده برداری شده و همه ساله میلیونها نفر برای تماشای آن به نیویورک می آینند . بین ساعت ۹ صبح الی ۴ بعد از ظهر فایق های مخصوص ناحیه « باطری » نیویورک را ترکمی - کنند تا مسافران را به جزیره آزادی بینند .

مجسمه آزادی بنظر مزیاد جالب نرسید . عکس شده از خود آن است بخصوص وقتی که گفته بر نارداشاو را بیاد می آوریم این موضوع بیش از پیش « صدق میکند گفته بر نارداشاو چنین است :
« امریکا از آزادی فقط مجسمداش را دارد ! »

قبرستان ملی آرلینگتون

قبرستان آرلینگتون واقع در نزدیکی واشنگتون که از بزرگترین

قبرستانهای دنیاست ، بیش از هفتاد هزار سر باز ، در بانورد و افراد برجسته
دبگر (من جمله جان کندی) در این قبرستان مدفونند .
این گورستان تقریباً ۴۰۶ هکتار زمین را اشغال کرده و ده دروازه دارد .
قبر سر باز گمنام در قسمت خاوری آمفی تاتری که برای برگزاری مراسم تدفین
در این قبرستان ساخته شده بوده میشود .

راک-کریک پارک

از پارکهای مشهور واشنگتون است .

ماونت ورنن

ماونت ورنن (Mount Vernon) یا اقامتگاه جرج واشنگتون در
نزدیکی واشنگتون قرار دارد و سهای مخصوص توریستی هست که با گرفتن ۳/۶۰ دلار
شمارا به این محل میبرد .
در ماونت ورنن شما علاوه بر خانه و مزرعه واشنگتون ، قبر اورا همی بینید .
ماونت ورنن ۱۵ میل از واشنگتون دور است و از ماه مارس تا سپتامبر
از ساعت ۹ صبح تا ۴ بعدازظهر تا فوریه از ۹ صبح تا ۴ بعدازظهر برای
عموم باز است و روایت آن نیم دلار میباشد .

رستورانها و هتلها

غذاهای امریکا با اینکه خیال متنوع است ، از لحاظ طرز پخته شدن مانند
غذاهای انگلیس بدوزه است . لذا بهتر آن است که د امریکا حقیقتی امکان غذای
حاضری صرف نہ کنید و یا از دستگاه فروش اتوماتیک **Vending Machines**
استفاده نمائید .

باغ و حش ملی

باغ ملی که ۱۷۵ هکتار زمین را اشغال کرده در خیابان کنکتیکوت واقع
شده از ساعت ۳۰ تا ۷ صبح باز است .
درین باغ و حش ، علاوه بر حیوانات مختلف اروپا ، از حیوانات و طیور سایر
کشورهای دنیا نیز نگاهداری میشود .

بنای یادبود طامس جفرسن

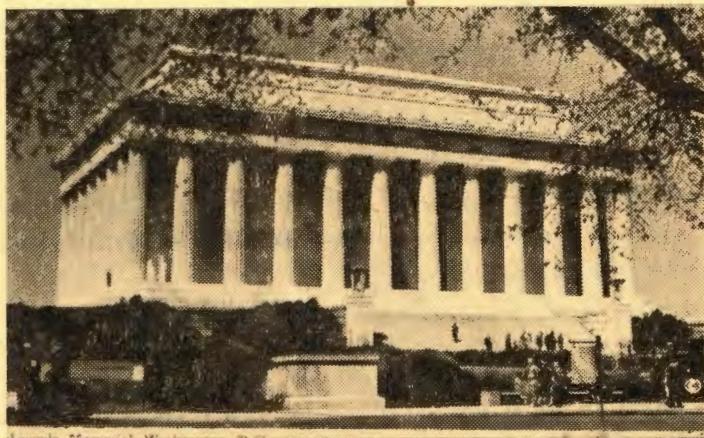
این بنای از مرمر سفید ساخته شده و بسیک بنایی یونانی و پاپلیون معروف
میباشد . در کنار استخر عظیمی قرار دارد و منظره اش از دور بسیار با شکوه

وژیباست.

در داخل این بنا، درست در وسط آن مجسمه عظیم طامس جفرسن که از
بنز ساخته شده و ۱۸۰ قدم طول دارد روی پایه‌ای که ۷۲ قدم ارتفاع دارد دیده
می‌شود.

جفرسن همان مرد بزرگی بود که با هر نوع ظلم واستبداد دشمنی می‌ورزید
ومخصوصاً نسبت به طبقه کشاورزان زیاد همدردی نشان میداد و بخاطر آنها مبارزات
سرسختی نمود.

جفرسن نه تنها مرد عمل بود بلکه مرد فکر هم بود. سرگرمی اش مطالعه کتاب
و نویسندگی بود. نوشته‌های او جزو ارزش‌ترین نوشته‌های سیاستگران امریکا
بشمار می‌رود.

بنای یادبود لینکن

جفرسن با تعلص منصب مخت مخالف بود و از کارهای سودمند او استقرار آزادی‌منصب و ایجاد حزب دموکراتیک می‌باشد. بدون شک در دموکراسی امریکا نام جفرسن در ردیف اول قرار دارد تماشای بنای یادبود جفرسن مخصوصاً بین ۲۰ مارس و ۱۵ آوریل بسیار لذت‌بخش است زیرا در این ایام درخت‌های گیلان که در بنز دیکی اش کاشته‌اند شکوفه میدهد و محظوظه این بنا را بروزه رضوان تبدیل می‌نماید.

باغ بوتانیک آتاژونی

باغ بوتانیک آتاژونی United States Botanic Garden دارای

تقریباً ۱۳۰۰ نوع نبات و درخت است و کلیه این نباتات و درختان در محیط طبیعی خود کاشته شده‌اند.

موزه لینکن

در خیابان دهم تا آن فورده دیده می‌شود که در آنجا روز ۱۴ آوریل ۱۸۶۵ لینکن هورد سواعق‌صد قرار گرفت و کشته شده.

روبروی این بنا منزلی است که لینکن را پس از سواعق‌صد حمل کردند و اوی صبح روز بعد در آنجا در گذشت.

این موزه همه روزه باستثنای یکشنبه از ساعت ۹ الی ۴ بعد از ظهر است یکشنبه‌ها و تعطیلات از ساعت ۱۲ الی ۳۰ بعد از ظهر باز می‌باشد،

موزه ملی هنر

موزه ملی هنر (National Gallery of Art) که ساختمانش بهای ۱۵ میلیون دلار تمام شده دارای تالارهای از نقاشان ایتالیایی، هلندی، آلمانی، اسپانیائی، فرانسوی، انگلیسی و آمریکائی است.

مجموعه آثار هنری که در حال حاضر در آن گردآوری شده به ۲۴۰۰۰ میرسد،

موزه فوق ورودیه ندارد . و بین ساعت‌های ده‌صبح الی ۵ بعد از ظهر (در ایام هفته) و از ۲ بعد از ظهر تا ده بعد از ظهر (یکشنبه‌ها) مفتوح است،

خط مشی این موزه برای اصل قرار گرفته که آثار هنری افرادی که لااقل ۲۰ سال پیش در گذشته‌اند در موزه نگاهداری کنند ! برای نگاهداری از آثار

هنرمندانی که هنوز زنده می‌باشند، یک کالری اختصاصی وجود دارد !

عمارت بایگانی ملی

عمارت بایگانی ملی National Archives Building یک بنای کلاسیک خالص می‌باشد و بیال ۱۹۳۵ بهای بیش از هشت و نیم میلیون دلار تمام شده است. ستونهای کورنی آن که ۵۷ قدم طول دارد ابهت خاصی بدان بخشیده است .

درین عمارت اسناد و اوراق گرانبهای اثاثونی نگاهداری می‌شود این بنا هم از ساعت ۹ صبح تا بعد از ظهر (از دوشنبه تا جمعه) برای عموم باز است .

از رستورانهای جالب واشنگتون اینها را می‌توان نام برد :

(Pennsylvania Ave .)
2 - Sdna Cafetaria
(1425 G. St . N. w)
از هتل هایی که میتوان اینها را نام برد
1 - Continental Hotel
(420 N . Capitol . st .)
2 - Hotel Burlington
1120 Vermont Ave . N . W

لوس آنجلس

آیا هر گز با این فکر افتاده‌اید که معنی لوس آنجلس را بدانید؟ آیا هیچ حدث میزدید ممکن است این کلمه یک کلمه اسپانیائی باشد و «شهر فرشتگان» معنی بددهد؛ این کامل شهر لوس آنجلس چنین است:

El Pueblo de Nuestra Senora La Reina de Los Angeles de Porciuncula

لوس آنجلس از لحاظ وسعت بزرگترین شهر دنیاست و از لحاظ جمعیت سومین شهر بزرگ امریکا بشمار میرود. بعقیده من از لحاظ زیبائی لوس آنجلس بر سایر شهرهای امریکائی برتری دارد. بی‌سیب‌نیست که فیلمبرداران این شهر را من کن استودیوهای فیلمبرداری خود کرده‌اند زیرا علاوه بر آنکه لوس آنجلس شهری زیباست دارای همه نوع مناظر است. بطوری که شما در حول وحش این شهر هم میتوانید مناظر کوهستانی را به بینید و هم مناظر جنگلی و هم دریائی و هم صحرائی را. بعلاوه در طول سال هوایش معتدل است در حالیکه کوههای واقع در نزدیکی آن در بارهای اوقات سال مستور از برف می‌باشد!

لوس آنجلس دارای ۴۵۳ میل مربع وسعت است و دارای بهترین رستورانها، ایستگاه‌های تلویزیون و رادیو و مجهز ترین دستگاه فیلمبرداری در دنیاست. لوس آنجلس یک شهر نیست بلکه چندین شهر است. اطلاق کلمه «مدائن» بر آن اغراق نخواهد بود. شهرهای عمدۀ لوس آنجلس عبارتنداز: (۱) لوس آنجلس (۲) هولیوود (۳) پاسادنا (۴) بیورلی هیلز.

لوس آنجلس سرویسهای توریستی معتمد وجود دارد که با کرفتن کرایه مختصر شمارا به هر یک از قسمتهای فوق که چندین کیلومتر از هم دور است میبرد. شهر لوس آنجلس همانند نیویورک دارای یک «برادوی» و کویی چینیان و منازه های لوکس و عالی است. قسمت اعظم عمارت ها نوساز و زیباست مخصوصاً ایستگاه راه آهن آن که **Union Station** خوانده میشود و ۱۲۰۰۰ دلار تمام شده که از حیث طرح و زیبائی یکی از زیباترین ایستگاه های دنیا شناخته شده است. در نزدیکی این ایستگاه راه آهن، پست خانه دولتی وجود دارد که برای حمل نامه ها و بسته های پستی بفروندگاه از هلیکوپتر استفاده میکند.

از میدانهای زیبای لوس آنجلس پرشینگ اسکویر **Pershing square** است که در آن بزرگترین هتل لوس آنجلس یعنی «بیلتمور هتل» قرار دارد. در قسمت جنوبی این میدان کافه تریا معرفی بنام **Cliftons Cafeteria** قرار گرفته که از حیث زیبائی و سردی جالب ترجمه میباشد.

جاهای دیدنی دیگر لوس آنجلس عبارتند از:
۱ - پارک عظیم **Exposition Park** که بیش از ۷ جریب آن مستور از بوتهای گل سرخ است.

در همین نقطه موزه معروف **Los Angeles County museum of History , Science and Art** قرار گرفته . و در همین نقطه **Sports Arena** قرار گرفته است . **Memorial Coliseum** نیز در نزدیکی اش قرار گرفته است.

۲ - سومین تئاتر بزرگ دنیا یعنی **Shrine Civic Auditorium** در بولوار جفرسن واقع شده است .

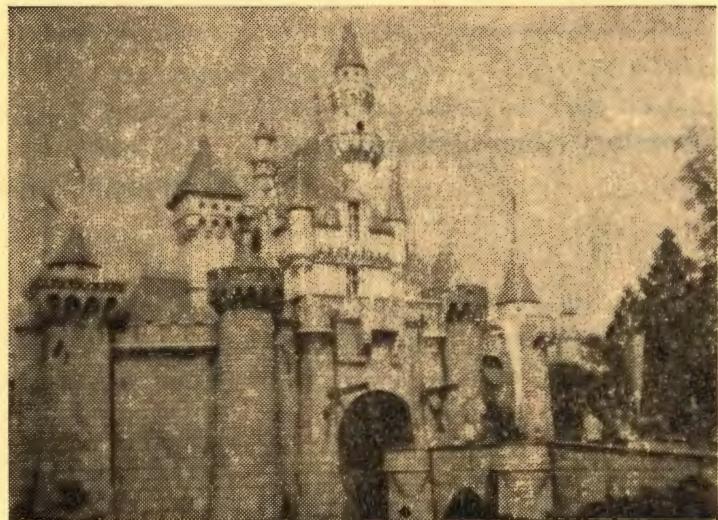
۳ - بولوار ویلشاير که یکی از زیباترین بولوارهای دنیاست در همین شهر قرار گرفته است .

۴ - چند قدم دورتر از «بولوار ویلشاير» بازاری وجود دارد که میتوان در آن هر چهار چهل تان میخواهد بخرید این بازار موسوم است به **Farmers market**

هولیوود

اسمش زیباتر از خودمن است . از خیابانهای مهم آن بولوار هولیوود است که چندان جنگی بدل نمیزند . بگانه شئی زیبایی که درین بولوار دیده میشود تئاتر چینی «**Graumans theatre**» است که شکل عجیبی دارد . درین بولوار چند کافه رستوران وجود دارد که شهرت جهانی دارد ولی این کافه رستورانها زیاد هم جالب توجه نیستند . از جاهای دیدنی هولیوود قیرستان آن است که بسیاری از هنر پیشه ها (از

قبيل تبرون پاور ، داگلاس فير بانکس و رودلف والنتينو در آن مدفونند .
 دیگر محلی است موسوم به **Hollywood Bowl** که در آن در هوای آزاد بین
 ماههای زوئیه و اوت سمفونیهای معروف اجراء میگردد این تا تقریباً ۲۰۰۰ نفر
 را بخوبی در خود جای میدهد و در اطرافش هم جا برای ده هزار نفر دیگر هست
 گریفت پارک که در نزدیکی بولوار هولیوود قرار دارد و ۴۰۰۰ جریب زمین را
 اشغال کرده از جاهای دیدنی دیگر این شهر است . در همین پارک در محلی مرتفع
 رصدخانه معروف **Griffith Observatory and Planetarium** قرار
 دارد که با پرداخت ورودیه بسیار مختص میتوان آن را تماشا کرد .

دیسن لاند

در نزدیکی همین پارک تأثیری قرار دارد که موسوم به **Greek Theatre** میباشد
 و ۴۰۰ تماشاجی در خود جای میدهد .

بیورلی هیلز

بیورلی هیلز (Beverly Hills) که کاملاً دور تادور لویس آنجلس را فرا
 گرفته و دارای بولوارهای زیبائی است که در آن نخل نوع مخصوصی
 کاشته اند اقامتگاه صد ها هنرپیشه ، هنرمندو مصنف بنرگ امریکاست این منطقه

لوس آنجلس هم علاوه بر مناظر زیبای طبیعی داری کافه رستورانها و هتل‌های لوکس می‌باشد.

درو فرناندو

بسیاری از استودیوهای فیلمبرداری از قبیل استودیوی فیلمبرداری والت دیسنی، وارن برادرز، کلمبیا بیکچر زدراین منطقه قرار گرفته است.

پاسادنا

این منطقه برای گلستان و دانشگاه فنی اش و موسسه هنریش و بالآخره برای Rose Bowl که ۱۰۰۰۰ شنونده را در خود جای میدهد شهرت دارد. در پاسادنا یک پارک بوتانیک که حاوی ۵۰۰۰ نبات می‌باشد دیده می‌شود که در بین این نباتات و نوع و اقسام نباتات صحرائی جمع آوری شده است از جاهای دیدنی دیگر پاسادنا و Laboratory Mount Wilson و Angeles National Forest می‌باشد.

لانک بیچ

از جاهای دیدنی دیگر لوس آنجلس فست کنار دریای آن است که دارای پلازهای عالی است معروفترین این قسمت لانک بیچ (Long beach) می‌باشد که از بهترین قصر سحرگاه‌های لوس آنجلس بشمار می‌رود.

دیسنی لاند

این تفریحگاه بزرگ که در چند فرسخی «لوس آنجلس» قرار دارد، از ابتكارات والت دیسنی مشهور می‌باشد. این تفریحگاه که ۱۶۰ جریب زمین را اشغال کرده و از ساعت ده صبح تا ده بعدازظهر باز می‌باشد و ورودیهای فقط یک دلار (برای بزرگسالان) و نیم دلار (برای خردسالان) است، بقیمت ۱۲۰۰۰ ریال (برای تمام شده و از جامای بسیار دیدنی لوس آنجلس است. در این محل علاوه بر کافه رستورانهای خوب، انواع و اقسام وسائل تفریح فراهم است و برای همه بخصوص بچه‌ها فوق العاده سرگرم کننده و فرح بخش است.

برای رفتن به دیسنی لاند میتوانید از سرویسهای توریستی مخصوص که برای این امر دائزده استفاده نمائید.

هتل‌های لوس آنجلس

هتل و رستوران در لوس آنجلس بحد وفور وجود دارد قیمت‌هاین هم خیلی

مناسب میباشد اینجا زب در یکی از هتلها نسبتاً خوب آن **State Hotel** اطاوی اجاره کردم که مخارجش فقط شبی سه دلار بود ابهترین هتل‌های لوس آنجلس عبارتنداز **Biltmore** (که اتو بوسها ئی که بطرف فرودگاه میروند از اینجا حرکت میکنند) و **Figueroa** و **Alexendria** و **Statler Hilton** ناگفته گذاشت، وفور سینما در شهر است در هر دو قدم (مخصوصاً در خیابانهای اصلی). یک سینما بچشم میخورد. ولی نوع سینماها از حیث ظاهر بسیار عادی است و جنگی بدل نمیزند.

سان فرانسیسکو

با اینکه شما هر کجا ام، بکار و بدهمان شهر های چهار گوش و با مستطیل الشکل با چند سوپر مارکت و آسمان خراش میباشد، روح و انسفر هر شهری را متفاوت خواهید یافت. مثلا سان فرانسیسکو اختلاف زیاد با نیویورک دارد، در نیویورک مردم به ۳۰ باز صحبت میکنند و اختلاط نژادها بحدی است که میتوان گفت در آنجا از کلیه کشورهای دنیا افرادی مهاجرت کرده و متوطن شده اند. ولی سان فرانسیسکو جنین نیست. درینجا اکثریت با اسپانیولیها و چینیها و زاپنی هاست و روحیه مردمانش هم بکلی با روحیه مردمان نیویورک قرق دارد و سرعت سیر زندگی هم در آنجا بطئی تر و مطبوعتر است.

سان فرانسیسکو روی یک شبه جزیره بی که خلیج سان فرانسیسکو را از اقیانوس آرام جدا میکند، قرار دارد.

این بندر یکی از بهترین بنادر دنیا است زیرا علاوه بر داشتن وسعت زیاد، بطور طبیعی یک بندر است و بسهولت کشتی ها میتوانند در آن رفت و آمد کنند. اگرچه سان فرانسیسکو بهترین موقعیت طبیعی را دارد و زیباترین بارکهای دنیا در آن قرار دارد از نظر آب و هوای چندان وضع مساعدی ندارد زیرا مدت شش ماه در آنجا هوا یامه آسود است یا بارانی. شاید این هوای سان فرانسیسکو است که موجب گردیده مردم آن سامان دارای خوبی و عادت مخصوصی شوند و در زندگی راه و روش های خاص اتخاذ نمایند.

سان فرانسیسکو که دو میں شهر بزرگ کالیفرنیا است، بسال ۱۷۷۶ بوصیله یک میسیون منجمی اسا نیوی ایجاد شد و از سال ۱۸۴۹ بود که مردم با مید بست آوردند طلا بطرف این شهر هجوم آوردند و کم کم عده مهاجرین بقدری زیاد شد که شهر رونق گرفت بطوری که بسال ۱۹۰۶ سان فرانسیسکو دچار زلزله و خوبی نگردید، میلیونها دلار بدولت امریکا خسارت رسید. ولی نه مردم و نه دولت از این زلزله روحیه خود را نباختند و در عرض چند سال محدود مجدداً بعمران و آبادی شهر پرداختند تا اینکه شهر را بصورت امروز که یکی از مراکز مهم ژرایعی، صادراتی، صنعتی و تجارتی در قسمت غرب امریکا است درآوردند.

میدان یونین

سان فرانسیسکو روی چند تپه ساخته شده و برخی از خیابانها باش بقدرتی شبدارد که اتومبیل بزحمت میتواند از آن بالا برود. آسمانخراش‌های این شهر بسیار محدود است و از این جهت هیچ قابل مقایسه با نیویورک نیست ولی از سوی دیگر ویلاهای کوچک و خانه‌های مسکونی زیبا خیلی زیاد دارد و این ویلاهای اکثر سفیدرنگند منظره خاص شهر بخشیده‌اند.

دیدنی‌های سان فرانسیسکو

دیدنی‌های سان فرانسیسکو بسیار زیبا است.

۱- پل گلدن گیت Golden gate Bridge

این پل زیبا که از شاهکارهای صنعت پل‌سازی است، زیبایی خاصی بسان -

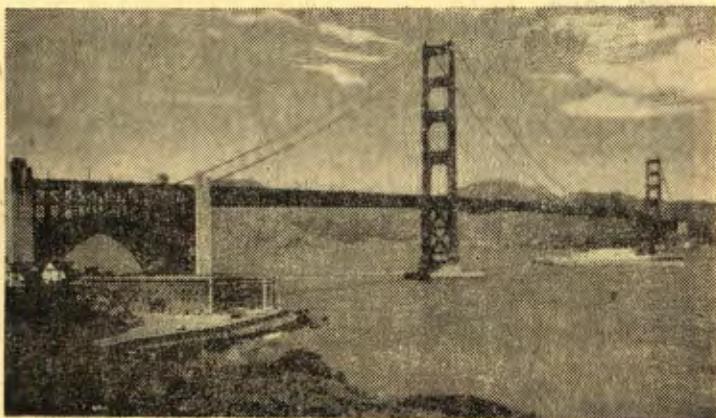
فرانسیسکو بخشیده است. مدتی است که پل گلدن گیت داخل خوده کشی عثاق دلخسته و نومید شده است.

۳- پل اوکلندی (San Francisco Oakland Bay Bridge)

طولترین پل در دنیاست. این پل هشت میل و نیم طول دارد و مرکب از چندین پل است.

۴- جزیره الکاتراز (Alcatraz Island)

در این جزیره سفکی زندانی است که در آن خطرناکترین چانیان امریکا

پل گلدن گیت

زندانی میشوند. علت انتخاب این محل بعنوان زندان آن است که آب اطرافش پر عمق و پر از کوسه ماهی است و فرادار زندانی را امکان ناپذیر ساخته است. برای درفت و آمد بین زندان از قایق های موتوری استفاده میشود. راهنمای ما میگفت جون مخارج نگاهداری این زندان زیاد است دولت امریکا خیال دارد آن را تعطیل کند!

۵- قalar پذیرائی شهرداری (San Francisco City Hall)

این عمارت زیبا که بشکل کاپیتول واشنگتن ساخته شده، محاط است از

چند اداره دولتی دیگر و از بنایهای زیبای سان فرانسیسکو بشمار می‌رود

۵- آکواریوم اشتاین‌هارت Sfèinhart Aquarium

اپن آکواریوم که در آکادمی علوم کالیفرنیا قرار دارد، دارای فواره‌زیبایی است که به شهرت پیدا کرده است. مجسمه نهنگی که روی این

یک منظره از او گلند بی برج، طولترین پل دنیا

فواره دیده می‌شود از ساخته‌های مجسمه‌ساز معروف «راپرت هووارد» می‌باشد.

۶- میدان یوتیون Union Square

از میدانهای زیبای سان فرانسیسکوست علاوه بر اینکه بهترین تفریحگاه است، محل اجتماع و لگران و افراد بیکارهم هست. از خصوصیات امریکا آن است که بیکاران دسته دسته در خیابانها راه می‌روند! درین میدان هم بیکاران بصورت چند دسته دیده می‌شووند.

۷- برج کویت (Coit Tower)

از بالای این برج میتوان دورنمای سان فرانسیسکو را تماشا کرد. از جاهای نمایشگاهی دیگر سان فرانسیسکو اپرای معروف آن است که از پاشکوهترین اپراهای دنیا است همچنین رستوران عمر خیام است که پکی آزار امنه

ایران بنام مردیکیان اداره اش میکند .
سان فرانسیسکو یک بارگ عظیمی هم دارد که بر حمایت زیاد ایجاد گشته و از
اطراف دنیا درخت آورده و در آن کاشته اند .
درین پارک یک باغ زیبا بسبک با غهای زاپنی ساخته اند که کافه اش بسبک
کافه های زاپنی، جای سبز به مهمنان تعارف میکند .
تمام جاهای فوق را میتوانید بوسیله اتو بوس های مخصوص توریستی تماشا
کنید .

هونولولو

جز اثر هاوائی مانند مجمع الجزاير ژاپن نتیجه حوادث آتش نشانی است که در ازمنه قدیم در آقیانوس آرام بوقوع پیوسته است. هنوز هم در هاوائی دو آتششان بنام (کیلاوبا و مائونالو) وجود دارد که از دهانه آنها توده های عظیم مواد مذاب بیرون میریزد.

هاوائی که بحق استیونس آن را «زیباترین ناواکانی از جزاير که در دریا نگر انداخته اند» خوانده است شامل هفت جزیره است که بزرگترین آنها هاوائی خوانده شده نام جزاير دیگر مائوئی، اوآهو، گئواتی، مولوکاتی، لانائی و من نی هائوست. با اینکه هواي هاوائی ملایمترین آب و هواهای دنیاست، معدلك درختان شبیه درختهای جنگل های خط استوات. امروز هاوائی بناهای ایالت اتازو نی بشمار می رود و هم از لحاظ جهانگری وهم اهمیت نظامی از مناطق بسیار مهم امر یک است. چشم اندازهای زیبا، مهمان نوازی مردم هاوائی و آب و هوای معتدل و وسائل تفریح و آسایشی که در این جزاير فراهم گشته موجب شده که این جزاير علیرغم دوری آنها از تمام نقاط دنیا سالیانه محل پاتوق هزاران سیاح قرار گیرد.

در باره زیبائی طبیعت در هاوائی سخنانی شنیده بودم ولی تا موقعی که آن را به رأی العین دیدم نمیتوانستم تصویر واقعی هاوائی را مجسم کنم حتی تصاویری که از این منطقه دیده بودم، چندان گویا نبود. درینجا بود که بر حقیقت این گفته بی بدم: شنیدن کی بود مانند بیدن!

هاوائی از جاهایی است که غیرقا بل توصیف است. وضع بیمثالش راهیچ نقاش،

شاعر ویا نویسنده‌ای نمیتواند هجسم کند .

لذا از آنچه اینجا نسبت درینجا مینویسم چیز مهمی دستگیر تان نخواهد شد
باید خودتان به او ای مسافرت کنید تا بوضع شکفت انگیز طبیعت در این منطقه دور
افتاده و مراسم عجیب و غریب مردم آن سامان آشنا گردید .

اطلاعات «ویکی ویکی» درباره هاوائی

به زبان شیرین هاوائی «ویکی ویکی» معنی سریع . درینجا میخواهیم
اطلاعات سریع و تلگرافی در اختیار خوانندگان گرامی بگذارم باشد که آنان را
بکار آورید !

جمعیت هاوائی ۶۳۲ روز ۴۰۰ هزار و مخصوصاً عمدتاش در درجه اول شکروآناناس و در درجه دوم
ماهرویان و گل است !

هاوائی بهشت نقاشان ولدادگان است! در این سرزمین که بحق دیار بهار
جاویدان خوانده شده، انسان اضطراراً شاعر و عاشق پیشه از کار در می‌آید زیرا
هوایش سکر آور، مناظرش دل انگیز والهابخش و مردمانش غریب نواز و عاشق
پیشه ازد .

در هاوائی سرویسهای منظم توریستی دایر است و شما میتوانید با هزینه
نسبتاً کم جز ارزیابی این دنیای اسرارآمیز و افسانه‌ای را تماشا کنید و بارقصهای
آن (هولا) و گلهای آن (لی) و اعیاد آن (آلوها) و مردمان ساده‌دل و مهمنان نوازش
آشناسوید؛ اگر پولدار باشید حتی احتمال آن دارد که در همانجا رحل اقامت افکنید
و جنان می‌جدوب این سرزمین شوید که دنیارا ازیاد بینید .

پرل هاربر

از جاهای تماشایی هاوائی یکی بندر تاریخی «پرل هاربر» یعنی «بندر مروارید»
است که در جنگ جهانی دوم بشدت بوشیله ژاپونیها بمباران شد .

«پرل هاربر» تادویست سال پیش گمنام بود. در آن موقع مردم هاوائی آن را «وابیومی» یعنی «آب مروارید» میخواندند و تصور میکردند که خدای کوسه
«کلهوپاهاوئو» در آن زندگی میکند. از سال ۱۹۰۸ ساختمان اسکله «پرل هاربر»
شروع شد و امروز این اسکله از لحاظ نظامی از مهمترین نقاط دنیا بشمار میرود.

هو نولولو

شهر هو نولولو جاهای تماشایی زیاددارد ولی از همه‌جا زیباتر محله‌ای
است مرسوم به «وایکی کی» بعقیده من کمتر نقطه‌ای در دنیا بزیبائی «وایکی کی»
است، «وایکی کی» علاوه بر کافه و رستورانها و دکانهای زیبا، یک بازارچه بین‌المللی

بسیار دیدنی ، خانه‌های زیبا ، پارک باشکوه بنام «کاپیولاًی» و «باغ‌وحش» و «اکواریوم» دارد .

باز در نزدیکی همین «وایکی کی» زیباترین پلازدنسیا باشن‌های طلائیش دیده می‌شود . در واقع این پلازد صحرایی محشری است ازماهرویان رنگارنگ ! کمی دورتر از «وایکی کی» کوه آتش‌فشن خاموشی قرار دارد که آمریکائی‌ها آن را «کله‌الماس» و بومیان «لیاهی» یعنی «محل آتش» یا «آتشکده» میخوانند . این کوه شکل عجیبی دارد و بیشتر شبیه یک کاسه بزرگ و گوداست تایک کوه .

از جاهای دیدنی دیگر هاواری «برج آلوها» و «دانشگاه هاواری» و «کاخ ایولانی» و مجسمه‌شاه «کامده‌هامه‌ها» و «آکادمی هنرهای زیبا» و موزه ملکه اما و مقبره «ملکه لیلیو کالانی» است .

هونولولو از شهرهای گرانقیمت دنیاست ولی شما متیواند در قسمت قدیمی آن هتل ارزان قیمتی بیدا کنند و چند روزی در سرزمین جوانی مزه واقعی زندگی را بچشید .

* * *

امریکا سرزمین افق‌های وسیع، تشكیلات عریض و طویل، سرعت زیاد و تضادهای زنده و عجیب و غریب است .

امریکا کشور «شانس و فرست» خوانده شده . این سخن در آن واحد هم صحیح هست و هم نیست زیرا امریکا برای همه کس کشور شانس و فرست نیست چه بسا افرادی که در تشكیلات عریض و طویل آن مانند یک بشه گرفتار گردیده وهلاک گشته‌اند ، چه بس افرادی که در این کشور در اثر کار زیاد و رواقت شدید راه گشتن سپرده‌اند .

امریکا محیطی است که از شدت کار و فعالیت ، انسان کمتر مجال بیدا می‌کند یک غذای کامل بخورد و استراحت کامل بکند زیرا سیستم کار در امریکا طوری است که کسی نمیتواند در کافه و رستوران معطل غذای خود شود آن را آهسته و با تأثیر بخورد . او مجبور است در عرض چند دقیقه پشت بار باشتات هر چه تمامتر ساندویچی و یا چیزی مانند آن خورده و دنبال کار خود برود .

از خصوصیات امریکا وفور آسمان‌خراش در این کشور است . در آمریکا آسمان‌خراش‌ها نندقا را می‌بیند . بقول یک فرانسوی : «امریکا مزروعه آسمان‌خراشها است و درختان این مزروعه در قسمت سواحل شرقی و غربی تنوم‌مندتر است ، امریکائی هم زارعی است که فقط بکشت دلار علاقه دارد .»

از خصوصیات دیگر شجاعونی است که امریکائیها بگرفتن آمار دارند* و سلطه‌ای است که زنان در همه شئون زندگی امریکا از خود نشان میدهند. در این باره یک نویسنده انگلیسی مینویسد: «... سرزمین وسیع و حاصلخیزی که حکومت آن زیر سلطه آمار وزنان است. مردمی راحت‌طلب و بی‌توجه در راه فتن را نندگی، بو شاک و حتی خرج کردن پول...» در امریکا مسابقه دادن ورقابت، علاقه بشکستن رکورد (در هر چیز ولو اینکه بسیار پوج و احمقانه باشد!) بشدت حکم‌فرماست. یک ضرب المثل امریکایی می‌گوید: «جنس تجملی شیئی است که وقتی همسایه شما آن را دار است آن چیز برای شما جزو ضروریات می‌شود!»

از غرائب امور این است که با اینکه پلیس با آخرین وسائل مبارزه با جنایت مجهز می‌باشد، دزدی و جنایت در امریکا بشدت رواج دارد و پلیس خود را حریف دزدها و جنایتکاران نمی‌بیند و با اینکه در اغلب جاده‌های شوسه، اتو مبیله‌ای پلیس با رادار مجهز می‌باشد و هر راننده‌یی که مرتكب خلافی شود فوراً بوسیله پلیس بعدی توقیف و جریمه می‌گردد، معذلک در کمتر کشوری با اندازه امریکا را نندگان مرتكب خلاف می‌شوند.

شعار امریکائی‌ها در زندگی «کار» و «تحصل پول» است و حال آنکه انسان کار می‌کند و پول تحصیل می‌کند تا بهتر زندگانی کند نه اینکه زندگی خود را وقف کار و تحصیل پول کند «کار» و «پول» را بجای وسیله، هدف قراردهدوخان خود را در بر این دوست قربانی نماید. بقول هر برتر اسپنسر کار یعنی زندگانی کردن است نه زندگانی برای کار کردن.

امریکائی خوب کار می‌کنند ولی نمیدانند چطور بتوحو احسن از اوقات فراغت خود استفاده کند. مثلاً شما در امریکا استاد دانشگاه و یا دانشجویی را می‌بینید که در اوقات فراغت مشغول صحبت‌های پوج است و یا روزنامه می‌خواند (آنهم

* امریکائیها گاهی آمارهای مضحكی می‌گیرند. از جمله این آمار. آمار زیست که در کتاب جغرافی جهانی برای خردسالان تالیف هیلین (ترجمه ا. مقریزی) نقل گردیده است:

«هر رور هزاران کس از مردم جهان بتماشای آشیانیا گارا روی می‌آورند و از میان هر هزار تماشاچی

۳۵۸ تون هیگویند «به به چه حیرت انگیز است»

۲۴۷ «به به چه باشکوه است»

۱۳۶ «به به چه زیباست»

۹۳ «دلکش و شاعرانه است»

۴۰ «قشنگ است»

۳۲ «آه»

و بقیه می‌گویند «اوه» !!!

قسمت‌های بی‌اهمیت آن مانندستون و درش، اخبار سینما وغیره) و یا سرگرم مطالعه رمانهای کم ارزش و مبتذل است

در زندگی اجتهادی امریکائی تبسم (ولواینکه مصنوعی باشد!) نقش مهمی بازی میکند. مانند همه چیزهای دیگر امریکا، تبسم هم کالائی است قابل خرید و فروش! تبسم در امریکا معنی و مفهوم خاصی دارد و نوعی سلام انتگاشته میشود. لذا اگر شما در موقع برخورد با کسی تبسم نکنید، طرف خیال میکنده با او قهره‌ستید و یا باو بی‌ادبی کرداید. در جنوب امریکا سفیدپوستان انتظار دارند سیاهپوستان همیشه با تبسم پا آنها روبرو شوند. عدم تبسم سیاهپوست در موقع برخورد با سفیدپوست، یک عمل خصم‌انه تلقی میشود!

در امریکا از «سکس» و جاذبه جنسی حداکثر استفاده میشود. مثلا در بعضی رستورانها و کافه‌های امریکائی شما دختران نیمه‌لختی را می‌بینید که از مهمنان پذیرایی میکنند و با تبسمهای مصنوعی و قرکم میکوشند توجه آنان را بخود جلب کنند و آنها را مشتری دائمی کافه‌نمایند.

در امریکا آگهی از زمین و آسمان میبارد! بهر کجا نگاه کنید یک آگهی الصاق شده و آگهی دادن خود فنی شده بسیار بزرگ و ظریف! برای امریکائیها، آگهی دهنده‌گان فکر میکنند و تصمیم میگیرند سرکلاف نخزنده‌گی عموم امریکائیها دردست سوداگران است. بی‌سبب نیست که در امریکا آگهی بشکل یک هیسترنی درآمده و مردم مانند تریاک بآن متعاد شده‌اند. آنقدر در آمریکا برای آگهی خرج میشود که گفته‌اند ثلث درآمد هر کلا خرج آگهی میشود و قدرت آگهی در آمریکا بحدی رسیده است که اغلب مردم تصور میکنند کمپوت بهتر از میوه تازه است و کوکولا از آب میوه‌سالم‌تر است چون تلویزیون و یا رادیو چنین ادعایی نموده است!

نفوذ آگهی در زندگی امریکا خود دلیل بر نفوذ عظیم سوداگران امریکاست، بل باید گفت امریکارا یک عده سوداگر بی‌انصاف حکومت میکنند. سوداگری چنان در امریکا نضیج گرفته است که میتوان گفت بصورت آئین و منصب درآمده و سوداگران بزرگ «امثال را نفلر، کارنگی و فورد» بصورت پینمبر و اولیاء درآمده‌اند.

در این وجود همین روح سوداگری است که امریکا دچار مرض مهلك و در دنیاک دیگری یعنی رقبه‌های شدید و بیکاری دسته‌جمعی شده‌است. رقابت در امریکا بقدرتی شدید است که میتوان گفت امریکا بشکل کلیزیوم وسیعی درآمده است که در آن هر کس دیگری را بصورت گلادیاتور ورقیب می‌بیند. این روح رقابت باعث شده است همه در امریکا مایل باشند که همه چیز داشته باشند، همه میخواهند اتومبیل و تلویزیون و هزاران اشیاء غیر لازم دیگر را داشته باشند و معیار انسانیت یک فرد در امریکا آن است که چه چیزهایی را بچه مقدار دارد! بهمین جهت در حالیکه کارگری در امریکا شغل بستی بشمار نمیرود ولی چون طبقه کارگر زیاد پول و اثایه ندارد باو بچشم حقارت مینگرند.

روح سوداگری و میل بر قابت باعث شده تجار تسهیلات فراوان برای فروش اجناس بطور اقساط فرآم آورند و بکمک تبلیغات و نمایندگان سمع و ناقلا اجناس خود را بفروش برسانند و هر دم را سرکیسه کنند.

حتی شهرت در امریکا تحت نفوذ اقتصادیات و تبلیغات است یعنی افرادی در امریکا از همه بیشتر مشهور می‌شوند که بیشتر پول به جیب سرمایه‌داران میریزند. مثلاً بیکس زنهای معروف، هنر ویشگان سکسی، دزدها و جیب‌برهای بزرگ که تیراژ روزنامه‌ها را بالا می‌برند از همه بیشتر مشهور می‌شوند و مورده حمایت قرار می‌گیرند. بهمین جهت تباہکاران بزرگ‌نهانها تعقیب نمی‌شوند بلکه بهزاران وسیله تقویت می‌گردند.

در این سلطنت تبلیغات و روح سوداگری در امریکا زندگی امریکائیان روی یک سطح قرار گرفته است. تقریباً همه یک نوع هوسيقی می‌شنوند، یک نوع دروزنامه و مجله و کتاب می‌خوانند و یک نوع فیلم می‌بینند. ملیونها نفر در امریکا مایلند می‌میون وار همان کاروای در همان موقع و همان محل و بهمان شکل معمولی و مبتذل انجام بدهند.

در این همین تقليید است که تقریباً همه دارای اتومبیل هستند و بعضی خانواده‌ها حتی دواتومبیل دارند. جنون اتومبیل خریدن طوری در آمریکا شایع است که کارگران هم اتومبیل می‌خرند و لوایشکه پول خریدن بنزینش راهنم داشته باشند! علتی آن است که در امریکا اتومبیل نه تنها جزو ضروریات گشته بلکه یک وسیله تشخّص‌هم شده است. اتومبیل می‌خوردند تا در شلوغترین خیابانها برفت و آمد بپردازند. و آنهم با سرعت سرما آورد تا دارایی و قدرت خود را برش دیگران بکشند.

خلاصه در آمریکا همه برای «دیگران» زندگی می‌کنند. اگر یک رمان خاص می‌خوانند برای دیگران است؛ اگر سیگار هارک مخصوص می‌کشند برای دیگران است؛ اگر مسافت می‌کنند برای دیگران است، اگر اتومبیل می‌خرند برای دیگران است؛ زندگی آمریکائی را می‌توان در یک کلمه خلاصه کرد؛ تقليید کورکوارا!

بازیهای ورزشی و مذهب هم در آمریکا نقش خاصی باز می‌کند. بازی‌های ورزشی بیشتر بعنوان وسیله‌ای برای پیروزی بر قیب، هوردن و توجه است تا بعنوان وسیله‌ای برای تفریح و با تقویت عضلات بدن؛ در بازی‌های ورزشی هدف پیروزی و غلبه است. حالا اگر این پیروزی به بقتل و جرح طرف هم تمام بشود، عیبی ندارد!

مذهب هم بقدری نفوذ دارد که اگر کسی لیاقت ریاست جمهوری را داشته باشد ولی اعتقاد به خدا نداشته باشد، رئیس جمهور نمی‌شود، رئیس جمهور مجبور است بدروغ هم شده خود را خدا پرست و متدين جلوه بدهد و روزهای یکشنبه هر تب بکلیسا برود تا مورد خردگیری قرار نگیرد.

در آمریکا تمام مذاهب آزادی کامل دارند ولی ملحدان در بعضی از این‌الئها حق استخدام شدن در ادارات را ندارند!

مع ذلك تعداد افراد ملحد در آمریکا کم نیست. حتی نویسنده‌گانی از قبیل انجرسال و منکن کتابهای متعدد در در منصب تحت تأثیر آگهی است نوشته‌اند که خواننده زیاد دارد؛ در آمریکا حتی مذهب تحت تأثیر آگهی است یعنی فقط بزر آگهی و تبلیغات بحیات خود ادامه میدهد و اگر نه باطن آمریکائیها چندان مذهبی نیستند حتی گفته می‌شود اغلب جوانان فقط برای آن بکلیساهای وند که لباسی را که پوشیده‌اند بیکدیگر نشان بدهند و با خترهای لاس بزنند! در آمریکا کودک‌خیلی مورد توجه است و همانند زدن از آزادی کامل برخوردار است. بسلامتی طفل زیاد توجه می‌شود با ودر ساعت معین، غذا داده می‌شود و سعی می‌شود در ساعات معین بخوابد.

در آمریکا بجهه‌هارا (اعم از این‌که دختر باشد یا پسر) طوری بار می‌آورند که متکی بنفس، فعال، مبتکر و نان در آورشود.

ولی با مقایسه با کودکان و جوانان اروپائی سطح معلومات و اخلاق بچه‌ها و جوانان آمریکائی خیلی باین است. هر زه کی و بی بندوباری جنسی در بین جوانان شیوع کامل دارد و چون آمریکائیها خانه‌را فقط محل خواب و استراحت میدانند، لذا بچه‌ها قسمت اعظم روز را خارج از خانه در کافه‌ها و کاباره‌ها و سینما صرف می‌کنند. و چون حتی والدین اغلب اوقات در خانه نیستند لذا بچه‌ها خیلی کم با آنها در تماس می‌باشند و در نتیجه خیلی کم هم محبت پدر و مادر را می‌چشند و چون سطح معلومات شان پائین است رغبت به مطالعه کتابهای مشکل را ندارند و قسمت اعظم وقت خود را صرف مطالعه مجلات می‌بندند، رمانهای بی‌سوشه جنائی می‌کنند و در انتخاب این نوع کتابها و مجلات‌هم ذوق و سلیقه خاصی ندارند و از یکدیگر تقلید می‌کنند.

شعار آمریکایی‌ها اعم از این‌که زن باشد یا مرد، کودک یا جوان و یا پیر، استقلال و آزادی است. کودک می‌خواهد مستقل و آزاد باشد، زن می‌خواهد هنرمند شوهرش نباشد، دانشجو می‌خواهد کورکورانه از استاد متباخت نکند، کارگر می‌خواهد از شرکایت‌الیست‌ها در امان باشد، سیاست پوست می‌خواهد از طرف مرد سفید پوست حرف‌زور نشود، رئیس جمهور می‌خواهد کنگره با و دستور ندهد، کنگره می‌خواهد در اتخاذ تصمیم کاملاً آزاد باشد. نتیجه اش آن است که همه باهم در حال پیکارند و جامعه آمریکائی در واقع آش شله قمکاری از آزادی‌های ابرنگار نگک است.

این میل آزادی و استقلال کامل بیش از همه در اقلیم عشق هوی است. چنین بنظر میرسد که هدف اصلی عاشق و مشوق در آمریکا حساس آن است که طرفین به مدعیگر بشدت علاقمند می‌باشند و بمجرد این‌که با آزادی یکدیگر لطمہ رسید، موضوع طلاق بیش می‌آید.

ولی این میل به استقلال و آزادی فقط جنبه مادی دارد. در معنویات همه

اسیر ند. اسیر تقلید؛ بهمین جهت آگهی در آمریکا قدرت کامل دارد، و نه تنها کلمید باز رگانی است بلکه کلید زندگی هم هست. گفته‌ی آگهی کلید زندگی است جون بدون آگهی آمریکائی نمیتواند تصمیم بگیرد به تمایزی کدام فیلمی برود، چه سیگاری را بکشد، برای خریدن لباس به کدام اطوشوئی مراجعت کند، روز یکشنبه بکدام کلیسا برود، کدام اتوبویل را بخرد، کدام صابون، سیگار و اثاثه منزل را بخرد؛ در کدام شهر زندگی کند، وارد کدام قسمت ارش بشود به چه کسی رأی بدهد، خلاصه‌همه اینها را آگهی‌ها تعیین میکنند و بدون آگهی آمریکائی در چهارراه حیرت سرگردان خواهد بود. بهمین جهت هر کس در آمریکا پولدارتر و باقوتراست، ملت خر او میشود و با سواری میدهد.

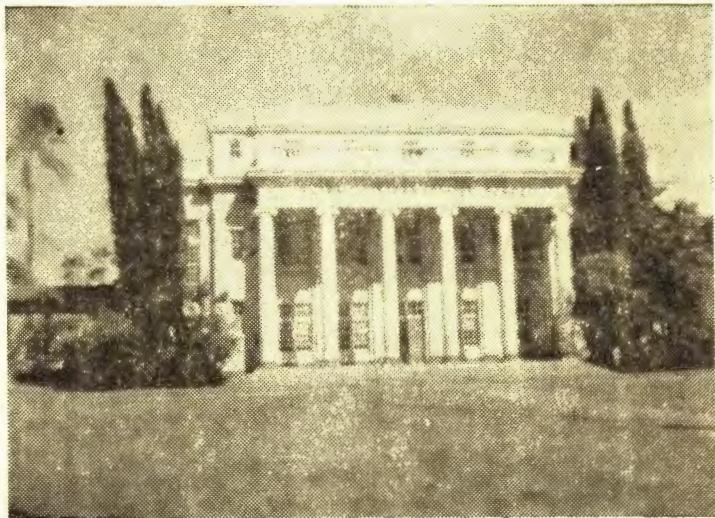
امریکائی‌ها توانسته‌اند با مهار کردن قوای طبیعت، بحداکثر از نعمت‌های طبیعی استفاده کنند و بکمال میکانیزه کردن زندگی در بسیاری از کارها، ماشین را جایگزین انسان نمایند. ولی متأسفانه در این قسمت بحدی با فراترگراییده‌اند که حتی انسان بصورت ماشین در آمده است و بجای اینکه انسان ارباب ماشین باشد ماشین ارباب انسان شده است.

علی‌رغم مبارزه دلاورانه‌ای که لینکن ضد بردگی سیاه‌پوستان کرد، هنوز امریکائی‌ها سیاه‌پوستان را پست‌تر از خود میدانند ولی ازسوی دیگر موسیقی و رقص سیاه‌پوستان را از جان و دل درست دارند و از حیث فرهنگ نیمه اقیرقائی هستند. بهمین جهت است که بحق تمدن آنها «تمدن کوکا کولا» خواهد شد است. خیلی بهتر می‌بود اگر امریکائیها خود را از شر «تمدن کوکا کولا» میرهاندند و در عوض تقلید از رقص و آواز پست سیاه‌پوستان آزادی بیشتر سیاه‌پوستان میدارند. از محسن فرهنگ امریکا آن است که مانند فرهنگ سایر کشورها یک نواخت نیست و هر ایالتی برای خود برنامه خاصی دارد. هر مدرسه‌ای بسبک و طریقه خاص خود، تدریس میکند. این تقوی در تعلیم و تربیت را میتوان یکی از مظاهر دموکراسی امریکا دانست. ازسوی دیگر، برای اینکه هر کس بتواند مطابق بamil و استعداد خود تحصیل کند، مواد رشته‌های تحصیلی بقدرتی متنوع است که هر کس هر نوع استعدادی بخواهد داشته باشد میتواند طبق میل خود رشته‌ای را تحصیل کند. ولی تعلیم و تربیت در امریکا دارای دوعیب است. یکی آنکه تعلیم بموازات تربیت نیست. دیگر اینکه چندان عمق ندارد. مدارس امریکا اغلب مختلط است و در تعلیم و تربیت هیچ‌گونه فرقی بین پسر و دختر گذاشته نمیشود. همه میتوانند هر رشته‌ای را بخواهند تحصیل کنند.

مدارس امریکا از حیث کتابخانه تسهیلات عجیبی دارد که نظریش در دنیا کمتر وجود دارد. همچنین تفریحات خارجی و بازی‌های ورزشی آنها بحدی است که ذانش آموزان هیچ وقت احسان‌مذلت نمیکند.

امریکایی، برای نفس علم قدر و قیمتی قابل نیست. علم را میخواهد تا بر عایدات خود بیافراید. بهمین جهت اطلاعات عمومی یک آمریکائی بسیار مختص

وناچیز است و شم سیاسی اش هم خیلی ضعیف، عقب ماندگی فکری امریکائیان را میتوان از اینجا استنباط کرد که در آنجا فروش سالیانه کتاب مقدس بیش از کلیه کتاب‌های دیگر است و بعلاوه فقط کتاب‌هایی خوب فروش می‌رود که Best-seller شناخته شده است!

بنای یادبی‌ستان در هو نو لو لو

چون در امریکا به «موقعیت» بیش از هر چیز دیگر اهمیت داده می‌شود، لذا هر کس سعی می‌کند در کوتاه‌ترین مدت علم و یافته را فراگیرد تا بتواند هرچه زودتر مشغول کارشود و بول بسته‌آورد، شما در امریکا آگهی‌هایی می‌بینید که در آن بمردم نوید داده شده که در لرض چندماه محدود میتوانند در فلان و بهمان رشته تحصیلی دبلیم بگیرند و با درعرض چندروز از فلان مرض مهملک نجات یابند و با درعرض چندماه محدود تمام نقاط دیدنی دنیا را با کمترین مخارج به بینند. کتابهای کلان ادبی خلاصه شده است تا مردم هنرچه زودتر کتابی را بخوانند غافل از آنکه لطف وزیباتی کتابهای بزرگ ادبی در همان جزئیات است که در خلاصه‌ها حذف نیکردد!

در امریکا دخترها خیلی زود دنبال عشق و عاشقی می‌روند بطوری که شهرت دارد در امریکا دختری که سنش از ۱۲ گنشه باشد و هنوز با کره مانده باشد، حکم سیمرغ و کیمیارا دارد!

اغلب شما در سینماها (مخصوصاً نیمکت‌های عقب) دختران و پسران جوان آمریکائی را می‌بینید که مشغول ماج و بوسه و عشق بازی‌اند و کمترین توجهی به فیلم نمی‌کنند. تازه‌اگر توجهی هم بکنند فیلم چنگی بدل نمی‌شود و اغلب فیلم‌های آمریکائی پوک و میان تهی و حاوی چند صحنه زدوخورد و دزدی و راهنمی بیش نیست.

در آمریکا بعشق شهواني زیاد اهمیت داده می‌شود و حتی در آنجا پنداشته شده که امساك و پرهیز شدید از شهوتوانی مانند بیوست برای سلامتی ضراست. لذا هر کس می‌کوشد بهروزیلهای شده با طفاء شهوت پردازد و بهمین سبب روابط نامشروع در آمریکا امری عادی است و چون دفع شهوت بواسیل نامشروع در آمریکا نسبتاً دشوار است، لذا ازدواج در آنجا حکم‌گرفتن پرواذه برای اطفاء شهوت بعد ازدواج را دارد!

اینهم وضع زندگی جنسی در آمریکا. حالا سخنی چند از زبان برادران امیدوار در باره طرز تفکر برخی از آمریکائیان (بلکه باید گفت اکثریت آنها) درباره سیاهیوستان و میزان اطلاعات آنها درباره سابقه کشور خود بشنوید: «روزی از روزها در «کارولینای جنوبی» مشغول صحبت با مردم‌الخورده بیرونی. او می‌گفت که پدرش در حدود یکصد و پنجاه و پنج برده داشت که هر کدام در حدود یکصدالی سیصد دلار به پول آن ایام ارزش داشتند! آن وقت سردردش باز شد و ادامه داد:

«برگترین مشکل این کشور کشت مهاجران خارجی است ما می‌خواهیم که این ایتالیائی‌ها، آلمانیها، فرانسویها، یونانیهای فلان فلان شده در آینکشور نمانند» می‌خواستم بگویم که با با! هم‌سماکنان این کشور مهاجران خارجی هستند.. اما از ترس خودداری کردم و آنوقت پرسیدم که بالفرض مهاجران خارجی بروند، با سیاهیوستان چه می‌کنید؟ فوراً گفت:

«... با با! یک‌زمانی سیاههارا که حیوانی بیش نبودند آورده‌یم و آنها را امانند انسان تربیت کردیم، حالا بنظر من و بعقیده ملیونها نفر دیگر بایستی ترتیب‌سازی فراهم شود که آنها را با آفریقا پس بفرستیم. چون بالاخره سپید سپید است و سیاه سیاه!.. و این دور نگ متضاد غیرقابل آمیزش می‌باشد!

هنوز سخنرانی این شخص پایان نیافرته بود و استدلال پوچ خود را تحویل ما میداد که توی حرفش دویدیم؛ چون می‌خواستیم میزان فهم و ارادات اورا کاملاً محک بزنیم وی را مخاطب قرار دادیم و پرسیدیم که اخراج مهاجران اروپایی و یا سیاهان برآستی پسندیده است. در باره سرخ پوستان (ردداندین‌ها) چه فکر می‌کنید؟

وی گفت: «این خیلی ساده است. ترتیب حرکت آنان را بر سر زمین مادریشان یعنی هند فراهم می‌کنیم! *

اگر آمریکا دارای خصوصیات فوق شده هیچ تعجب ندارد زیرا بقول «تن»

همانظر رکه سولفات و قند محصول فعل و انفعالات شیمیایی هستند ، معاوی و فضائل
هم نتایج ضروری و اجتناب ناپذیر زندگی اجتماعی میباشد . .
مثالا هیچ بعید نیست علت آنکه آمریکائیان رقص و موسیقی نگرویی را
می پسندند آن باشد که افریقائی ها در ایام اسارت خود چون اکثر مرد بودند کاره
های مخصوص دایر میکردند تاریقاتی سیاه پوشان پس از انعام کارهای شاق در آنجا بتفریح
و خوشگذرانی پردازند و این کارهای بتدریج مورد علاقه عزب اوغلی های سفید
پوست هم قرار گرفت و در اثر حضور این عزب اوغلی ها در کافه های مزبور تقلید
رقص های پست نگروئی رواج یافت تا اینکه بتدریج جزو رقص های ملی خود سفید پوستان
درآمد ! یا اینکه اگر در امریکا (بخصوص نیویورک) هرتب آسمان خراش ساخته
میشود علتش حکم فرمائی شدید روح سوداگری در این کشور است پیداست اگر این
روح وجود نمیداشت از تعداد آسمان خراشها هم بسی کاسته میشد . و قس علیهذا سایر
ظاهر زندگی آمریکائی را میتوان معلول علمی از عمل اقتصادی یا سیاسی دانست.

هونکونگ

هونکونگ که معنیش «بندرمعطر» است ، از بنادر بسیار مهم دنیاست و محل تقاطع شرق و غرب بشمار میرود : این بندر که در سال ۱۸۴۲ بر طبق قراردادی در اجاره دولت انگلستان درآمد ، دارای ۳۹۱ میل وسعت و ۲۰۰۰ را در نفر جمعیت است که ۹۵ درصد آن چینی هستند .

هونکونگ از بنادر آزاد دنیاست و بهمین جهت بهشت سوداگران و خریداران است . قسمت مدرن این شهر «کولون» Kowloon خوانده میشود که ممتازه ها و هتل های لوکس در آن واقع شده و قسمت دیگر شهر «وبکتوریا» Victoria City است . ساحل هونکونگ از زیباترین سواحل دنیاست . این ساحل پر جنب و جوش باقی ها ، کشتی هاو خانه ها و تپه های عجیب و غریب شنان انسان را مسحور میکند که مدت ها مجذوب شن میماند .

هونکونگ شامل ۱۹۸ جزیره کوچک و بزرگ است که برخی از آنها غیر قابل سکونت میباشد . جزائر مزبور بطرز دلپذیری در دریا قرار گرفته و فقط یک قسمت از هونکونگ به خاک اصلی چین متصل میباشد .

موقعیت هونکونگ طوری است که قاچاق و دزدی را خیلی آسان میکند . بهمین جهت این بندر مدت ها کانون دزدان دریائی چین بوده است . حالا هم همین وضع را دارد با این تفاوت که دزدان دریائی فعلی آن ، از تقاطع دیگر دنیا آمده اند ! هونکونگ بازار بزرگ تمام خاور دور است . علاوه بر این که از اطراف دنیا همه نوع کالا وارد این بازار میشود ، خود هونکونگ ۵۰۰۰ کارخانه و

۱۸۰۰۰ کارگر دارد که توسط آنها انواع و اقسام کالاها بازارهای دنیا صادر میکردد.

از خانه‌های تماشائی هونکونگ معنی دی است که در آن ۹۹۹ مجسمه بودادیده می‌شود و دیگر تپه‌های مرتفعی است که با تراجم مخصوص بالای آن می‌روند و از بالای آن میتوان بندرزیبا و پرس و صدای هونکونگ را تماشا کرد. دیگر بازارهای آن و بندر زیبای «ماکائو» است، که در نزدیکی هونکونگ قرار دارد و همچنین فرودگاه (Kai tak) آن است که در کنار دریا قرار دارد و ۱۶۳ جریب زمین را اشغال نموده است و از عجیب‌ترین فرودگاه‌های دنیاست. خود شهر هونکونگ هم با آن بازارهای رنگین‌چینی اش، هناظره بسیار جذاب و سحرانگیز دارد که مسافر هر گز آنرا از یاد نخواهد برد.

هونکونگ انواع و اقسام رستوران‌ها دارد و پهشت پر خوره است. بهمن جهت در این شهر بمسافر خیلی خوش می‌گذرد زیرا علاوه بر این که در این شهر همه نوع غذاهast، خوشمزه ترین غذاها هم یافت می‌شود، بی‌سبب نیست که هونکونگ همیشه پر از سیاحان خارجی است و هر کس پس از یک مسافت میل دارد مجدداً با این بندر زیبا مراجعت کند.

از جاهای دیدنی هونکونگ قسمتی است که در آن عده‌ای از فقراء روی آب در کشتی‌های قراضه زندگی می‌کنند. از جاهای دیگر، باقی است معروف به همیشه پر از سیاحان خارجی است و هر کس پس از یک مسافت میل دارد مجدداً آن میتوان شهر هونکونگ را تماشا کرد.

آبردین (Aberdeen) که یک دهکده ماهیگیری است و دارای رستوران‌های شناور است از جاهای دیدنی دیگر هونکونگ کنگ می‌باشد.

در هونکونگ ۱۵ بهمن عید توروز است و مانندما ایرانیان که چند روز قبل از نوروز به خانه تکانی می‌پردازیم آنها هم خانه تکانی می‌کنند و سه‌الی پنج روز اول سال را آشپزی نمی‌کنند و خانه‌های خود را با گل می‌آرایند و برای اینکه روز عید کاملاً تمیز باشند، بحمام می‌روند و مواظباند در ایام عید چاقو و قیچی را بکار نبرند زیرا فکر می‌کنند در عرض سال بدعوا و بداقبالی رو برو خواهد شد.

چینی‌ها در روز عید خود را ملزم می‌بینند که شاد و خندان باشند. غمگین و یا خشمگین بودن در یک چنین روز دلیل بر بی‌ادبی و بی‌لاحظگی است.

ضمناً ناگفته نماند که عید نوروز چینی‌ها ۱۵ روز طول می‌کشد و مرام کارفوالی نشان داده می‌شود که در آن ازدها (که در نظر چینی‌ها سهل طبیعت است) نقش مهمی بازی می‌کند.

در این عید علاوه بر آتش بازی، دید و بازدید و چراغانی مفصل همی‌شود و هر کس سعی می‌کند بهترین لباس نو را بر تن نماید و زیباترین هدایا را بدوسنانش بدهد.

چینی‌ها اعیاد دیگری هم دارند که یکی از آنها هوسوم به «چون‌یان‌چیه»

است و در نهم ماه نهم چینی گرفته می شود این عید اختصاص داده شده به شراب ،
شعر و موسیقی !

یعنی در این عید مردم شعر می خوانند ، شراب می نوشند و به موسیقی گوش
میدهند و دنیا را فراموش ہی کنند !
واما من اسم خواستگاری به حدی جالب توجه است که نمیتوان آن را نادیده
گرفت . بگذراید این من اسم را آقای سید مهدی فرخ که بعنوان سفیر به « چین »
رفته و چندین سال دو آن جامانده است ، برای شما تعریف کند :
« برای خواستگاری دونفر زن یا مرد از طرف خانواده داماد به خانه عروس
میروند پس از مذاکره و قبول خانواده عروس باستی منجم نیز ساعت مساعده تعیین و نظر
کاهن و منجم نیز جلب شود که آی استاره عروس و داماد موافق است یا خیر و گاهی در صورت
اظهار عدم توافق ستاره عروس و داماد از موافقت صر فنظر می شود و در صورت موافقت
شیرینی که چینی ها آنرا « بین مینامند از طرف خانواده داماد به خانه عروس فرستاده
می شود و آن شیرینی را باید افراد خانواده عروس تناول نمایند چنانچه منجم نیز
که به زبان چینی اکوشوا گفته می شود باید ضمیمه هدایا باشد و سن ازدواج برای
داماد بیست سال و برای عروس اقلای ۱۷ و یا ۱۸ سال است . پس از تمام این
مقدمات حدهای ای از طرف خانواده داماد فرستاده می شود که حتماً باید زوج باشد
مثل دوانگشت و دو گوشواره و دودست بند و این موضوع برای اینست که اتحاد
ویگانگی بین دونفر باید رعایت شود هر کس هم طبق تمول و قدرت خود لباسها
و پارچه هایی برای عروس می فرستد و اگر این نامزدی قبل از رسیدن بسن بلوغ
باشد باید صبر نمایند و در صورت واحد بودن سن بلوغ یا رسیدن باین سن دعوت
عروسي عملی می شود و پرداخت وجه نقد مرسوم نیست .

« خانواده عروس تهیه جهیز می نمایند و این جهیزیه تماموازم زندگانی بدل
خانواده است بیشتر خانواده عروس باید تحمل مخارج را بنمایند و حتی متمولین
ملک یا مستقل یا زمینی بعروس از طرف پد رومادرش داده می شود . از طرف
مدعوبین نیز هدیه برسم مبارک باد بعروس و داماد تقديم می شود و اگر خانواده عروس
و داماد تمولی نداشته باشد مدعوبین بقدر قوه خود مبارک بادرآ بوجه نقد بعروس و
داماد هدیه می نمایند .

« جهاز عروس سه روز قبل از عروسی به خانه داماد حمل می شود و بحاملين
جهیزیه وجهی داده می شود که در گاذ قرمز پیچیده با دو تخم مرغ پخته و مقداری
چای هدیه می شود روز عروسی صبح از طرف خانواده داماد به خانه عروس رفته و
صبحانه را باید در منزل عروس صرف نمایند .

در ساعت یازده و سائل حرکت عروس فراهم می شود و یک هودجی که تزئین
شده ، عروس را در آن می نشانند ولی اطراف هودج بسته است که عروس دیده
نمی شود . شش هودج دیگر مهمترین افراد خانواده طرفین دو هودج مهمترین
خانواده عروس دو هودج مهمترین خانواده داماد دو هودج مشهود موافقت قرار

میگیرند ولی این هودجها بسته نیست و اشخاص دیده میشوند . عده ای اطفالهم در جلو و عقب عروس منقل هایی در دست دارند که شبهه بوضعیت سابق خودمان اسفند میزینند و کنندرو چین های معطر میسوزانند و سر هودج هم خالی است . سه عید بزرگ چین عبارتنداز عید سال جدید ، عید ازادها و اعیاد اواسط فصل خزان . چینی ها علاقه زیاد به ترقه و آتش بازی هارند و اعم از اینکه طفلی بدنیا بباید و یا کسی عروسی کند و یا کسی بمیرد ، با آتش بازی میپردازند

هتلها و رستورانهای هو نک کو ناک

هو نک کو نگ پر از هتلها رستورانها ، کافه ها و مغازه هاست در رستورانها این پژوهه نوع غذاهast و هتل هم همه جور دارد با اینکه هو نگ کو نگ زیاد هتل دارد جا پیدا کردن در برخی از فصول بعلت وفور تعداد مسافران کار سهل و ساده ای نیست لذا باید قبل از توسط جاز زرو کیمدو یا نماینده ای ذیلا نشانی برخی از هتل های معروف آن ذکر میگردد .

هتل های درجه یک

Repulse Bay Hotel (. Hy)

Repulse Bay , Hong Kong

Peninsula Hotel

Salisbury Road, Kowloon

هتل های توریستی

Austin Hotel (Cl)

145 – 2 Austln Road , Kowloon

Internattonal Hotel

33 , Cameron Road , kowloon

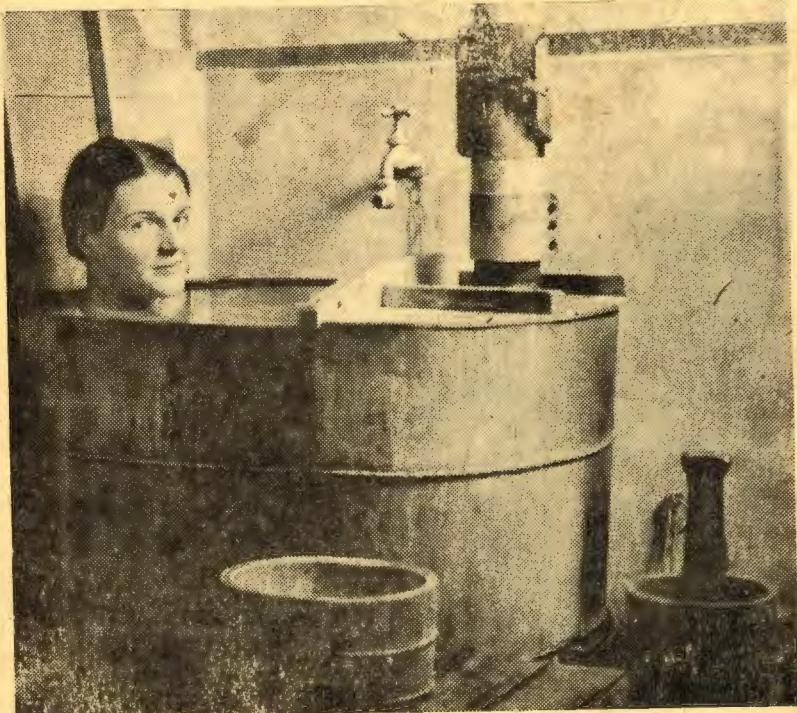
توکیو

توکیو که سابقاً بنام Eddo یعنی پایتخت شرقی خوانده میشد مخلوطی از قدیم و جدید، شرق و غرب است. یعنی در عین حال که مانند شهرهای اروپا دارای مغازه‌ها بزرگ، هتل‌های لوکس، عالیقرین تاترها، رستورانها و کافه‌های هاویک متروکه راه آهن کم نظیر میباشد، در کوچه‌های پس کوچه‌هاییش محله‌ای وجود دارد که کاملاً شرقی و قدیمی است چنانکه موقع ورود به این محلها آدمی احساس میکند چندین قرن بعقب برگشته و در زبان قرون وسطی بسر میبرد.

شهر با عظمت توکیو هر کب از هفت جزیره کوچک و بزرگ و داری ده میلیون جمعیت است. موقع پیاده شدن در فرودگاه و حرکت بطرف شهر شما از دیدن خانه‌های توسری خوبده و محقری که از همان آغاز ورود به شهر تا فاصله‌ای دراز بچشم میخورد، تعجب می‌کنید و بخودمی‌گوئید آیا این همان شهر باعظمت و آشنین پیکر است که در برابر بمب‌افکن‌های مغرب متوفین مدت چهار سال قهرمانانه مقاومت کرد و خم با بر و نیاورد؟ تعجبتان صد چندان افزوده میشود وقتیکه مشاهده می‌کنید درین خانه‌های محقر و توسری خوده مردمانی قد کوتاه و ظاهرآ ناتوان بسرمی برند. بخودمی‌گوئید آیا اینها همان یا جو جاوجوهاشی هستند که در مقابله میلیونها سرباز مجدهز با آخرین سلاح مدت چهار سال مقاومت کردند و حتی نزدیک بود در جنگ پیروز شوند؟

پس از چند روز اقامت در توکیو بی‌مییرید راز پیشرفت این ملت در چیست. یعنی مشاهده میکنید که فرد فرد این ملت خود را یک جزء حقیر از خانواده عظیمه

میداند که بنام ملت ژاپن شهرت پیدا کرده است و این افراد آماده اند در برای بردشمن تا آخرین نفس بجهنمکند و تسليم نشووند . شما در يك ژاپونی ، انسانی را می باید منبع الطبع ، بیباک ، زحمتکش ، فداکار و سرحد جنون وطن پرست ، شما بی می باید که ملت خود را از دولت و دولت خود را از ملت جدا نمیداند ، هردو باهم و برای هم کار می کنند و هردو طبق نقشامعین بسوی يك هدف پیش میرونند و علی رغم کار شکنی های دشمنان ، گلیم خود را از آب ببرون می کشند .

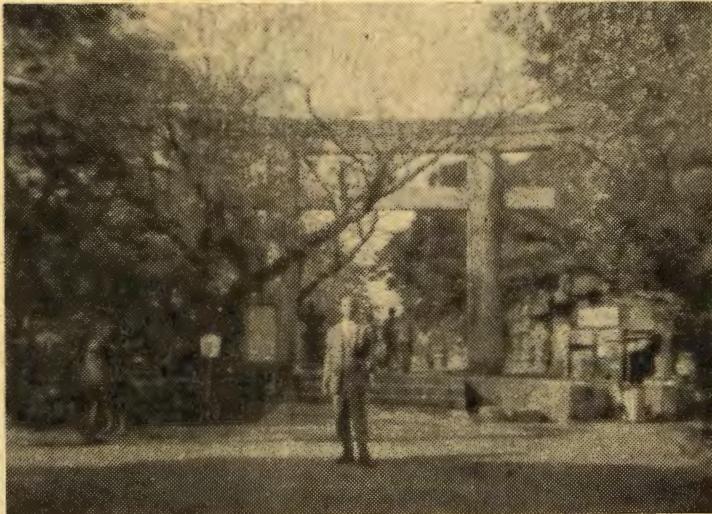

ژاپنی ها در منازل خود حمام های نوع مخصوصی دارند که عبارت است
از یک وان چوبی ارزاقیمت . ژاپونی ها پس از اینکه در خارج
از این وان تن خود را پاک شستند ، توی و آن مزبور که حاوی
آب گرم است (ژاپونیها عادت دارند آب خیلی گرم
استحمام کنند) میروند و از آن خارج میگردند .

اعجاب شما بهمین جا خاتمه نمیابد . زندگی شاعرانه ژاپونی ها و علاقه
شیدید آنها ، به زیبائی که بنحوی از انحصار در جمیع شئون زندگی شان جلوه گر است
شما را بیش از پیش مفتونشان میکنند . خانه های فوق العاده تمیز آنها ، نظافت

شخصی، آداب معاشرت، مراسم عجیب و غریب وبالآخره ظرافت فوق العادم زنان زاپونی - اینها همه چنان توچه هان را بخود جلب میکنند بطوری که خاطر اش را هرگز فراموش نخواهید کرد.

ما گرددش خود را در توکیو از «گینزا» که بحق بهشت خانه‌ها و جهنم آقایان خوانده شده، شروع میکنیم. این خیابان که در در طرف شهر در خلت بیدمجنون کاشته اندو پیر از منازعهای رنگارانگ است، از شلوغترین و جذاب ترین مناطق توکیو بشمار می‌رود. «گینزا» که اصلاً محل ضرب سکه‌های سیمین «معنی میدهد، اموال محل خالی کردن حیب مردم افسکه‌های نقره‌ای شده است! این محل که مشعل هر آن تمدن غرب در توکیو بوده است، چهار بار و چار حريق شده و یک بار طعمه زلزله گردیده و در جنگ جهانی دوم شدیداً بمباران شده است.

پارک اوئنو در توکیو

در توکیو محل‌های نوساز زیاد است ولی هیچ کجا جذباً بیت «گینزا» را ندارد گینزا بملت منازعهای و کابارهای و رستورانها و کافه‌های متعددش در هر جهان فصل شلوغ و پر فوغ است.

مردم توکیو بقدری به گینزا علاقه دارند که حتی برای گردش در گینزا اصطلاح خاصی ابداع کرده اند. مثلاً وقتی که میخواهند به گینزا بروند میکوینند دلمان برای گینزا بورو (یعنی گردش در گینزا) لک زده است!

در گینزا همه چیز فراوان است مخصوصاً زن و ماهی و ساکه (یک نوع عرق مخصوص ژاپنی)

در گینزا شما میتوانید هرچه دلخواه بخرید . اگر بتولکیو رفته باشید یادتان نرود به « گینزا » بروید و اگر به گینزا میروید یادتان نرود دوربین عکاسی ، رادیو ترانزیستوری ، منواری ، عروسک ژاپنی ، نقره‌آلات ، عاج ، اشیاء برنجی ابریشم دستی ، ابریشم گلدار ، پارچه‌های برودری شده ، بادبزنی‌ای ژنرال ژاپنی ، کالاهای لالکالکلی و اشیاء برنجی بخرید .

مغازه‌ها از صبح تاسع نهالی د شب بازند و شما هر وقت به گینزا بروید آن را دلکش وزیبا خواهید یافت ولی در موقع گردش در « گینزا » مواطن جیبهای خود باشید که جیب برها ماهر در این خیابان رفت و آمد می‌کنند و کوچک ترین غفلت کافی است که جیبتان را خالی کنند !

. از محله‌ای دیدنی توکیو « نیهونباشی » و « اکهیبارا » و شیبویا و اکیبوکورو و شینجو کوست . در توکیو دو هزار خیابان و کوی و ۳۰۰ هزار وسیله نقلیه وجود دارد و در هر یک قطار از توکیو می‌گذرد روزانه ۲۰۰۰ قطار از ایستگاه توکیو بطرف مقاصد مختلف حرکت می‌کند .

توکیو ۸۰۰ پارک و یکمین از پل وده‌های سینما و تئاتر و تفریحگاه دارد . دو خط راه‌آهن زیرزمینی آن که بطول ۱۵ میل است ، از هترین خطوط زیرزمینی دنیا بشمار میرود دازمتروی پاریس ، و نیویورک بهتر است .

در توکیو سه نوع رستوران هست : رستوران‌های ژاپنی ، فرنگی و چینی . رستوران‌ها از ۱۱ صبح تا نیمه شب مفتوحند . قیمت‌های خلیلی مناسب و غذاها مأکول و خوب است .

در توکیو رستوران‌های مخصوص در ناغهای ژاپنی احداث شده که در پائیزو بهار دائز است . از معروف‌ترین رستوران‌های فوق‌الذکر رستوران « چین زان‌سو » است که از بسیاری از تاکو سیاحان خارجی شده است آن را « تالار پذیرائی ژاپن » خوانده‌اند *

ژاپنی‌ها غذاهای رنگارنگ دارند و در بین غذاهای معروف آنها میتوان « کابویاکی » « تمپورا » و « سوکی‌باکی » و « چاوان‌موش » و « نیمونو » « سونومونو » و « سوشی » را نام برد .

۱- جاهای دیدنی توکیو

توکیو شهر بسیار بزرگی است و از چندین بخش بزرگ تشکیل یافته و هر بخش دارای مناظر و آثار خاص خود می‌باشد . توکیو هانند تهران شهر تصاده است . شما در عین حال که عالم‌ترین منازل ، مغازه‌ها در آن می‌باشد ، کشیفترین کوچه‌ها ، حقیر ترین خانه‌ها و مغازه‌های مشاهده می‌کنید . متأسفانه ژاپنی‌ها در

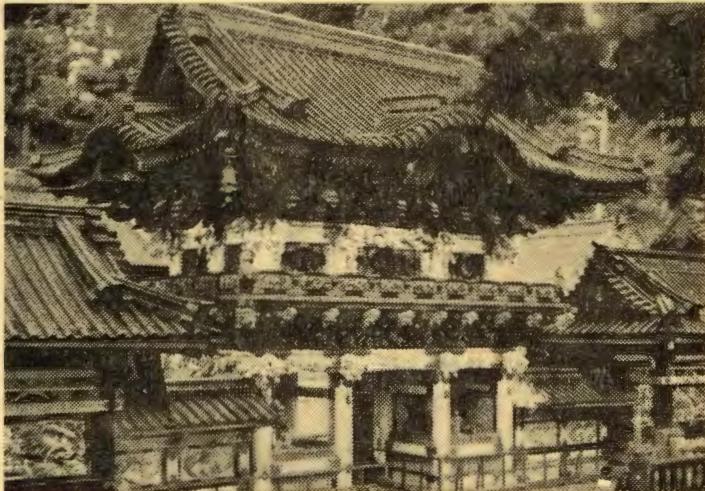
حالیکه در منزل بعد وسواس سعی میکنند تمیز باشند و خانه را تمیز نگاه بدارند در خارج از خانه چندان اعتنای به حفظ نظافت خیابانها و کوچهها نمی نمایند بهمین سبب نه تنها خیابانها و کوچهها زود بزود کثیف و آلوده می شود بلکه و اگونهای قطار مسافر فری هم در عرض مدتی کوتاه مستور از آشغال میگردند.

اینست که نباید تعجب کنید اگر به بینید یکی از دیدنی ترین آثار در محلی قرار دارد که چندان از حیث نظافت بدان توجه نمی شود.

آثار دیدنی توکیو بطور خلاصه بشرح زیر است.

۲- تئاتر کابوکی

درین تئاتر روزن درام نوع مخصوص ژاپونی یعنی کابوکی Kabuki نمایش

این معبد زیبا در «نیکو» گذرچند فرسخی توکیو است، قرار دارد.

داده می شود . ژاپنیهایک نوع نمایش دیگردارند که فهمش دشوارتر است و Noh خوانده می شود ، این نوع نمایشها در تئاترهای دیگر از قبیل Kanze Kaikan Hoshokai Noh Stage نمایش داده می شود .

حیمه شب بازی

این نوع بلزی هم زیاد در این رواج دارد و گویا ژاپن آن را از جین قلیید

گرده است . بهترین تأثیر خیمه شب بازی در شهر اساکاست و - za - Bunraku Theater خوانده شده است .

۳ - پارک هیبیا

این پارک هم باستیل ژاپونی ساخته شده وهم غربی و پرازگل و درخت است . چند استخر در آن وجود دارد که زیبائی خاص باان بخشیده است . درین عمارت های بزرگی که در این پارک وجود دارد یکی « کتابخانه هیبیا یا » است و دیگر تالار عمومی « هیبیا » است .

۴ - زیارتگاه مئجی

این معبد که دریک پارک تماشائی بوسمت ۱۸۰ جریب قرار دارد دارای صد هزار درخت و یک استادیوم ملی و یک معبد است . قرار است پارک این معبد محل بازی های المپیک سال ۱۹۶۴ توکیو گردد .

۵ - نیهوم باشی

باشی بنا بینی یعنی پل و نیهوم باشی یعنی « پل ژاپن » این پل که بسال ۱۶۰۳ ساخته شده و بسال ۱۹۱۱ تجدید بنا گردیده است از پلهای معروف توکیو و مرکز چرافیایی ژاپن است یعنی از اینجا مسافت ها را اندازه میگیرند .

۶ - پارلمان

پارلمان ژاپن که باشکل معبد آشوریها است و سه جریب زمین را اشغال کرده دارای سه طبقه بوده و از مرمر سفید و سنگ خارا ساخته شده و از بناهای دیدنی توکیو بشمار میرود .

۷ - پارک اوئنو

این پارک بزرگترین و معروف ترین پارک توکیو است و ۲۱۰ جریب زمین را اشغال کرده است . علاوه بر یک معبد تماشائی این پارک دارای موزه علوم ، موزه ملی توکیو ، تالار فستیوال متروپولیتان ، کتابخانه اوئنو و باغ و حش و دانشگاه هنرهای زیبای توکیو و موزه هنرهای زیبای متروپولیتن میباشد .

۸ - اساکوسا

مرکز تفریح و خوشگذرانی در توکیو است این محل دارای رستورانها سینماها ، تأثیرها منازعه ها و کافه های دیدنی است و بهترین جا برای خریدن سوغات های کوچک است . علاوه در داخل آن معبدی به نام Kannon Temple

وجود دارد که هر سال بین شانزدهم و هیجدهم مه جشنی در کنارش بنگذارمیگردد.

۹ - کاخ مجرای آکاسا

که دروازه اش شبیه به کاخ بوکینگام (لندن) است، محل اقامت ولیعهد از آغاز قرن بیستم بوده است.

۱۰ - کاخ امپراتور

که روز ۲ زانویه و ۳۰ آوریل (روز تولد امپراتور) بر روی مردم گشاده است از زیباترین بنای توکیو است. مخصوصاً محظوظ آن که مستور از درخت های کاج نوع مخصوص زبان است، منظره ای بسیار ناچیه داده است. متأسفانه خود کاخ را نمیتوان دید زیرا اطراف کاخ دیوار و خندق است و بعلاوه کاخ در درختان سبز و درهم از نظر مستور میباشد.

۱۱ - باغهای توکیو

باغهای معروف توکیو که به استیل زاپنی ساخته شده اند عبارتنداز :

- ۱ - هاماریکیو (Hama Rikyu) که در نزدیکی شیمباشی واقع شده است و میتوان از بالای آن رودخانه «سومیدا» و خلیج توکیو را مشاهد کرد.
- ۲ - باغ کیوسومی (Kiyosumi) واقع در نزدیکی پل کیوسو.
- ۳ - باغ کوراکوئن (Korakuen) باز هیاکائن (Hyakkuen) واقع در «موکوجیما» که بنام «گلستان ۱۰۰ نوع گل» نیز خوانده شده.
- ۴ - باغ شینکجوکوگیوئن (Shinjiku Gyoen) واقع در نزدیکی ایستگاه سنداگایا.

۱۲ - برج توکیو

این برج که بقایای برج ایفل ساخته شده، دارای ۳۳۳ متر ارتفاع و ایستگاه تلویزیون توکیوست.

ساختمان برج توکیو در ۱۹۵۷ زوئن ۱۹۵۷ شروع و در ۶۳ دسامبر ۱۹۵۸ پایان یافت. اینکه ژاپونیها توانسته اند علی رغم فقر اقتصادی یک جنین برج عظیم و گرانقیمتی را در چنین مدت کوتاهی بیان رساند از عجایبی است که فقط از ژاپونیها میتوان انتظار داشت.

برای ساختن این برج که دراز تراز برج ایفل است ولی بدزیبائی آن نیست ۴۰۰۰ تن فولاد مصرف شده حال آنکه برای ساختن برج ایفل فقط ۷۰۰۰ تن فولاد مصرف گشته است. علت مصرف کم فولاد در مورد این برج آن است که پولادی که برای ساختن برج توکیو بکاررفته از احاطه کیفیت بهتر از فولادی است که در ساختمان برج ایفل

بلکه رفته ،

برج تو کیو علاوه بر اینکه دارای استگاه تلویزیون است، موزه علوم جدید هم دارد
بعلاوه مسخان، فروشگاه و نمایشگاه و با غسلی هم دارد و از بالای آن میتوان تا
مسافت خیلی دور شهر تو کیور اتماشا کرد :

۱۳ - مغازه توکیو

از بین معابد معروف دیگر توکیو، اینها را میتوان نام برد:

- ۱ - معبد زیشی هونکانجی
- ۲ - معبد فساکوجی (واقع در ناکانوا)

عید عروسک (عید دختران)

۳ - معبد زوجوچی (واقع در پارک شیبا)

۱۴ - کاباره‌ها

- از کاباره‌ای مقرر تو کیومیتوان اینها را قام برد :
- ۱ - کوییض بی (The Queen Bee) واقع در گینزا که از ساعت ۸ تا ۱۱ باز است وحدائق خرج آن ۲۰۰ یلن (قیوب ۲۵ تومان) میباشد .
  - ۲ - پاپاگایه (Papagayo) واقع در شیبا میناتو کو حدائق هنینه ۸۰۰ یلن و از ساعت پنج بعد از ظهر تانیمه شب باز است .
  - ۳ - مونت کارلو (Monte Carlo) واقع در نیشی گینزا ، چونوکو که پاتوق جوانان خوشکندران است .
  - ۴ - میماتسو (Mimatsu) واقع در گینزا ، چونوکو .
  - ۵ - کوپاکابانا (Copacabana) واقع در نزدیکی هتل سان نو
  - ۶ - هانا باشا (Hanabasha) واقع در ناگانajo (چی یودا کو) نزدیک

مجسمه بودا در کاماکورا

(هتل نیوجیان) که روزانه از ساعت ۶ و نیم بعد از ظهر باز است .

۱۵ - حمام راپنی

اگر میخواهید خانمهای خوشگل تن شمارا بشویند و ماساژ بدنهند به حمام

توكیوانسن (Tokyo Onsen) (جئونکو) بروید .
برای ماسازنها ، به (New Method Of Massage) واقع در
تاسکی نوگاوا ، کیتاکو، منجه کنید .

۱۶ - موزه های توکیو

موزه های توکیو بشرح زیرند :

- ۱ - موزه های عروسک (Dolls ' Museum) واقع در (توکیوادای)
- ۲ - موزه عکاسی کنیشی روکو واقع در نیهونباشی .
- ۳ - موزه (متروپولیتن آرت گالری) واقع در پارک اوئنو .
- ۴ - موزه ملی هنرهای زیبای معاصر واقع در کیوباشی .
- ۵ - موزه ملی واقع در پارک اوئنو
- ۶ - موزه مئی جی واقع در نزدیکی (یویوجی)

هتلها

نام و آدرس هتل های استیل زاینی آن بشرح زیر است .

- 1 - Daieiso : 7'3 - Chome' Ginza - Higashi chuo - ku
- 2 - Fukudaya : 6 Kiocho Chiyoda du
- 3 - Kukudaya 21 Nishikubo - Akefunecho
- 4 - Nihondashi Onoya : 4 , 1 - Chome
- 5 - Tekkin Ryo kan, 10(2) - Chome , Shintomicho,
Chuo - ku

از هتل های اروپائی اینهار امیتوان نام ببرد :

- 1 - Tokyo Station Hotel
- 2 - YMCA (از هتل های ارزان توکیوست)
- 3 - Ginza Tokyo Hotel
- 4 - Imperial Hotel
- 5 - Dai - ichi Hoetl
- 6 - Marunouchi Hotel
- 7 - Akasaka Prince Hotel

برای بدست آوردن اطلاعات بیشتر راجع به ساخت در توکیو و یا شهر های دیگر زاپن میتوانید به موسسه زیر در توکیو هر اجمعه کنید .

Japan National Tourist Association
Bldg , Marunouchi , Chiyodo - Ku

کی یو تو

«لافکایدوهرن»، سیاح معروف اروپائی که سالیانی دراز در ژاپن زیسته و کتابی درباره مردم و فرهنگ آن سامان نوشته شده است مینویسد، وقتی که پس از چهار و یا پنج سال افامت در ژاپن بی بر دید که بهیچ وجه نتوانسته اید ژاپنی هارا بشناسید باید بدانید که شروع بشناختن آنها نموده اید.

ولی بهتر است انسان ژاپنیها را نشناشد، چه در این صورت ممکن است حس اعجاب و شگفتی او در بر این عجائب ژاپن رو به کاهش گذارد.

ژاپن هم مانند زن است؛ برای اینکه دوستش بدارید باید اورا نشناشد! یا مانند زیبائی است که فقط وقتی تسلط فوق العاده بر وجود مادرد که ناشناس و اسرار آمیز باقی میماند و یاما ننه آسمان پرستاره است که عظمت و شکوهش در همان مرمر بودن آن است.

بنابراین شما که امیدوارید روزی بژاپن مسافرت کنید، بفکر شناختن ژاپنیها نیفتید. بگذارید روح و دیده شما در عجائب ژاپن خیره شود. بگذارید جادوی زیبائی ژاپن بر شما مسلط شود و چون باده سکر آور شما را بعالمنش و احلام شیرین ببرد.

اکنون ما خواند گان را شهری میبینیم که چنین عوالی در انسان بر میانگیزد و این شهر همان شهر زیبا و سحر آمیز «کی یو تو» است که تاج سر ژاپن است و چهره

حقیقی اش در اوج کمالش در این شهره وید است.
 این شهر زیبا که مدت هزار سال پایتخت ژاپن بوده و به سبک شهرهای چین
 ساخته شده علاوه بر مناظر طبیعی زیبا که نظری منظره جالوس است معابد و قصور با
 نگویی دارد که میتواند یك عمر دیده اسان را از باده‌ی زیبائی سیر نگاه بدارد.
 هنوز در این شهر بنها ، آابلوهای نقاشی و مجسمه‌های متعلق بقرن نهم
 بیده میشود . هنوز روح ژاپن قدیم با آن تمدن شناخت انگیزش در این شهر
 جلوه‌گر است .

«گی‌شا» در حال برگزاری مراسم چای نوشی

اگر میخواهید نمایش‌های معروف «نو» را بینید ، اگر میخواهید ماهرو ویان (شخصیتی شاوه‌گی شاخانه) را تماشا کنید ، اگر میخواهید بسیک یک لرد ژاپنی زندگی کنید ، بالاخره اگر میخواهید بدانید فرهنگ ژاپن قدیم چه معنی دارد و ژاپنی بودن چیست ، باید حتماً به «کی‌یو تو» بروید . در «کی‌یو تو» جنب و جوش سراسام آور توکیو (که بنظر می‌رسد دائمًا در حال دویدن است) دیده نمیشود . اثری هم از دود کارخانجات «اوزاکا» نیست . در اینجا سکون شیرینی حکمفرمات و شماموقع گردش در پارک‌ها ، قصور ، معابد و مناظر طبیعی زیباییش ، احساس میکنید در کنار سر چشم‌هه شیرین زندگی نشسته‌اید و مدام کامران را از شهد خالص و بی‌غل و غش زندگی

شیرین میکنید .

شماره این شهر احساس میکنید که زندگی نوعی بیک نیک است که پایانی ندارد و همه چیز در آن مهیا است . اگر دلتان هوای بستان ماه را خسارت کرد بیار که ایش سر میز نید ، اگر هیخواهید خرید کنید ببازارهای زیباییش سر میز نید ، اگر روانتان از خوشگذرانی های ناپایدار دنیا خسته و زده شده ، بمعا بدبر صلح و صفاتی بودائی اش سر میز نید . اگر دلتان هوس کرده چند ساعت مانند لرد زاپنی زندگی کنید به قصور متعدد آن سر میز نید ، خلاصه در شهر کوچک «کی یوتو» همه چیز برای شما مهیا است منتهی باید چرا غ علاء الدین (یعنی یول) راه میشه همراه خود داشته باشد تا در این شهر زیبا آنچه دلتان هوس میکند فوراً فراهم شود .

بانکوک

زمانی که در «کابل» اقامت کرده بودم، بایک زن و شوهر امریکائی آشنا شدم که تقریباً کلیه کشورهای دنیا را دیده بودند. از آنها سئوال کردم: شما کجا اینهم شهرها را دیده‌اید، آیا میتوانید بگوئید در کجا فوق العاده تحت تأثیر قرار گرفتید؟ در جواب گفتند: از نظر مناظر طبیعی نیوزیلند در دنیا بی‌نظیر بود و مارا شدیداً تحت تأثیر قرارداد ولی از نظر داشتن قصور و معابد زیبا و با عظمت هیچ‌کجا مانند بانکوک نبود. من آن زمان به بانکوک مسافرت نکرده بودم و نمیتوانستم سخن آنان را باور کنم تا اینکه سال ۱۳۴۱ فرنچی دستدادوبه بانکوک مسافرت کردم دیدم واقعاً این شهر دارای زیباترین و باعظمترین معابد دنیاست.

بانکوک شهری است پرازمعابد و قصور. تسلط طبقه روحانی بر زندگی مردمان این شهر در همه‌جا بچشم میخورد زیرا علاوه بر اینکه در هر کوی و بربزن معبدی دیده میشد، در همه‌جا کهنه بودا در آن لباس نازیچی بسیار ساده خود دیده میشوند.

بانکوک پایتخت کشوری است که خود را «تاپلند» یا «کشور آزادگان» میخواند. این کشور در موقع حمله استعمارگران غرب به مشرق زمین خود را از جنگ با آنها بر کنار داشت و در نتیجه هیچ‌یک از دول خارجی غرب باستقلال داخلی آن لطمہ‌ای نرساندند. فقط دولت انگلیس با روشن‌های مکارانه خاص خود در دستگاه دولت تاپلند راه یافت و خرابکاری فراوان بیار آورد. این خود داستانی جداگانه دارد که درینجا جای بحث درباره‌ی آن نیست.

تاپلند سرزمینی است بسیار غنی و یکی از هر اکثر بزرگ برنجکاری در

خاور دور میباشد. برای رو فور آب واراضی حاصلخیز تایلند پر برکت و آباد گشته است . ولی معذلك در اثر نفوذ سیاستهای خارجی مردم تایلند نصیبی از اینهمه ژروت نمی برد و قسمت اعظم آنان در فقر و تنکدستی روزگار خود را بسیار آورند.

دیدنی های بانکوک

بانکوک هم از نظر وضع طبیعی خاصی که دارد دیدنی است و هم از نظر داشتن

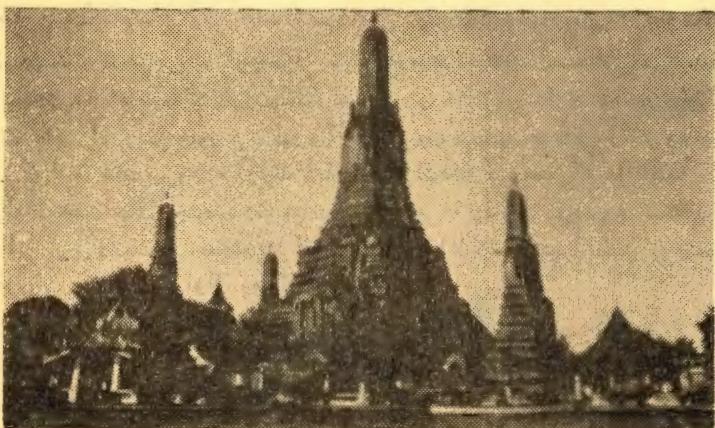

رقص کلاسیک سیام شهرت جهانی دارد

آثار هنری شگفت انگیز و موسیقی نوع مخصوص وزبان مخصوص (که مخلوطی است از زبان هندی و چینی و حلاوت خاصی دارد) جالب توجه است.

بانکوک که و نیز شرق خوانده شده با چند کanal که در زبان بومی «klong» خوانده میشود ، تقسیم گشته است رودخانه ای بنام «منام» دارد که در بانکوک بدریا میریزد از معابد بسیار دیدنی بانکوک «معبد بودای زمردی» است. این معبد که در کنار قصر پادشاه قرار دارد دارای مجسمه یی از بودا است که در روزگار قدیم

در هند آریشم ساخته شده و از آثار گرانبهای هنری بشمار میرود.
علاوه بر مجسمه فوق الذکر، معبد مزبور چندین مجسمه دیدنی دیگر دارد
این معبد بقدری باشکوه است که ها نند یک قصر مجلل بنظر میرسد.

یکی از معابد زیبای بانکوک

جاهای دیدنی دیگر بانکوک بشرح زیر:

وات ارون (معبد بامداد)

این معبد که ۱۰۰ پاره طولدار دارد مخصوصاً مجسمه های بسیار تماشایی است.

وات پو

از معابد زیبای دیگر بانکوک است که بسال ۱۷۹۳ از نو ساخته شده است.

دوسیت ماها پر اسارت

از معابد قدیمی دیگر بانکوک است.

اگر به بانکوک رفیع حتماً بدیدن درام مخصوص سیاهی که توأم با رقص-
های مخصوص و مسیار دلکش است بروید و بموسيقی سیاهی هم توجه کافی مبنول
دارید که دارای لطف خاص است.

فراموش نفرمایید به باغ وحش آن هم بروید و مونومان صلح آن و باز ارهای
نوع مخصوص را تماشا کنید.

همچنین با گندولای نوع مخصوصی که در بانکوک دیده میشود، در رودخانه

پر تلاطم آن بسیر و سیاحت پردازید و با مردم‌های پرازگل نیلوفر و جانداران و نباتات عجیب و غریب استواهی توجه خاص مبذول دارد. و این را از یاد نمی‌دید که در سیام فیل حیوان مقدس بشمار می‌رود، مخصوصاً فیل سفید. اصلاً در این کشور که معروف به کشور فیل سفید است، مردم بعلت بودائی بودن، بتمام جانداران احترام می‌کنند. ولی معدله صیدماهی رواج کامل دارده‌ماهی را بطرق خاص صید نمی‌کنند که برخی از این طرق بسیار ساده و خنده‌آور است. مثلاً گاهی تورماهی را بدون اینکه طعمه‌ای در آن بگذارند، در رودخانه می‌اندازند و بمجرد اینکه چند ماهی از رویش عبور کرد فوری آن را بیرون می‌کنند و ماهی را که در وسط تور گرفتار شده بیرون می‌آورند و یا اینکه یک عدد در محلی که میدانند ماهی فراوان هست جار و جنجال راه می‌اندازند و ماهی‌ها را می‌ترسانند و همین‌که ماهیها در اثر ترس در یکجا جمیع شدن آن‌ها را بدام می‌اندازند؛ بدین طریق میتوان بدون دردسرماهی فراوان بچنگ آورد.

ناگفته نماند که در بین سیامی‌ها یک نوع بوکس خاصی رواج دارد که در آن نه تنها مشت زدن بلکه لگزدن هم مجاز می‌باشد. در این نوع بوکس، بوکس باز با یدهم مواظب مشت‌حریف باشد و هم لگد او.

بِمَبْتَعِ

شهر بمبئی از شهرهای بسیار غنی و زیبای هند است. این شهر بزرگ که بحق «دروازه هند» خوانده شده در زمان قدیم یک بندر کوچک ماهی گیری بود و نام دیگری داشت. بمبئی یک کلمه پر تقالی است و من کب از دو کلمه یعنی ***Bay** و **Bom** است و ساحل زیبا معنی میدهد.

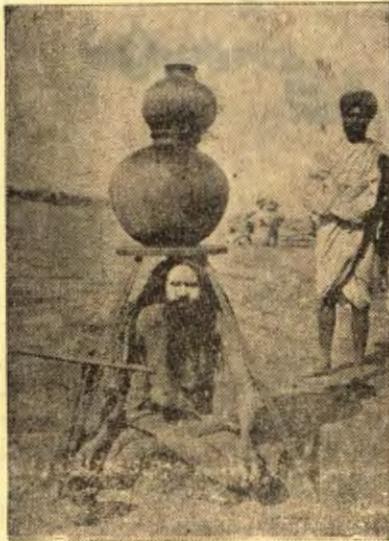
بمبئی شهر پر تضاد است. از یک طرف منازه های بزرگ و وسیع پر از کالاهای رنگارنگ از هر گوشی دنیا دیده می شود و از سوی دیگر دکانهای کوچک توسری خورده و خانه های کشیف و فقیر بچشم می خورد. در بمبئی چنان فقری حکمفر ماست که شما وحشت می کنید. هنکام غروب پر خی از خیابانها بكلی مسدود می شود زیر اسر تاس خیابان مستور از افرادی است که بدون رختخواب روی زمین خوابیده اند! در وهله اول چنین بنظر میرسد که اینجا ***Bimbaran** شده و عده ای بقتل رسیده اند! این منظره غروب بمبئی است. امام نظره روزش! این منظره هم چنگی بدل نمیزند. چه که شما در موقع عبور از خیابانهای بزرگ بمبئی بتعدادی زیاد از بجهه و اکسی های فقیر و مستأصل بر می خورید که یا بر ای گرفتن مبلغ جنی دستشان را بسوی شما دراز کرده اند یا در کنار خیابان نشته اند و منتظر مشتری هستند. همانطور که در تهران بلیط فروشهای اعماه ملی همه جا مراحم شما هستند و بزور

---

* خود هندیها ادعای دارند بمبئی یک کلمه هندی است و در اصل **mamuai** یعنی همسرشیوا (از خدایان هند) بوده است و فرنگیها این کلمه را بصورت بمبئی در آورده اند.

میکوشند بلطفی بشما بفروشند، این و اکسیهای فقیر و بیچاره هم با التماس از شما خواهش میکنند که بگذارید لفشهایتان را و اکس بزندتا بتوانند یک آنه (یا کریال) از شما بگیرند. طرز و اکس زدن در هند بکلی با آن طرزی که مادر ایران با آن آشنا هستیم فرق دارد یعنی بدون اینکه کفش را تمیز کند شروع به و اکس زدن میکنند. و یک باره هم بیشتر برس نمیزند.

در شهرهای هند هم مانند اغلب شهرهای بزرگ شرقی، محله فقراء از محله اغنياء جداست حتی در بمبئی گدايان حق ندارند پا محلات کاخ نشینان بگذارند یکی از این محلات که فقراء حق ندارند در آنجا پایی گذارند محله «کولاپا» است. این محله همان منطقه‌ای است که در آن «تاج محل هتل» یعنی بزرگترین محل اجتماع سرمایه داران بمبئی قرار دارد. هر گدایی باین محل مقدس (!) پایی بگذارد فوراً توسط پلیس جلب میشود!

یکی از مراثان هند است که یا کدیتک پراز
آب بروی سر نهاده است ولی حاضر نیست برای
رفع تشنگی حتی یک قطره از آن را بنوشد

با اینکه وسائل تکنیکی قرن بیستم در همه جای بمبئی بچشم میخورد و بمبئی چندین داشکاه و کتابخانه عمومی دارد. معدله اکثریت مردم بطریقت آوری نادان و عقب‌مانده‌اند.

بمبئی شهر انواع و اقسام بتکدها، مساجد، کلیساها و آتشکده‌های است. درین شهر بقدری آتشکده زیاد هست که بنظر هر سر بمبئی ملک طلق زرتیان . ولی متأسفانه آتشکده‌ها (جز یکی دوتا) بهیچوجه جلوه مساجد و کلیساها را ندارند

بیشتر شبیه یک خانه ساده است تایک پرستشگاه .

در بمبئی بهر کجا بروید باز رتشتیان بر میخورید. اصلاحنین بنظر میرسد که این شهر را زرتشتیان ساخته اند زیرا بهترین عمارت ها، عالیترین رستورانها، زیباترین مهمناخانها و غنی ترین مقاومه های این شهر از آن زرتشتیان است. در بعضی خیابانها مجسمه های زرتشتیان دیده می شود و تعدادی از خیابانها بنام رجال معروف زرتشتی نامیده شده و در خیلی جاها تصویر «فروهر» و «گاو بالدار» که از مسوبوهای ایران قدیم است بچشم می خورد . هند بزرگترین خیلی مديون است، آنقدر که زرتشتیان به هند خدمت کرده اند. هند بزرگترین خدمت نکرده است .

صحیح است که بسیاری از زرتشتیان بمبئی پولدار هستند ولی آنها این پول را با کدیمین و عرق جیین بدست آورده اند نه غارت و چیاول . بعلاوه قسمت بزرگی از این پول صرف امور خیریه می شود چنانکه بهترین و بزرگترین بیمارستانهای مجاہی بمبئی از آن زرتشتیان است .

ما یه بسی فخر و مباراک است که زرتشتیان هند از کلیه طبقات دیگر هندی روشن فکر تر ، با هوشتند و به نسبت سایر فرقه ها ، تعداد افراد بینوا در میان آنها خیلی کم هست و اخلاقاً هم خصوصیات بر جسته ای دارند که آنها را از سایرین کاملاً متمایز می کنند. یعنی زرتشتیان هند دارای همان خصال نیکی هستند که اجداد ما بذاشت آن شهر آفاق بودند و این صفات عبارتند از راستی و درستی و پیمانداری و نظافت .

زرتشتیان بمبئی علاوه بر اینکه ساختمان های زیبا و کارخانجات متعدد در هند ایجاد کرده اند ، در معرفی فرهنگ باستانی بخارجیها و تشریع تعالیم شت زرتشت زحمت زیاد کشیده و کتاب های ذی قیمتی درین باره بزبان انگلیسی نوشته اند .

ولی نکته ای که بر هن مجھول ماند آن است که چرا زرتشتیان هند این قدر غم زده و ترس رو هستند و حال آنکه از خصوصیات ایرانیان و بطور کلی نژاد آریا ، نشاط فوق العاده و گشاده رویی است. شاید عملت این افسردگی و بد اخمي زرتشتیان هند تأثیر محیط حزن آور هند باشد و یا شاید رانر فالیت وجودیت زیاد، برای زرتشتیان هند فرصت خنده دین باقی نمی ماند !

یک عملت دیگری که حقاً در این امر مدحت دارد بدی آب و هوای بمبئی است. یکی از سیاحان خارجی درباره آب و هوای بمبئی بحق گفته است: «شخص در بمبئی نصف اول سال کباب و نصف دیگر سال جوشانیده می شود.»

نه تنها هوای بمبئی بد است بلکه آبش هم بد است. در اثر مصرف این آب، میلیونها نفر در بمبئی بنا خوشی های معده دچارند و مجبور هستند هر چند روز یک مرتبه مسهل بخورند یا با مراض شدیدتر دچار شوند .

دیدنی‌های بمبئی

از جاهای دیدنی بمبئی میتوان اینها را نام برد:

آواره‌ایم ...

(۱) پارک سمالانهرو

این پارک که با اسم همسر «نهرو» است روی تپه «مالابار» ساخته شده و دارای بک اکواریوم تماشائی است.

اکواریوم تاره‌پوره والا

یکی از اکواریومهای بزرگ شرقاست و در آن انواع و اقسام ماهی دیده میشود. این اکواریوم به یکی از زرتشیان سرشناس بمعنی تعلق دارد.

باغ وحش ویکتوریا

دارای انواع و اقسام حیوانات از همه نقطه دنیاست.

موزه پرنس اف وائز

علاوه بر آثار تاریخی، دارای یک موزه مربوط به علوم طبیعی است.

الفانتا Elephanta

دراين جزيره که بفاصله يك ساعت از بهبهاني دور است. آثار قدیم بودایی دیده هيشود .

تاج محل هتل

اين هتل که در زيباترین خيابانهای بمبئی یعنی **Marine Drive** قرار دارد از بزرگترین هتل‌های شرق است و بسبک نيمه‌هندی و نيمه‌آروپايان ساخته شده است.

هارنبي رود Hornby Road

بمنزله شانزلیزه بمبئی است بهترین مقاومها در اين محل قراردارند .

کرافورد مارکت

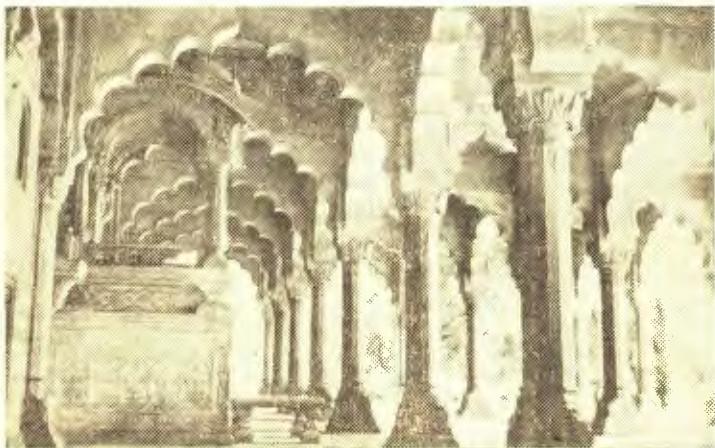
از بازارهای ديدنی بمبئی بازار فوق است که املايش بانگلیسي **Crawford Market** می‌باشد .

بناهای بمبئی

چند بنای دولتی در بمبئی وجوددارد نيزدیدنی است و اينها عبارتند از ايستگاه مرکزی راه‌آهن ، پستخانه مرکزی ، شهرداری ، دانشگاه ، دادگستری وغیره .

دھلی

شهر زیبا و باعظمت دھلی که گذاردن اسم پا یتحت بر آن واقعاً بر از نده است، از سال

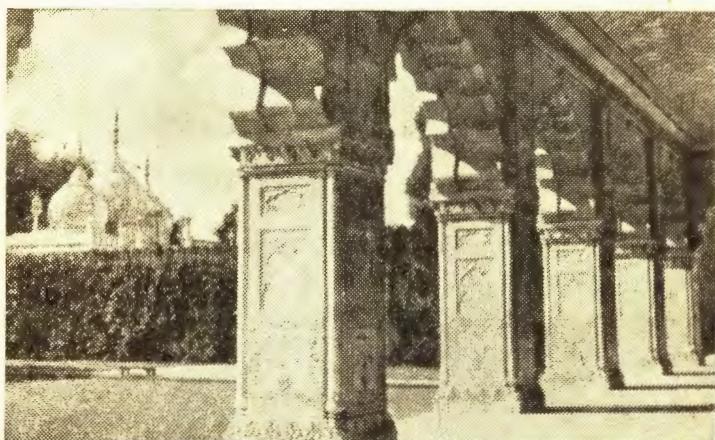
دیوان عام (لال قلعه)

۱۹۱۱ پا یتحت هندگشت و این کلمه در اصل هر کب است از (دل) و (هی) که معنی آن (دل) و (هست) میباشد. چنانکه ملاحظه میفرمایید کلمه اول یک کلمه فارسی است و

کلمه دوم هندی است و این کلمه را شاهان منقول هند برای پایتخت هند انتخاب کرده بودند. در ایام قدیم در نزدیکی دهلی شهر دیگری وجود داشت که آثارش هنوز باقی مانده و اینها عبارتنداز قلعه قدیمی، ستونهای آشواکا، ستون آهنی وغیره، در دوره سلطنت شاهجهان دهلی از نوساخته شدو بنام (شاهجهان آباد) خوانده شد.

دیدنیهای دهلی

دهلی از جاهای دیدنی زیاد دارد، از جمله این جاهار امیتوان نام برد:

دیوان خاص (لال قلعه)

لال قلعه

این قلعه که بدستور (شاهجهان) ساخته شده وسعت فوق العاده زیاد دارد و دارای دیوان خاص و دیوان عام میباشد. تخت طاووس معروف را که نادر شاه از هند بایران آورد، درین دژ بود.

مسجد جمعه

روبروی دژ فوق ارداد و بزرگترین مسجد در هند بشمار میروند.

جنتر هنتر

این رصدخانه بسال ۱۷۲۵ میلادی ساخته شده و از رصدخانه های معروف هند است.

پورانا قلعه

پورانا قلعه یا (دزکهن) بوسیله همایون شاه ساخته شده و بوسیله شرشاہ سوری تکمیل گشته است ،

پارک معبد بیرلا (دھائی)

قطبمنار

این منار که ۲۸۰ قدم طول دارد بسال ۱۱۸۹ میلادی توسط قطب الدین ایوب ساخته شد. این منار بلند سابقاً دارای هفت طبقه بود ولی اکنون فقط پنج طبقه دارد . قسمت پائین این منار قرمز رنگ و قسمت بالایش سفید است و طبقه دومش تا بنای اسماء الحسناء عین گشته .

راشتراپاتی بهاؤن و پارلمان

راشتراپاتی بهاؤن ، اقامتگاه رئیس جمهور هند است موزه ملی هند نیز در نزدیکی اش قرار دارد

معبد بیرلا (Birla Temple)

از معابد نوساز هند است و بسیار تمیز و زیباست . همیشه موسیقی کلاسیک هند در فضای اطراف آن هترانم است .
معبد بیرلا پارکی دارد که با اندازه خود معبد دیدنی و زیباست .

***

دهلی هم مانند بمبهی شهر تضاد هاست . در این شهر هم فقراء و بیکاران بعد

۲۰۱۷

شهرزاد پروانه ، یکی از ایرانیان

ساکن هندر، ساری یا لباس بومی

و فور بخش میخورند . بعضی از ساده لوحان تصویر میکنند این قحط و غلام محصول زیادی نفوس است ولی این اشتباه است . چه هما نطور که ویل دور است میگوید : « این قحط و علاج برخلاف آنچه که بعضی مدعاون بهیچوجه نتیجه تکثیر نفوس یارواج جهل و تصرف نیست بلکه این اوضاع معلوم اینست که دسترنج ملتی باطرز فجیعی که در تمام تاریخ بی نظیر بوده است، توسط ملت قاهر دیگری بغارت میورد . »

آگرا

هر قدر هم سفر طولانی و خسته کننده شده باشد ، مسافر وقتی که به شهر افسون آمیز آگرا امیر سید ، خستگی و طول سفر هر ازیاد می برد . زیرا^این شهر نه تنها یک شهر دلگشا و باصفای است بلکه موزه ای از آثار هنری هم هست ، میارزد که انسان باین شهر تنها برای تماشای (تاج محل) هم شده ، مسافت کند . لر درو برتیں بحق مینویسد : « بکسانی که تاج محل را ندیده اند بیگویم : بهند سفر کنید . سفر باین کشور تنها برای دیدن تاج محل هم شده میارزد . »

تاج محل و صفنا پذیرست و آنچه در باره اش گفته اند بسی نارساست مثلاً یکی گفته « سفری است از مرمر » دیگری آن را « آدلشکسته ای خوانده سوی آنرا رویائی مرمرین » دانسته چهارمی اظهار کرده است : « پاکتر از آنست که بدست انسان ساخته شده باشد » و پنجمی ادعا کرده « باهیچ چیز نمیتوان مقایسه اش کرد » علی رغم این سخنان تحسین آمین باز اینان تاج محل را آن چنان که هست توصیف نکرده اند .

تاج محل همیشه زیباست ولی جذبه اش در روشنایی مهتاب مقاومت ناپذیر است زیرا مهتاب حالتی سحر آمیز به تاج محل میدهد و آنرا بصورت یک اندام زیبای خیالی و ایزد رمی آورد . هو قیکه تاج محل زیر نور سحر کننده ماه بخواب میرود صدقندان بر زیبائی اش افزوده میشود .

* * *

شاید حس کنچکاوی خوانده اندازه کافی تحریک شده و میخواهد بداند این
بننا چیست .

در جواب میگوئیم تاج محل مقبره‌ئی است که «شاهجهان» امیر اطور هند برای
همسر ناکاش ممتاز محل که در ۳۹ سالگی در حین زادن دختر بجهای درگذشت ،
ایجاد کرد .

در این بناء که بدست یک معمار شیرازی ساخته شده ، انواع و اقسام سبک‌های
شرقی و عربی بکار رفته ولی سبک ایرانی بر آن غلبه دارد این سقفونی سفید دل انگیز

تاج محل

گوئی بدست جواهر ساز ماہری ساخته شده که در تجسم فن جواهر سازی در فن معماری
مهارت داشته است این همه ظرافت ، این همه ریزه کاری و در عین حال این همه سادگی در
کمتر بنایی دیده شده است .

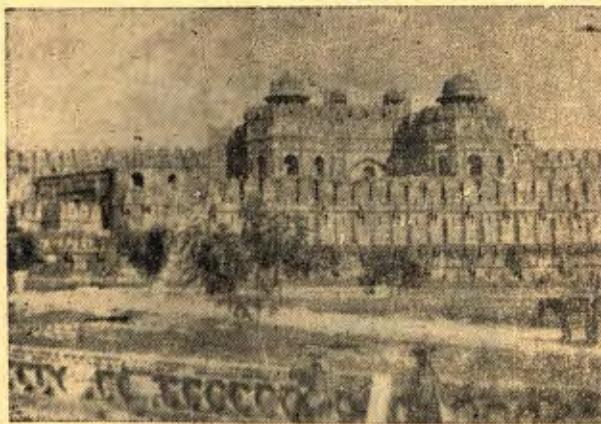
کمی دورتر از تاج محل لال قلعه یا قلعه سرخ آگرا قرار دارد. این قلعه که
ساخته شده از زمان اکبر شاه شروع شد و در زمان شاهجهان خاتمه یافت نیز بسیار
دیدنی است .

لال قلعه مسافت یک میل نیم را اشغال کرده و دارای چندین دروازه است و
شامل چندین قصر میباشد که از همه معروف تر قصر جهانگیر ، قصر اکبر شاه و قصر
شامجهان است از جاهای دیدنی این قلعه یکی (ایوان خاص) است و دیگر شش محل و
یا کاخ آنها و (مسجد مروارید) ، یک مسجد دیگر هم موسوم به «مسجد نگین» دارد که
اور نیگر زیب تهی مغازه را پدر محبوش شاه جهان ساخت .

یک برج زیب از قلعه سرخ آگرا موسوم به (برج سیمین) وجود دارد که از

اینچنانظره تاج محل را از دور تماشا میتوان کرد ، شاهجهان عادت داشت در اینجا نشسته و مقبره‌ی معشوقه‌ای را در رفته‌اش را در حینی که قبر ساخته میشد (۲۲ سال ساختمانش طول کشید) تماشا کند ۱

از جاهای دیگر قلعه سرخ ، دیوان عام است در این جام ائم در باری بر گزار و بشکایات مردم رسیدگی میشد ، کاهی از همین قلعه محل شاهان منقول برای همت هند سخنرانی میکردند .

قلعه سرخ

آگر شهری است آنکه از رویاها ، شهری است پر از خیابانهای پهن و مشجر ، بازارهای پر آمدوشد و مملو از کالاهای رنگارنگ ، با غهای دلکشا و بناءهای تماشائی خلاصه آگرا شهری است که باید حتماً در طی مسافرت بدوردنیا مورد بازدید قرار گیرد .

بنارس

شهر بنارس که یکی از شهرهای بسیار قدیمی هند است، هکه هندوها بشمار می‌رود . این شهر بنتها ائی دوهن ارتکده دارد و بزرگترین این بنتکدها (وشونات) نام دارد که در کنار رود گنگاست . این بنتکده از ساعت ۵ صبح تاساعت ۹ بعد از ظهر با راست و روزی قریب دهزار نفر آن را زیارت می‌کند .
بنده افتخار زیارت این بنتکده را داشتم . بنتکده‌های هندی بنخلاف مساجد و کلیساها بسیار تاریخ اسرار آمیز و مهلاحت بار است . قبل از ورود به بنتکده عبادت کنندگان کفش و جوراب از پای خود بپرون می‌آورند و با مقداری شیرینی و موزونار گیل وارد بنتکده می‌شوند ، پس از اینکه (برهمن) اورادی خواند موز و نار گیل و شیرینی را کنار بست می‌گذارند و اعماق بن‌همن را داده از بنتکده خارج می‌شوند .
 Bentkde‌های هندی نه تنها از داخل اسرار آمیز و تاریخ‌اند بلکه از خارج‌هم حالتی اسرار آمیز دارند و سرتاپ‌استور از بت‌می‌باشد !

« گرچه معابد هند در شکل و صورت ، هر کدام خصوصیات مشخص و متمایزی دارند ولی همه از اصول کلی و مشترکی تبعیت می‌کنند . یعنی در آنها همه چیز جنبه تمثیل و استعاره دارد . طرح و ساخت و ابعاد و جهات و اندازه و تناسب اجزاء ، با وجود تعدد اشکال و تفاوت صور ، همه در ایجادیک واحد و یک‌کل واحد اشتراک‌مند دارند . معبدنما یش سراسر جهانی که در آن مجسمه سازی و نقاشی ، سکون و حرکت خدایان بدلوه و خودسر آن‌نیست ، بلکه از احکام و قوانین معماری پیروی می‌کند برجی که بر فراز قبه محراب است معنی مکنونی دارد ; طبقات گوناگون آن نشان‌دهنده

عروج انسانیت با آسمان است . و هر انسانی در طلب و کشش روحانی خود باین مقام رفیع نائل خواهد شد *

بنارس نه تنها پایتخت هندو هاست بلکه پایتخت خدا ایان هند هم میباشد . در اینجا انواع و اقسام خدا ایان هند دیده میشوند . از گنشا (خدائی که خرطوم نیل . و اندام انسان دارد) گرفته تا کالی (خدائی که بدور گردنش گردبندی از جمجمه آویخته است و یک مار کبرا دور کمرش و یکی دیگر دور گردنش چنبزده است !) دیده میشود . علاوه بر این خدا ایان (هند قریب ۳۶۰ میلیون خدا آراد) در یک گوشه بنارس سر و کله مسجدی دیده میشود که از میان مساجد سر بیرون آورده است این مسجد را اورنگزیب ، امپراتور متعدد و ستمکار مغلول که در اثر ظلم و جور بیحد و حصر موجب گردید هند بست انجلیسها افتاد ، دیده میشود . هندوها علی رغم نفرت عمیقی که نسبت به اسلام دارند ، چون دارای روحی مسامحت جو و گذشت فوق العادة هستند آسیمی به مسجد فوق نرسانده اند و حتی از آن بعنوان یک اثر تاریخی محافظت میکنند .

در بنارس تابخواهید گاو فراوان است زیرا خریدن و آزاد کردن گاو در نزد هندوها عملی است بسیار مقدس .

چون بنارس شهر بسیار مقدس است ، هندوهای مؤمن غالباً بمجرد ورود به شهر گاوی میخرند و آن را آزاد میکنند بهمین سبب در هر کوی و بربز چند گاو سفید می بینند که آزادانه برای خود گردش میکنند و کسی هم آنها کاری ندارد و از عجائب آن است که کسی آنها را نمیزد !

در بنارس انسان به قدرت هر بی کمدذهب بر روح انسان دارد بخوبی بی میبردو مخصوصاً بحقیقت این گفته هیتلر و افکرمیشود که میگویند چه دروغ گنده تر باشند مردم زودتر باورش میکنند و از آنجا که قدرت اکثر مذاهب در اثر دورگاهی شاخداری است که در آن وجود دارد لذا مردم زودتر تسلیم عجیب و غریب ترین خرافات میشوند ولاطائلاتی را باور میکنند که در حالت عادی آن را افسانه ای کوکانه بیش نخواهند دانست . زیرا یکی از خصوصیات منصب ، معجزات آن است و وقتی که شما بیک مرد عادی گفتید فلاں کس صاحب معجزات و کرامات بوده ، و چنین و چنان میکرده مردم کور کور آن سخن شمار اباور میکنند . از این گونه داستانهاست افسانه یکی از خدا ایان بزرگ هند که هنومان نام دارد این هنومان که در عین حال هم خدا بود و هم رستم هند دارای چنان قد . تی بود که یک کوه را درسته با کف دستش بلند کرد و آن را از سیلان به هند آورد و بقدری قدمها بیش بلند بود که بایک گام خود را از خاک اصلی هند بسیلان رساندو بقدرتی در جنگ که هارتداشت که بتنه ای یک لشکر ۸۰۰۰ نفر را در هم شکست و از همه عجیب تر آنکه خورشید را شیرینی تصور کرد و آنرا درسته بلعید ! پس از تماشای بتکده و شونات بکنار ساحل گنگار فتم تا مردمی که تن خود را در آب مقدس هند

میشستند تماشا کنم . در اینجا منظره‌ای دیدم که ما نند کا بوس بنظر میرسید . یک دسته گدایان ناقص‌الخلقه را دیدم کنارهم دریک ردیف نشسته‌اند واز رهگذران گدائی میکنند .. بسیاری از این گدایان تنها کوروکچل و بی‌دست‌وپا بودند بلکه حتی ستر عورت نکرده بودند . حیوانات ناشناس و عجیبی بنظر میرسیدند که فقط برای انسان شناسان قابل توجه بودند .

واما محلی که هندوها مرده‌های خود را در آن می‌سوزانند داستان جداگاهی دارد ، این محل موسوم به «مانی کارنیکا گاهت» می‌باشد، برای اینکه این محل را از نزدیک تماشا کنم، بکمک راهنمای هتل پس از عبور از کوچه پس کوچه‌ها، و تماشای جنازه‌های گوناگون که روی چهارچوب مستور از پارچه ابریشمی گلکون ، برده می‌شدند ، بالاخره با این محل رسیدم . بوی زننده ناخن سوخته در فضای پیچیده بود؛ در اینجا هم به مظاهره‌ای برخوردم که خیلی تأثیرگذشت . ولی هندوها با بی اعتمادی به آن تماشامی کردند . چند مرده نیمه سوخته‌را دیدم جدا جهاد روى چند کنده هینم مشغول سوختنند . چند نفر هم هیزمهای مشتعل را پس و پیش می‌کردند تا مرده زودتر بسوزد . این محل با اینکه مخصوص سوزاندن مرده‌های ژرودمند بود ولی چنان منظره‌فقر آلو و کثیفی داشت که احساسات حتی سنگدلترین افراد را تحریک می‌کرد .

زیاد نتوانستم نماشی این منظره را تحمل کنم . پس از دادن انعام بر اهتمام به هتل برگشتم و از آنجا بوسیله ریکیشا (سچرخه‌ای است که توسط انسان کشیده می‌شود) عازم سر نات گشتم .

سر نات که اسم کاملش Saranganath است (یعنی صاحب آهوان) محلی است که بودا در آنجا پیام خود را بگوش جهانیان رساند بودا در سال ۵۵۷ قم بدنبال آمده و در ۵۳۸ ق. م ازدواج کرده و در ۵۲۸ ق. م بدنبال پیش پا زده و در ۴۷۱ ق. م درگذشت .

در اینجا یک معبد بودائی ساخته شده بسته چینیان هست که نقاشی‌های دیوار آن سرگذشت بودا را بیان می‌کند . نقاشی‌های دیوار این معبد را شخصی بنام Kosetsu Nosu کشیده و مشحون است از یک زیبائی الهام بخش دل‌انگیزی که در وصف نمی‌گنجد .

این معبد برخلاف معابد هندی خیلی روشن ، وساده و دوستداشتنی بود . پس از تماشای یک معبد هندی دیگر ، بموزه آثار عتیقه سر نات رفتم ولی موزه متأسفانه بسته بود . در این موزه آثار دیدنی بسیار هست از جمله آثار خیلی معروف آن مجسمه چهارشیر است که سمبل فعلی دولت هند می‌باشد . این چهارشیر متعلق بدوره پادشاهی «آشوکا»ست (۳۰۰ ق. م)

این چهار شیر غران، چهار حقیقت بودا را بجهانیان اعلام می‌کنند و این چهار حقیقت بطور خلاصه اینست :

(۱) زندگی شر است.

(۲) ریشه دردهای زندگی خواهشها نفسانی است.

(۳) برای بطرف کردن درد، باید برخواهشها نفسانی مسلط شد.

(۴) برای سلط برخواهشها نفسانی بايد معرفت حاصل کرذیرا دانائی هایه رستگاری و نادانی اساس تیز بختی است.

پس از دیدن آثار تاریخی سر نات، از میان درختزارهای عظیم وجاده صاف و قشنگی، به بنارس برگشتم ولی آنقدر سرم آفتاب خورده بود که بخون دماغ شدیدی دچار گشتم بطوز یکه فقط با گذاشتین بخ بسیار بروی سر، تو انستم بالاخره از این خون دماغ رهایی یابم.

شب آنروز در یک مهمانخانه هندو که بتکده مخصوص خود را داشت (در بعضی خانه ها بتکده کوچک و مخصوص هست) و دائم صدای جلنگ جلنگ زنگ از داخل آن بلند بود؛ خوابیدم و صبح روز بعد برای عزیمت به «بوده گایا» خود را آماده کردم.

قبل از پایان دادن باین مطلب خوبست نظری چند درباره اهمیت بنارس از نظر

هندوها بنگاریم:

بنارس بقدرتی از نظر هندوها اهمیت دارد که میتوان آنرا پایتحت معنوی هندوها خواند. بنارس روح هندوئیسم و مفخر هنداست. ولی معدله کنارس از ظلم و تعدی مسلمانان بر کنار نماند. چنانکه سه بار بدست مسلمین فتح و غارت شد. یکی از این غارتگران سلطان محمود غزنوی بود که بنام اشاعه اسلام بهند حمله کرد ولی منظور اساسی اش غارت جواهرات هند بود. دیگری قطب الدین بود که در ۱۱۹۴ میلادی بنارس را چاپیدوسومی اور نکزیب، پادشاه تھی مفزوجنایت پیشه مغول بود که علاوه بر غارت، کشتار و حشتناکی در بنارس راه انداخت.

بنارس شهر بتکدها است و از دور بتایلوئی میماند که چندین تصویر مغثوش در هم برهم رام جسم میکنند. بتکدها و منازل آن بطرز ناخوشایندی داخل هم کشیده شده و بعضی بتکدها در اثر سیلی که چندین بار بنارس حمله کرده، شکسته و یاد آب کمی فرو رفته است.

بنارس دانشگاهی هم دارد که در سن تاسیس جهان مشهور است. همچنین پلی در بنارس روی گنک ساخته شده که قطار از روش عبور میکند.

بنارس بازارهای دیدنی دارد که در آن انواع و اقسام کالاها بفروش می‌سد. از جمله کالاهای بنارس که شهرت مخصوصی در سراسر هند دارد ساریهای آنست. موضوع عجیب اینست که اغلب با فندگان این ساریهای مسامان محدودی هستند که در بنارس بسیار میباشد.

بدین ترتیب بنارس علاوه بر اینکه «مکه» هندوهاست اکسفورد و اصفهان آن هم هست . مخصوصاً اهمیت آن از نظر فرهنگی خیلی زیاد است، زیرا از همین شهر فلاسفه بزرگ برخاسته‌اند . مثلاً کپیله، فلسفه سانکهیه خود را در همین جا تعلیم داد و پانیتی دستور زبان سانسکریت را در همین شهر نوشت و «گوتمه» فلسفه «نیایه» را در آینجا تشریح کرد و بالاخره بودا در همین شهر آئین جهانگشای خود را برای نخستین بار بگوش جهانیان رسانید .

لکرنو

قطارهای هند اکثر خیلی کهنه و پوسیده است. ولذا در حین حرکت بطور
ناراحت کننده، تکان میخورد. واژخوصیات این قطارها اینست که پنجره‌هاش
میله‌های آهنی دارد. زیرا در بعضی ایستگاههای هند همانقدر که مسافر وجود دارد،
میمون‌هم وجود دارد و این میمونهای شیطان اغلب بداخل کوبه‌های قطار آمده
شخص را غافلگیر کرده هرجه‌گیر شان آمد بر میدارند و میروند! برای جلوگیری
از این نوع دزدیهای اسرارآمیز (!) دولت پنجرهای قطار را با میله‌های آهنی
هزین کرده است! اصولاً میمون در هند خود یک مسئله جداگانه است زیرا میمونها
خیلی مزاحم مردم هندند و در عین حال چون از جمله خدايان هستند، کسی جرأت
نمیکند این حیوان مزاحم را بکشد. لذا دولت مجبور است هر چند ماه یکبار میمونها
را از شهرها جمع کرده و بجنگلهای دور دست برده آنها را در آنجا رها کند. ولی از
آنجا که میمون هم مثل انسان از مفتاخواری لذت میبرد. طولی نمیکشد که
میمونهای مهاجر، مجدداً بشهرها برگشته مزاحم مردم میشوند.

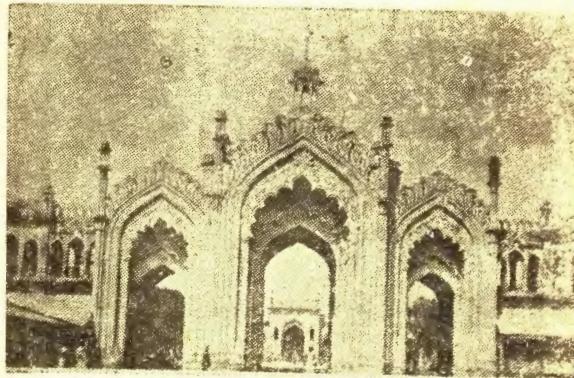
در ایستگاه لکهنو منظره‌ای دیدم که هم مشغول کننده و هم تأثیرگذیر بود.
میمونهارا در قفسهای خیلی بزرگ روی هم ریخته بودند و بیچاره میمونهای در قفسهای
بزرگ تویی هم میلولیدند و جیغ و فریاد میزدند. اینها از جمله میمونهای دستگیر شده
بودند که برای انداختن در جنگل با ایستگاه راه آهن آورده شده بودند.

از مناظر رقت آوری که در حین مسافرت با قطار انسان با آن روبرو میشود
گدا یان بیشماري هستند که در قطار رفت و آمد میکنند و چون واگنهای هند ما نند
واگونهای ایران بهم راه ندارد، لذا این گداها از پیرون قطار یعنی از دروپنجره آن،

وارد کویه می‌شوند. البته این عمل، حتی برای اشخاصی که بینا و توانا هستند بی خطر نیست ولی معدلك گدایان کور و شل را دیده‌ام که بطرز حیرت‌آوری، در حینی که قطار با سرعت در حرکت است، بطريق فوق الذکر از یک واگن بوگرن رفته گذاشتند.

* * *

هنگام ورود بلکه‌نو، از کثافت ناراحت کننده این شهر متعجب شدم. منظره شهر خیلی شبیه کاظمین و کربلا و قم بود. همان بی‌نظمی، همان کثافت، همان خانه‌ها توسری خوردۀ همان مردم نادان فلک زده و همان فضای خفقان آور در اینجا حکم‌فرما بود.

دوازه لکه‌نو

دوازه لکه‌نو چند اثر تاریخی وجود دارد که از آنها همین دروازه است که تصویرش را می‌بینید. دیگر «شاه‌نجف» است که از زیارتگاه‌های شیعیان بشمار می‌رود با آن علمها و پرچمها، که در داخلش هست وضع عجیب و غریبی دارد. از جامائی دیدنی دریگر لکه‌نو، بنای شهرداری و باغ وحش آن است. باغ وحش لکه‌نو باندازه کافی بزرگ است ولی منظم و مرتب نیست اگر باین باغ سروسامانی داده شود، از باغ وحش‌های خوب‌هند بشمار خواهد رفت زیرا هم محلش وسیع است وهم حیوانات گوناگون دارد.

از جاهای دیدنی دیگر لکه‌نو Residency است

در اینجا جنگ شدیدی بین نیروهای هندی و انگلیسی در گرفت و با اینکه هندیها قهرمانانه بدفاع پرداختند، در اثر زیادی نفرات قشون انگلیس شکست خوراند.

کلکته

واکنون ما در شهر کلکته هستیم - شهری که بقول یک نویسنده اروپائی «شهر شباهی و حشت‌انگیز» است . واقع‌آهم کلکته همینطور است زیرا این شهر عریض و طوبیل و پر جمعیت با آن هوای کثیف و خفقان‌آور و آن محیط اسرار آمیز و سه‌مگین، در هنگام شب ترس و توهمندی عجیبی در دل ایجاد می‌کند. مخصوصاً در فصولی که هر رض و با شیوع پیدا می‌کند، این ترس صد چندان می‌گردد. انفاقاً زمانی‌که به کلکته رسیدم، آغاز فصل‌وبا بود و تازه‌جنبدنفر با این‌مرض مهملک مبتلا شده بودند .

ایستگاه راه‌آهن کلکته خیلی وسیع و باعظم است. و موقع پیاده‌شدن از قطار و سوارشدن در راکسی، شخص‌بزودی خودرا دری‌پل باعظمت «هوراه» می‌دا بد و بالاخره وارد شهری می‌شود که از هر لحظه عظمت دارد، مخصوصاً از لحاظ فقر عمومی ! شما در کلکته بطریخیلی زنده‌تر از بمبهی باقفر رو برو می‌شوید. در اینجا شما اشخاصی را که می‌بینید که برای امرار معاش مجبورند مثل اسپ، پشت در شکه قرار گرفته‌آنرا دوان بکشند درحالیکه دوسه نفر گردن کلفت پشت درشکه نشسته‌اند و تفریج می‌کنند. این بیچارگان آنقدر زیر اشعه‌سوزان خورشید هند، دویده‌اند که از حالت انسانیت بیرون آمده بصورت دام در آمده‌اند ! ولی شما در همین کلکته مغازه‌های وسیع بر از کالا، کاخهای بزرگ، خیابانهای صاف و پهن (مثل خیابان چورنگی) و هتل‌های بزرگ و باعظمت می‌باشد .

کلکته شهر بین المللی است. در اینجا از همه جای دنیا اشخاص آمده و سکونت اختیار کرده‌اند در بین ساکنین، چینی‌ها خیلی زیادند و اینها محله مخصوصی در کلکته دارند. ندورستورانهای مخصوصی برای خود دارند که نظیرش در هند ندیدم. کلکته با غوشن بسیار بزرگ و قشنگی دارد که نظیرش در هند ندیدم. با غوشن کراجی، لاہور و لکھنو، در بر این با غوشن، مسخره‌ای بیش نیست. این با غوشن هم از لحاظ وسعت وهم قشنگی وهم تمیزی وهم نظم، کم نظیر است. از جاهای دیدنی دیگر کلکته بتکده «کالی» و بتکده «جین‌ها» و با غ. گیاه شناسی است که نظیر آن در سرتاسر هند وجود ندارد؛ مثل هر شهر بزرگ، سینماها

این مر تاض ساله است یک دست خود را بالا گرفته
 و در نتیجه آن را از کار آنداخته است

داشکاهها، کتابخانه‌ها، رستورانها و باشگاه‌های این شهر بزرگ و قابل توجه است. کلکته بازارهای وسیع پراز کالا دارد و اجنباس در این شهر نسبتاً ارزان می‌باشد، سرویس‌ترام کلکته در نظم و سرعت بی نظیر است. گذشته بین مزایا، بلیط آن فوق العاده ارزان می‌باشد.

کلکته هم مثل سایر شهرهای بزرگ از دو قسم تشکیل شده: شهر قدیم و شهر جدید. شهر قدیم، محل کار خانه‌جات است و کارگران و فقراء در آن بسیارند و در کافت و بدی آب و هوا شاید در دنیا نظیر نداشته باشد، میتوانم بگویم محله فقر اعنشین کلکته موحش‌ترین محله فقر در دنیا است. اینجا بیماری، گرسنگی، مرگ، هر روز هزاران نفر را بکورستان می‌فرستد. مردم درینجا دار

هوای دودآسود خفهان آور مرطوب مثل کرم میلو لند، بشر در این محل از پست ترین حیوانات بیچاره‌تر است.

ولی شهر جدید کلکته از هر لحاظ تمیز مرتب و زیباست در اینجا میدانی بنام **Connaught Circle** وجود دارد که در زیبائی از **Esplanade** (اینهم میدانی است بسیار زیبا در دهلهی نو) بهتر است. درین میدان علاوه بر بهترین سینماها کافه‌ها، مقاراه‌ها شما بهترین عمارتها و خیابانها بر میخوردیدموزه معروف کلکته هم در همین میدان است.

هند اسرار آمیز

هند خصوصیاتی دارد که هیچیک از کشورهای دیگر دنیا ندارند. از خصوصیات بزرگ‌هندای است که همیشه در طول تاریخ، معنویات بیش از مادیات توجه داشته و پیوسته میکوشیده است بوسیله دین شعائر ملی خود را حفظ کند. درنتیجه تعقیب هدفهای معنوی، هند به پیشرفت‌های حیرت‌آوری در قلمرو معنویات نائل شده و در این رشته، گوی سبقت را از دیگران ربوده است. هنوز در قرن اتم، هند در همه امور از معنویات الهام‌گرفته و ایده‌آل‌های معنوی را تعقیب میکند.

در این باره (شی او رو بیندو) که از فال‌سنه بزرگ‌هند معاصر میباشد میگوید: (روحانیت کلید روح هندی است. مسالک و مذاهب مختلف هند برای رسیدن به حقیقت وجود روحانی، از طرق مختلف واردمیشوند ولی همه در یک امر موافقند و آن وجود وحدت در کثرت وجود کثرت در وحدت است.)

در هند شناسائی نفس عالیترین دانشها شناخته شده و زندگی روحانی بدون این نوع شناسائی غیر ممکن انگاشته شده است. زیرا هر کس نفس خود را که پر توی است از حقیقت اعماقی، بشناسد، برآز وحدت وجودهم بی برده باشی که در خاکستر ماده نهان است، راه خواهد یافت.

بنظر هندی، انسان یکدیگر فقط بدنبال مادیات میدود و هیچ توجه بنفس برتر خود نمیکند دارای بست ترین نوع زندگانی است. برای اینکه انسان زندگی خود را کاملتر و عمیقتر کند، باید حجاب ماده را خرق کرده بخود شناسی روحانی نائل گردد.

در هند زندگی چهار نوع شناخته شده است: (۱) زندگی مبتنی بر مادیات

(۲) زندگی مبتنی بر کامرانی (**kama**) (۳) زندگی مبتنی بر انجام وظیفه (**Dharma**) و (۴) زندگی مبتنی بر رستکاری (**Moksha**)

برای هندو ، عالیترین نوع زندگی ، زندگی نوع آخر است و انسان با این نوع زندگی ناچار نمی‌شود مگر اینکه نفس خود را از قیود مادی رهائی داده و بار بار با است بحریم نفس باطن راه یابد .

برای هندو ، زندگانی که دارای جلوه‌ای از فما لیت روحانی نمی‌باشد ، ارج و بهائی ندارد . انسان ، انسان است بروحانیت . آرمان زندگی انسانی جستن حقیقت روحانی است نه انباشتن و خالی کردن روده‌های بی‌هنر پیچ پیچ .

فکر هندی ، همیشه زندگی روحانی را بر از زندگی مادی دانسته و زندگی را حرکت (ابدیت) در (زمان) انگاشته و وقت را در کشت و روحانیت را در انسانیت و ناحدود را در محدودیت است فلاسفه و پیغمبر انسان هند عقیده داشته اند که انسان نه تنها میتواند با آنچه پایدار وابدی است شناسائی حاصل کند بلکه میتواند در (وحدت) و (ابدیت) و (بی‌نهایت) زندگانی کند .

از بامداد تاریخ ، مأموریت تاریخی هند همین بوده است که این پیام وحدرا بصورت های گوناگون ، از طریق فلسفه ، ادبیات ، موسیقی و هنر بگوش جهانیان برساند .

هند نخستین کشوری است که هم در تئوری وهم عمل ، بوحدت وجود معتقد بوده است . بهمین جهت است که هند نه تنها برادر کشی را مذموم میداند بلکه احترام بحیات دیگران را حتی شامل حال مخلوقات عالم نموده قتل نفس را در مورد هر حیوانی بخواهد باشد ، شدیداً نهی کرده است .

در نتیجه همین اعتقاد است که هندحتی در زمان قدرت از تجاوز و تعریض بکشورهای مجاور خودداری کرده است . باز در نتیجه همین عقیده است که هندطعمه بی دست و پای سایر ملل متجاوز شده است .

و باز در نتیجه همین عقیده ، تاریخ و تمدن هند منحصر بفرد شده است ، هاین معنی که در نتیجه تجاوز مکرر سایر ملل در هند ، هندوستان تحت تأثیر تمدنهای تازه وارد قرار گرفته و اقتباساتی از آن نموده و بدینوسیله تمدن خود را غنی تر ساخته است . و در عین حال مهما جمین را تحت تأثیر تمدن شگفت انگیز خود قرارداده مظاهر فرهنگی خود را باقصی نقاط عالم انتقال داده است .

برتری تمدن هند بر سایر تمدنها در اینستکه در حالیکه تمدنهای دیگر از قبیل تمدن مصر ، بابل ، یونان و رم ، کم کم تجزیه شده و در تمدنهای دیگر مستهلك گشته اند ، تمدن هند خصوصیات خود را تا با مردم همچنان محفوظ نگهداشته و با وجود مستمره بودن ، هر گز اجازه نداده است تمدن خارجی در قلعه تسخیر ناپذیر تمدن معنوی اش نفوذ کند . بدینسان در حالیکه هند از نظر سیاسی همیشه اسیر بوده از لحاظ معنوی همیشه برتری خود را حفظ کرده و پیوسته بر امپراتوری معنوی خود فرمانروائی میکرده است .

از خصوصیات دیگر هند اینستکه در عین حال که برای فرهنگ خود اهمیتی خاص نائل بوده و آنرا بهر ترتیب شده از فنا محفوظ نگهداشته است، بفرهنگهای بیگانه ایکه بهندوارد میشدند، کاری نداشته است و با آنها اجازه داده است آزادانه بفعالیت خود داده بدهند. از این روست که مادر هند بیک تمدن واحد بر نمیخوریم، اینجا میعادگاه انواع و اقسام تمدنهاست. بهمین جهت هم هست که مردم هر نقطه هند را نفاط دیگر ش از لحاظ مراسم و عادات و حتی شکل و قیافه تفاوت فاحشی دارند. و به با نهای مختلاف صحبت میکنند (ناگفته نماند که قریب ۲۳۵ زبان و اوجه در هند را در دارد) و بهمین دلیل هم استقرار وحدت در هند را هر کشور دیگر مشکلتراست. و بهمین عدم وحدت، انگلیسها را درساب قدرت داد آسانی دولتهای ملوک الطوائی هند را بجان هم انداخته و از نزع آنها بنفع خود سودجویند و برو ۶۰ راجه دست نشانده خود، بدون زحمت فرمانروائی کنند.

درسابق برای ایجاد وحدت کوششها میشد. چنانکه اکبر شاه درین قسمت خیلی کوشش کرد. این دعوت بودت حتی از زبان شعرای هند میشنویم؛ چنانکه (محمد رفیع سودا) درین باره میگوید:

ما بندهی عشقیم و میرا از مذاهب

با شیخ و برهن سر پیکار نداریم

واز میان شعرای اخیر هند؛ اقبال لاهوری چنین سروده است:

تمیز رنگ و بوبن ماحرام است

چمن پروردہ یلک نو بھاریم

و آنچه استقرار وحدت را مشکل را ساخته است، تعصب هر طایفه بی به آئین و مذهب خود میباشد در هند مردم کاملاً اسیر عادات و مراسم اجداد و آباء خود هستند. عادات و سنت مذهبی مثل زنجیر محکمی بدست و بای هر هندی بسته شده و آنها را از حر کت بسوی آینده بازداشتند.

اگرچه این پراکندگی از نظر سیاسی بضرر هند تمام شده ولی از نظر معنوی همین تشتبث، تمدن هند را غنی تر ساخته است بطوریکه میتوان گفت فرهنگ هندیک سمعونی شکفت آوری از فرهنگهای مختلف است. عناصر هر فرهنگ، اگرچه بتهائی نفمه مخصوص خود را ساز میکنند، ولی معدلک از این آنکه ایک انسان گون یک سمعونی باشکوهی ایجاد کرده آنکه نامش (تمدن هندی) است.

واما اگر خواسته باشیم بدانیم تمدن هندچه تأثیراتی در سایر تمدنها را جهان نموده است، داستان شرح این ماجرا بسیار طولانی است. ولی اینجا اشاراتی به تأثیر و نفوذ های آن میکنیم:

قدیمترین آثار تمدن هند را مogenjodaro و Taxilla میگوییم

دیده میشود از روی آثار این دو ویرانه، فهمیده اند که هندو با بل و ایران را بطریق هنگی داشته و چیز هایی از آنها اقتباس کرده و چیز هایی هم آنها از هند فرا اگرفته اند.

افلاطون اقتباسات مهمی از فرهنگ هند نموده حتی (اورویک) معتقد است که

تقریباً آنچه افلاطون در (جمهوریت) خود گفته است بازگوئی ایده‌های هندی است. مولر جنان شیاهی بین افکار افلاطون و (اوپانیشادها) (۱) می‌بیند که تصور می‌کند افلاطون بعضی قسمتها (اوپانیشاد) راعیناً در آثار خود نقل کرده است.

(پلوطین) هم از فلاسفه هند الهام‌گرفته است. جنانکه وقتیکه وی در بازاره خدامیکویید «مامیکوئیم آنچه او نیست ولی نمیتوانیم بگوئیم که او چیست» این سخن ترجمه‌گفته معروف اوپانیشاده است که می‌گوید: «اواین نیست، این نیست». بقراط بسیاری از داروهای خود را از روی نسخه داروهای هندی تهیه کرده و در حقیقت مروج طب هند در یونان بوده است. بنا برین طب یونانی همان طب هندی است.

معابد قدیمی که در مکریک دیده می‌شود، شبیه معابد جنوب هند است. حتی طرز زندگی هردم مکریک در قدیم، باطریز زندگی هردم هند شباخت داشته است. بنا برین باید گفت نخستین کاشف امریکا کمیستف کلمب نبوده بلکه هندیها بوده‌اند و اگر نه آثار تمدن هند در مکریک راه نمی‌یافتد.

در یکی از کتابهای قدیم‌هند، مصر بنام Mithra - desha یعنی (کشورهای نوع هردم) خوانده شده‌این هم بتدریج (مشه) Mishar شده و بالاخره بصورت امروز در آمده است. بنا برین مصریک کلمه هندی است نه هصری!

مکه‌هم‌یک کامه هندی است نه عنی. باین معنی که قبل از ظهور اسلام عده‌ای زیاد از هندوها در عربستان بسر می‌بردند و بتهای زیاد می‌پرستیدند. از جمله این بتهای یکی نامش مکشا (Makkeshia) بود. این بته بزرگ آنها بود، اعراب آنرا پرسیدند و در جزو بیان خود قراردادند، کم کم نام شهری هم که در آن می‌بینند بنام این بته خوانده شد و (مکشا) بتدریج بصورت (مکه) درآمد!

فیثاغورث شاگردیک فیاسوف هند، بنام پرتوی گورو بود، قسمت اعظم افکار و فلسفه او هندوئی است. فیثاغورث اقتباسات بسیار مهمی از فلسفه هند نمود بطوریکه می‌توان گفت فلسفه اور و نوشتی از فلسفه هند می‌باشد.

آسیای مرکزی یا کمزی کن بزرگ برای پخش فرهنگ هندوها گردید چنانکه از همینجا، افکار بودا در شرق و غرب پراکنده شده و نزدیک بود قسمت اعظم دنیا را فرا گیرد.

نفوذ هند در چین خیلی عمیق بوده و محدود به مذهب نبوده است زین اجنبی‌ها در هوسيقی، علوم و هنر اقتباسات مهمی از هند نموده‌اند، نفوذ هند بر ایران و ایران بر هند بی‌اندازه زیاد بوده است.

---

۱ - اوپانیشادها، از مهمترین کتابهای مقدس هند است.

این کتاب سرچشمه بسیاری از افکار فلسفی و عرفانی هند بوده است.

اوپانیشادها (عالیترین ایده‌آلیسم روحی هند باستان) شناخته شده و همان نظرور که منبع اغلب رودهای بزرگ هند، سلسله کوههای هیمالیاست، همچنان منبع بسیاری از افکار فلاسفه هند اوپانیشاده است.

تأثیر و نفوذ تمدن هند در غرب بی اندازه زیاد بوده است . صفر را که یک عدد مهم ریاضی است اختراع هند است کرده و اعراب ریاضیات عالی هندرا اقتباش کرده آنرا پغرب آموختند .

شیلدر در موقع نوشتن **Marie stuart** تحت تأثیر نوشته (کالیداسا) موسوم به **Meghaduta** بوده و گونه هم در نوشتن فاوست از مقدمه شاکونتالا ، درام سانسکریتی (کالیداسا) الهام گرفته است .

امرسن درباره (برگهای علف) والت ویتمن میگوید که این کتاب مخلوطی از بهگوت گیتا (از کتابهای مقدس هند) و روزنامه (نیویورکر الد) میباشد ! هر مان کیزر لینک گفته است (هند بزرگترین متافیزیسن های جهان را بوجود داشت)

این مجسمه عظیم بود ادر بامیان، افغانستان قرار دارد

آردده است) او برتری غیرقابل انکار هند بر غرب در فلسفه ، را اقر آن کرده است . خود کیزرنیک از حکمت هند سیر اب گشته سعی می کرده است بوسیله نوشته های خود پنرهای فلسفه هند را در خاک اروپا بیفشاند .

هند از نقطه نظر موسیقی هم بر تری خاصی دارد . زیرا موسیقی هند در نوع خود بی نظیر است . در موسیقی هم ، هند پایی بند صورت نشده توجه بمعنی داشته است لذا میتوان گفت موسیقی هند رون ذاتی ترین موسیقی های عالم است . ذر زد و هل منقد بزرگ فرانسوی خیلی بجا گفت وقتی که به (دلیب کمار) اظهار داشت : (موسیقی شماتار جدیدی در قلمم بار تماش درمی آورد . این موسیقی تجربه ای نادر ولی طرب انگیز درمن ایجاد میکند . بدون شک قاطع ترین دلیل بر تری تمدن هند ، همانا موسیقی آنست .)

فعال باهمنین چند اشاره قناعت میکنیم ولی برای تذکر نفوذ فوق العاده ای که هند درساين تمدنها نموده است ، گفته دو تن از فلاسفه معاصر را نقل می کنیم . «سوانی وی کانا ندا» درین باره گفته است . «خدمت هند بفرهنگ جهان مثل نشستن زاله روی شکوفه بطور نامرئی و بی سرو صدا صورت گرفته است .»

ویل دورانت مینویسد : «هند مادر ثادما واسا نسکریت مادر زبانهای اروپاست ، هند مادر فلسفه ما بوده و توسط اعراب ، مادر قسمت اعظم ریاضیات ما بوده است . هند از طریق بودا مادر ایده آلهای مسیحی بوده و از طریق جامعه روستائی ، مادر خود مختاری و دموکراسی بوده است . بدینسان مادر هند ، از چندین جهت مادر ما هم بوده است .»

* * *

اکنون که شمه ای از تأثیر و نفوذ تمدن هند درساين فرهنگ ها نوشته ایم ، بجا هیدانیم سطري چند درباره زندگی هندوان بنویسیم :

هنگامیکه مسافرت از وارد ، بهند گام مینهند نخستین چیزی که جلب توجهش را میکند ، تناقض عجیبی است که در این کشور وجود دارد . کاخهای بلند ، کلبه های تنگ و تاریک ، زباله و معبد در پهلوی هم ، مردم پایی بر هنر که بایک قطعه پارچه ستر عورت کرده اند ، نگاه تازر انگیز و بیفروغ بیکاران و گرسنگان ، ترو تمدنان خربول و مغازه های پراز کلا اینها همراه در کنار هم دریکجا می بینید . تضاد فقر و تو انگری در هیچ کجا آنطور که در هند بچشم میخورد ، آشکار نیست . گفته معروف «تو انگری بولداران آتشی است که هستی فقراء را بیاد فنا میسارد» هیچ جا باندازه هندوستان صدق نمیکند .

چیز دیگریکه در زندگی هندوان دیده میشود . پاکیزگی و در عین حال ناپاکی آنهاست . هندوز بیان سعی میکند داخل خانه خود را تمیز نگاه بدارد ولی هیچ اهمیت نمیدهد اگر دم در منزلي خاکر و بها را بپیزد ، و در حالیکه هندو زیاد تلاش میکند که افات کف اطاک را کاملاباک کندولی بکرد گیری د و پنجره بی اعتمان است و در فکر تزئین اطاق و یا تهیه پرده برای پنجره ها هم نیست . همچنین در حالیکه هر روز سعی میکند تن خود را بشوید ، اهمیت نمیدهد لباس کشیف سا بق را بپکند زیرا بمنظار او مهم اینست که تن بالک باشد . در تهیه غذا هم اهمیت زیاد نمیدهد که غذا را در ظرف های پاک بپیزد و دست های خود را قبل از پخت و پی خوب ، بشویدولی برای او هم نیست غذار ادر محلی پاکیزه قرار میدهد یا در جایی بن گرد و غبار و کشیف . بدینفعن تیپ

هندو حتی در پاکیزگی، بیشتر بدرون اهمیت میدهد تا به بیرون. حال آنکه اروپائی کاملاً برعکس به بیرون بیش از درون اهمیت میدهد.

هندوها یگانه ملتی هستند که گیاهخوارند ولذا در بین آنها امراضی که از گوشتخواری تولید می‌شود (از قبیل سرطان و امراض قلبی) کمتر رواج دارد. و همچنین هندوها چون توجه زیاد بشنستن دندانهای خود می‌کنند کمتر مبتلا به امراض دندان می‌شوند.

هندوها بخرافات عجیب و غریبی معتقدند. از جمله خرافات آنها اینستگه روی کف زمین در خانه خود با گرد سفید طرحهای زیبائی (مثل طرحهای فرش) می‌کشند منظورشان اینستگه چنچهه عابرین چیزی بیار منز لشان دیدند، نظرش نز نند او نظر بدآنها در تماشای این نقش و نگارها محو گردد.

بهمن جهت هم برای اینکه بچه شان نظر نخورد. او را با جواهر آلات می‌آرایند آن زرق و بر ق جواهر بیش از زیبائی بچه، جلب توجه بینندگان را بکند! هندوها تمام کارهای خصوصی زندگی خود را تقریباً در ملاعه عام انجام می‌دهند؛ لذا هر روز عروسیها، مرگها، زایشها، مراسم مذهبی همه و همه بظیز در هم بر همی در هند بچشم آدم می‌خورد.

هندوها مردمان بسیار مقتضی هستند ولی علاقه زیاد بخرید جواهرات برای همسران خود دارند وزنان هندی برای نمایش دادن ثروت شوهر خود، تمام جواهر اشان را در مجالس مهم در برمی‌کنند.

هندوها بخانه و زندگی خانوادگی زیاد اهمیت میدهند و هر کس می‌کوشد از اعضای خانواده خود دستگیری کند. و وقتیکه در بنارس جوانی از من سموال کرد متاهم هستم یا نیستم و جوابش داد متاهم نیستم. تعجب کرد و گفت: «زندما هندوها زن گرفتن و بجهد اشتن خیلی اهمیت دارد زیرا حتی خدایان ماهم زن و بجهد اشته آندا!!» شاید بهمن جهت است که مادرشدن در هند افتخار بزرگی است و هیچ بدبختی بالاتر از مجروم بودن از بچه نیست!

هندوها مردمان بسیار بی نظمی هستند و کارهای خود را خیلی با هستگی انجام میدهند و برای انجام یک کار طولانی ترین راهش را در بیش می‌کیرند. این نقش هم خود نقش بزرگی در عقب نگاهداشتن آنها از کاروان تمدن، بازی کرده است.

زندگی هندوها چون آمیخته با مراسم عجیب و غریب مذهبی است لذا خیلی مرموز و غیرقابل نفوذ است. فقط کسی میتواند هندوها را بشناسد که از مذهبشان هم کاملاً سردرآورده باشد زیرا در هند هیچ چیز با اندازه مذهب اهمیت ندارد. و علت عمده پیروزی انگلیسها در هند و شکست مسلمانها همین بود که انگلیسها نقطه ضعف هندوها را دریافت که بطریق داری مذهب آنها پرداختند و بدینوسیله محبت آنها را بخود جلب کرد. هندوان را بر علیه مسلمانان شورا نیستند.

هندوها حاضر ند از همه چیز بگذر ند مگر از مذهبشان. و تا اندازه‌ای هم حق دارند زیرا حیات ملی آنها به مذهبشان بستگی دارد و اگر هندوها بخواهند مذهبشان را فراموش کنند معنیش آن خواهد بود که در صدد برآمده‌اند مانند مصر و بابل و ایران، تمدن‌شان را هم فراموش کنند و ماداً و معناً تسلیم بیکانگان فاتح گردند.

هند از لحاظ داشتن مذاهب عجیب و غریب، کشور منحصر بفرد در دنیاست در هند بهمان نسبت که لباسهای جور و اجر و کلاههای مختلف هست، عقیده و مسلک و طرز زندگی مردم هم مختلف است و مذاهب هند بقدری باهم اختلاف دارند که هیچ‌کدام قابل مقایسه با دیگری نیستند. هندوئیسم بtentهای دریائی از عقائد پراکنده است که بعضی از آنها ضد و نقیضند و بهمین جهت این مذهب خیلی پیچیده و اسرار آمیز گشته است.

هندوئیسم این خاصیت را دارد که افکار را بخود جذب کرده آنرا در خود مستهلك می‌کند. علت عدمه ابهام و پیچیدگی هندوئیسم همینست که این آئین برخلاف سایر مذاهب از یک منبع واحد سرچشمه نگرفته است. مذهب هندو دریائی است از رو دخانه‌ای مذاهب گونا گون دیگر و این مذاهب بطوری درین دریا در هم آمیخته شده‌اند که بکلی در آن محو گشته‌اند.

کابل

در شورش بزرگ هند که بسال ۱۸۵۷ انجام گرفت و نزدیک بود کلک انگلیس در هند کنده شود، هند انگلیس در برابر ۱۹۰ میلیون هندی، نقطه هنر ارسپاهی در بنگال داشت. با اینکه شورشیان بشدت مقاومت کردند و جنگ سختی در لکه هنور گرفت معاذلک هند انگلیس پیروز شد. علت چه بود؟ علت آن بود که بر طبق اصل (تفقه اندازو حکومت کن) انگلستان قبل از تخم نفاق را بین راجه ها پاشیده بودند در نتیجه یک عده خائن بضرر خود و هموطنان و بسود ارباب شورشیان را از پای در آوردند. بعد از مرگ نادر شاه افشار، انگلستان بر طبق اصل (تفقه اندازو حکومت کن) افغانستان را زیست کرد ایران جدا کرد و آن را بصورت کشور جداگانه ای در آورد. در سنت اخیر دیدیم چگونه همین بلارا بر سر هند آورد و کشور قلابی پاکستان را ایجاد کرد.

موقع و روید به افغانستان کامل احساس می کنید که جدا یی بین ایران و افغانستان وجود خارجی ندارد زیرا مناظر همان مناظر است و مردم همان مردم و زبان همان زبان اگر اختلافی وجود دارد فقط در حکومت آن است و بس.

دیدنیهای کابل

کابل دیدنی زیاد ندارد. دیدنیهایش محدود است به یک موزه و یک ساختمان بزرگ که امان الله خان در نزدیکی آن بسیک بنای های فر انسوی ساخته است و دره پغمان که قسمت ییلاقی کابل است و مقبره هی با بر و نادر شاه و چند جای معدود دیگر که چندان

قابل ذکر نیست . معدله بنظرمن همین کابل حقیر و فقیر هزار بار بر دهلي غني و بنگ کرده بر ترى دارد زير اکرشههای رنگين و عشوههای شيرين دهلي دلالت بر چيزی غير از فاحشه گری او نمیکند . آری :

هزار هرتبه کابل نکوتراز دهلي است که اين عجوزه عروس هزار داما داست کابل بظاهر فقير است ولی در باطن غني است زير اروح بردگي در او راه نيا فته است و افرادش على رغم فقر شدید ، امير انه زندگي می کنند . بهمين سبب است که در اين شهر گدا بندرت پچشم میخورد . حتى من بخاطر نمیآورم گدا يي دидеه باشم گواينکه در جلال آپاد به چند گدائی معمود برب خوردم .

شهر کابل يا اينکه چند خيابان اسفالت و چند عمارات نوساز زيبادار است ، يك شهر متعلق بقرون وسطى بنظر ميرسد . حتى قصر شاه ، شكل و قيافه فلعله می قرون وسطائى را دارد و روی يكى از كوههای واقع در نزديکي کابل ، هنوز ديواري پچشم میخورد که گويا درسا باق بمنظور دفاع ساخته شده بوده است .

کابل دو كتبا بفروشى گوچك ييشتر ندارد . خبرى از منازعه های بزرگ ، کافه و رستوران و قنايى نیست . اين شهر فقط يك سينما ، يك كafe رستوران و يك هتل حسابي دارد و بس و لباس پليس بقدري رنك رو بش رفته است که بنظر ميرسد مستعمل است لباس سر بازان حتى بدتر از لباس پليس است . كت و شلوار فرنگي هنوز كاملا رواج نيا فته و هنوز مردم اكثراً عاممه برس ميگذارند و لباس قديمى بتن مينمايند . پيراهن آنقدر کم در افغانستان مصرف ميشود که پيراهن دوزي ندارند و پيراهن هارا از پا كستان وارد ميکنند . از قرار اى که اطلاع يافتتم حتى قنادي ندارند و ادع شيريني جات را از طريق هرات از ايران وارد ميکنند .

اينهمه عقب ماندگى فقط بعلم آن است که انگلستان نميخواهد در همسايگي هند يك قوم تجاع و دليل آسوده زندگي کند و كما هو حقه ترقى کند . بهمين سبب بود که بمجرد اينکه انگلليس مشاهده کرد امان الله خان نقشه های اصلاحاتي وسعي درس ميپند . بكمك پجه سقا حکومت او را ساقط کرد و موجبات تبعيد اين هر د بزرگ بخارج از کشور را فراهم نمود .

افغانستان بعلم معادن زيادي که دارد (اين سرمزين دارای معادن ذغال سنگ ، مس ، سرب ، قلع و آهن است و اخيراً منابع نفتی هم در آن کشف گرديده است) ميتواند در راه تمدن گامهاي بلند بردارد . افغانستان ميتواند تنها از راه احشام (اين سرمزين داراي بهشتين نوع گوسفند در دنياست و معروف ترین آن يعني قره گل داراي پوستي است که بقيمت خيلي خوب در دنيا خريد و فروش ميشود) عاليات كلانی بحسب آور دولي افسوس که سياست های خارجي مانع پيش رفت افغانستان بوده وهست بطوری که امروز افغانستان بچنان شكل و صورتی در آمده که گفته زير كمالا در باره اش صدق ميکند :

نمانده درين مزو بوم اين زمان ز افغان بجز نام افغان نشان !

بزگشی

قبل از آنکه باین مقاله پایان دهیم بجای میدانیم شرحدی در باره یکی از بازیهای ورزشی ملی افغان‌ها نقل کنیم.

«از بین بازیهای ورزشی ملی افغان‌ها بزگشی (کشیدن بز) یکی از جالب ترین آنها و در هین حال مهمترین وسیله برای تربیت سوارکاران لائق می‌باشد.

این بازی که از بازیهای ورزش منطقه شمالی افغانستان محسوب می‌شود بواسیله دو تیم که عده آنها از ۱۶۰ الی ۱۰۰ نفر سوارکار تشکیل می‌شود انجام می‌پذیرد.

اصول این بازی از این قرار است که ابتدا عیک بن (یا یک گوساله یا یک گوسفنده) را کشته و جسد آن را در وسط دایره دریک طرف میدان بازی قرار میدهدند.

سپس علامتی داده شده و کلیه سوارکاران دو تیم دور دایره جمع می‌شوند و بعد بادادن علامت دیگری تمام سواران بطرف جسد بی‌سی بزن که در حفره‌ای واقع در مرکز دایره قرارداده حمله ورده و سواری که موفق شود جسد بزرا بلند کند آن را بر روی زین اسب و در جلوی خود آویزان نموده و چهار نعل بطرف دیگر میدان رهسپار می‌شود و سایر سواران با سرعت زیاد او را تعقیب نموده تا یکی از سواران تیم مخالف با او برسد و در اینحال دوسوار برای ربودن و تملک بز شجاعانه باهم بمناره پرداخته و هر یک از دو تیم برای بدست آوردن بزن نهایت تلاش را بکار می‌برند.

«سواری که درین کارزار موفق شده بزرگ‌بودست آورده بنوی به خود و سیله سایر سواران تیم مخالف مورد تعقیب قرار می‌گیرد و هنگامیکه جسد بزرگ روی زمین بیفتد سوارکاران دو تیم مجدد آجها را نعل بطرف محلی که بزرگ روی زمین افتاده رهسپار شده و در حالی که یک یا دو یک دست خود را بر روی اسب نگاه میدارند هر یک از آنها نلاش مینمایند که بزرگ روی زمین برداشته و بطرف مقدس عزیمت نمایند و بهمین ترتیب بازی ادامه می‌یابد تا آنکه یکی از تیمهای موفق می‌شود جسد بزرگ را بمحل مر بوthe در میدان بازی رسانیده و آن را در داخل دایره معینه قرار دهد و بدین ترتیب تیم بر نده بازی معین می‌شود *»

چنانکه خوانندگان ملاحظه مینمایند «بزگشی» هم هانند «فوتبال» و «راغبی» نوعی تمرین نظامی است و فقط افراد بسیار قوی و چالاک و پر طاقت می‌توانند در آن شرکت کنند.

* * *

از جاهای تماشایی دیگر افغانستان «دره خیبر» است (که البته در حال حاضر در تصرف انگلیس می‌باشد)، بامیان و بدخشنان است و مزار شریف و هرات و غزنی و قندهار. ولی اگر شما قصد مسافت با افغانستان را دارید باید پیهه تحمل هر نوع مصیبت را بتن خود بمالید زیرا درست برخلاف امریکا که دارای انواع و اقسام تسهیلات است، افغانستان فاقد کلیه تسهیلات دنیای مدرن می‌باشد. ناور نخواهید

* افغانستان تأثیت ع، ولیان.

کرد اگر بگوییم جاده شوسه کابل - قندهار بقدری ویران و خراب بود که سرتاسر ش دست اندازهای و حشتناک داشت و چندین جا مسافران مجبور شدند از اتو بوس پیاده شده به تعمیر جاده پردازند

غز نه که روزگاری از شهرهای بزرگ شرق بود ، ویرانهای بیش نیافریم و این شهر فقط یک مهمانخانه کوچک داشت که آنهم از زمان امان الله خان باقی مانده بود .

قندهار نسبتاً شهر مدرن و قشنگی بود . چند خیابان زیبا داشت که دو طرفش درخت سرو کاشته بودند ولی این شهر هم بسیار عقب مانده بود و یک هتل بیشتر نداشت و اثری از رستوران و کافه در آن دیده نمیشد . چند قهوه خانه تنگ و تاریک داشت که عهدخافان منفور را بیاد میاورد .

در پایان بجا میدانم کلمه بی چند راجع بغذاهای افغانی و ذوق موسیقی آنها بنگارم . راجع بغذاهای باید متذکر شومن که چندان فرقی با غذاهای ما ندارد با این تفاوت که در آنجا قره مه سبزی را جدا گانه می بینند و خوشمزه تراز قره مه سبزی ایران است و یک نوع پلودارند معروف به «کابلی پلو» که چیزی مانند سبزی پلو خودمان است و خیلی خوشمزه است . از چلو کباب خبری نبود و با اینکه من آن را ندیدم .

از لحاظ موسیقی هم ، بموسیقی ایرانی چندان علاقه ای ندارند بالعكس بموسیقی هندی خیلی علاقه نشان میدهند و اکثر آهنگها یشان از آهنگهای هندی اقتباس پایان

مؤسسه انتشارات کورش کبیر تقدیم میکند

دانش و زندگی	شکاف در آینه
از	ترجمه‌ی
احمد ترکزاده	منوچهر پور جهانشاه
هزار دستان	دانستنیهای جهانی
بکوش	زیر نظر
احمد ترکزاده	احمد ترکزاده
بوف کورانگلیسی	دنیا در دست ما
صادق هدایت	بکوش
احمد ترکزاده	احمد ترکزاده
دستور زبان فارسی ساده و کامل	دستور زبان فارسی
همراه با ۱۰۰ تست کنکور	در باره‌ی (ی)
تألیف	اثر
قدرت الله واحدی	ر - ذوالنور
دستور زبان انگلیسی (آمریکائی)	گرامر کامل زبان انگلیسی
تألیف	تألیف
ر - ذوالنور	محمد - پرتو نوید

بهای : ۲۰ دریال

فرهنگیان گرامی، آهوز گاران ارجمند!

- فهرست برخی از کتب دبستانی چاپ مؤسسه انتشارات کورش کبیر (ابوالقاسم عطائی) را که طبق برنامه وزارت فرهنگ تهیه شده و از بهترین کتب کلاسی سال شناخته شده است معرفی مینماید. لطفاً برای همکاری با این مؤسسه که جزات کتابی به شما فرهنگیان عزیز بکسی ندارد خریداری کتب درسی این مؤسسه را بدانش آموزن توصیه فرماید
- ۱- آیات مترجم از قرآن کریم بخط ریحانی در دو جلد برای کلاس‌های دوم و سوم تاشم دبستانها
  - ۲- تعلیمات مدنی سهل و آسان جلد اول برای کلاس‌های دوم و سوم و چهارم جلد دوم برای پنجم و ششم دبستانها
  - ۳- راهنمای نقاشی و گلدوزی آرزنگ برای کلاس‌های دوم تا ششم دبستانها
  - ۴- تعلیمات مدنی سهل و آسان برای کلاس‌های پنجم و ششم دبستانها
  - ۵- حساب و هندسه سهل و آسان در ۲ جلد برای کلاس‌های دوم تا ششم دبستانها
  - ۶- راهنمای انشاء سهل و آسان برای کلاس‌های سوم تا ششم دبستانها
  - ۷- راهنمای املاء سهل و آسان برای کلاس‌های سوم تا ششم دبستانها
  - ۸- لغات دبستانی سهل و آسان برای کلاس‌های سوم تاشم دبستانها
  - ۹- اخلاق سهل و آسان برای کلاس‌های سوم تاشم دبستانها
  - ۱۰- مدل کاردستی آرزنگ برای دبستانها و دبیرستانهای پسران
  - ۱۱- گلدوزی و شماره دوزی آرزنگ برای دبستان و دبیرستانهای دختران
  - ۱۲- نقاشی کورش برای سیکل اول دبیرستانها
  - ۱۳- نقاشی رنگی آرزنگ کودکان برای کودکستانها و دبستانهای پسران و دختران
  - ۱۴- دفتر چه انضباط و اخلاق تهیه آقای حسین مجرد برای تهدیب اخلاق دانش آموزان
  - ۱۵- رسم المشق عطائی فرد بخط آقای ریحانی در ۵ جلد برای سال دوم تاشم دبستانها
  - ۱۶- دستور زبان فارسی سهل و آسان برای پنجم و ششم دبستانها
  - ۱۷- تحریر خط کورش بخط آقای ریحانی :

بهاء ۱۰ ریال

کتابخانه شخصی ابراهیم